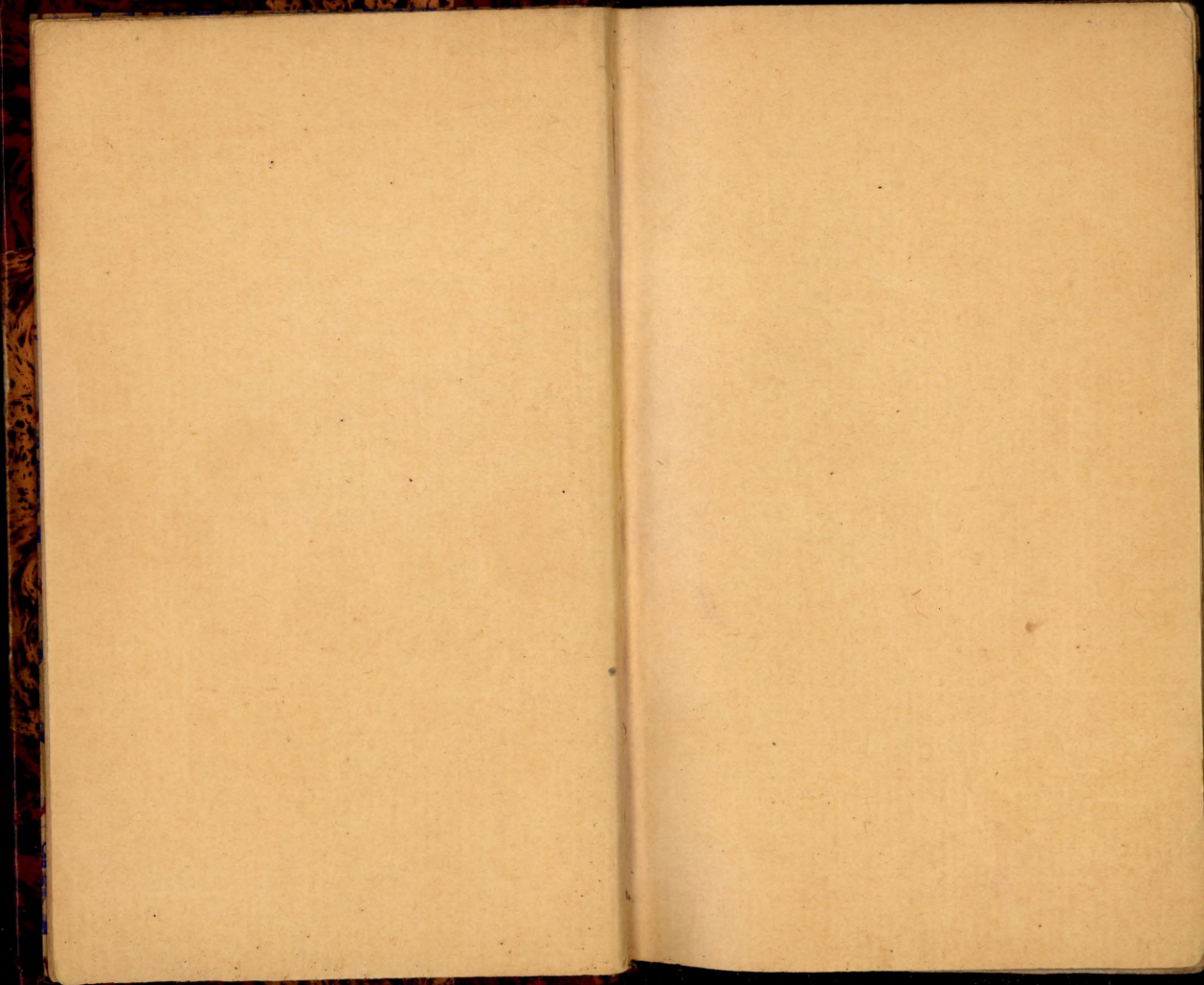
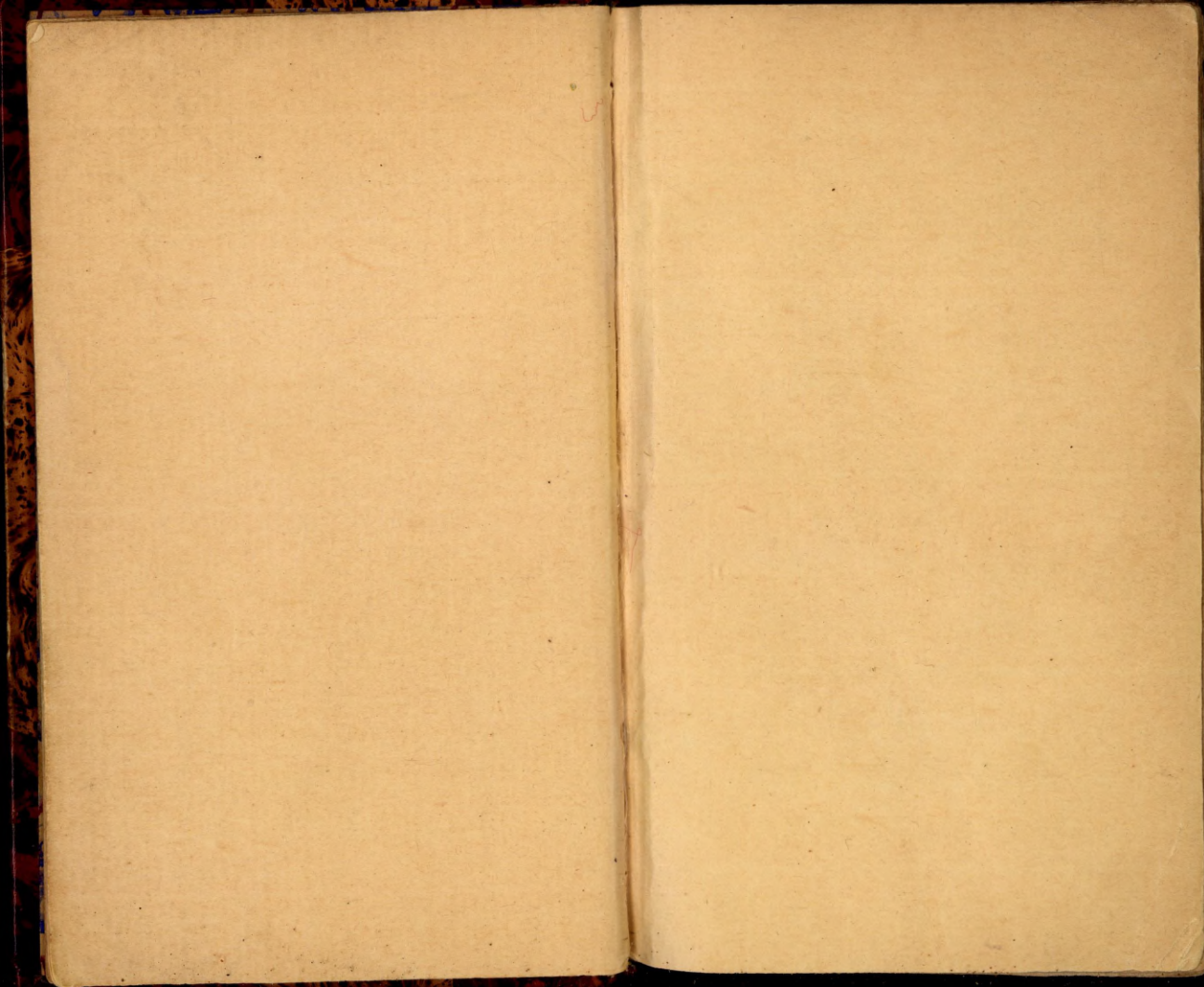

R. M. K. I.

1446

RMK.I. 1446.

1. péld.

(Hid. p. a végé 3 lev.)

RMK.I.

1745.

SÓLTÁRI ENEKEK

A

Magyar Anyaszentegyház
vigasztalására

ES

HALOTTAS ENEKEK

A

Szomorú Temetések
alkalmatosságára

Hozzá-adatván rövideden.

A jól meg-haláshoz - való

K E S Z ű L E T,

S. Paulus, Ephes. c. 5. v. 19.
Implemini Spiritu Sancto, loquentes vobismetipsis in psalmis, & hymnis, & canticis Spiritualibus cantantes, & psallentes in cordibus vestris Domino.
 Teljesedgyetek-bé Sz: Lélekkel, szólván magatok között, Soltárokkal, és dicsíretekkel, és lelki énekekkel énekelvén, és dicsíretet mondván a' ti szíveitekben.

S. Hieronymus in citatum locum.
Sic cantet Servus Christi, ut non vox canentis, sed verba placeant, qua leguntur: ut spiritus malus, qui erat in Saul, ejiciatur ab his, qui similiter ab eo possidentur.

Ugy énekellyen a' keresztyén Enekes, hogy ne csak az ének-szó tetsék az éneklésben; de kívált-képpen az énekben foglalt szónak értelme: Hogy a' gonosz lélek, ki Saulban volt, el-ki vettessék azokból, kiket hasonló-képpen meg-szállott.

Idem Epist. 30. in Epitaphio Fabiola.
Sonabant Psalmi, & aurata tecta Templorum.
 Zengenek-vala (Fabiola temetésén) a' Soltárok, és a' Templomnak aranyas menyezeti.

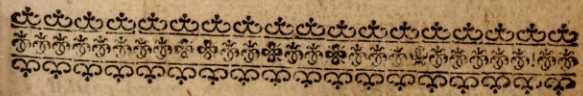
ELSŐ RÉSZ. SÓLTÁRI ÉNEKEK,

MELLÉK.

A' Magyar Anyaszentegyház vizsgáztatására, nagy Szorgalmatossággal, a' Szent Biblia bőrtüjéhez, inkább mint azelőtt alkalmaztatván, most újonnan ki-bocsáttattak,

ILLYÉS ISTVÁN
 Szent Thamási Præpost,
 és Esztergami Canonok
 által.

NYOMTATTA
 Nagy Szombatban, az Academiai bőrtük'val.
 Hörman János 1693. Elztendőben, aból,
 Superiorok engedelméből.

Psalm. 146. V. 1.

Laudate Dominum, quoniam bonus est psalmus: Deo nostro sit jucunda, decoraque laudatio.

Dicsőjete az Urat, mert jó a' dicsőret; a' mi Istenünknek legyen gyönyörűséges, és ékes dicsőret.

S. Hieron. in citatum psalmum.

Bona res est psallere. psallere autem non voce sed corde. Quanti bonam vocem habent, & quoniam peccatores sunt, male psallunt.

Jó dolog Soltárokkal Isten dicsőírni. de nem csak szóval, hanem szívvel-is. Ki sokaknak jó szavok vagyon, és mivel bűnösök, roszszúl énekelnek.

Psalm. 32. V. 3.

Cantate ei canticum novum: bene psallite ei in vociferatione.

Énekellyetek néki új éneket: jól énekellyetek néki kiáltással.

S. Hieronymus in eund psal. 32.

Ille bene psallit, qui implet in opere, quod cantat.

Az énekel jól, a' ki cselekedettel tellesíti, a' mit énekel.

MELTOS AGOS FŐ-PAPI
FEIEDELEMNEK,

SZECSENI
GYÖRGYNEK,

Esztergami Ersek Kegyelmes Uramnak, Magyar-Ország Primásának, az Apostoli Szent Szék Örökös Követének, Császárs és Koronás Király Urunk Ő Felsége Titkos Belső Tanácsának, Fő-Prælatus, és Patronus Uramnak Ő Nagyságának.

Boldog hosszú életet.

Sten kegyelméből, és ja' Nagyságod kegyelmes engedelmeből, ez előtt hat esztendővel, még Plebanuskodásomban, a' Katekizmus LV. Tanításokra osztván, a' Magyar Kölség oktatására, és ōket élő nyelvel Tanító Plebanus Tarsaim könnyedségére, jó-akaróim jóval

lásából , ki-bocsátottam-vala ; igyekezvén azon-is, hogy a' Magyar Anyasz:egyház vigasztalására, és Oskola-Mesterek, vagy-is *Cantorok* alkalmatosságára, Enekes Könyvet ki-bocsásak : Mivel nyomtatott Enekink, fő-képpen Vasárnapokra, és Halottak temetésére izűkben vannak ; hanem nehéz munkával, és sok fogyatkozással, kézről kézre marattak, és irattak-meg, a' jó formában, és magyarsággal fel-készült Enekek-is (Hogy ne szölylak most az Eretnek *Graduale*kéről, és *Funeralis*okról, mellyek a' *Catholicus* Oskola-Mesterek kezében is helyesleg, látom forognak). De még eddig ezen szándékomat végbe-vinni nem érkeztem. Most azért, a' melly Soltári Dicfireteket Magyar *Rhythmus*-okba foglaltam, és Halottas Enekeket nem kevés jobbítással egybe-szerzettem, ugyan a' Nagyságod Kegyelmes engedelmeből, *Világosságra* ki-bocsátván ; ki-nek illetajánlanom, hanem Nagyságodnak, a' Magyar Anyaszentegyház Gyertya-tartóján *világoskodó* Fáklyának ? Hogy ennek *világosságában*, e' csekély és homályos munkácskám, bizvátab járhasson.

Az Isten-felő, és napjaiban nagyon elé lépett Sz: Simeon, a' Nemzetségek *világosítására* készíttetét *Világosságot* Enekekkel tisztelte. Nagyságodat Isten ő Szent Felsége, az egész Magyar Clerus félett, nem csak Méltósággal, hanem

hanemesztendők számával-is meg-áldotta (továb-is sok számuakkal hogy meg-áldgya szivből kívánnjuk) Méltóztatik Nagyságod-is ez Enekeket kedvébe venni ; és Fő Pafztorságának számos Tartományiba kegyelmesen bocsátani. Így léfzen, hogy valakik ezekkel, a' *világnak világosságát* dicfirik, Nagyságod-is mind azokban, ő Sz: Felségét dicfiri, és magasztallya ; Sőt ugyan meg-is előzi őket, a' Soltáros Királynak mondása szerént : *Præueniunt Principes conjuncti psallentibus.*

Nem is másnak, hanem Nagyságodnak kellett ez Enekeket szentelnem : Kinek Fő-Papi Fejedelemségében már, Istennek hálá, a' Magyar Anyaszentegyház sokkal külyeb terjedvén ; és számtalan sok költségivel, 's Atyai nagy gondviselesével naponként gyarapodván : a' hol az előtt *Török Hallák* Magyar-Országban, sok esztendők forgási alatt kiáltattak ; most immár a' Nagyságod bév adakozásából, romlott Templomok újittatván, drága Oltárokemeltetvén, *kerefityén Allelujájk* énekeltetnek.

Nem hagyhatom-ki itten, a' Nagyságod Fő Prælatusi buzgoságából, e' napokban ki-adatot, és Lelki Fegyverrel erősítet Istenes Parancsolattyát, az Eretnek könyvek nyomtatása, és bótokban arulása ellen. Illett

azért, e' könyvecskének-is, melyben az Eretnekektől meg-vesztegettetett, idegen értelemre helyesleg csigáztatot Soltárok, a' Sz: Irás bővüjéhez közeleb hozattak, és igaz értelméhez alkalmaztattak; azon Nagyságod Apostoli Szent zelusához, és Méltóságos Patrociniumjához folyamodni.

De, hogy hoszas bezzéddel ne terheljem Kegyelmes Uramot; Nem hozom-elé Fejedelmi Nagyságos cselekedetit, az Anyaszentegyház dolgainak elé-mozdításában: Nem Számlálom számtalan költségét, Academiák, Collegiomok, Klastromok, és mind Egyházi, 's mind Világi renden lévő Iffiuságnak istenes nevelésére-való Seminariomok fundálásában, építésében, öregbítésében; és Szent Könyveknek ki-nyomtatásában: Nem szóllok nagy Sommás adakozásáról, a' keresztyénségnek eskütt ellenségi ellen: mert azon kívül-is ezek, a' keresztyén világ előtt nyilván vannak; és Szentséges Atyáinktól-is XII Innocentius Római Pápától, nem olly régen költ Apostoli leveleiben, nagy szép dicfíretet érdemlettek.

Hanem alázatos halgatással, a' ki érdemem felett nagy sok jókat Kegyelmes Uramtól gyakor izben vettem; ezen csekély munkamot-is a' Nagyságod Méltóságos Patrociniumjába ajánlván; annyival inkább, hogy ezt-is mélt-

is méltóztatik kegyelmesen befogadni, méltatlan vóltomat a' Nagyságod szolgálatyára kötelezem, és tovább-is kegyelmes gratziájába ajánlom. Irtam Nagyszombatban, Szent István Király Semináriumában. 1693. Esztendőben.

Nagyságodnak, mint Kegyelmes Fő-Prælatus, és Patronus Uramnak

Alázatos leg. kissebbik Káplánnya

ILLYES ISTVAN.

A' Keresztyén Olvasónak szóló levél.

§. I.

Istennek, Soltárokkal, és lelki Enekekkel való Dicsförete ajánlattatik: és e' munkának oka jelentetik.

AZ Istennek dicsföretire száma nélkül int minket a' Szent Irás; de fő képpen a' Sz: David Soltári tellyesek efféle intésekkel. Ugyan is, a' végre teremtetet ember, hogy Istent dicsörje, ő-néki szölgállyon, és végre üdvözüllyön. Es noha sok féle módon dicsörtik ő Sz: Felsége, de kíváltképpen Eneklés által: úgy hogy *per Antonomasiam* a' Dicsföreten Eneket értünk; a' mint elein citált helyekből is ki tetszik. Szent Jeronimus is a' Soltárokat Dicsföretnek nevezi: *Psalterium Hebraicè Nablön, Græcè Psalterium, Latine Laudatorium dicitur* (a). Innét a' Régiek Enek-szóval dicsörték, és attak hálát Istennek jó-tétemenyiért. Ugy mint *Moyse* az Izraél fiaival, és *Maria* Proféta Afzszony, Ááronnak nénnye az Afzszony' állatokkal, a' Veres tengeren való csudálatos által-menetel után (b). *Anna* a' *Samuel* An-

(a) *epist. de divers. generibus musicorum.* (b) *Exo. 15.*
nya,

nya, hogy ötet Istentől könyörgéssel nyerte (c). *Isaias* a' szabadulásért és az üdvözítő Krisztusnak, jó-tétemenyiért (d). *Ezekias* kir. életének hoszszabításáért (e). A' *Harom Iffiak*, sérelem nélkül meg-tartasért (f). Es a' Királyi Profeta számtalan szor az ő Soltáriban. Efelet a' Templombéli, Isteni szölgálatokban is a' Papok és Leviták, *Musica szerzőmmal*, és Enek szóval dicsörték Istent (g).

De mit szöllok csak a' Régiekről? *Canticum novum* (h) Uj Eneket, Evangeliumi Eneket és Enekeseket, ha kívántok. B. Afzszonyunk, vévén ama' nagy jót, mellynél Isten jobbat nem adhat, ugymint az Örök Igét Szűz méhében; Enek-szóval magasztalá a' Felséges Urat (i). Az Angyalok szép dicsförettel tisztelek születése-kor a' Gyermeke Jesust (k). Sőt ő-maga a' Megtestesült Ige, Uj Salomón, Anyaszentegyház legyese, *Hymno dicto*, Enek-szóval dicsörte Dicső Szent Attyát (l).

Az ő Makula nélkül-való Mátkája is pedig, kívánván édes Jegyesét követni; mindgyárt első sengéjében, Soltárokkal, és dicsföretekkel, és lelki énekekkel énekelvén, és dicsföretet mondván, akart kedveskedni ő Sz: Felségének (m). Es most is Templomokban, Proceffiókban, és egyéb áit-

(c) 1. Reg. 2. (d) *Isa* 12. (e) *Isa* 38. (f) *Dan. 3.* (g) 2. *Paral.* 7. 6. (h) *Psal.* 39. & S. Hier *ibid* (i) *Luc.* 1. (k) *Luc* 2. 13. (l) *Mat.* 26. 30. (m) *Ephes.* 5. 19. 27.

tatósá-

tatóságokban azon dicshiret jót el-követi.

Hasznaít az áitatos Eneklésnek, rövid szóval jelentiam a' köz-mondás *Qui cantat, bis orat*; A' ki énekel, mintha kétszer imádkoz-nék: Mert maga-is az által, áitatóságra indít-tatik; Mások is annak hallására, lelki buzgó-ságra szívekben fel-gerjednek. Midőn Saul a' gonosz lélek gyötrené; David cziparáját pen-getvén, el-tavozik-vala tőle a' gonosz lélek (n). Egy ilyen ereje, és haszna vagyon az ái-tatos Eneklésnek; azt mondgya Szent Jeroni-mus (inc. 5. Ephes.) *Sic cantet servus Christi; ut Spiritus malus, qui erat in Saule, ejiciatur ab his qui similiter ab eo possidentur.*

Azokaért, a' melly Enekeket, és Soltá-rokat tiz esztendeig-való Plebanuságomban nem kevés fáradsággal őszve-szerzettem; de még eddig utolsó kezemet, sok egyéb foglala-tóságim miatt azoknak ki-bocsátására nem tehettem: Im' most, nem mind ugyan azokat; (mert foglalatóságim nevelkedvén, nem ér-kezem) hanem a' mellyeket leg-szükségesbek-nek itéltem, ugymint némely Soltárokat, és Ha-lottak temetésére szerzett Enekeket (mellye-ket tudni-illik a' Plebaniákon gyakoroltatni láttam) nyomtatásban ki-adom: az Istennek nagyob dicsőségére, dicshiret, az áitatos lel-kek vigasztalására: Es hogy eziránt, az eret-(n) 1. Reg. 16.

nekség.

nekséggel bőves idegen *Gradualikat*, és *Fune-bralisokat*-is, mellyek a' *Catholicus* Oskola-Me-sterék kezében-is, látom sorognak, és Tem-plominkban helyesleg énekeltetnek (de az A-nyaszentegyházban nem különben illenek, mint a' farkas-bél az hegedű bárány-húrok között, avagy Dágon az Ur szekrénye mel-lett) kezekből, a' *Synodalis Constitutiók* szerént (o) a' menyire lehet, ki-vehefsem.

Nótájokat, a' mint tudtam, mind inkább megtartottam; Sőt kezdeteket-is, hogy a' kik azokhoz szoktak, mindgyárt kezdetekből tud-hassák. Egyebaránt, a' Sz: Bibliának bő-tűjé-hez, a' menyire érkeztem, a' Soltárokat alkal-masztattam; Kihagyván sok egyéb olly verse-ket, mellyek ott irva nincsenek, hanem né-melley Compositoroktól, idegen és eretnek értelemmel-is hozzá-adattak. Ugymint, II. Soltárban: *Zúgodik, &c.* a' traditziók ellen álat-tomban *dúl-fúl*, annak idegen szerzője. XXXI. Soltárban: *Sok emberek vannak &c.* (melly nála, és a' *Sidók* szerént 32.) eretneki *ingressus* kez-detet téfzen-fel az érdemek ellen. CII. Soltárt eretnekül cfigázza: mert a' mit ottan porból lett, és szénához hasonló testünkről Dávid é-nekel; hogy *meg-nem isméri többé az ő helyét*: Mellyet Szent Jeron: ottan így magyaráz: *Transiente Spiritu, omnis jocunditas viriditatis ejus* (o) *Synod Pázmán, s. III. n. IX.*

traditur,

traditur oblivioni ; hogy holtunk után minden vidámsága zöldségének feledékenségben marad. Azt ő álnok töldozással, 103. c. figázot Soltárában a' lélekről is érti ; mintha ez emlékezetit, ottan elvesztené, és *osztán a' földre* (a' mint ő szól) *nem emlékezhetnék.* Illyen erőszakot szenved a' CXLV. Soltár (nála 146.) ama' család töldalékkal : *mert ők meg-bálnak, ismét földé lesznek, a' földiekről meg. nem emlékeznek.* Álnokul czélozván evel, a' Szentek tisztéleti ellen, mintha a' földiekről szemmit többé nem tudnának. Noha a' Sz: Irás különbet tanít, *Luc. 9. 31. c. 15. v. 3. 10. c. 16. v. 25. 2. Pet. 1. 15. &c* (Mellyről bévebben irtam a' Katekismusban. III. Rész. XXIV. Tanításban. Ugy a' Traditziókról I. Rész. II. Tanit. Az érdemeikről rövidebben I. Rész. X. és XI. Tanit. és IV. Rész. XLI. Tanit.) De hogy magyarázatlan a' citált CXLV. Soltárt, ne hadgyuk ; a' Sz: Atyák magyarázzák azt, az elmúlándó hívságos emberek fiaibanvaló bizodalom ellen : *Omnis Principum confidentia periet, & peribunt omnes cogitationes eorum. Quanta quotidie cogitamus, & dicimus : die crastinū illud faciam, destruam horrea mea &c. Dicitur mihi : Stulte, hūc nocte rapietur anima tua* (p) Mert az ő igéreték, és fel-tett gondolattyok, szándék-jok, csak hamar fűltbe-megy ; mint ama' c. fű-reit el-bontani, és nagyobbakra csinálni szán-

(p) S. Hieron. in cit. Psalm.

dékozó

dékozó gazdagé. Egyébaránt emlékezősek, gondolattyok, nem hogy a' Szenteknek, de még a' kárhozot lelkeknek sem vész-el : a' mint a' Sz. Irásnak citált helyeiből, és a' Dúsgazdagnak példájából is ki-tetszik (q).

Lásátok azért már ezekből (hogy most több effélékről ne szölyyak) melly álnokul, juhok öltözetiben, a' Soltárok színes titulusi alatt, a' Sz: Irásnak és Sz: Atyáknak igaz értelme ellen ölzve gúfolt verlekkel, csábíttyák a' szegény egygyű kőtséget a' ragadozó farkasok ; és *Attendite*, Ojátok magatokat (r).

2. II.

Mint kellyen a' Soltárokat hasznoson énekelni, és mikor mellyiket.

Hasznoson éneked, ha *corde & opere* szívesen mondod, és cselekedettel tellyesíted (S. Hieron. *sup initio*) De azt-is e' végre tudnod kel ; hogy mivel a' Sz: Irásnak értelme fő-képpen két részre osztatik, Lelki és bűtű-szerént való értelemre ; mikor a' Soltárban az ellenség átkoztatik, ne mindgyárt minden ellenkeződre lelked sérelmével értsed azt ; hanem, a' mellyet szabad átkozni, ugymint a' bűnt, arra ingerlő Sáránt, és a' kiket profétizai lélekkel által látott, és meg-átkozott a' Profeta : A' mint LIV. Soltárban, Az hitetlen (q) *Luc. 16. 27. 28. (r) Mat. 7. 15.*

nek el-

nek ellen, Krisztus képében panaszkodván,
és a' mikre ájók következendők valának, eleve meg-
mondván (r). CVIII. A' Dávid áruőinak pél-
dájában, Judást (t), és a' Sidókat, Krisztus
áruőit átkozván. Az ilyeneket, és ilyen ér-
telemmel átkozhatni ugyan; de nem személyét
a' téged háborgató ellenkeződek- Atko-
zatnia' bűnt, de nem ő magát a' bűnőst: ki
meg-térhet, és a' ki ma konkoly, holnap tisztá bu-
za, és Isten kedvében lehet (v). Sz: Agoſton D.
ilyen regulát mond ebben: *Hac itaq; regula est,*
quā & oderimus inimicum propter id, quod in eo ma-
lum est, ideſt iniquitatem, & diligamus inimicum pro-
pter id, quod in eo bonum est, id est rationalem crea-
turam (u); Hogy gyűlölyűk ellenségünkben a'
mi gonol, az-az, a' bűnt, és szerelsűk a' mi ő
benne jó, ugymint az emberi természetet. Es
az ilyen gyűlölség a' kerelſtyéni tekélletes
szeretetből származik, azt mondgya Dionys.
Carthus. in Matt. mellyről énekeltetik a' Soltár-
ban: *Perſecto odio oderam illos. Iniquos odio habui*
(x); Tekélletes gyűlölséggel gyűlöltem a' ha-
miſſakot. De e' Sz: regulával okofſan kel el-
ni: mert fokſzor láttatol magadnak, mintha
bűnt gyűlölnéd, azonbanban ſzemélyét gyűlölő
ellenkeződek, kit bűnősnek vélſz lnnni; melly
nem ſzabad.

(r) S. Hier. ibid. ſup. verb. *veniat mors*. (t) Aſt. I. 20.
(v) S. Paſchas. l. 7. in Mat (u) S. Aug. l. 19. c. 24. *Contra Pa-*
ſum. (x) Pf. 138. 22. & 118. 113.

Azt-is pedig igen jól-teſzik a' Cán-
torok, ha reá vigyáznak, mellyik Soltárt mi-
kor kellyen alkalmasban énekelni; hogy az-
nap Evangeliummal, vagy-is azon űdőbéli
történt dōlgokkal, a' menyiben lehet egyez-
teſék. a' kōſségnek nagyob vigalztalására,
és az Iſteni ſzolgálatnak egyezésére. Mert
lám az Anyaſzentegyházis a' Szent Szolosmá-
ban reá vigyázott, hogy Karácſon, Viz-ke-
reſzt, Nagy Péntek, Huſvét, Aldoző, Pün-
kōsd űnnepire; ugy B. Aſzſzony, Apoſtolok,
Martyrok &c. nāpjaira, olly Soltárokat ren-
dellyen, mellyekben valami tulajdon, azon űn-
nepet illető dologtaláltatik: és azt *Antiphonául*
a' Soltárok előtt ſzokta énekelni. Szent Jero-
nimus-is ſzép jegyzéſt teſzen eziránt (y): *A'*
nagy dōlgokat ugymond illeti 77. Soltár. Bőti na-
pokar, 19. 34. és 72. A' penitentzia tartókat
50. Imádság ideit 85. Eretnekek incſelkedéſe el-
len mondatik a' 3. Felebarátunk intéséről 4. Iſtenben
való reménségről 22. &c. Igy a' mi Magyar
Cantorink, az Iſteni ſzolgálatok alatt mond-
hattyák: az I. Soltárt *Sexageſima* és *Judica* Va-
ſárnapokon (melly predikaczió előtt, és után-
na-is ſzokott énekeltetni) az Iſten igéinek hal-
gatásáról. A' II. Solt. Pünk. után 22. Va-
ſárn: XXII. Solt. Pünk. után 14. Vaſárn.

(y) S. Hier. epiſt. ad Paulum & Enſtechiū de virtutē.
Psalmorum.

LXXIII. Solt. 9. Vafarn. &c. Mellynek nagyob könnyebségére, fel tettem a' Soltárok előtt azoknak rövid Sommájokat. Noha, (hoggy ismet Szent Jeronimussal citált helyen Szólyak) *Omnes psalmi quotidie in toto anno per ordinem psalli possunt*; Közönséggel a' Soltárok minden nap esztendő-t által rendel énekeltehetnek.

Vannak háborúságos időben énekelendők-is: *Psalm. 3. 7. 10. 12. 19. 73. &c.* Ugy győzedelem ideire valók: *Psalm. 9. 115. 123. 143. 146.* A' háborúságokon pedig érted ne csak a' külsőket börtű szerént, hanem a' lélek háborgató késérteteket-is; ugy a' győzedelmen ezeknek meg-győzését lelki értelemmel.

2. III.

Halottak felett-is, a' Soltár-énekles régi szokás.

A' Halottas Enekekről-is emlékezik e' könyvnek Titulusa; és azokról-lészen II. Rész. Ez-is régi szokás az Anyaszentegyházban. Szent Jeronimust említők elein. Szent Agoston-is mondgya, hogy édes Anyja, Szent Monika Afz: teteme felett, Soltár énekelte-tett (2). Turonensis pedig egyéb ceremoniákról-is emlékezik: *Sanctum corpus ferri capit ad vicum, dispositis psallentium turbis, cum crucibus, cereis, atque odore fragrantis thymiamatis* (3); A' Sz: tetem (2) Aug. l. confess. c. 12. (3) Thuron. de vitis Patrum c. 14. in Lupicino.

tem, ugymond, kezde vitetni a' váras szerezre, az éneklők elrendelt seregivel, keresztekkel gyertyákkal, és jó illatú füsttel.

A' halottak felett mondandó Soltárok után, amaz érettek könyörgő verset; *Requiem eternam &c.* énekli az Anyaszentegyház: de hogy ez ó-néikik használyn, szükség hogy Isten malasztjában légyen ki-múlások. Erre-is pedig kívántatik, hogy jó készülettel várjuk halálunk óráját. Kihez képest e' könyvnek végén, a' jól meghaláshoz-való készületet irtam-meg. Adgya a' Kegyelmes Isten! légyen csekély munkám, Szent Nevének nagyob dicsőségére, az Anyaszentegyháznak vigasztalására, a' világból kimúlt híveknek örök nyugodalmára; és nekünk halandóknak boldog kimúlásunkra. Amen.

Lajstroma a' Sóltárokknak, és hozzá ad-
tott egynéhányénekeknek.

A.

A' Sz: Dávid nagy haboruságában.	pag. 8.
A' Sz. Dávid ötödik énekében.	11.
Az Ur Isten nekem édes táplálóm.	35.
Az Ur énnékem őriző Pásztorom.	37.
A' sz. Dávid Istennek hajlékot.	44.
Az Ur Istent magasztalom.	103.
Az Ur Isten áll minden bíráknak.	108.
A' jó hitű ember szelid.	119.
A' ki az Istent megismerheti.	121.
Az Izraélnek népe, régentén.	131.
A' nap fel-jövéen immáron.	159.

B.

Bóldogaz olyan ember az Istenben.	1.
Benned biztam Uram Isten.	49.
Bóldog az olyan ember e' világon.	54.
Bóldog az olyan ember ő lelkében.	125.
Bóldogok azok kik az Istent félik.	135.

D.

Dávid Profétának imádkozásából.	46.
Dávid Doég gonofságát.	84.
Dicsírd az Istent mostan oh én.	141.
Drága dolog az Ur Istent dicsírni.	143.
Dicsőült helyeken.	146.
Dicsídjétek Istent az ő szenteiben.	148.
E. En	

E.

En úgy kívánczom az Ur Istenhez.	65.
Erős várunk nekünk az Isten.	71.
Eőrüllyetek az Istenben.	118.
Egek titkos sz: csillaga.	154

F.

Felséges Isten néked jelentyűk.	106.
---------------------------------	------

G.

Gyakorta-való buzgó könyörgést.	33.
---------------------------------	-----

H.

Hogy panaszkodik az hatalmas.	74.
Haborusága Dávid Királynak.	79.
Hogy Jérusalemnek drága Templom.	100

I.

Irgalmaz az Ur Isten immáron.	90.
Ier örvendezzünk az Ur Istennek.	117.
Irgalmaságot és itéletet	119.
Ierusalem dicsírd Istenedet.	134.
Ier emlékezzünk keresztyén népek.	129.

K.

Keresztyének kik e' földön.	126.
Könyörülly Istenem én bűnös lelkemen.	156.
Krisztus, ki vagy nap és világ.	159.

L.

Lásd-meg Uram én ügyemet.	67.
---------------------------	-----

M.

Midőn az Istent segítségül hittam.	9.
Mikor Dávid volna keserűségben.	38.

)00(3

Mostan

Mostan hozzád felkiáltok felséges.
 Mindenkoron áldom az én Uramot.
 Már meg szűnnyél te ember a' gonosztól.
 Mint a' szép hives patakra.
 Mikor Sennacherib a' Jérusalemet.
 Minden népek örülvén tapolj.
 Mikoron David nagy busult.
 Meg halgassad az én imádságomat,
 Melly igen jó az Ur Isten dicírní.
 Mikor íz: David kegyetleneknek,
 Monda az Ur az én Uramnak.
 Mindenek meg hallyák, és jól,
 Minden állat dicíri Ur Isten tégedet.
 Menyébéli nagy Isten hozzád kiáltunk.
 Mindeneknek szemei Uram befed biznak.

N,

Nyomoruság szenvedő hiv keresztyén,
 Ne szállj pérben én velem.
 Nagy öröme adaték én lelkemnek.

O.

Oh én két szemeim, ti az Urra
 Örök Isten figyelmezzél az én segítségemre.
 Örüllyetek az Istenben. Lásd Eörüllyetek

Istenben.

Örül, 's örvend az én szívem.

R.

Régen Otörvényben.

S.

Sz: David Próf, második.

43. Szent Dávid kiraly bűnei ellen.
 55. Számkivetésre Dávid mégyen.
 62. Szabadíts meg, és tarcs meg Uram.
 63. Sz: Dávid Király háboruságában.
 68. Sokan vannak mostis olyan emb.
 73. Sok emberek vannak ez árnyék.
 86. Sok nyilván való bizonyosságokból.
 94. Saulnak a' Dávidhoz jó szerelme.
 112. Sok jó téteményén nagyon csudálkozván.
 114. Sies nagy Ur Isten én segítségemre.

T.

Tellyes szívemből tenéked Uram.
 Tekéntsreám Istenem nyavalyámban.
 151. Tarcs meg Uram engem mert te benned biz-
 tam.
 Te hozzád tellyes szívből.
 60. Ti Keresztények dicírijétek Isten.
 81. Teremtet állatok minden alkot.
 127. U.

40. Ur Isten irgalmaz nekem.
 Ur Isten kérünk a' te sz: nevedért.
 40. Urnak szolgai nő dicírijétek.
 138. Vedd el Ur Isten rólunk haragodat.
 153.

Z

13. Zúgodik dúlfúl magában.

5.

A nyomtatásban esett fogyatkozások jobbítási.
 Hogy az éneklésben akadék ne esék a' történt
 fogyatkozásokat jó idein kel le- törteni, és azok
 jobbítást helyettek meg-írni.

Levél	Vers	Fogyatkozások	Jobbítások.
Szám	Szám		
3	18	hajollyuúk	hajollyúnk.
10	23	Mer	Mert
ibid.	ult.	emrénségben	reménségben.
17	1	ldözze	üldözze.
19	8	O maga-is	ő maga-is.
ibid,	24	tet	ötet.
21	12	ügy met	ügyemet.
28	17	forditot	forditod.
49	15	&c.	töröld-le.
72	12	az	aza'
83	22	oíztorral	ostorral.
86	18	pe-	pedig.
74	3	örömbén	örömben.
82	7	bocsáthatot	bocsáthatod.
84	7	forrahass	forralhats.
92	9	megfűnnék	meg-fűnnék
94	6	imáságotat	imáságotat
110	10	bátor	bátor
111	26	irgalmasságokhoz	irgalmasságodhoz.
119	14	nert	mert.
128	14	adományiét	adományiért
134	26	Istened	Istenedet.

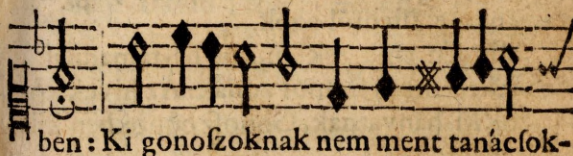
*A' többit magától. is az okos Olvasó meg-jobbít-
 hattya.*

Sóltár Enikék.

I. SOLTAR.

Beatus vir qui non abiit. &c.

Az igaznak gonoszszal ellembe. vetése.

De az Istennek ígétét halgattya Erre fő-
 képpen vagyon minden gondgya. Erre néz né-
 A ki min-

ki minden akarattya, Ezt éjjel nappal szívében forgattya. (: a:)

Es léfzen mint az jó gyümölcs termő-fa (: b:) mely a foló-víz mellet van plántálva: ő idejében gyümölcsét meg-adgya, jó szerencsén léfzen minden dólga.

De nem úgy léfzen mind azoknak dól-gok, A' Sz. Igére kiknek kevés gondgyok: Mint az apró port szelek el-szórjátok, úgy hányatatnak-el Istentől azok.

Minden emberek mikor fel-támadnak, Es életekről ottan számot adnak: Az hivek közül azok ki-hánytatnak, Gonosz bűnökben kik végig maradnak.

Mert az hiveknek útokat az Isten, Birja forgattya kegyelmes kezében. A' kegyetlenek ő keménységeekben, vesznek és esnek örök sötétségben.

Mikor e' Soltárt a' Szent Dávid irta: Ebben az Igt nekünk ajánlotta: Boldognak mondgya a' ki azt fogadgya, Bóldogtalannak a' ki meg nem tartya.

Dicsőség légyen Mennyei A tyának, Al-dot Fiának Ur Jésus Krisztusnak: A' Sz. Léleknek mi Vigasztalónknak, Sz. Háromságnak és egy Uraságnak.

(: a:) *Josue 1. 3.* (: b:) *Jerem. 17. 8.*

II. SOL-

II. SOLTAR.

Quare fremuerunt Gentes. &c.

Feddi a' Krisztustól el-partoltakot; Es a' Krisztus Országának követésére int.

Nota: Imádlak tégedet láthatatlan &c.

Lásd a' régi Cationaleban. fol. mihi 137. In recentiori edit. Tyrnav. Anno 1675.

Szent Dávid Proféta második énekében; A' Szent Lélek által fel-gerjede szívében; Krisztus ellenségit látván ő lélekben, Így foglalá versekben.

Miért agyarkottak vallyon a' pogány népek? Hiváságot gondoltak miért az hitetlenek? A' Földi Királyok és nagy Fejedelmek, Christus ellen gyűltenek.

Ő tanácskozáfok illyen és végezések: Jer mi ne engedgyünk semmit ő beszédének: Vessük-el nyakunkról igáját terhének, ne hajollyuuk-meg ennek.

Az Ur Isten pedig, ki lakozik mennyekben, Csak neveti őket illy esztelenségekben: Meg-csúfollya őket gaz végezésekben, Észe-for-dult úgyökben.

Akkor szól ő nekik az Ur nagy haragjában, Es meg-haborittya őket busulásában. Nagy veszedelemben léfznek és romlásban; ezt nyertek tanácsokban;

Aa

Szent

Szent Fiáról pedig így szól az Atya Isten :
Az én Fiam vagy te, ma szűltelek téged én (c)
Királlyá tettelek Sionnak sz. hegyén, Uralkod-
gyál népemen.

Kérjed tőlem, és én te néked örökségül,
Pogányokat adom, léfz mindeneken fellyül. Es
minden határita' földnek azon-túl, Adom bi-
rodalomúl.

Vas-vefzszóddal bírod, és igazgatod ö-
ket : Es mint a' Fazekas a' földi edényeket, El-
rontod azokat kik nem félnek téged, 's fel-tá-
madnak ellened.

A' Fiu-is monda : Kéfz vagyok én hirdet-
ni Parancsolatidat Sionban predikálni : Anya-
szent-Egyházban Evangéliomnak tudományát
hirdetni.

Ti azért Királyok most ezeket ért. étek :
Bírák és Tanácsok jól rá-figyelmezzetek. Va-
lakik a' földet iten itilitek, Eszetekbe vegyé-
tek.

Néktek a' Proféta ekképpen szól hallya-
tok : Hogy a' Christus ellen ti fél ne támad-
gyatok : De sőt félelemmel néki szolgálatok
törvényét meg-tartsátok.

Egygyütt félelemmel néki örvendezze-
tek, Es a' szép fégyelmet minnyájan bé-vegyé-
(c) Act. 13. 33. Hebr. 1. 5.

tek :

tek : Hogy az Ur valaha meg ne haragudgyék,
Es ti el ne vefszetek.

Dicsfret dicsőség az Atyának mennyek-
ben, Aldot Sz. Fiának Sz. Lélekkel minden-
ben. Mi-képpen kezdetben, most és jövendő-
ben, Es mind örökké Amen.

AZON SOLTAR.

Más notára. Sommaja meg-vagyon fellyeb.

lág : Agyarkodik egygyütt a' fok pogányság.

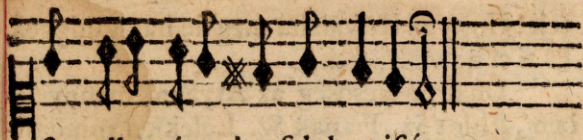

Es a' népek mit gondolnak csak hívság; Kri-

(d) AH. 4. 25.

A 3

stus

stus ellen támadot fok hamiság,

Ezt nyilván lattuk az hitetlenekben :
Nem gyönyörködnek az élő Istenben : sem a'
tőle ki-adatott Törvényben ; Hanem csak az
ő szabad életekben.

Fel-állottak a' Földi nagy Királyok, Feje-
delmek és Uri Méltóságok: Az Ur ellen vagyon
tanácskozárok, Christus ellen fok fele táma-
dások.

Mondván : rajtunk ne hadgyuk uralkod-
ni, ő beszédét közöttünk hirdettetni : Zabo-
lából mert akar mind itatni, Es szabad életet
nem hágy követni.

Szaggassuk-el hát az ő köteleit, Es nya-
kunkból vessük-ki nagy igáit : Ki tarchattya-
meg ő parancsolatit ? Erőnk felett reánk sza-
bott törvényét ?

De miképpen léfzen vallyon dőlgotok ?
Magas menyből az Isten néz reatok : Csak ne-
veti ba' gatag tanácsotok, Meg-esűfollya ren-
detlen vágyodástok.

Nagy haraggal tit-ek akkor meg-szóllit,
Búsultában bennetek meg-haborit: Mint-hogy
néki

néki nem vettétek beszédit ; de sőt hátra ve-
tettétek igéit.

Királyságot Sz. Fiának Sionban, Adott
Isten az Anyasz-nt-Egyházban : Igazgassa né-
peket hatalomban, Es hirdesse törvényét méltó-
ságban.

Monda néki ottan imillyen szókat : Ma
szűltelek én tégedet Fiamat : Kérjed tőlem a'
pogányok fokságát, néked adom mind a' föld-
nek határát.

Igazgassad vas-veszsződdel mind őket, Es
ronts-őszve az engedetlenekeket : Mint fazekas
a' cserép edényeket : Földre tapodd a' téged
nem felőket.

Serkennyetek-fel azért Fejedelmek, Birák
és Tanács-ado koros vének : kik a' földet mo-
stán meg-italitek, Tanúságot és értelmet ve-
gyetek.

Szolgállyatok az hatalmas Istennek, Ret-
tegéssel örüllyetek nevének : Félelemmel Sz.
Fiat bősűllyétek, Práncsolatit híven telye-
sítétek.

A' fegyelmet minnyájan bé-vegyétek :
Mert hogyha ti valóban meg nem térték: Prán-
csolatit ha meg nem őrizitek, Nagy haragja
miatt el-kell vessznetek.

Ha hirtelen fel-gerjed ő haragja, Bóldo-
gok

gok az kik akkoron hozzája Reménsséggel folyamodnak, azt mondgya: A' második Soltárban Dávid írja.

Nagy dicsőség légyen Atya Istennek, Sz: Fiának édes Údvőzítőnknek, Vigasztalo Sz: Lélek Ur Istennek: Egy állatú Három Szent Személyeknek, Amen.

III. SOLTAR.

Azon notara.

Domine quid multiplicati sunt &c.

Hogy ellenségink sokasága, és kegyetlensége miatt Istenhez kell folyamodnunk.

A' Sz: David nagy háborúságában, Imádkozik-va nagy busultában: Igen bizony az Isten őltalmában. Így énekel harmadik Soltárában.

Oh mely sokan vannak Uram ellenem! Meg-sokasult imé én ellenségem. Azt mondgyák; hol vagy az én Istenem? El-felejtett, meg nem szabadit engem.

De Te Uram, hiszem én őltalmam vagy, Reménsségem ennékem Te benned nagy: Fejemnek fel-magasztaloja Te vagy, Dicsőségem kérlek azért el ne hadgy.

Az én szómmal Uramhoz kiáltottam, Busultomban ő hozzá folyamodtam: Szent helyéről

gyéről és én meg-halgattattam, vigságára fizemnek úgy jutottam.

Nyolczolyamban mikoron el-nyúgottam, Az Istennek magamot ajánlottam: El-aluttam és szépen fel-verrattam; mert Istennek őrizetiben voltam.

Nem félek én ezer ellenségimtől, környékeztek ha meg-is minden felől: kelly-fel Uram szabadits-meg ezektől, En Istenem őltalmaz gyegyverektől.

Te verted-meg én ellenkezőimet, kik ok nélkül háborgattak engemet: Te rontottad a' bűnösök fogat meg; Te népedet szabaditod, s' áldod-meg.

Nagy dicsőség &c. Lasd eléb pag. 8.

IV. SOLTAR.

Cum invocarem exaudivit me &c.

Az hívságokat el-hagyván, hogy Istenhez ragzkodgyunk, arra indító okok, ezeközök, és onnét származó gyümölcsök.

Nota: Az Ur ennékem őriző pásztorom. *infra Psal. 22.*

MIdőn az Istent segítségül hittam, Igaságomban én meg-halgattattam. Háborúságban könyörült ő rajtam: Es én szívemben ha szorongattattam, ottan ő hozzá mindgyart folyamodtam; Tőle kegyessen meg-tágasítottam.

A s

Nagy

Nagy hívságot én fókakban hogy láttam,
Arról azokat én meg-fzólítottam : Emberek
meddig maradtok hívságban? sziveiteket, míg
vetitek abban? Míg gyönyörködtek a' fok ha-
mítségben? Módot kerestek rút hazugságok-
ban?

Haragotokban tegyetek mértéket, Hogy
meg ne nyomja a' ti sziveteket, Bő ne rútítsa
bűnnel lelketeiket Le-fektetekben ti bűneite-
ket vizsgáljátok-meg, 's bánnyátok ezeket,
A' nyugodalom úgy várjon titeket.

Az igazságot, intlek, kövessétek, szép
áldozatúl azt bé-szentellyétek. Istenben légyen
minden reménsetek; Ő meg-mutattya, mit
cselekedgyetek; Es reá segét csak őtet kérjé-
tek, Hogy jók legyenek cselekedetitek.

Istenfelőknek fok szép gabonájok, A-
datik nekik borok és olajok : Es meg-áldatik
ő igaz munkájok, Jó békeségben marad-meg
hazájok. Gondviselelé Istennek reájok, hogy
az igazság meg-tartatik nálók.

En-is ő vélek békeségben nyugszom, szép
csendességben együtt el-aluszom. Mer az I-
stenben, kívált-keppen bizom; Nem hadgya,
ártson én gonosz akaróm : Meg-óltalmazza
fzolgáját kegyessen; kit helyhezterett ilyen
emrenségben.

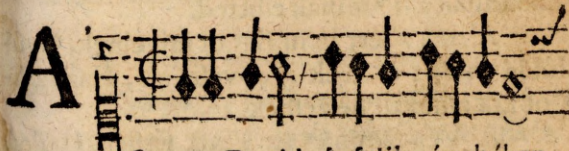
Szent

Szent Dávid irta negyedik Sóltárban :
Minket-is szépen meg-tanit ő abban; Hogy az
hívságot el-hadgyuk valóban, Es meg-marad-
gyunk a' szép igazságban. Ugy léfzünk mi-is
Isten áldásában: Kinek dicfirt a' Szent Harom-
ságban. Amen.

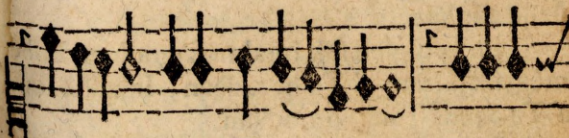
V. SOLTAR.

Verba mea auribus percipe &c.

Kévánnya imádságát meg-halgattatni: melly-
ben a' gonoszoknak gonoszokat, és a' jók-
nak jókat jövendől.

Szent David ötödik énekében,

Ellenségi miatt nagy felelmében, Ekképpen

fzól az ő könyörgésében.

Igéimet

Igéimet vedd Uram füleidbe, Kiáltásim jussanak te elődbe, Ohajtásim hasznak-fel mennekbe.

Figyelmezz én imádságom szavára, En Királyom, 's én Istenem nézz arra, mellyet nyújtok Te-hozzád verrattára.

Néked Uram én jó reggel könyörgök, Es elődbe jó reggel állok 's nézek : ségedelmet, óltalmat tőled vészek.

Hamiságot Te Uram nem kedvelled, Gonosz-tévő se nem lakik melletted, nem maradnak a' hamissák előtted.

A' kik azért hamiságot mivelnek, Gyűlölöd mind ; és azok-is el-vesznek, Hazugságot kik álnokul beszélnek.

A' Vér-szopó és az álnok férfiat, Utálod Te Uram a' gyilkosokat, színed elől megszűnő azokat.

En pediglen fok irgalmaságodban, El-bémegyek Uram a' Te házában, Imádkozom a' Te Szent Templomodban.

Engem Uram vezérelly igazságban : El-lenségim törős álnokságában. Hogy ne essem, igazgass útaimban.

Mert igazság nincsen az ő szájokban, Elmerült ő szívek a' hívásokban, nyílt koporsó taláztatik torkokban.

Itillyed-

Itillyed-meg Uram őket ezekért, Űzd-ki őket istentelenségekért : Ezt érdemlik téged boszontásokért.

Azok pedig a' kik Te benned biznak, Örüllyenek minnyájan 's vigadgyanak : Mert Te bennük lakol Uram azoknak.

Dicsőkednek benned azok minnyájan, Kik szeretik Szent neved igazságban : Az igazak mert vannak áldásodban.

Uram mint jó akarat paisával, körül vettél minket szent malasztoddal, Dicsőrtsél Szent Lelkeddél, s' Fiaddal. Amen.

VI. SOLTAR.

Domine ne in furore tuo. &c.

A' büntetésnek engedelmet kéri : és a' tekéletes meg-engesztelést ohajtya.

Nota : Háborúsága Dávid Királynak : &c.

Szent Dávid Király bünei ellenigy panaszkodik, De az Istennek kegyességében nagy erőssen bizik, Es tellyes hitből könyörgésében így-en imádkozik.

Hatalmas Isten, nagy haragodban kérlek ne fedgy engem, Es bűneimnek érdeme szerént ne ostromozz engem : Mert haragodnak nagysága miatt kellek el-vesznem.

De sőt

De sőt Ur Isten könyörülly rajtam, mert erőtlén vagyok : Gyógits meg engem kegyes Ur Isten, bűneim mert nagyok : Meg-háborodtak csontyaim bennem és gyógyulást várok.

Lelkem-is igen meg-háborodott ; De te Uram meddig ? Meddig haragszol ellenem Uram, vallyon-é mind végig ? Térj hozzám Uram, és szabadíts meg lehessek benned vig.

Vagyon-é vallyon, ki az halálban rólad emlékezzék ? Pokol fenekén kegyeségedet nincsen kik émlítsék : mert haragodnak boszúállását akarod hogy értsék.

Imé Ur Isten már el-sarattam soházkodásomban, Minden éjjeken ufznak szemeim köny-húllatásomban, Es nyoszolyámot meg-mosogattyák keserves sírtomban.

Meg-háborodtak búsulás miatt kesergő szemeim, Es meg-aggottak ellenségim közt már minden tetemim : Ezt érdemlették, 's féjemre hozták az én lok bűneim.

Mindazon-által nagy reménységgel Te hozzád járulok : malasztod által lok bűneimből mert ha meg-jobbúlok : Bánatim után örömet tölled tudom hogy én hallok.

Tavozzatok-el azért én tőlem minden ellenségim, kik hamiságot üztök követtek, minden árulóim : Mert az Ur Isten meg-tekintette keserves síralmim, Meg-

Meg-halgatta az irgalmas Isten én könyörgésemet, Bé-vette az Ur imádságot. esedezésemet : Vidámitotta, s' örökre hozta bánatos szívemet.

Ellenségim meg-háborítá és meg-szégyeníté : Nagy hamarsággal szégyen-vallással mind viszsza-téríté : Bizodalomra a' bűnösöket én általam inté.

Szent Dávid irta Soltár könyvének hatodik részében. A' bűnösöket bizodalomra inti ezekben. Kéjruk az Istent hogy részünk legyen szép dicsőségében. Amen.

VII. SOLTAR.

Domine Deus in te speravi. &c.

Hogy boszúért boszúval ne fizessünk.

Nota, Nagy bánatban &c. sup. fol. 5.

Szam-kivetésre Dávid mégyen-va, Semei mikor szidalmazza-va : Es kövekkel börtet hogy hagyigállyá ; Szolgáinak David ezeket mondgya :

Ezt én reám az Ur Isten bocsátta, Hogy utkozzon nékie parancsolta : Ezt érdemi bűneimnek nagy vólta, senki azért közületek ne bántsa. (e)

Ha békével e' szidalmat szenvedem, Bo-

(e) 2. Reg. 16.

szuságért

Szűségért boshúval nem illetem: Istenemtől tudom jutalmát vélnem, Aldomását az okáért el-nyerem.

Istenéhez azonban folyamodván, Igen bizik nagy irgalmasságában: semmit nem fél bátorigasságában, Azért ilyen könyörgést tőn magában.

En Istenem mindenkor benned biztam, Mint kő-falhoz biztomban támaszkodtam: Es te hozzád firtomban foházkottam, Ellenségem miatt ha nyomorgottam.

Most-is azért te-hozzád folyamodom, Szabadíts-meg kérlek én szabadítom: Ellenségtől ihon mint üldöztetem, Szabadíts-meg engem édes Istenem.

Hogy valaha lelkem el ne ragadgya, Mint orofzlány, és ne ártson haragja: midőn nincsen ki fejemet meg-váltsa, Es ellenség kezétől szabadítsa.

Tudod Isten hóg én álnok nem voltam, A' Saulnak vérét nem szomjúhoztam: Nohát erre most így szidalmaztattam, Ellenségtől kővel hagyigáltattam.

A' gonoszért ha gonoszszal fizettem, A' Lyon-elé bátor én ellenségem: Es előtte üresen bár el-esszem, Tőled Uram azért meg-ittesszem.

Üld

Időzze bár lelkemet az ellenség, Le-tapodgya életemet kegyetlenség: Porrá tegye ha mibenem dicsőség, Ne kövessen bár engemet tisztesség.

Kelly-fel Uram ellenek haragodban, Es magasztaltassál ő határookban: Kelly-fel Uram szent parancsolatodban, mellyet hattál hogy maradjunk-meg abban.

Te itiled-meg Uram a' népeket, Es te rontod-meg a' kegyetleneket: Oltalmazd-meg nyomorodott fejemet, Hogy dicírijem mindenkor Felségedet.

Igasságom szerént Uram itilly-meg, Es ártatlanságom szerént vizsgál-meg: Hozzád Uram folyamodom én ifmég, oltalmaz-meg ne ártson az ellenség.

Az igazat te Uram igazgatod, sziveket, és veséket meg-vizsgálod: A' bűnösök gonofságát meg-rontod, Az ellenség fokaságát foggyatod.

Az én igaz segítségem az Urtól, Igaz szivek meg-szabadítójától: Mindeneket meg-ittóló Birótól, Erős és nagy túró hatalmasságtól.

Ti pedig ha gonoszak meg nem tértek, Fegyverét ő ki-vonnya ellenetek; Kéz-iját is megvonta el-hidgyétek, Tűzes nyila lesz halálos fegyveretek.

Méhetekbe fájdalmat fogadtatok, szivekben hamissat gondoltatok: Es üdövel csalárdsa-

B

lárdsa

lárdtságot szültetek, Illy magzatot vesztetekre neveltek.

En ellenem álnokúl végeztetek, Lábam alá vermet készítettetek: De nem kétlem magatok belé-estek, Fejetekre fájdalom tér hidgyétek.

Hálát adok Uram igazságodért, és éneklek felséges jó-vóltodért, hozzám-való nagy kegyelmésségedért, légyen neked dicsőség mind ezekért. Amén.

VIII. SOLTAR.

Domine Dominus noster, quàm admirabile &c.
Az embernek nagy méltósága, de kivált-képpen a Krisztusban.

Nota: Imádlak, tégedet láthatatlan Istenség &c.

Lásd a' régi Cant. Cathol. fol. 137.

R Egen ó Törvényben Moysesnek könyvében (e) Dicsírték az Istent nagyságos erejében: szabadtásáért hálát adtak neki kik voltak fok inségben.

Ezt eszünkbe-vegyük, és mi-is dicsírtet mondgyunk a' Krisztusnak hogy ő minket megmentett, fok nyomorúságból, halálból, pokorból, mellyekbe a' bűn ejtett.

Erról a' Szent Dávid csudálkozva énekel Nyolczadik Soltárban illyen ékes versekkel: Uram mi Istenünk, oh mely csudálatos szent neve mindeneknél.

(e) *Exod. 15. 2 v. 2.*

Mert fel-emeltetett a' te nagyságos erőd: Az egeken fellyűl a' te nagy dicsőséged. Hogy lábaid alá sámostyúl térefsek te minden ellenséged.

A' kicsinek által, 's csöcsömök szája által, Szép dicsireteket véghez vinni akartál: Az ellenségedért, hogy el-rontsd őket mind a' boszú-állókkal.

O maga-is Christus Sz: Maténál ezt mondgya: (f) Szentséges én Atyán légyen neked nagy hálá; Üdvösségnek úrát hogy a' kisedeknek engedted meg-tudnia.

Mi is immár lárttyuk mint Istennek egeit; ő szent igejének híven prédikallóit (g) Es mint csillagoknak lárttyuk az hiveknek jobban fényeskedéfit.

Dávid csudálkozik az emberi állaton; Kire az Istennek illyen nagy gondgya vagyon: Hogy kit az Úr Isten kegyes irgalmából fok jóval látogasson.

Micsoda az ember, (úgy mond) Uram Istennem, Hogy emlékezetben Felséged előtt légyen? Es az ember fia Szent áldomásfiddal látogatásban légyen? (h)

tet Angyaloknál, úgy vagyon, egy kevéssel, Kissebbé rendelted Uram bölcs rendeléssel: De az Angyaloknál fellyeb emeltetik igen nagy tisztességgel. (i)

(f) *Mat. 11. (g) S. Gregor. hom. 30. in Evang.*

(h) *Hebr. 2. 7. (i) Hebr. 1. 4.*

Mert nagy dicsőséggel ötlet meg-korona-
náztad, kezéd alkotmányit kezei alá adtad:
Barmokat, vadakat, halak, 's madarakat lábai
alá hántad.

Ez ember a' Christus, Szent Pál úgy bizo-
nyítja: (k) Ki meg-tesztelvé úgy meg-kil-
sebbült-va; Es meg-útáltatván, gyalázatos
képpen a' keresztfán meg-hala.

De nagy dicsőséggel harmad nap fel-tá-
mada: Az halált, a' poklot csuda-képpen meg-
rontá. Minket-is azokból hatalmas erővel szé-
pen ki-szabadíta.

Es mi fogságinkat ő nagy dicsőségével,
Menybe fogva-vitte hatalmas nyereséggel: Es
az embereknek drága ajándékit osztogatta
bőséggel. (l)

Azért adgyünk hálát mi erős Baj-vivónk-
nak, fok ellenségeinktől minket szabadítónak:
Büntől és ördögtől, haláltól, pokoltól mi édes
Meg-váltónknak.

Es örüllünk a' kik ajándékokat vettünk,
A' Christus Jéussal köz-örökösök lettünk: Ha
szenvedünk együtt, hogy ő véle együtt meg-
is dicsőíttessünk.

Dicsíret dicsőség &c. *sup. fol. 5.*

(k) *Hebr. 2. 9. (l) Ephes. 4. 8.*

IX SOLTAR

Confitebor &c. Et narrabo.

Hála-adás a' győzedel-mért, a' pogányok
ellen.

Az ellenségem meg-furamodott, 's há-
tat nékem adott: Erőtlenségbe veszedelembe
színed előtt jutott.

Mert végbe vitted iteletemet, és igaz ú-
gy met, Igaságomban Felséges Isten, nem
háltál engemet.

A' Pogányokat, hitetleneket Uram meg-
dorgal-

dorgáltad : Es el-töröltted az ő neveket, hadait rontottad.

Az ellenségnek éles kardgyai mind végig el fogytak : sok erős városok, gazdag városok romlaira jutottak.

Nagy zörgésekkel emlékeztetek ő nékik el-vesztett : ő dicsőségek, erejek, kedvek immáron el-esett.

Te pedig Uram örökké lélsz Felségben állandó. Es igazságban minden népeket te vagy ítélendő.

A' szegényeket te őltalmazod nyomorúságokban : Erőtleneket te segéted-meg háborúságokban.

Szép reménységgel biztatod a' kik ismérik nevedet : Mert el nem hagyod Isten-félőket, te keresőidet.

Enekellyetek a' nagy Istennek, ki lakik Sionban : Es dicsírtétek cselekedetit Anyaszent-egyházban.

Pogányok között ki-hirdesérek nagy irgalmaságát : Mert a' szegénynek el nem felejtí hozzá-kiáltását.

Könyörűly rajtam és lássad Uram meg-álázásomat, Ellenségitől, kik rám támadtak, sok bú-látásomat.

Te fel-magasztalsz engemet Uram halál kapuiból : dicsíretidet hogy én hirdessem Sionban ez okból.

A' po

A' pogány népek veszedelemben, melyet készítettek, Im meg-akattak magoka' törben, melyet el-rejtettek.

Meg-ismértetik az igaz Isten ő itéletiben, Es meg-fogatik a' bűnös ember cselekedetiben.

Pokol az helyek, a' bűnösöknek, minden pogányoknak ; kik el-felejtik a' nagy Ur Istent, s vele nem gondolnak.

Nem lesz felejtve a' szegényeknek türése mind végig : Az ő panaszok sebessen fel-har Istenhez az égig.

Kelly-fel Ur Isten, ne erőszódgyék-meg a' gonosz ember : Itiltessék-meg a' pogány Nemzet, ki téged nem ismér.

Rendelly reájok olly Törvény-adót, ki meg-ismértesse, hogy ők emberek, és erőtlenségbe-vétesse.

Ez dicsíretet hálá-adásúl Szent David éneklé, Ellenségitől őtet kegyessen hogy Isten meg-menté.

Dicsírjék mi-is vigan ő véle Kegyes Meg-váltónkat : Sok ellenségtől, és az ordógtól meg-fzabadítónkat. Amen.

X. SOL:

X. SOLTAR a Sidók Szerént.

Ut quid Domine recessisti longè? &c.

A' gonoszok cselekedetir keseregve számlál-
lya : és az Istent segítségül hja.

Nota : A' Szent David ötödik énekében. &c. *sup. p. 11.*

TEkints reám Istenem nyavalyámban, Légy
óltalmam, segítségem gondomban, ne
távozzál-el tőlem haragodban.

Ne utály-meg hozzád kiáltásomban, ne
veff-meg az alkalmatosságokban: Ne állj mesz-
sze tőlem háborúmban.

Kevélykedik az istentelen ember: akkor
gyúlad 's búsúl a' szegény ember. Rosz taná-
clok de hiszem fejekre tér.

Dicsfirtetik mert közödtök a' bűnös, A'
hatalmas, és kívánsággal bővös: Es áldatik a'
hamissággal tellyes.

Az Ur Istent búsította a' bűnös; Harag-
jában kit ő mindgyárt nem keres: Azért vagy
bátorsága olly szives.

Nincs az Isten az ő gondolattyában: szine
előtt nem tartya dőlgaiban: így mindenkor
fertelmes útiban.

Nem gondollya kemény itéletedet, Go-
noszoknak rendelt büntetésedet: El fordítva
orczájától ezeket.

Uralkodik ő minden ellenségén, Illyen
mondást hányott-vetett szívében: Gonosz nél-
kül nem indúlok semmiben.

Kinek

Kinek szája rakva vagy on átokkal, kese-
rűség, és sok álnokságokkal: Nyelve alatt
munka van fájdalemekkel. (m)

Gazdagokkal lesben ül a' rejtekben, Az
ártatlant, hogy meg-öllye véletlen; Foitogaf-
sa jó hírében nevében.

Ő Szemei a' szegényre úgy néznek. Mint
oroslány; fogai rá éheznek: Titkon tört hány,
hogy mind belé essenek.

Azt mondotta vakmerőül szívében, Hogy
ezekről el-felelkezet Isten; meg sem láttya,
nem hogy bűntessen ebben.

Uram Isten, kelly-fel azért immáron, Indully-
meg már ennyi sok gonoszságon: A' szegény-
ről emlékezzél hadd áldgjon.

Miért vallyon téged az istentelen, Inger-
léssel boszontott nagy Ur Isten? Nem keresed-
fel; úgy monda szívében.

Látod Uram, mert te nézed a' munkát,
Te tekinted a' szegénynek fájdalemát: Hogy ke-
zedbe ejtsed nyomorgatóját.

Néked Uram hagyattak a' szegények, Az
árváknak te vagy meg-segétőjök, Gonoszok-
tól erőfs védelmezőjök.

Te rontod-meg karját a' bűnösöknek ke-
ményiségét gonosz-tévők szívének: Arvák el-
len többé ne bűnhődgyenek.

Az Ur Isten országol mind örökké, Ural-
(m) *Pf. 13. 3. Rom. 3. 14.*

B 5

kodik

kodik mind örökkön örökké : Ti pogányok
lesztek mind veszendőkké.

A' szegények kívánságát halgattya : Az ő
szívek készületit hallotta ; kéréseket fülébe bo-
csátotta.

Ítletet tévsz Uram az árváknak , A' sze-
génynek és az alázatosnak : Tiszta szívből kik
hozzád folyamodnak.

Hogy az ember többé ne magasztallya
önnön magát ; sőt semminek alitsa : Es az Urat
félelemben szolgállya.

A' Szent David így tanit könyörögni , A'
szomorú szívet meg-vigasztalni : Illik Istent
mindenben magasztalni. Amen.

XI. SOLTAR.

Salvum me fac Domine. &c.

A' világ csalárdsága egybe-rétegetik , az Isten be-
szédinek igazságával.

Nota : Emlékezzél Ur Isten hiveidről.

Szabadíts meg és tarts meg Uram Isten :
Mert el-fogyott a' Szent ember e' földön.
Igaz mondók meg-kevesedtek igen : Ha-
mítségben el-mérültinkáb minden.

Hívságot mert ő felebaráttjának szollott
kiki csalárdságot egy-másnak : kettős szívek
az álnok ajakoknak ; szűn mutató beszéddel
szóllottanak.

Az Ur

Az Ur Isten el-veztri mind azokat , Az ál-
nokság forraló ajakokat : Nagy kevélyen kér-
kedező nyelveket , utállja ő az ilyen embere-
ket.

Kik kevélyen ő magokban mondanak :
Mi nyelveink fel-magasztaltassanak : Az aja-
kink nem de mi-velünk vannak ? kicsoda az , kit
vallyunk mi Urunknak ?

Az Ur Isten ezek ellen azt mondgya : majd
fel-kelek minden ember meg-láttya. Mert én
szemem a' szegényeket láttya , szűkölködők fo-
házkodást szánnya.

üdvözítő szabadító , mert vagyok , szegé-
nyeket árvákat óltalmazok : Beszédemben
nagy hűséggel meg-állok , Gonoszakon ezen-
től boszút állok.

Te beszédid Uram tiszta beszédek , Mint
az ezüst , melly tűzzel próbáltatik ; és az által
földtől el-választatik , Igen szépen hétszer meg-
tisztittatik.

Azért hiszszük hogy meg-tartasz remin-
ket , Teljesítvén a' szép igireteket : Esmeg-
örísz e' nemzetségtől minket , meg zablásván
ő kegyetlenségeket.

Az hitetlen és istentelen népek mi kőrü-
lünk járnak , és kerengenek : Reád Uram a' mi
szemeink néznek ; szabadítást mert tőled re-
ménlenek.

Ez igéket David irta versekben , Eneké-
nek

nek tizeneggyed részében : Mikor volna gonoszok közt inségben , A' hamisak miatt keleségben.

Mi-is azért Istenhez folyamodgyunk , szabadulást óltalmat tőle várjunk. Dicfiretet néki azért mondgyunk. Dicfiretsél Szent Háromság Egy Urunk. Amen.

XII. SOLTAR.

Usquequò Domine. &c.

Ellenségi ellen segítségül hija az Istent.

Nota: Ved-el Ur Istenrólunk haragodat &c.

Szent Dávid Király háborúságában , Panaszolkodik Istennek bújában : Es im' ezt mondgya ő nagy firalmában szélyel bujdosztában.

Meddig Ur Isten felejtse engemet? Meddig forditor-el rólam szinedet? Tálam mind végig kefergetz engemet , nyomorult fejemet?

Meddig lelkemet hagyod gondolkodni? Es ide , 's tova elmémet hanyódni? Az én szívemet sirva vélekedni , míg hadsz keferegni?

Meddig felettem az én ellenségem Magasztaltatik , hogy el-nyomjon engem? Tekints-meg kérlek , és halgals-meg engem , En Uram Istenem.

Világosíts-meg szemeimet Uram , Hogy a' halálban én el ne aludgyam : Ellenségim közt el ne

el ne tántorodgyam ; Hozzád folyamodgyam.

Hogy valamikor kérkedve ne mondgya Az ellenségem , ki-vesztem kívánva : Meggyőztem őtet , nincs óltalmazója , El kel pulzgulnia.

Mert a' kik mostan báborgatnak engem , Győzedelmet ha vehetnek ellenem ; Örvendeznek ha meg-mozdulok ebben , 's tántorgok úgyemben.

En pedig biztam irgalmaságodban : Örvendez szívem szabadtásodban. Dicfirelek Uram jó-réteményidben , vig éneklésimben.

Igy-en könyörge Dávid szűkségében , szabadulását kérvén ez énekben. Es a' lok jókért kiket el-vett bőven , örül dicfiretben.

Mi-is óltalmúl ellenségink ellen A' világ. a'test , és a' bűnök ellen , kérjük az Istent ; 's légyen mindenkben Neve dicfiretben. Amen.

XIV. SOLTAR.

Domine quis habitabit. &c.

Menybe vivő út , a' Sátorak példája alatt.

Nota : Zugódik dul-ful. *supra fol. s.*

Sokan vannak most-is olyan emberek , kik azt vélik hogy ők jó Keresztyének.

Noha feslett és nem jámbor életek ; sőt mindenben Krisztusnak ellenségek.

Tőlök

Tölök azért hogy magunkat óhassuk, A' szent Dávid kérdését elé-hozzuk: Az Istennek feleletit meg-halljuk. Es magunkat abban nagy jól meg-láttjuk.

A' Proféta nagy álmélkodásában, fel-kiálta az Urhoz írásában: Ki lakozik Urám te Sátorodban? Es ki nyugszik a' te Szent hájlékdoban?

Rövid szóval; ki mégyen Meny-országban? Es kilészen az örök boldogsában? Mon-da néki Isten azon órában, meg-felelvén ilyen képpen szavában.

Jó életben a' ki magát foglallja, Az igazat kezével bizonyítja: ó szívében az igazságot szólja, Attyafiát a' ki nem rágalmazza.

Nem-is télsen gonosz attyafiának, Gyálázattyát bányja ó szomszédgyának: Es nem ad helyt rágalmazók szavának: Bé nem veszi gyalázattyát azoknak.

Gonosz-tévőt tártya utálatosnak; Isten-felöt pedig mondgya drágának. Meg esküszik ó felebaráttjának, Es mindenkor Ura lészen szavának.

A' ki pénzét usorára nem adgya, Az árvákat avar nem fújtogattya; sőt mindenben azokat ó táplallja, valamit hoz néki igaz munkája.

Igaz ellen ajándékot nem vészen; A szegénynek is igaz törvént télsen. Ki eltében ilyeten jámbor lészen, Meny-országban örökséget az vészen.

Ez

Ez éneket a' szent Dávid Proféta, Az ó Soltár Könyvében el-bé írta, Tizen-negyed részében bé-foglalta, Es mi nekünk tanólságunkra hatta.

Nagy dicsőség legyen &c. *supra fol. 8.*

XV. SOLTAR.

Conserua me Domine &c.

Imádkozik Dávid a' Krisztus képeben, kérvén meg-tartatni ellenségétől, hogy mindenekkel jól-tégyen: úgy az igaz-is a' Krisztus példájára,

Nota: Hála-adásunkban rólad emlékezünk.

TArts-meg Uram engem, mert te-benned biztam,

En Istenem vagy te, néked így szóllottam: Mert nem szűkölködöl, azt én meg-vallottam, En javaim nélkül; nyilván meg tanóltam.

A' te szenteiddel kik földeden laknak, Há szolgálatodban eggyesésgben vannak; Vagyon társaságom nekem-is szolgádnak, Cluda nyájassága én akaratomnak.

Sok nyavalya pedig érdekli fejeget, Kik tartanak gonosz gyülekezeteket: Nem gyűjtöm én egybe soha-is ezeket; Sőt emlékezetben sem tartom neveket.

Az Ur Isten nekem az én örökségem, Es pohárom része, véle meg-elégszem: Tőled

Töled váróm Uram minden elé-mentem,
En örökségemet te adod meg nekem.

Jelekké estek a' kötelek nekem,
Az én örökségem mert jeles énnékem :
Te adtál Ur Isten jó értelmet nekem,
Szent nevedet azért áldgya az én lelkem.

Az Urat mindenkor szímem előtt nézte
Jób-felől mert vagy on az Isten ennékem :
Mikor ellenségim háborgatnak engem,
Hogy meg ne mozdúlljak, ő én erősségem.

Ezért örvendezett ő benne én szívem,
Es vigadott egyűt zengedező nyelvem :
Remenségben nyugszik affelett én testem,
Mert nem hagyod Uram pokolban a' lelkem.

Urát az életnek ismértetted velem,
Örömmel bé-tölti szent orczád én szívem :
A' te jób kezdedben én gyönyörűségem
Vagy on, és mind végig meg-marad örömem.

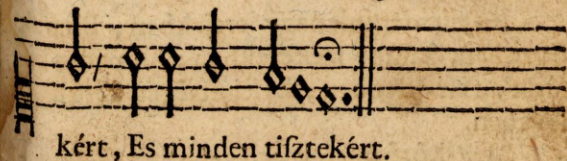
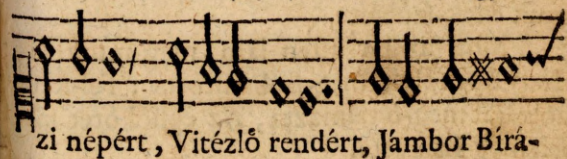
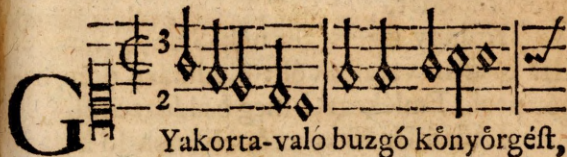
Igy könyörge Dávid Istennek biztában
Ellenségi ellen, hozzá folyamodván ;
Szemeit ő reá ügyében fordítván :
Ez éneket monda, tőle meg-tartatván.

Mi-is egyűt véle énekellyünk vigan,
Magunkat ajánlyuk Isten óltalmában :
Az ő szenteinek társalkodásában,
Dicfűrjük örökké hozzánk jó-voltában. Amen

XIX. SOLTAR.

Exaudiat te Dominus in Die &c.

A' nép könyörgése hadakozó Királyaért, Da-
vidért, a' Krisztus képében, és példájában.

Szent Dávid Király Isten lelkének fugal-
lásából ezt régen meg-hatta ; Tizenkilenczed

Soltárban irta ; Anyalzentegyház hogy így szavát nyújtsa.

Halgasd-meg Uram buzgó kérését Fejedelmünknek, 's népe könyörgését: Haborúságinapjain őtet, Tarts-meg és nyújtsd kegyes őrzéfedet.

Küldgy segítséget néki Sionból, Seregek Ura te szent várasodból : őltalmazd őtet háborúitól, Emlékezzél-meg ő áldozatiról.

Lássad Ur Isten az ő szívének jó kívánságát ügyekezetinek : Minden tanácsi erősödgyenek, Tóled Ur Isten végbe vitesse nek.

Hadd örvendezzünk te őltalmadban, Magasztaltassunk szabadításodban 's tellyesítését látván azonban Mi kérésünknek, mondgyuk ének-fzőban :

Most az Ur Isten lám meg-mutatta, Hogy ő Királyat meg-szabadította : Fel-kent szolgáját meg-őltalmazta, Az égből őtet szépen meg-halgatta.

Mi ellenségink nagy erejekben, Biznak lovakban, számos szekerekben : Mi pedig bizunk az Ur Istenben, Es segítséget kérünk ő nevében.

Meg-kötöztettek ők, és el-estek, szégyenvallással meg-környékeztettek : De mi felkölünk, 's fel-emeltettünk, Altalad Uram győzedelmet vettünk.

Még is

Még-is Ur Isten hozzád kiáltunk, Hogy szabadítsad-meg a' mi Királyunk : Től d az napon meg-halgattassunk, Mellyen tégedet segítségül hívunk.

Dicsőség néked Attya Ur Isten, Tisztesség néked áldott Fiú Isten: Dicsíret néked Sz: Lélek Isten, Sz: Háromságban tiszteltetésél, Amen.

XXII. SOLTAR.

Dominus regit me, & nihil mihi &c.

Az Istennek gondviselése az ővéihez, mint egy pá'ztori verfekkel énekeltetik.

Notáját lásd a' régi Cantionaleban. fol. mibi 168. Recentioris editionis Tyrnaviensis.

AZ Ur Isten nekem édes táplálóm. Minden dolgaimban csak ő az én igazgatóm. Nem hágy engemet tellyeséggel el-nyomorodnom: Életemben nem hágy engem megromlanom.

Sokszor történt nekém háborúságom. Az hamissak miatt sokszor esett bujdosásom : De mindenkor jó helyen lett én meg-maradásom: Jamboroktól meg-vólt az én táplálásom.

Csak az Isten én lelkemnek vezére. A' gonosztól én életemnek el-térítője. Az ő áldott szent nevének nagy dicsíretire, Az igazságnak ósvényén viselője,

G 2

Nem

Nem rettegek semmi veszedelemtől ;
Még az halálnak-is ő nagy kegyetlenségétől.
Meg-öltalmaz az én Uram engem mindenek-
től. Velem vagyon , meg-ment minden el-
lenségtől.

Ő ennékem meg-őriző Pálszorom ; noha
tőlle bűnömért néha meg-ostoroztatom : De
viszontag kegyes képpen meg-vigasztalta-
tom : Mint Atyámtól soha el nem hagyatta-
tom.

Drága szép ajándékokkal meg-láttál ;
Tisztefésséggel én Istenem meg-ajándékozta : s
noha boldontod ellenségemet te azokkal ; De
tartod az én lelkemet vigasággal.

Azon kérlek én Istenem tégedet ; kőr-
nyékezd-meg te kedveddel az én életemet.
A' te irgalmafságod biztassa én szívemet : Te
jó-vóltod birja az én életemet.

Hogy csak néked élhessek ez világon ,
Vigy engemet örökre Uram a' más világon :
Mert nints tekéletes boldogság itt ez vilá-
gon ; Csak te vagy Ur Isten az én vigaságom.

Ez dicfíretet szent David éneklé : mi-
kor Isten ötet háboruiból meg-menté. Es az
Soltár könyvbe versekbe így helyhezteté. Bé-
keségeért az Ur Istent dicfíré. Amen.

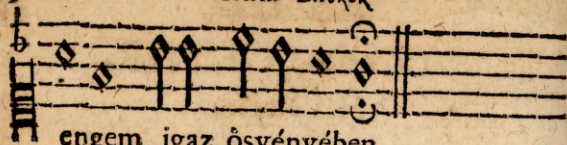
AZON

AZON SOLTAR.

Más Notára.

A Z Ur ennékem ő ri ző pálszo-
rom: Azért femmiben meg nem fogyatko-
zom. Gyönyörű mezőn engmető éltet
meg-elégi tés folyó - vize mellett. Meg-
nyúgofztallya lelkem Sz: nevében; és vezérli
engem

C ;

engem igaz ösvényében.

Ha árnyékában halálnak járok-is ; Nem felek semmit a' fetét völgyben-is : Mert mindenütt te jelen vagy én vélem, veszfőzöd és pálczád meg-vigasztal engem. Es nekem azén ellenségem ellen, készítesz asztalt, eledelt adsz bőven.

Az én fejemet meg-kenéd olajjal ; és engem itatcz jeles pohároddal. Irgalmafságod engem környúl vézen, Es követ engem telyle életemben. Az Ur énnékem meg-engedi szépen ; Házában lakjam hoszfű ideiglen.

XXV. SOLTAR.

Judica me Domine &c.

A' szidalmak, és üldözések ellen-való orvosságok.

Nota : Zugodig &c. sup. fol. 5.

Mikor Dávid volna keferűségben, Saul Király előtt számkivetésben. Fel-kialta Istenhez ő szívében, könyörögvén siralmas énekében.

Itilly-meg oh Uram Isten engemet, Es lassad az én ártatlan ügyemet : Mert büntelen kergetsz

kergetnek ök engemet ; de én benned vetem reménségemet.

En szívemet bár Uram meg-probálljad ; vesémet-is tűzettel meg-visgálljad : Késértettel lelkemet látogafszad ; Hűségemet hogy ekképen meg-lálsad.

Hátra vetem mert én minden dolgomat ; szemem előtt vífelem jó-vóltodat : Es csak nézem nagy irgalmafságodat, Artatlanul járom az én útamat.

Alnokokkal nem tartom tanácsomat ; Gonoszokkal sem én társaságomat : sőt azoktól meg-vonom én magamat ; Mert gyűlölöm az ő gonofságokat.

Artatlanok közt kezemet meg-mosom ; Oltárodát ő vélek körül-állom : Tízta kézzel ottan néked áldozom, Dicsíreted szózatytát halgatozom.

Csüdalatos dőlgaiddot beszéllem ; Szent Igédet nagy örömeft hirdetem : A' te házad ékekségét kedvelem, Dicsőséged lakó-hellyét szeretem.

Felséges Ur Isten kérlek tégedet, Ne veszesd-el gonoszokkal lelkemet : Vér-szopókkal ne büntes-meg engemet, Gyilkosokkal ne fogyaszd életemet.

Kiknek az ő kezekben hamiságok van-

nak, és sok ki-gondolt családságok; Igaz ellen bé-fzedett ajándékok: Jób kezeket bétöltötték adomok.

En pedig az ártatlanságban járok, szabaddúlást irgalmadtól kívánok. Lábaimmel igazságon meg-állok, Néked áldást az igazak közt mondok.

Példa gyanánt légyen ez mindeneknek; Kik keresztyén nevet földön vitelnek: Eletekben hogy e' képpen éllyenek, Szent [Dávidtól a' mint itten értenek

Dicsírtésék az Ur Isten mennyekben, Atya, Fiú, és Szent Lélek mindenben, Szent Háromság egy bizony Istenségben: Most és mindenkoron ugy légyen. Amen.

XXVI. SOLTAR.

Dominus illuminatio mea &c.

A' számkivetésben és üldözésekben, maga biztatáfa: kívánkozván a' sz: hajlékba.

Nota: Imádlak tégedet láthatatlan. &c. *Cant. Cath.*
fól. 137,

OH! én két szemeim ti az Urra nézzetek: Mert világosságom ő nékem el-hidgyetek, Es szabadulásom minden ellenségtől; kitől azért mit félek?

Az én életemnek az Ur óltalmazója;
Nem

Nem rettegek semmit: Mert ő bátorítója Féltelmes szívemnek, midőn gonoszoknak rettentí rút haragja.

Az én ellenségim kik engemet kergetnek, Meg-erőtlenülnek, 's haragjokban el-esnek: Táborok és harczok ha ellenem támad: könyörgők az Istennek.

Egyet kértem tőle, és ismét azont kérem; hogy az ő házában lakhassék az én lelkem: Es meg-látogassam az ő Szentegyházát, 's gyönyörűségét nézzem.

Mert el-rejtett engem az ő szent hajlékában, Es meg-óltalmazott a' veszedelem napján: Ellenség felibe fel-magasztalt engem, 's fel-emelt kö-szökláján.

Azért én-is immár körül-járok nagy bátran, Es áldozom néki az ő szent hajlékában, Az én énekimnek szép áldozattyában, dicsékedem az Urban.

Hald-meg Uram szómat, mellyel hozzád kiáltok. Es könyörülly rajtam, ki szívemből így szóllok: Szent orczádat, kérlek, ne fordítsd-el tőlem, kit lelkemben ohajtok.

Ne hagy-el engemet, légy segétőm én-nékem: Ne útlály-meg engem üdvözítő Istenem. Es hol Atyám, Anyám el-hattanak engem, Te Uram végy-fel engem.

Te Szent törvényedet adgyad Uram e-
lőmben, Es igazíts engem te igaz ősvényedre.
Háborgatóimnak, a' hamis tanúknak nehadgy
esnem tőrókbe.

Híszem, hogy meg-látom az Istennek
javait Az élők földében ; illy reménség báto-
rit : mellyeket ő szerzett ötöt szeretőknak, kik
nyomják ő útait.

Azért oh én lelkem, ne hadd-el tennen-
magad ; Erősöddgyél szívem , és az Ur Istent
várjad : Ellenségid ellen emberkedgyél híven,
Míg az Urat meg-lássad.

Kik háborúságban, keferúségben van-
nak, Itélet napjára igaz Bíró-t várjanak : De ad-
dig magokat így-en vigasztallják ; miként Dá-
vidtól hallják.

Dicsfret dicsőség &c. *sup. pag. 5.*

XXVII. SOLTAR.

Ad te Domine clamabo &c.

Imádsága a' fok nyomorúság szenvedő : Dá-
vidnak (*in sensu literal*) Krisztusnak (*allegorico*)
az igaznak (*moral*) és hálá-adás a' meg-
halgatásért.

Nota. Csak te benned Uram Isten &c.

A' kiézt nem tudgya, mondhattya ad Notam: *Mitti-
tur ad Virginem Dei fortitudo, &c.*

Mostan

Mostan hozzád fel-kiáltok Felséges Ur
Isten ; Ne halgasd-el kiáltásom mo-
stani ügyemben. Tekénts reám, ne hadgy en-
gem nagy veszedelemben : Mert ha halgat-ol-
lyan léfzek, kit visznek veremben.

Imádságom kiáltásom kérlek meg hal-
gassad, Két kezemet fel-emelvén irgalmason
lássad. Igaz hitből a' mit kérek , oh ! Uram
meg-adgyad ; Igireted mostan azzal hogy
meg-bizonyítsad.

Ne veszes-el engem együtt a' gonosz-
tévőkkel, A' hamiság cselekedő álnok embe-
rekkel : A' kik szemben szépet szólnak fele-
baráttokkal ; De a' szívek rakva vagy on fok
álnokságokkal.

Fizess nékik, mint érdemlik ő cseleke-
detek : Az ő gonosz találmányok téged inger-
lettek. Gonossággal rakva vagy on mind a'
kettő kezek ; Add-meg' nékik jutalmokat ,
mint keresték ezek.

Am jól látod , hogy nem nézik a' te döl-
gaidat ; Sőt érteni sem akarják a' te útaidat.
Meg-útálták, hátra hagyták parancsolatidat,
Híszem azért, hogy el-rontod, mint boszon-
toidat.

En pediglen hálát-adok néked mint U-
ram

ramnak : Mert te nálad helyre vagyon én imádságomnak, Segétõmnek téged vallak, és óltalmazómnak ; En szívemnek csak egyyetlen-egy bizodalmanak.

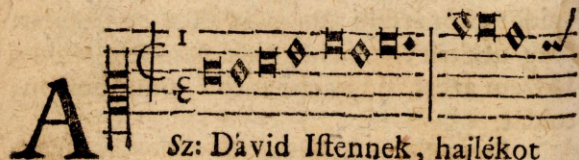
Te vagy Uram híveidnek minden erõsége, Óltalmazó 's szabadító csak egy reménysége. Szabadítsd-meg te népedet, és legy õ vezére, Ald-meg örökségedet, 's magasztald örökké,

Ezigéket a' sz: Dávid meg-irta könyvében. Így énekel hufzon-heted jeles énekében. Dicfirtések az Ur Isten örökké mindenben ; Es mi bizzunk az Istennek nagy segédelmében. Amen.

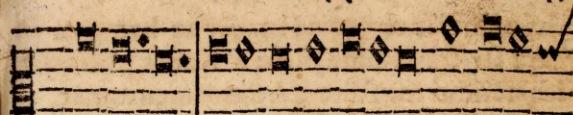
XXVIII. SOLTAR.

Afferte Domino filij Dei &c.

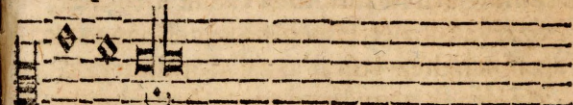
Int az Istennek dicfirtire, és tiszteletire, a' nagy dolgokért, a' Hajlék (vagy inkább Anyaszentegyház) fel-állatáiban.

Sz: Dávid Istennek, hajlékot építvén

építvén, Isten tiszteletire mindene-

ket intvén.

Nagyokat, kicsineket, hatalmas Urakat ; Hufzon-nyólczad Soltárban így hija azokat.

Hozzatok áldozatot Istennek fiai, Hozzatok kos-fiakot nagy Urnak szolgálai.

Hozzatok tiszteletet minnyájan Istennek, Hozzatok dicsőséget az õ sz: nevének.

Imádgátok az Urat õ sz: pitvarában, Es mind õtet félyétek az õ haragjában.

Mikor szavát halljátok a' meny-dörgésekben,

Villámás csattogásban és Zapor-efsőkben.

Az Ur szava erőben, és nagy dicsőségben ; Legyetek hát mindenek arra felelemben.

Az Ur szava el-rontya a' nagy Czedrusfokot, Libanus hegyén fel-nőtt igen magasfakot.

Pozdorjanként tórdeli haragjában azkot: Azon-képpen meg-veri fel-fuvalkottakat.

Az Ur szava hatható, mint két-elő pallos,

(u) Hebr. 4, v. 12.

A' tűz

A' tűzlángját el-vágja; így jár az haragos.

Az Ur szava hatalmas; a' Kades pusztáját
Meg-rendíti mozdittya ő fundamentomát.

Mikor hallod felhőkben tűzes csattogását,
Ott meg-látnád sűrűkben vadak fűtosását.

Szarvasok ijettekben fiokat el-hánnnyák.

Fajzások nehéz vóltát azzal el-múlattyák.

Az Urnak nagy hatalma ezeket miveli;

Ezzel népét Templomban dicőfirentre inti.

Az Ur Isten szerzette az őzön-vizeket; (o)

Nem szenvedvén élnie gonosz embereket.

Ő Királyunk örökké, birja az ő népét:

Ő ad erőt, ő áld-meg, ő ad békeséget.

Dicsőrtésék az Atya mindenható Isten,

Ő Igéje a' Fiú, Sz: Lélek Ur Isten, Amen.

XXIX. SOLTAR.

Exaltabo te Domine quoniam &c.

Hála-adás, hogy a' haláltól meg-szabadúlt; a'
testtől Dávid; a' lelkitől az igaz.

Avid Profetának imádkozásából

(o) Gen. 6.

Magasztalljuk Istent irgalmaságáról: Elne

felelkezzünk az ő jó-vóltáról, Vegyünk ta-

núságot Sz: Dávid Királytól.

Erre tanítani akar a' Proféta; Hogy a'
mi szívünket Istenhez indítsa. Huszon-kilen-
zedik Sóltárában írta: Jó tétét Istennek így-
en magasztallja.

Magasztallak téged én Uram Istenem;
Mert nagy kegyelmessen fel-emeltél engem;
Hogy ne gyönyörködgyék rajtam ellenségem.
Es nyavalyáimból meg-gyógyítál engem.

Pókolnak torkából fel-szabadítottál; A'
verembe menők közül el-ki-hoztál. Dicőfirent
azért nagy hála-adással, Mondok szenteid-
del együtt buzgósággal.

Mikor bűncimért orczádot én-töllem El-

fordi-

Magasz-

fordítád; akkor háborodék szívem: De nagy reménységgel ismét hozzád tértem, Es néked Uramnak így-en könyörgöttem.

Mi hálzon Ur Isten lesz az én véreemben? Ha alá tásztat sz rothadás helyében? Vallyon áld-é téged a' por jó tétedben? Lesz-é igaságod attól hirdetésben?

Az én könyörgésem Uram meg-hallottad: Sirásomat nékem örökre fordítottad. Sák öltözetemet rólam le-szagattad; szomorú szívemet azzal vigasztaltad.

Azért én-is mondok szép dicshireteket, Vigan zengedező ékes énekeket. Hálát adok néked, hirdetvén ezeket, örökké fen-tartom emlékezeteket.

Nagy dicsőség legyen menyben az Atyának, Aldott szent Fiának a' Jესus Krisztusnak, Es a' szent Léleknek mi vigasztalónknak: Aldás, és dicshiret a' szent Háromságnak. Amen.

XXX,

XXX. SOLTAR.

In te Domine speravi &c.

Istenben bizván, sok szorongatásokból ki szabadulását meg-isméri Dávid (betű szerént) az igaz (lelki értelemmel.)

Mondhatni ad Notam: *Omni die dicit Maria &c. Vide Cant. Cathol. fol. mihi 221.*

Benned biztam Uram Isten, soha ne szegyenüllyek: A' te igaságod által szabadulást de nyerjek. *Ejjel nappal én könyörgök, hald-meg én kéresemet.*

Nintsen nékem segítségem, Uram te légy óltalmam, Bátorságom légy ennékem, és örök bizodalmam. *Hajtsd én-hozzám füleidet, siess tarts meg engemet. &c.*

Alnok, csalárd ellenségim tört vetettelek ennékem; De ki-vízfesz, hiszem, engem óltalmazó Istenem *Ejél nap. &c.*

Kezeidbe jó Ur Isten lelkemet én ajánlom (p): Meg-váltottál Uram engem, azt hirdettem és vallom. *Hajts &c.*

Az hívságok követőit gyűlölöd te Ur Isten: A' kik pedig benned biznak, látod nagy kegyelmessen. *Ejjel nappal. &c.*

Eörvendezett az én lelkem te irtalmasságodban: Mert engemet meg-tekintél alázatosságomban. *Hajts én hozzám. &c.*

Szabadítál szűkségekből, és ellenség kezéből:

(p) Luc. 23. 46.

D

zéből:

zéből: Tágas helyre lábaimat helyheztetéd a törből. *Ejjel nappal &c.*

Uram hozzád fel-kiáltok, könyörülly-meg én-rajtam: keferűség talált engem; azért meg-háborodtam. *Hajts én &c.*

Eszteideim foházkodó bánatokban folytanak: En erőmnek szép fengéi erőtlenné váltanak. *Ejjel nappal &c.*

Tartnak engem szidalomnak minden én ellenségim: Futnak tőlem én barátim és útalnak szomszédim. *Hajts én &c.*

Mint egy hitván romlott edént el-vertetek engemet: Szidalmazván azt végezték hogy el-vegyék lelkeimet. *Ejjel nap. &c.*

Nékem pedig benned nagyon remétségem Istenem; kezeidben én sorláim vannak, 's minden szerencsém. *Hajts én &c.*

Ellenségim kezeiből ments-meg Uram engemet: Téged hílak, szabadítsd-meg üldözőktől lelkemet. *Ejjel nap. &c.*

Edegséged fokasága mely nagy, Aldott Urísten! Téged féltő hivednek mellyet szerzettél bőven. *Hajts én &c.*

Aldott az Ur, mert engem-is ő erőls vásrásában, Csuda-képpen óltalmazott nagy irgalmasságában. *Ejjel nappal &c.*

Mondék-vala én elmémnek el-ragadtatásában: Elvettem szemed elől, és valék búfúlásban. *Hajts én &c.*

Az-oka-

Az-okaért meg-halgatrad imádságomnak szavát: Midőn hozzád kiáltanék; könyitvén terhem súlyát. *Ejjel nappal &c.*

Szerefsétek az Urístent minnyájan ő szentei: Igaságot mert ő keres; érzik világ kevélyi. *Hajts én hozzáam &c.*

Igy könyörge a' Szent David eggy erős szükségében, Mikor őtet háborgatná Isteni félelmében. Tudnunk adta Soltár könyvnek harminczadik részében. Amen.

XXXI. SOLTAR.

Beati quorum remissa sunt. &c.

Hirdeti bűneinek bocsánattyát a' penitentzia által.

Nota : Sz: David Prof. éneklő könyvének. Cant Cath. fol. 166.

SOk emberek vannak ez arnyék világon, kitévelygésben vannak: Semmit érdeminknek Krisztus érdeméből ők nem tulajdonitnak. Jó cselekedetből semmi igazulást ismérni nem akarnak; Evangéliomnak (q)'s az Apostoloknak, (r) azért ellene-mondnak.

David Profétából bizonyosságot, (hogymár) elérkezni akarnak: Noha semmit itten olly érdemek ellen soha nem találhatnak; Mellyek igazulást Krisztus érdemiből ő hivednek adnak.

(q) Luc. 1. 6. (r) Rom. 2. 12.

D 2

Kik

Kik cselekedetből, és nem csak az Hitből igazulást találnak. (s)

A' Sz: Dávid azért boldogoknak mondgya az olyan embereket: Kiknek az Ur Isten irgalmasságából meg-bocsátta vétkeket. Es kiknek álnokság, és hamis csalárdság nem fogta-el szíveket; Hanem igaz szível 's jó igyekezettel viselik életüket.

Boldogok, a' kiknek, úgymond, ő bűnököt az Isten meg-engette. (t) Es bűnök rút-ságát sz: malasztya által kegyessen be-fedezte. Boldog az férfi, kinek hamisságát az Isten le-törölte: 's kinek csalárdságban, álnok praktikákban nem találhatik lelke.

En pedig halgattam, és el-halogattam Istenhez térésemet: Azért az Ur Isten ugyan meg-százasztá minden én tetemimet: Nagy keserűséggel és fok fájdalommal élem én életemet; midőn nap-estiglen nagy kiáltások közt jajgatom én ügyemet.

Mert éjjel és nappal Uram a' te kezéd rajtam meg-nehezedett: A' fok nyomorúság miként hegyes tővis engemet sértegetett. Akkor hozzád tértem, és meg-jelentettem néked fok vétkeimet; Es el-nem rejtettem, 's tovább nem fedeztem, rossz cselekedetimet.

Mondék én magamban: meg-vallom az Urnak minden hamisságomat, néki magam el-

(s) Jac. 2. v. 21. 24. (t) Rom. 4. 7.

len

len ki-beszéllem éppen az én gonofságomat. Es te meg-bocsátad az én bűneimet, istentelenségemet; 's vizsgál kegyelmedbe, hozzám jó-kedvedbe vettél ismét engemet.

Valaki te-hozzád, bűnből hogy ki-hoznád, sírván imádkozhatik; Még a' viz-özönnek, 's fel indúlt tengernek habja közt-is bizhatnak: Látván fok inségből, ellenség kezéből, Dávid hogy ki-hozatik; Honnét mindeneknek, szomorú szíveknek vigasztalásadatik

Te vagy én óltalmam, én Istenem Uram minden nyavalyáimban; Háborúság ellen, melly körül-vett éppen reád nézek biztombán. Szabadíts-meg engem én örvendezélem, ne hadgy engem rabságban. Adgy értelmet nekem, és taníts-meg engem járni te útaidban.

Szófogadatlanok nagy fokon kik vattok, ide figyelmezzetek. Ne legyetek olyak, mint őszvérek 's lovak, mellyeknek nints értelmek. Mert ha szép intésnek Isten beszédének, csak ugyan nem engettek; Fékvel és zablával, és keményosztorral tőri-meg keménységtek.

Sok ostorozással a' bűnöst romlással megveri az Ur Isten. De ki benne bizik, 's hozzá folyamodik, körül-vevzi kegyessen. Azért örven'gyetek igaz Keresztyének, ti igaz szívetekben. Dicsíriétek Istent, kitől veltetek mindent: Dicsőség néki Amen.

D 3

AZON

AZON SOLTARBOL

Más Enek

Mondhatni ad Not. *ut supra pag. 1.*

BOldog az olyan ember e' világon, A' ki-
nek bűne bocsánatban vagyon; Igazu-
lása Isten előtt vagyon, Es ő rútsága bé-fe-
dezve vagyon.

Mert az embernek csak semmi ereje, és
nincs magától nékie érdeme; De az Istentől va-
gyon segédelve, ő munkájának onnét van
érdeme. (u)

Vádoljuk néki a' mi bűneinket, ne rej-
tegezzük a' mi vétkeinket: Meg-bocsátta ő
mi-nekünk ezeket; Ha benne vettyűk mi re-
ménységünket.

Ezért Istenhez minden sz: könyörgött,
Es senki tőle heában el nem ment. Lelkének
talált nála csfendességet: Ez élett után örök üd-
vóséget.

Te hozzád Uram én-is folyamodom: Há-
borúmban mert te vagy oltalmom. Bűneim
árja fok ugyan meg-vallom: De tölled Uram
bocsánattját várom.

Kegyésségedből halgass meg-engemet,
Es sz: Lelkeddel vigasztald szivemet: Hogy
követhessem Te Szent Felségedet, mutasd-meg
nékem a' te ősvényedet.

Noha ostorod vagyon bal-kezedben; Hi-
szem, kegyelem vagyon jobb-kezedben. Azért
(u) Joan, 15. v. 5. S. Aug. tract. 18. in Jo, ostorosz

osztorosf engemet testemben, Hogy el ne vesz-
szek bűnömért lelkemben.

Eőrvendeztetek igazak az Urban, Es ő-
rüllyetek lelki vigaságban. Kiknek szívetek
nincsen álnokságban, Dicsekedgyetek Isten-
ben minnyájan.

Szent David írta ezt a' Soltár könyvben,
Dicshireinek harmitz-egy részében. Dicshírjűk
mi-is az Istent mindenben, Szent Háromságot
az egy természetben. Amen.

XXXIII. SOLTAR.

Benedicam Dominum &c.

Ki-szabadulván a' veszedelmekből, int az Isten
áldására, szolgálattjára, és ő benne-való bizo-
dalomra.

Nota: Zugódik dul-ful. *supra sol. 5.*

MIndenkoron áldom az én Uramat, kitől
várom én minden oltalmomat: Benne
vetem minden bizodalomomat, Es min-
denkor dicshirem mint Uramat.

Dicsekedik az Urban az én lelkem, Jó-
vóltában igen vigad én szivem. Hallyátok ezt
szelidek; és ekképpen vigadgyatok, az Urat
dicsőítvén.

Szükségemben az Urat meg-kerestem,
könyörgöttem és meg-halगतott engem: Há-
borumból általa menekedtem. Illy kegyel-
mes hozzám az én Istenem.

Ti is azért ő hozzá járúllatok, kik sötétes szomorúságban vattok. Tőle leszzen világosításpotok; Es soha nem szégyenül meg orcátok.

Az Istennek Angyala lesz köztetek; kik az Urat tisztá szívből felítek: Veletek jár, veletek kél hidgyétek, Es meg-öriz a' gonosztól bennetek.

Kostollyátok, és látsátok melly édes, Melly jó az Ur, és melly gyönyörűséges. Bóldog ember, a' ki e' jónban részes; Reménsége kinek az Urban tellyes.

Fogyatkozás nem szorongattya őket, Nem fárasztja szükség istenfelőket féllýetek hát hívek Isteneteket, Es vessétek benne reménségeket.

A' gazdagok szűkölköttek 's éheztek, Gazdagságból hogy ok ki-űressedtek. A' kik pe az Ur Istent keresték, Javainak tellyes bőséget vették.

Fiaim, leányim elé-jőjterek, Es én reám igen figyelmezzetek. Meg-tanítlak felelemre bennetek, miként kellyen az Ur Istent félnetek.

Az életet hogy ha ti kedvelítek; Jó napokat látni ha szerenitek: A' gonosztól el-tílsátok nyelvetek, Csálárdságban ne légyen beszédetek.

A' gonosztól fiaim el térjeterk; Es a' helyett jókat cselekedgyeterk: Békeséget mindenkor keresseterk, Gyűlölséget soha ne kövesseterk

Igaza-

Igazakon mert az Urnak szemei, Es azok halgattýák ő fülei; A' kik pedig gonofságnak tévői, veszedelmek lesznek ok követői.

Az igazak az Urhoz kiáltottak; Es ő tőle kegyessen halgattattak: Háborukból tőle szabadítottak, Bánatokból tőle vigasztaltattak.

Mert azokhoz közel vagy on az Isten, kik ő hozzá térnek töredelmessen. Alázatos szívek vannak kedvében; Ok vigadnak Isten segédelmében.

Sok háború noha az igazakat sanyargattya; de az Isten azokat El-fordittya: és mind az ő csontyokot Meg-örizi, 's nem hadgya romlásokat.

Igen gonosz halála a' bűnösnek: kik gyűlölik az igazat vétkeznek. Szabadulást ad Isten híveinek; Es kik bíznak ő benne nem vétkeznek.

Szent Dávid ezt írta a' Soltár könyvben, Harmitz-harmad ő szép dicfíretében: Vigasztalásá-ért szerzé versekben. Dicfírtessek az Ur Isten mindenben. Amen.

XXXV. SOLTAR.

Dixit iniustus, ut delinquat &c.

Csudállya az istentelenek veszett erkölcsit: és még inkább az Istennek hozzájuk-való kegyeliséget.

Nota: Dicfírelek téged. *ve* Háborúsága Dávid Kir: &c.

Sok.

SOk nyilván-való bizonyosságokból Sz: David Proféta, Az ő szívéből a' gonoszokat midőn által látta: Fel-foházkodván az Ur Istenhez, ezeket mondotta.

A' hamis ember önnön magában gonoszságot szólla; Sok rút vétkeket hogy cselekedgyek könnyen reá álla. A' nagy Istennek ő féltelmétől szívében el-hajla.

Mert álnokságot ő színe előtt bátran cselekedett; A' nagy Istennek büntetésétől csak nem-is rettegett. Mellyért hivektől ő gonoszága igen gyűlöltetett.

Szája igéi merő hamiság igen nagy álnokság: Erteni pedig nem-is akarja, mi legyen jámborság. Jót hogy mivellyen, nints ahhoz kedve el-vonta gonoszság.

Nagy hamiságot forgat szívében feküvén ágyában, Meg-állapodott, meg-keményedett ő gonosz útában: semmi gonoszság nincsen ő nála útálatosságbán.

Istenem Uram irgalmaságod mind az égig vagy, Igaz mondásod magas felhőig elterjedt nagyon: Itéletidben meg-foghatarlan titkosméltség vagy.

Felséges Isten tartod táplálod te az embereket, vélek egyémbe a' barmoknak is táplálod élteket; Ideje-korán áldomáfodból megadod érteket.

Azt én csudálom irgalmaságod mely nagy drágalatos.

drágalatos, Melly igen Uram meg-fokafodott és melly csudalatos! Hogy nincsen hozzád mennyen és földön senki hasonlatos.

Te szárnyad alá bizván folyamnak emberek fiai: Te Sz: háznak mert közöltetnek ő vélek javai: Itattyák őket gyönyörűséged folyó-patakai.

Mert nálad vagy irgalmas Isten életnek kútfeje, Lelki és testi mi életünknek tőled függ ereje: Te világodban, testben lélekben lát mi szemünk fénye.

Bőséges képpen, kérlek terjeszszed irgalmaságodat, Ismérőlidre nyújtsd kegyelmessen a' te jó-vóltodat. Nagy bőven adgyad igaz hivekre te igaságodat.

A' kevély ember ne jöjön reám, lába ne tapodgyon, Es a' bűnösnek keze engemet, Uram ne mozdítson! Hogy hatalmával engem te-tőled el ne szakaszthasson.

Ott el-estének, kik hamiságban igen mesterkednek: Fel nem alhatnak mert az Istentől földhöz veretnek. Igazak közül a' csalárd fiak el-ki-űzettenek.

Igy magasztallya Sz: Dávid Király az Isten irgalmát, Bűnösökhöz is tűrő, tápláló kegyelmes jóvóltát. De ha nem térnek, végre megérzik büntető ostorát.

XXXVI. SOLTAR.

Noli emulari in malignantibus. &c.

Hogy az istentelenek rövid ideig tartó szerencséjében meg ne botránkozzunk : mert azok bűntese örökkévaló ; a' mint az igazak jutalma-is.

Nota : Zugodik dul-ful. &c. supra pag. 5.

Nyomorúság szenvedő hív keresztyén, Ne bánkodgyál gonoszok szerencséjén ; Az irigység tégedet meg ne ejtsen ; David mondgya, ne ütközzél-meg ezen.

Mint a' széna, mert hamar el-száradnak, Es mint a' fűlevelei el-hűlnak. Bár el-hidgyed soká nem uralkodnak ; A' gonoszban kik most hatalmaskodnak.

Csak te bizzál erőssen az Istenben, Es magadot tartsd jámbor életben. Földön lakván, élly igaz keresetben : Gyönyörködgyél az eggy élő Istenben.

Utaidot ajánlyad az Istennek : Benne bizzál, tarts jó Gondviselődnek. Es ő léssen forgatója ügyednek, Igafságod ki-mutatgya nap fénynek.

El-jó hidgyed ideje-napja annak, A' gonoszok hogy ki-gyomláttassanak ; A' kik pedig az Urban varakoznak, örökséget ád az Isten azoknak.

Csak egy-kevé's időt várj te még ennek ; Az helyét sem láthatod hitetlennek : A' kik pedig

dig törvény szerént itt elnek, örökös békeségben az földnek.

Igen vigyáz a' bűnös az igazra ; fogait-is csikorgatgya ő arra : Az Úr pedig meg-neveti hogy láttya, Mert hogy el-jó az ő napja jól tudgya.

Jobb a' kevés az igazak házában ; mint a' sok kín's a' bűnös tárházában : Mert hol ennek karja léssen rontásban, Az igazak erő'södnek az Urban.

Az ártatlant ísméri az Úr Isten : Meg-mutat ez az ő örökségében. Nem szégyenül-meg a' gonosz údóben, tápláltatik az éhség idejében.

A' kik pedig ellenségi az Urnak, Egy kis-korig nóha magasztaltatnak : De a' helyen miként a' fűst el-fogynak, El enyésznek és többé nem láttatnak.

Költsön kér az hitetlen's meg nem adgya ; De az igaz a' nyomorúttat láttya, A' kin vagyon szívének indulattya : Kőnyörűlvén javaiból táplálgya.

Mert valakik szívből az Istent áldgyák, örökségül a' földet azok birják. A' kik pedig szent nevét szidalmazták, mind el-vesznek a' kik őket átkozzák.

Nagy fok ügyök vagyon az igazaknak ; De az Urtól szépen igazgattatnak. Ugy kedvelli útát Isten azoknak, lépésekben hogy ne botránkozzanak.

Törtéa

Történetből az igaz ha el-esik; De nem mindgyárt ő azontól meg-romlik: Az Istentől kegyelmesen tartatik, Szent keze-is ő alája tétetik.

Rólam ennek én bizonyosságát vettem, Iffú voltam és immár meg-vénhettem: El-hagyását igaznak nem ismértem; Sőt magvának ráplálását szemlélttem.

M A S O D I K R E S Z E.

MAr meg-szűnnyél te ember a' gonosztól, ójjad magad az Isten haragjától: Cselekedgyél a' te életedben jól; Az Istentől örökké meg-tartatol.

Mert szereti az Ur az itéletet: El nem hadgya szent életű hiveket. Az hamissak veszik büntetéseket; Magzattyokban-is szenvedik veszteket.

Az igaznak szája szól bölcseséget, Es ő nyelve mond igaz itéletet: Az Istennek törvénye birja szívét; Es a' szerént igazgattya lépését.

Mikor szenved gonosztól itéletet, Az Ur Isten nem kárhoztattya őtet: Örökségül adgya néki a' földet; Es meg-láttya bűnösöknek veszteket.

Láttam hogy igen fel-magasztaltatott Gonosz ember, mint a' Czedrus láttatott: De sokáig helyében nem álhatott; Sőt helye-is néki nem találtatott.

Eőrizz-

Eőrizzük-meg hát az ártatlanságot, szemünk előtt tartsuk az igazságot. Az ilyenek látták maradékjokat; A' gonoszok de el-vesztik azokat.

Nagy dicsőség legyen Atya Istennek Sz: Fiának és Sz: Szentnek, vigasztaló Sz: Lélek Ur Istennek: Egy állatú Három Szent személyeknek. Amen.

XLI SOLTAR.

Quemadmodum desiderat. &c.

Ez életnek szomjú számkiveréséből az örök életnek forrás-kút-fejét ohajtya.

Nota: Lásd a' Szombati régi Cant. fol. mibi 168.

MInt a' szép hives patakra a' szarvas kívánczik: Lelkem úgy ohajt Uramra, és hozzá fohászkodik. Te hozzád én Istenem szomjúhozik én lelkem. Vallyon színed eleiben mikor jutok élő Isten?

Könyhullatásim ennékem kenyerem éjjel nappal; midőn azt kérdik én tőlem: hol Istened kit vártál? Ezen lelkem ki-ontom, és hazádot ohajtom: Hol az hivek seregében, örvendek szép éneklésben.

En lelkem mire csüggedz-el, mit keseregsz ennyire? Bizzál Istenben, 's nem hágy-el; Kiben örvendek végre. Midőn hozzám örczáját, nyújtja szabadítását. Oh én kegyelmes Istenem! melly igen kesereg lelkem.

Mert

Mert te-rőlad emlékezem, ez Jordánnak földéről: Szent helyedre igyekezem, ez Hermon kis hegy mellől. Mélység kiált mélységet: midőn én fejem felett A' fok sebes víz meg-indul 's mintégý erős hab megzúdul.

Sebessége árvizeknek, és a' nagy zúgó habok En rajtam ölvé utköznek; még-is hozzád ohajtók: Mert úgy meg-tartasz nappal; hogy éjjel vigasággal Dicsíreteket éneklek néked erős őrizőmnék.

Mondván: Isten én kőszálam, mire felejsz így el? Ellenségim vannak rajtam; gyászban járok veszélyel: Mert az ő hamis nyelvek, Csontaimban meg sértnek: 's mert így boszontnak engemet: Lassuk hol vagyón Istened?

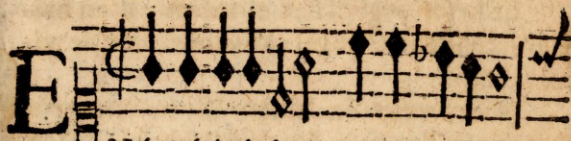
En lelkem mire csüggedsz-el? Mit kesérsz ennyre? Bizzál Istenben 's nem hágy-el; Kiben örvendek végre. Ki nekem szem-látomást, nyújt kedves szabadulást. 'S nyilván meg-mutatya nekem, hogy csak ő az én Istenem.

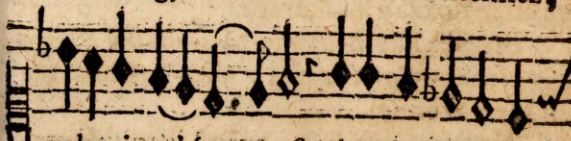
AZON

AZON SOLTAR.

Más Notára.

N úgy kívánczozom az Ur Istenhez;

valamint a' ízarvas forrás vizekhez, szom-

juhozik lelkem, Teremtőjéhez.

Vallyon mikor megyek Uram elődbe?
Mikor jutok vallyon dicsőségedbe? Mikor
visesz engem illy nagy örömbe?

Könyhúllatásokkal árad, a' szemem;
Éjjel és mind nappal kesereg lelkem; és igen
nagy búban fonnyad a' szívem.

Mert az hitetlenek azzal boszontyák, is-
tentelen nyelvek azzal búsittyák: hol vagyón
Istened naponként mondgyák.

E

Eze-

Ezeket hogy hallom, és meg-fantolom,
káromkodásokot midőn gondolom : En ma-
gamban ottan lelkem ki-ontom.

Ez keferőségéből siet el-menni, Isten haj-
lékához lelkem el-jutni : kévankozik tőle vi-
gasztaltatni.

Miért vagy én lelkem ilyen szomorú?
De mire szállot-meg illy nagy háború ? Mert
lám Isten hozzád jó-akarátú.

Bizzál hát ő benne hála-adással ; légy
ideig csendes várakozással : Meg-szabadít té-
ged Isten azonnal.

Ne keseregj tehát ő te én lelkem: Mert a'
nagy Ur Isten én reménységem, meg-vigasztal
szépen hidgyed ő engem.

Azért ejzel nappal irgalomságát, Enek-
szóval hirdesd ő nagy jóvóltát. Várjad ellen-
ségtől szabadítását.

Szüntelen imádság tenálad légyen; Hogy
az Elő Isten óltalmad légyen : Az ellenség raj-
tad erőt ne végyen.

Irta ezt Szent Dávid ő Enekében ; miko-
ron bús volna az ő szívében, nagy szép remén-
sége lévén Istenben.

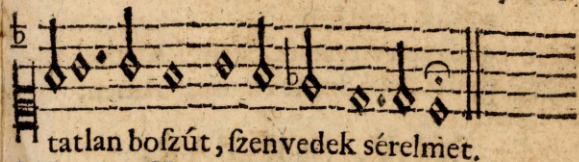
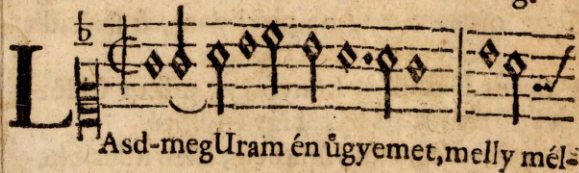
Dicsírtesél menyben Teremtő Isten, A-
tya, Fiú, és Szent Lélek Ur Isten : Tellyes Szí-
háromság, Örökké, Amen.

XLII.

XLII. SOLTAR.

Judica me Deus &c.

A' szidalmak, és üldözések ellen orvosság.

Itilly-meg Uram engemet; az hamissak ellen
forgassad ügyemet.

Szomorún járok Istenem : mert sanyargat en-
gem az én ellenségem.

Te vagy az én erőségem miért hattál-el en-
gem ? Térj-hozzám Istenem.

Bocsásd ki világosságot ; az hordozzon en-
gem, és igaz mondálad.

Azok hoztak sz: hegyedre; és Sz: hajlékomba ;
Te isméretedre.

Bé mégyek sz: Oltárodhoz: Hozzád én Uram-
hoz, és vidámitómhoz.

Hálát adok Uram néked Cziterámon; hiszem,
lelzedves éneked.

Ez

Miért

Miért vagy szomorú lelkem? miért búsulál-
fal háborgatz így engem?

Bizzál a' kegyes Istenben, adgy hálakot néki
tellyes életedben.

Hogy orczám meg ne píruillyon, ő szabadít
engem: ő az én Istenem.

A' Szent Dávid így könyörge, mikor üldöz-
tetnék; 's szívét így enyhíté.

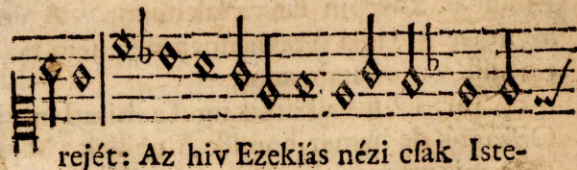
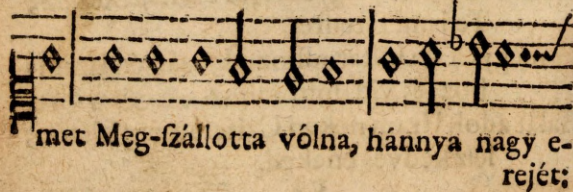
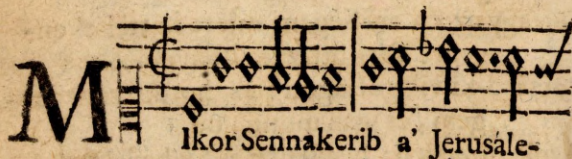
Hogy mi-is igaz ügyünkben, Isten itéletit ke-
resűk tűrésben.

Dicsőség legyen Atyának, Szent Lelekkel eg-
gyütt Az ő Szent Fiának, Amen.

XLV. SOLTAR.

Deus refugium nostrum &c.

A' kik az Istennek őltalmát próbálva ismerik,
femmit nem félnek.

Az Isten mi-nékünk gondviselő Atyánk:
Bátorsága velünk Szent szemei reánk. fok in-
ség hatalom noha flet reánk; őltalmat de ve-
het tőle édes hazánk.

Nintsen-is félelmek ő követőinek; Am
bár az hegyek-is meg-repedezzenek: Es a' föld
részei ingani kezdgyenek; Tenger közepibe
hegyek viteffének.

Haragjaim' olyan mi ellenségünknek,
mint fel-zavarodott nagy zúgó vizeknek: Az
hegyek-is érzik erejét ezeknek, és meg-hábo-
rodnak 's ingani kezdenek.

Oh te nagy Uraság! csak te maradgy ve-
lünk: Es Szent várasodat tarts-meg Uram né-
künk. Annak szép vizei mind elegek nekünk:
Mert Szent érdemed ott közli magát velünk.

Meg-kedvelted Uram a' Te Egyházadot;

Es annak közepin láttya lakámadot. Azért
Szent fereged hija óltalmadot; Meg nem tá-
torodik várja hatalmadot.

Im' fel-fűváltakoztak most az hitetlenek;
Országok de hamar bomlik ő nékiek : Mert
Isten mikoron fel-kél ő ellenek , Földön sem
lelhetik-meg maradó heliyeik.

A' Szenteknek Ura, seregek Istene Mí
pártunkra vagy on; ki álhat ellene?'s ki árthat
mi-nékünk? Ur az ő Szent neve. Jacob fia-
nak erős segétsége.

Nagy fok-féle népek mind ide gyűl-
tek : Hirdettesék az Úr dölga közöttetek.
Kegyes jo-voltában hatalmat nézzétek : Mert
lam draga csudát szerze közöttetek.

A sűru hadakot földre le-vágatá; Es a' meg-maradott népet el-ofzlátá. Immár Senna-
krib fegy vere tábora, mind meg szégyenedik
fok szekere's hada.

Száz nyolczvan-öt ezer emberét ott hagyá; Kitegy éjjel az Ur Angyala csápdosa (v) Nagy szegyenben Király hogy haza szalada: Önnön fiainak általa meg-hala.

Igy rontya-el az Úr fegyverit azoknak ;
Ekképen törti-el kéz-iját nyiloknak ; Tűzzel
paifokot égeti hadaknak ; Kik artatlanokra
kevélyen tamadnak.

Szűnnyetek-meg azért, ugymond az Ur
Isten, Es látsátok hogy én vagyok a' nagy I-
sten. Fel-magasztaltatoma' Nemzetségeken,
Fel-magasztaltatom földnek kerekésén.

Adgya az Mennyei Agyalok Iftene;
Kinél kellemetes Szent Fia érdeme: Választott
népével a' fényes mennyekben, Hogy dic-
jűk őtet mind örökké. Amen.

AZON SOLTAR.

Más Notárá.

E rős várunk nekünk az Is-

minden felől. A' mi régi ellenségünk

haborgat minket, Erővel fegyverrel, és

csalárdsággal; Es minden nagy hatal-

massággal.

Nincsen nekünk semmi hatalmunk, melyel nekik ellenek állunk. Viaskodik az Ur mellettünk, kit az Isten bocsátot nekünk. Ha kedded, hogy kilégyen az? Jესus Kristus az: Seregeknek Ura; Kinél nints több Isten: Annál vagyon a' győzelem.

Ha e' világ mind ördög volna, Es bényelni

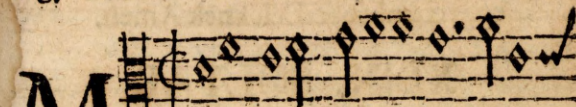
nyelni minket akarna. Azért tőle semmit ne tartsunk; kegyelmében Kristusnak bizzunk. Nő bátor dűhősködgyék, nő fenekedgyék, E' világnak Ura; nincs rajtunk hatalma. Urunk Kristus őtet meg-birta.

Meg-áll az Istennek igéje, és nem áthat senki ellene. A' nagy Isten vagyon mi-velünk, Es szent Lelke lakozik bennünk. Ha testünk nekünk el-vész, ha marhánk el-vész; hirünk nevünk, feleségünk, és gyermekeink. A' menyország meg-marad nekünk. Amen.

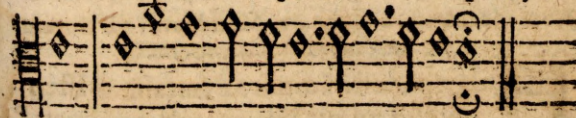
XLVI. SOLTAR.

Omnes gentes plaudite &c.

A' győzedelmes Kristus Kiralynak örvendezés.

Inden népek örűlvén tapsollya-

nak: A' Jákób Istenének vigadgyanak. Mert ő rettenetes Ur az Egekben: Felséges Király föld kerekiségében.

E s

A' Jákób

A' Jakób örökségét meg-igírte ; Hogy mind-
den szépségével miénk lenne.
Fel-mégyen az Ur Isten nagy örömben : Es
nagy trombita-főnök zengésében.
Dicfíjétek az Istent dicfíjétek ; Es a' mi Ki-
rályunkat tisztellyétek.
Mert ő nagy Király mind a' földön, Mennyen:
Dicfíjétek azért őtet nagy bölcsen
Országol az Ur Isten sok népeken ; Es regnál ő
Királyi szent székében.
Népeknek Fejedelmi egybe gyűltek, Abrahám
Istenéhez egyesültek.
Ezek e' világnak bölcs Tanítói, e' földnek
nagy erős őltalmazói.
Dicfíret légyen az Atya Istennek , Krisztussal
eggyetemben Sz: Léleknek. Amen.

XLIX. SOLTAR.

Deus Deorum, Dominus locutus est &c.

Kristusnak kettős eljövételéről emlékezik.

Nota : Az hatalmas Isten &c. Mondhatni ad Notam :

Hála-adásunkban rólad emlékezünk.

Hogy panaszkodik az hatalmas Isten :
Földön mind kik vattok gyűllyetek
előmben, Nap-kelet nap-nyúgot jőjön itélet
ben. A' mit néktek mondok, légyen tör-
vény ebben.

Földet,

Földet, Mennyet hija hozzá fietséggel,
Fényegeti népét erős itélettel : Mellyet akar
tenni rettenetességgel. Tűz gyúlad előtte
nagy sebes szél-vézfél.

Ő Szenteli akkor egybe-gyülekeznek
kedve szerént a' kik áldozatot tesznek. Az e-
gek-is akkor bizonságok lesznek, Igaóságát
nagy-fent hirdetik Istennek.

Azért halgátsátok , kik vattok én né-
pem : Ugy-mond az Ur Isten , értsétek beszé-
dem, Sok jó-téteményim vettétek ennékem,
köztetek mindenkor volt kegyelmességem.

Az áldozatokról titeket nem fedlek , fzi-
nem előtt vannak mindenkoron ezek : Bako-
kat, borjúkat házadból nem vészek : Enyimek
az barmok, vadak, és mindenek.

Nem a' végre régen hattam Atyátok-
nak, Barmoknak vérével nékem áldoznának:
Lelki igaságot hogy abból várnának ; Jöven-
dő Krisztusról de hogy tanolnának.

Mi nem, mint az ember szoktam meg-
éhezni, madár, vad, és tulkok húsaival élni:
A' bakoknak vérét nem szoktam meg-inni ;
Mindenekkel noha akarok én birni.

Ha akartok engem igazán tisztelni, ked-
ves áldozatot nékem bé-mutatni: Tudgyatok
en-nékem jókról halat adni ; Fogadásitokat
bé-tellyesíteni,

Mikor

Mikor könyörögtök nyomorúságtokban, kiáltotok hozzám kár-vallásotokban; én meg-fzabadítlak irgalmaságomban: kiért ti dicfirtok, engem hál' adásban.

A' bűnőnek pedig szólla Isten mondván: Miért igéimet vészted te szájadban? Miért igazságomat hirdeted olly bátran? gonofságod miatt vagy arra méltatlán.

Mert hátra vetetted az én beszédemet, gyűlölted-is egyűtt te a' jó fégyelmet: Házaságra rontókkal vetted-el részedet, Alnokságtól elnem fogtad az nyelvedet.

A' lopókkal egyűtt, lopni te-is jártál: Atyád-fia ellen le-űlvén szólóttál. Botránkozásokra egyebeknek vóltál. Több gonofságokban gyakran részes vóltál.

Alitottál engem hozzád hasonlónak: Mert nem hittél engem nagy boszú-állónak. De hamar meg-látod vóltat haragomnak; sulyat meg-isméred boszúállásomnak.

Ti, a' nagy Ur Istent kik el feleítették, Ertsétek ezeket, kik gonoszt miveltek: hogy meg ne ragadgyon Isten benneteket; Es ne legyen a' ki meg-mentsen titeket.

Ha ki akar nékem kedvemre szolgálni, kedves áldózáttal engemet tisztelni: Dicfirtel nékem tudgyon halát adni: Ennek boldogságom akarom mutatni.

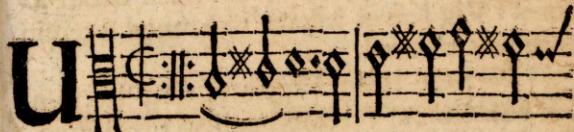
Irta

Irta a' Szent Dávid ő Sóltár könyvében, negyven-kilenczedik nagy szép énekében. Ad ő tanótságot mindeneknek ebben, mint igazán Istent szolgályuk éltünkben. Amen.

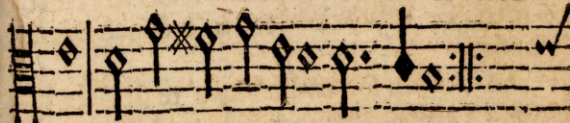
L. SOLTAR.

Miserere mei Deus &c.

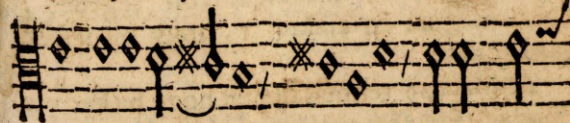
Az igaz penitentia-tartónak cselekedeti, három részei szerént a' penitentianak.

R Isten irgalmazz né:
Mosd és töröld-el bűnő-

kem a' te irgalmaságod szerént,
mőt, melyet én bánok szívem szerént:

Hogy te ellened, vétettem, bánom és
Azért kérlek mos-meg engem, és bűnöm-
keferő

keserű ennékem ;
ből tisztíts-meg engem.

En a' bűnben fogantattam, bűnben az Anyámtól származtam. Igaságot szeretz Uram, irgalmad-is tudom nagy hozzám. Hints-meg engemet isóppal, fejérb lésezek ottan-az honál : Vig léssen lelkem te benned tetemin vidúlnak azonnal.

Ne nézd Uram bűneimet, töröld-el minden vétkeimet : Teremts bennem tiszta szívet, és ujíts bennem igaz lelket : Hogy ne legyek el-vettetett, Szent Orczád elől szám-kivetett, Ad-meg Te üdvözítődöt, és erősítő Szent Lelkedet.

En általam sok emberek, a' te útaira terülnek : Tanítom az hamisságot, hogy meg-térvén téged féljenek. Szabadíts Uram engemet, nyelvem magasztaljon tégedet : Nyisd-meg az én ajakimat, hogy hirdéséik igazságodat.

Aldozatot tennék néked, hogy ha kedves volna előtted : De azt kívánod én tőlem hogy legyen töredelmes szívem Tekints Ur Isten lelkére, és tégy kegyelmesen ő velem: Tégy jól a' Te Egy-

Egyházaddal, mely Téged szolgál igazsággal.

Dicsírtésél Atya Isten, Fiu, és Szent Lélek Ur Isten: Sz: Háromság személyekben, Egy örök Isten természetben. Légyen áldás a' Mennyegekben, Es hálá adás itt a' földön: Miképpen vala kezdetben, Dicsírtésél örökké. Amen.

Más Notára

AZON SOLTAR.

H Aborúsága David Királynak egykoron nagy vala, Mikor bűnéről Nathan Proféta meg-feddette vala, keserves szível sírván ; Istennek így könyörög vala.

Atya Ur Isten könyörülly rajtam Te nagy jóvóltodért ; Sok bűneimet bocsásd-meg-nékem irgalmaságodért. Ne hadgy Ur Isten, Kérlek, el-vesznem a' Te Sz: nevedért.

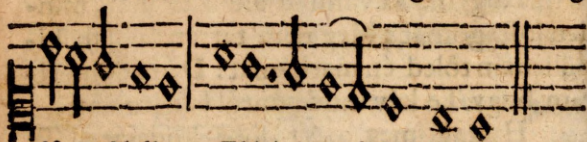
Rút vagyok Uram sok bűneimmel mind ez világ előtt ; De még ennél-is én rútab vagyok Istenséged előtt: Mert felylül halatt én alnokságom az én fejem felett.

Szent Templomodat meg-ferteztettem, és meg-szeplősíttem, Paráznaságban és gyilkosságban magamot ejtettem : Szemeid előtt soha Ur Isten el-nem rejtezhetem.

Imé Ur Isten mind talpig vagyok a' bűnben

én édes Istenem : Mert nem igazúlhat-meg

előtted lelkem. El kárhoztáthatz engem.

Mert én Anyám méhében, fogantattam vétekben; E' világra lettem eredendő bűnben, meg-fertezett vétekben.

Néked bűnöm meg-vallom, mert én azzal tartozom; Te bocsáthatot-meg, bizonyjal tudom, segítségedet várom.

Az őrdögnek kezéből, bűneimnek töréből, Ments-ki meg érdemlett nagy veszedelmemből: Tekints réám az égből.

Szent Fiad haláláért, keserves nagy kínnyáért, Aldott sz: vérének el-kifolyásáért, kegyelmezz-meg mind ezért.

Az ő tisztaságáért, és ártatlanságáért; szent kezein való sebeknek helye-ért, tővis koronájaért.

En fertelmességemet, és nagy sok vétkeimet; kikkel ferteztettem undokúl kezemet, zúttítottam testemet,

Bocsás-

Bocsássad-meg Ur Isten, oh! Aldott Atya Isten, kegyelemmel bőves irg. Imas jó Isten, nagy tűrhető Szent Isten.

A'te áldott Sz: Lelked kérlek tőlem el-ne vedd; Sőt ujíts-meg bennem, hogy dicírijem neved, szolgálhassak Te néked

Reád bízom magamat Te víszeljed gondomat: igazgassd jó útra az én lábaimat, és minden szándékimat

Vigasztald-meg szívemet, búban epett lelkemet : Ne hánd szemeimre undok vétkeimet, és cselekedetimet.

Csak tégedet dicírilek mige' világon élek, Tudom nyugodalmat Te-nálad én lelek; mikor innét ki-kelek

Már örökké alda'sál és fel-magasztaltal-sál, áldott Atya Isten a' Te Szent Fiaddal, Sz: Lelek malasztjával. Amen.

LI. SOLTAR.

Quid gloriaris in malitia, &c.

Az Idumæai Doegben, Dávid árulójában, és Akimélek Pap gyilkosában, eléve meg-mondatik az Istennek büntetése affélék ellen: al-dása pedig az igazakhoz.

Nota; Zugódik dol-sul, &c. pap.s.

DAvid, Dóeg gonofságát hogy látá, Saúl előtt árultatását hallá: magát azon Dávid meg-háboritá; és Dóegyet ilyen módon szöllitá.

Oh te gonofz ember mit dicfékedel? hamiságban de miért kevélykedel? Ejjel nappal csak azon mesterkedel, Alnokságot fona hasz te nyelveddel.

Mint beretvát, nyelvedet élefited: veszedelmes igékrefel-kézfíted: Gonofságot mert te igen szereted: hamiságot igaz felett kedvelled.

Az okaért tégedet az Ur Isten, végig elront, és csak semmivé téfzen: Hajlékodból ki-költöztet, a' léfzen; Az élőknek földéből is ki-véfzen.

Ezt mikoron az igazak meg-látták; Meg-iednek, és rajtad csúdal koznak: Végre nagy veszedelmedben csúfolnak; Rólad akkor ilyen-képpen szöllan ak.

Ez az ember, ki nem bizott az Urban: Ham nem bizott ő sok gazdagságában. Hatalmas volta a' nagy hiúságokban; azért Isten el-vesztette őt abban.

En pediglen az Istennek házában, Ugy állok, mint szép zöld olaj-fa abban: Remén-ségem csak Isten jó-voltában, mindenkoron erőssen bizom abban.

Ma-

Magasztalom az Istent mind örökké, minden jokat várok, míg élek töle: El-híszem, meg-segét ő Szent Felsege; nem árt nékem ellenség dühófsége.

Ez éneket a' Szent Dávid meg-irta: A' gonofzok büntetődnek azt mondgya; Jók-ra pedig van Istennek nagy gondgya. Minden azért dicfírettel őt áldgya. Amen.

LIII. SOLTAR.

Deus in nomine tuo saluum me fac.

Istenhez folyamodás a' nagy szűkségben: annak foganattya. és hála-adás az el-vett segétségért.

Nota: Ved-el Ur Isten rólunk haragodat.

UR Isten kérünk a' te Szent nevedért; hogy ne kárhoztas minket bűneinkért: de szabadits-meg a' te Szent Fiadért Krisztus Urunkért.

Halgasd-meg Uram a' mi kérésünket, Hajts-alá hozzánk a' te fűleidet: kegyelmes szemmel tekintsed népedet, ne útalj minket.

Mert rajtunk vagy on a' mi ellenségünk, Es fel-támattak, kik pusztitnak bennünk: Te Szent nevedet üldözik közöttünk, légy segétségünk.

Mert bizodalmunk benned Istenünkben;

F ;

Hogy

Hogy meg-fegétefz mostani ügyünkben : Es nem hadsz minket esnünk mi élttünkben, kegyetlen kézben.

Végre meg-fizetz mi ellenséginknek ; Fejekem töltöd a' Kegyetleneknek ; hogy azon törbe, kit nekünk vetettek , magok esfenek.

Aldozunk néked azért igaz hitből, Es há-lát adunk Szent nevednek szívből: Mert irgalmas vagy és jó mindeneftől, véghetetlenül.

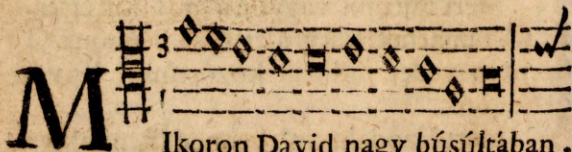
Meg-szabadítasz minden ellenségtől, ke-feruséges nyomorúságinktól ; izemünk láttára háborgatoinktól, Es az őrdógtól.

Dicsőség néked Menyben örök Isten, ki Szent Fiadot küldéd érünk testben : Hogy meg-szentelne Sz: Lélek Istenben, mi életünkben. Amen.

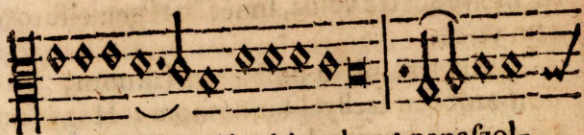
LIV. SOLTAR.

Exaudi Deus orationem meam. &c.

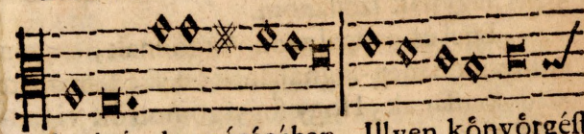
Imádkozik David a' Krisztus képében, az ővéinek hitetlensége ellen panaszolkodván, az Abfalon üldözésében.

Ikoron David nagy búsultában,
Barati

Baráti miatt volna bánatban ; panaszol-

kodván buzgóságában, Illyen könyörgéft

kezde ő magában.

Istenem Uram kérlek tégedet, fordítsad reám Sz: szemeidet ; Halgasd-meg Uram könyörgésemet, és ne utáld-meg az én kérésemet.

El - szomorottam az én munkámban, Meg-háborottam gondolatimban : Az ellenségnek álnok szavában, Es a' bűnösnek háborgatásában.

Mert hamiságot reám költöttek, Es bántasomra ők igyekeztek : Nagy haragjokban rám fenekettek, miként közölők engem veszttheffenek.

Hogy ha ennékem szárnyam lett volna, Mint a' galamb, el-repültem-vólna : Hogy ha

az Isten engette volna, Innét én régen elfutottam volna.

Akarok inkább pusztában laknom, Vadon-erdőben széllyel bujdosnom; Hogy sem mint azok között lakoznom, kik igazságot nem hagynak szöllanom.

Ejjel és nappal azon forgódnak, engem mi-módon meg-foghaflanak; Beszédem miatt vadolhaflanak, Hogy fogságomon ők vigadhaflanak.

Keserűségem ennyi nem volna; Ha ellenségtől nyavalyám volna: Bizony könnyebben szenvedtem volna: Magamot attól meg-óhattam volna.

De barátimnak kiket én véltem, nagy nyájasságban a' kikkel éltem: Edes étkeket ő vélek ettem; Fő ellenségnek már ázkot ismértem.

Az halál jőjön inkább reájok, kiknek házokban fok lator-ságok, és ő között: ők fok csalárságok; Hogy ne újítsák többre; mert már is fok.

En pedig Uram hozzád kiáltok, reggel és délután 's este vigyázok: Mert szabadulást te tőled varok: Meg-halgatz engem, oly hiúszemben vagyok.

Ki szabadítod az én lelkemet, Jó békeségre

ségre hozod életemet: Es meg-alázod ellenségitmet, A' kik nem féltek téged Istenemet.

Testamentomod meg - felfeltették, Igaságidtól régen el-tértek: A' fa-olajnál lágyabb beszédek; De sértő nyilak az őálnok nyelvek.

Te azért lelkem gondolatodat, Istenben vesszed bizodalmodat; Rólad el-veszi búsulafodat, Es meg-halgattya te imádságodat.

Igaz vagy Uram iteletedben, A' vér-szópókat ő idejekben, Te meg nem áldod szerencséjekben: Hozzízú cletek nem lézen e' földön.

Az igazakat de te meg-tartod, A' Kegyefeket meg-óltalmazod; A' szegényeket felmagasztalod: A' kevélyeket alá hagyigálad.

Ha egy kevélység meg-keseríted, Az égő tűzbe őket bé-veted; nagy hamarsággal onnét ki-veszed, nagy tisztességre ímért fel-e-meled.

Szent David irta a' Soltár Könyvben, ötven negyedik dicfíretében. Kérjük az Istent igaz hitünkben; Hogy velünk legyen minden szűkségünkben. Amen.

LVI. SOLTAR.

Miserere mei Deus, miserere mei.

Dávid az Engaddi barlangban, az el-temet-tett Krisztusnak példája, segítséget kér ellen-ségi ellen: azt meg nyervén, közönséges hálá-dásokat fogad Istennek.

Nota: Dávid Profétának imádkozásából. *sup. pg. 46.*

Irgalmazz Ur Isten immáron ennékem: Ir-galmazz Ur Isten immáron ennékem. Mert te-benned bizik Uram az én lelkem, Es te-benned nyugszik, Uram az én szívem.

Szárnyad alá vetem az én reménségem, Míg el-múlik tőlem az én ellenségem. Te hoz-zád kiáltok Felséges Istenem; a' ki szükségim-ben sok jót tettél velem.

Mennyekből én nékem őrizőt küldöttél, En ellenségimtől engem meg-mentettél: En-gem tapodókat meg-szégyenítettél; Es az én szívemben örömet szerzettél.

Hatalmas Ur Isten irgalmáságodat En hozzám el-küldéd, és igazságodat: Hozzám meg-jelentéd jó-akaratomat, Az hamisság el-len bocsfű-állásodat.

Nékem ellenségim mind a' kik valának, Fene orosz-lányok mind meg-rontatának; Es te velem léven ők nem arthatának: Mert el-vetted Uram erejét azoknak.

Ezek

Ezeknek ő nyilok és éles fegyverek, Am femmi nem égyéb, hanem az ő nyelvek. Ver-met ástak nekem, és ők belé estek: Csalárd-ságok miatt önnön magok veszttek.

Azért Uram téged én fel-magasztallak; Te dicsőségében hatalmasnak val ak: Mind e' világ előtt Felségesnek hílak; Es óltalma-zómnak tégedet kívánlak.

Kész most az én szívem néked énekel-ni, kész most jó-voltodért nagy hálakat adni; Es te Szent nevedet örökké dicfírni: Zengő Czitáramban jó reggel aldan.

Halat adok néked Menybéli nagy Isten, Dicfíretet mondok minden nemzetségben: Mert irgalmáságod éppen az éiglen Fel-ma-gasztaltatott a' magás felyhőkben.

Szent David Profeta éneklő könyvében, Az ő Soltarának ötven-hat részében, könyör-gő Istennek keferőségében, Ellensége előtt lévén üldözésben.

Egyetemben véle a' mi szükségünkben, Nyomorúlt voltunkban e' földön éltünkben: Dicfírjük az Istent ő dicsőségében. A' Szent Angyalokkal énekeliyünk. Amen.

LXII. SOLTAR.

Deus Deus meus, ad te de luce.

Kévánczik a' pusztaból, számkivetett Dávid az hajlékba: az igaz e' világnak pusztaiból menyországba: azonban magát az Isten dicfíretivel vigasztalván.

Nota: Zúgódik &c. sup. fol. 5.

Saulnak a' Dávidhoz jó szerelme, Hogy meg-szűnnék hozzája régikedve; Ő előtte el-futván kietlembe, nagy nehezen fejét mentheté tőle.

Ohajtozik sírján csak az Istenhez: nem bizhatik mert lám sohult senkihez. De hogy közel nincsen Szent feregéhez, Azon búsul, mikorjuthat ő ehez.

Azértigy szól a' Felséges Istennek: Reggel néked dicfíretet éneklek. Reménsége csak te vagy én szívemnek; Te enyhítéd szomjúságát lelkemnek.

A' járatlan, vizetlen puszta helyen, számkivetett bujdosásban én lévén: Szent helyedre kévánczik a' szívem; Ditsóséged hogy láthatná én szemem.

Mert jobb Uram a' te irgalmaságod, kelemetesb az életnél jó-vóltod: Mig szolgálhat ez életben meg-hagyod, Dicfírem, és áldom Sz: Uraságod; Mint

Mint a' drága illatú jó kénettel, Hizadalmas gyenge szép eledellel: Ugy vidul-meg lelkem éltetésséddel; mikor engem vigasztal sz kegyességgel.

Azért téged én ajakim dicfírnék, nyelvem és szám te-rólad énekelnek; Agyamban is te-veled beszélgetnek, estve reggel tégedet emlegetnek.

Vigadok én szárnyaid árnyékában, Ragaszkodott lelkem hozzád biztomban: Nem is esett reménségem héában; fel-vett engem te jób-kezded azonban.

A' kik pedig én lelkemet keresték, Eletemet hogy miként el-veszessék: fegyver miatt önnön-magok el-vesznek, Es a' földnek alsó részire mennek.

Ezek ellen Istennek várafsában, Hiszem, hogy bé-állok királyságomban. Nagy örömem léfzen ő Szent házában; Meg-vidúl én lelkem ísmét újjobban.

Ellenségim száját bé-pecsétletted, Hamiságot szólniok nem engedted: Kegyelmedet hozzám meg-jelentetted; Hogy gyakorta dicfíretemet vegyed.

Ez igéket a' nagy buzgó Proféta; kinek gondgya leg-főbb az Isten útá, Tanúságunkra mi-nékünk meg-irta, Hatvan-kettőd Soltárában ki-atta. Amen.

LXIII. SOLTAR.

Exaudi Deus orationem meam &c.

Gonosz nyelvek ellen imádkozik : és az Istennek bocsát állását azokon, jövendőli.

Azon Notára.

MEg-halgaftad az én imáságomat, Nagy Ur Isten én foházkodásomat : mert csak reád bízom ennen-magamot ; Tőled várom én minden óltalmamot.

Im' rettegtek az ellenség engemet, Társs-meg tőle kerlek én életemet ; Gonosz-tévők feregétől lelkemet, A' fok hamis csalárdoktól fejemet.

Hamissággal élesítik nyelveket, Ugy-mint az ő két-élű fegyvereket : Izajokat meg vontak, mint kéz-ijeket ; lövöldöznek keferű beszédek.

Az ártatlant ők titkon lövöldözik ; nagy hirtelen, és véletlen meg-lövik : Az Ur Istent egy-izálnira sem félnek ; Beszédek hamissággal vegyítik.

Ezek azok, kik szemben szépet szólnak ; De szivekben alnokságot gondolnak : Es azonban titkos törőket hannah ; ő szivekben e' képpen gondolkodnak.

De kicsoda látta vallyon ezeket? Ki tudhatta

hattya mi titkos törőinket? Azért látod olly nagy mérészségeket, Hamisságban vizsgálódó fejeiket.

De el-fogynak, hidgyed, vizsgálásokban, magok esnek nyakra-főre azokban : Önnön nyilok, kit vontak kéz-ijokban, sebesíti-meg őket homlokokban.

Az emberek, kik ezeket szemlélik ; Csúdalkoznak, és a' Nagy Istent félnek : és hatalmas téteményit hirdetik ; Hogy a' gonosz tőle meg-büntettetik.

Nagy örömmel az igazak vigadnak, Igaz szívvel a' kik e' földön vannak : Az Istenben annál inkább ők bíznak ; Es ő néki mindenkor hálát adnak.

Eneki közt a' Szent Dávid Proféta, Hátvan-harmad részében ezt bé-irta : Az Istenhez mikor ő fel-kiálta ; Isten néki nagy segítséget nyújtta. Amen.

LXIV. SOLTAR.

Te decet hymnus Deus.

Dicsértetik az Isten ők jó-téteményiért Sionhoz : (Lelki értelemmel az Anyaszent-egyházhoz) és annak fiaihoz.

Nota ; Hálá-adásunkban &c.

Sok jó-téteményén nagyon csudálkozván,
Szent Dávid Proféta, és el-álmélkodván,
A' nagy Ur Istennek nagy halakot adván; Fel-
szóval kiálta im' é' szokot mondván.

Tégedet Ur Isten illet a' dicsíret, a' Sion-
nak hegyén ünnepi szentelet: A' Jerusalemben
áldozat tisztelet, Anyaszentegyházban
tiéd a' dicsíret.

A' te Szent Igédet ott prædikáltatod;
Irgalmatságodat azzal meg-mutatod: Hogy
imádságomat nékem meg-halगतod, Minden
nemzeteket te-hozzád juttatod.

Im' el-hatalmaztak rajtunk az hamišlak,
Alnok beszédekkel ellenünk támadtak; Mígo-
noságink-is már el-fokasodtak. Kegyelmezz
Ur Isten; mert meg súlyosodtak.

Boldog annak dolga- kit te választottál;
Hiveid közébe te-melléd számláltál: Te Szent
pitvaridban néki lakni hattál; Minden javaid-
dal elégedni attál.

Templomod Ur Isten, Szent es drágála-
tos, Es az igazságban igen csudálatos: Abban
mulatozni oh! mely kíváncsú! Javajval élni
oh melly vigaságos!

Szabadító Isten szabadíts-meg minket,
Halgašd-meg kegyessen mí könyörgésünket:

Téged

Téged igen kérünk nagy reménségünket, Ten-
geren és földön igaz Vezérünket.

Az hegyeket Uram te el-kézfítetted, Ha-
talmas erőddel meg-erősítetted: Tengernek
hajjait nagyon fel-emelted; A' nemzetsége-
ket azzal remíttetted.

Félnek és rettegnek minden határookban,
Csudatételidnek gyakor látásában: De nap-
nak és hódnak fel-támadásában, minden né-
pek vannak nagy vigasztalásban.

Földet látogatod, elsővel ástszatod, szép sí-
ros sívekkel meg-ajándékozod: Termő gabo-
nával azt meg-gazdagítod; a' folyó-vizeket szé-
pen meg árasztod.

Csudálatos-képpen a' te jó vóltoddal, Esz-
tendő forgását külömb-féle jókkal, Te meg-
gazdagítod fok áldomášiddal, Pusztákat hal-
mokat szép kővér sírokkal.

Juhokkal, barmokkal a' mezőt bé-töltöd,
fok szép gabonákkal völgyeket bevíted: Egi
madarakkal eget ékesíted; fok-féle vadakkal
erdőket vegyíted.

Mind ezek tenéked igen örvendeznek;
Az ő módgyok szerént néked énekelnek: Es
nagy kiáltással tégedet dicsírnek; Nagy hálá-
adásra minket-is ők íntnek.

Dicsírtešsél Uram Eörök Atya Isten, Aldot Fiú
és Sz: Vigasztaló Isten, Tellyes Sz: Haromság
egy a' természetben: Légyen hálá-adás mind
örökke Amen.

G

LXIX.

LXIX. SOLTAR.

Deus in adiutorium meum. &c.

Istenhez folyamodik, sietséggel-való segédle-
mért, a' maga képében betű szerént; Krisztu-
séban, és az igazakéban lelki értelemmel.

Azon Notára.

Sless nagy Ur Isten én segítségemre, Es fi-
gyelmezz kérlek az én beszédemre. So-
kan törekednek én veszedelmemre: Azért
reád nézek én segédelmemre.

Benned Uram Isten, nagy én reménsé-
gem; Hogy a' kik üldöztvén keresik én lelkem,
Gonosztat kívánnak gyűlölségből nekem: Or-
cza-pirulással hátra térnek tőlem.

Csúfságot én rajtam a' kik el-követnek,
Szent szolgálatodban engem meg-nevetnek:
Ezek el-végtére mind meg szégyenülnek, Gya-
lázatos lészen sorfok mind ezeknek.

A' kik pedig téged igazán keresnek; Te
benned, Ur Isten igen örvendeznek: Mindenko-
ron mondgyák, és így énekelnek; Fel-magasz-
taltsáék neve az Istennek.

Mert ezek szeretik szabadtífodot, Ez-
zel-magasztrallyak irgalmaságodat; Szükség-
ben várják te szent óltalmodat; Es vigan dicfi-
rik te nagy jó-vóltodat.

En pedig te szolgád szűkölködő vagyok,
Szükségim ennékem Uram igen nagyok: Se-
gítséget

gítséget tőled, én segetöm várok. Oh Uram
ne késsél, mert erőmben fogyok.

Dicfirtessél Uram &c. pag. 97.

AZON SOLTAR.

Más Notára.

Nota: Benned biztam Uram Isten. *Sup. pag. 49.*

ÖRök Isten figyelmezzél az én segétsé-
gemre, Uram Isten siets hamar nekem
segédelmemre. *Aldott Isten óltalmaz-
meg Szent Fiadnak nevében.*

Gyalázattal pirotsággal azok, szégyenül-
lyenek; Kik keresik én lelkemet, hogy engem
veszessenek. *Aldott Isten: &c.*

Hátat adni, viszfza-futni mind kényszerit-
tessenek: Kik akarnak nekem gonoszt, viszfza-
veretteessenek. *Aldott Isten:*

Es leg-ottan pironkodva hátra azok tér-
jenek, Kik én rajtam boszút űznek, nyavalyá-
mon örülnek. *Aldott Isten:*

Örülljenek mind te-benned, kik tégedet
keresnek, kik szeretik Szent Fiadot, s magaf-
tálván dicfírnék. *Aldott Isten:*

En pedig len szűkölködő nyomorúlt sze-
gény vagyok: Nagy Ur Isten segély engem;
mert én szükségim nagyok. *Aldott Isten.*

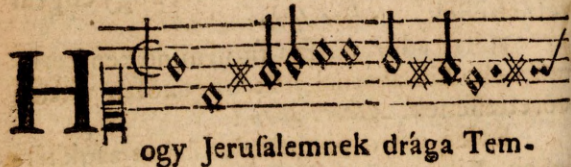
Te vagy nekem nagy segetöm, Te vagy
meg-szabadítóm siets Uram és ne késsél, Te
vagy én óltalmazóm. *Aldott Isten,*

Igy könyörge a' Szent Dávid Kríftus Urunk
képében ; most könyörög Keresztýénség , ő
nagy üldözésében. Aldott Isten őltalmaz-meg
Szent Fiadnak nevében Amen.

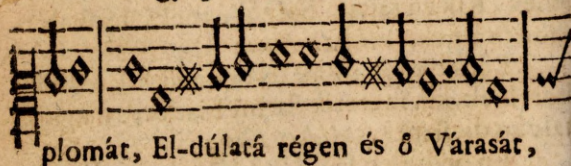
LXXIII. SOLTAR.

Ut quid Deus repulisti &c.

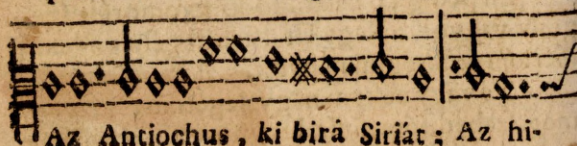
Jerusalem Városanak , és el-pusztult Templo-
mának panasza , betű szerént : Lelki értelem-
mel pedig az Anyaszentegyházé , az ő üldözé-
siben.

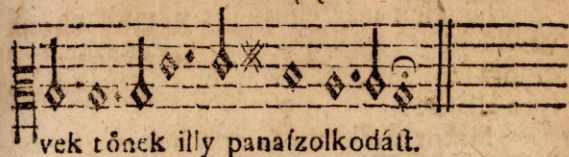
ogy Jerusalemnak drága Tem-

plomát, El-dúlata régen és ő Várasár,

Az Antiochus , ki bírá Sírját ; Az hi-
vek tőnek

vek tőnek illy panaszolkodást.

Miért Uram Isten ugyan el-vetél, Hogy
Szent kezeiddel nem fedezgetél ? Miért né-
pedtől el-idegenedél ? Hogy ellenségnek min-
ket így engedél ?

Térj-meg haragodból légy őltalmazó :
Szegény juhaidnak legy igazgató. Seregéd
örízd, melly hozzád tartozó, Te Szent hel-
lyeden , és hegyeden lakó.

Lám néki Sionban maradtál adál, véle eg-
gyetemben Te-is ott lakál ; De már tekints-meg,
hogy mire juttatál ; Te-is helyyedtől szinte
meg-fosztatál.

Zászlójokat oltár felibe rakák , nálunk
győzedelmes jeleket hagyák. Mint régen há-
zad fok mivelek rakák ; Így végre pusztán nem
kevesen hagyák.

Erdőlők modgyára fejsze fok vala , pő-
rőly kalapáccsal elegyes vala : Tűz ropogással
éget fel , és alá ; Így az ellenség nevedet csu-
folá.

Föttig meg-alázák ékes házadot , földig
mind le-ronták Szent hajlékodot : Rettégjük
ilyen szernyű tanácsodot ; Tudgyuk, bűnün-
kért szenvedgyük azokat. G ; Nis-

Nincsen már előttünk, ki tanítana, Jö-
vendő dolgokról bizonyítana: Vigasztalásban
ki jóra szólana, Es Templomodban szín hel-
lyen állana.

Mikor jö-el immár ezeknek vége? val-
lyon te népednek hol léfzen helye? Ellensé-
ginknek meddig hat ereje? Ha jút meg Uram
nékik érdeme?

Meddig halogatod ítéletedet? Vond-ki
kebeledből te kezidet: Jelels-meg hozzánk a'
te jó-kedvedet; Te vagy Királyunk, el ne hadd
népedet.

Tengernek Ur Isten te birod vizét; Melly-
ben el-merítéd Farao népét: Te rontottad-
meg sarkányoknak fejét; tápláltad azzal sze-
recének népét.

Te nagy csuda-képpen adál életet A' pusz-
tában, tartván Sidó nemzetet. Te szakasztot-
tal fel a' kúr-fejeket, és patakoknak éltetted
ereket.

Tiéd a' nap és éj, sötét és világ, Te ren-
deléfedben vagy on c' világ. Tél és meleg nyár
által azon nem hág; A' mit hagy nekik Men-
nyei Uraság

Gondold-meg Uram már te szidalmadot,
Es Szent házaidnak pusztaságokat. Te népeid-
nek szánnyad halálokat; Távoztasd tőlök az
fene vadakat.

Kérünk ne felejts-el szintén annyira, Fri-
gyednek

gyednek hogy esék valami héja: Tekints
a' földnek fok nyomorúltira, kiknek világok
csak merő nyavalya.

Fogadd szegényeknek ohajtálokat, Ujits-
meg öröme gyalázattyokat: Had dicsúrhes-
sűk a' te jóvóltodat, Ellenségidből te tethetz
foglyokat.

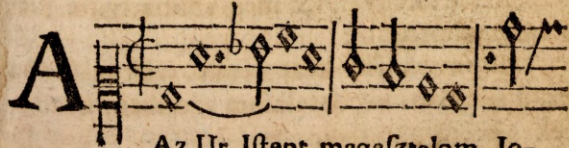
Mert csak szidalomban nevedet hozák,
hogy veszedelemben népedet hagyák: Imé ö-
rökké lám ugyan el-szokák, tűréfed eddig de
mire költölák?

Asáf maradéka így imádkozék, Hogy
nyomorúságba Sidó nép esék. Hetven har-
madik Soltárt énekelék: Istenhez esni ember
így inteték. Amen.

LXXVI. SOLTAR.

Voce mea ad Dominum &c.

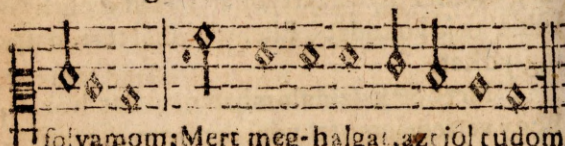
Háborúságában az Istenhez folyamodik: és
magát az Isten jó-teteményinek (de kivált-kép-
pen az Egyiptusból-való ki-szabadításnak) em-
lékezetivel, bizodalomra ébreszti.

Az Ur Istent magasztalom, Jo-
vóltá-

vóltárol gondolkodom : mindenkor hozzá

folyamom; Mert meg-halga, azt jól tudom.
Nagy háborúság lelkemben, sok rettegés
vólt szívemben : Nyomorúlt, valék testemben;
De bíztam én Istenemben.

El-terjesztvén kezeimet, Fel-emelvén sze-
meimet : kiáltottam Istenemet; Es meg-hal-
gatott engemet.

Vigasztalást hogy nem leltem, Istenemről
emlékeztem : Jó-vóltában gyönyörködtem, s
ugyan el-bágygat a' lelkem.

Ejjeleken sem aluttam, es nem szólván csak
halgattam : Mert igen meg-háborottam ma-
gamban így gondolkottam.

Vallyon Isten mind örökké, ő magától
el-vehet-é? kegyelmét meg-vonhattya é? Ir-
galmát feleltheti-é?

Istennek jób-keze ottan, változást tön-
búsultomban: vigasztalásom azonban, kezde-
ték nekem ujonnan.

Rége

Régi-cselekedetiről, az Ur csuda tételi-
ről, Emlékeztem jó-vóltárol, vigasztalást vé-
vén abból.

Mert lám erős hatalommal, Szent Ur I-
sten jób-karoddal, Egyiptust az Faraóval, meg-
rontád és hadaival.

Népedet ki-szabadítád, Fogságából el-
kihozád: Nagy erődet meg-mutatád, Jákob
fiait meg-tartád.

A' vizek tégedet láttak, Es igen meg-há-
borottak : Ottan két-felé oszlottak; népeidnek
útat attak.

Vizek zúgása hallatott, Az felhők attak
szózatot : Meny-dörgés közt nyilaidot, Jelen-
tetted hatalmadot.

Tündöklének villámások, föld kerekse-
gén igen sok : Lőnek nagy föld indulások,
Trombita-fzó harfogások.

Csudálatos a' te útod, Tengeréken te já-
rásod: Ki ismérheti nyomdokod? Ki foghattya-
meg tanácsod?

Igy hordoztad te nyájadot, mint nékéd
kedves juhokot: Moyses, Aaron keze által, né-
künk szép vigasztalással.

Ne féllj azért háborúban, oh én lelkem
nyavalyádban: Erős légy bizodalmodban; I-
stennek vagy óltalmában.

Ha kevésfé ostorozott, Aval téged el nem
hagyott: Inkáb kezéhez tanított; Mint jó Arya,
egy oktatót.

G 5

Szent

Szent Dávid Soltár könyvében, Hiveket keferőségben, vigasztallya ez énekben. Dicsőség Istennek. Amen.

LXXVIII. SOLTAR.

Deus venerunt Gentes &c.

Jerusalem városának és a' Templomnak pusztítását (melly a' Syrusok által lett:) firattya. Szabadulást kér; hála-adást ígervén Istennek. Lelki értelemmel az Anyaszentegyház képeben szóll.

Nota: Telles szívemből &c. *sup. pag. 21.*

Felséges Isten néked jelentyűk mi nagy nyavalyánkot; Panaszolkodván előtted mondgyuk mi boszuságinkor

A' Pogány népek im' be jöttek te örökségedben: Meg-ferteztették Szent Templomodat nagy kegyetlenségben.

Mind el-pusztíták Jerusalemet a' te Szent helyedet: Rabságra vittek gyenge szűzeket, és fok özvegyeket.

Te szolgálidnak testeket atták égi madaraknak: Es szenteidnek húsát verették a' földi vadaknak.

Ki-onták széllyel, mint a' bő vizet ezeknek véreket: Nem találtaték, ki el-temetné az ő holt testeket.

Vagyunk immáron csak nagy szidalom a' mi

a' mi szomszédinknak; Es meg-csufolás minden népek közt, kik körülünk vannak.

Meddig haragszol Felséges Isten, mind végig ellenünk? Boszú-állásod meddig, mint a' tűz gerjede Istenünk?

Fordítsad immár te haragodat a' pogány népekre; kik nem ismernek téged Ur Isten ő üdvösségekre.

Az országokra kik segítségül nevedet nem hívák: Mert ők meg-evék a' te népedet, helyét el-pusztíták.

Ne emlékezzél régi bűnünkről, de hamarság minket Elöl-vegyenek irgalmasságid; ved-el szegyenünket.

Oh szabadító édes Istenünk segély-meg már minket; A' te nevednek dicsőségéért szabadíts-meg minket.

Es légy kegyelmes te Szent nevedért a' mi bűneinknek; Hogy ne mondhasák a' pogány népek: hol vagyon Istenek?

Es nyilván légyen nemzetségek közt vigasztalásunkért; Boszú-állásod, Te szolgálidnak vérek-hullásáért.

Jusson elődbe foházkodások a' szegény foglyoknak: Erős karoddal légy meg tartója egygűt az árváknak.

Fizes-meg a' mi ellenséginknek a' rút szidalomért: Kit rajtad tettek, fizes-meg nekik hétfzerte mind azért.

Mi pedig földön kik te népeid és juhaid vagyunk, kiket legeltetz te Szent igéddel, néked hálát adunk.

Es nemzetségről nemzetségekre tégeder hirdetünk; Tisztefségedről's dicsőségedről örökké éneklünk.

Igy-en könyörge Szent Dávid Király el-lenségi ellen: Szabadulásért nagy dicfíretet é-nekle ő ebben. Amen.

LXXXI. SOLTAR.

Deus fletit in Synagoga Deorum.

Az hamis birákot inti Isten az ő hivatalokról: és őket veszedelmekkel fenegeti.

Nota: *Ob mely felelem, 's rettegéssel is* &c. Lásd a' Régi Cantionaléban. pag. 191.

AZ Ur Isten áll minden Biráknak gyülekezetekben, Akarja látni mit cselekednek törvény-tételekben: Rájok figyelmez, hogy ők mit szólnak törvény ítéletben.

Meddig ítélték (nékik azt mongya) Birák álnoksággal? Es bé veszitek bűnös ízemélyét, ha jó adománnyal? Meddig töltitek erfényiteket sok hamiss bírsággal?

Igazat azért ti itilyletek a' nyomorultaknak, Törvény-tételben ti ne ártsatok a' szegény árváknak; ne kedvezetek az ajándékért a' gazdagoknak.

Es meg-mentsétek a' szegényeket az halma-

talmásoktól, szűkölködőket szabadítsátok bűnösök markából: Magatokat-is igen ójjátok hamis rovásoktól.

Istenek vattok itt ez világon, az Isten azt mondgya: Mert ő képében titeket rendelt az ő szolgaira; Hogy igafságban őket tartsátok, vigyázatok arra.

Vattok minnyájan a' Felséges Ur Istenek fiai; Ha igafságot ti szolgáltattok, kedves maradéki. Oltalmazásban, és büntetésben hűséges szolgai.

De ha ezeket ti hátra vetvén meg nem gondollyátok, Hogy a' mi vólna hivatalotok abban el-járatok: El-jő az údó, hogy mind ezekről kemény számot attok.

Mert, el-hidgyétek, hogy ti-is végre minnyájan meg-haltok, Fejedelmekkel estek-bé sirba Birák és Tanácsok: Az ítéltre annak utánna élé kell álnotok.

Itt e világon a' nyomorultak Istenehez kiáltnak, Birák rólatok az Ur Istennek ilyen szókat szólnak: kelly-fel Ur Isten, tégy ítéletet boszúság-látóknak.

Mert te lakozol öröktől fogva magafs Meny-országban, Es uralkodol Szentigéd által Anyaszentegyházban. Pogányokon-is birtokod vagy on ízéles ez világon.

Ekképen inti Sz: Dávid Király népeknek Biráit, Igafságban hogy ők meg-itilylek szegényit

gényit bódogit : Eshogy rettegjék a' nagy Istennek kemény itéletit: Amen.

LXXXV. SOLTAR.

Inclina Domine aurem tuam. &c.

Nyomoruságában az Isten segítségét kéri ; és hogy ártatlansággal 's lelki jószágok szerelmével erőltettség, könyörög.

Nota: Irgalmaz Ur Isten immáron. &c. *sup. pag. 46.*

A jó hitű ember szelid e' világon, ő nem zúgolódik, bátor bízút lásson: meg-elég-
szik azzal, hogy az Urra fússon ; Ellen-
ségi ellen és imígyen ízóllyon.

Figyelmezzél kérlek Uram Isten hozzám ;
Mert ha meg-tekinted nagy az én nyavalyám :
Szegény fejem immár színte meg-álázám, Hogy
ellenségemnek magamot meg-hajtam.

Azért te szolgádnak fiels óltalmára , Lel-
kemet őrizd-meg, ne jusson halálra: Jövel Uram
Isten szabadulásomra , Reménségem reád vi-
gyáz én Uramra.

Könyörű Ur Isten, könyörű én rajtam:
Egész nap- estiglen hozzád kiáltottam : Vigasz-
talásodban mert én igen bízam , szűből ohaj-
tásom hozzád fel bocsáttam.

Mert te-benned Uram minden gyönyö-
rűség, Benned vagyon Uram végetlen kegyes-
ség: Irgalmasságodban nincsen semmi kétség ;
Hozzád folyamókhhoz de vagyon segítség.

Vegyed

Vegyed fűleidbe én imádságomat , Hal-
gald-meg Ur Isten én könyörgő ízómat : For-
ditad-el rólam háboruságomat, Adgyad én ízi-
vembe vigasztalásodat.

Hozzád én Istenem nincs hasonló isten,
Cselekedetidben ki te-veled érjen : Es minden
nemzetség a' kit dicsőítsen , kinek imádkoz-
ván eleibe essen.

Te vagy csuda-tévő nagy hatalmú Isten ,
Es mindenek felett egyedül vagy Isten. Hor-
dozz Uram engem te Szent ősvényeden ; vigad-
gyon én szívem és tégedet féllyen.

Hálát adok néked én Uram Istenem , Es
te Szent nevedet szívemből dicsírem : Mert ir-
galmasságod én rajtam ísmérem , Hogy alsób
pokolból ki mentetted lelkem.

Isten ! az hamissak támtak ellenem , Es
fok hatalmasok keresték én lelkem : színek ele-
ibe tégedet Istenem Eők nem helyheztek ;
ímellyen fáit a' szívem.

Irgalmas Ur Isten és igen nagy tűrő, sze-
gény bűnösökön te vagy könyörűlő : fok irgal-
masságú és igaz beszédű, Hozzád meg-térők-
köz kegyes tekintetű.

Tekints reám Uram , és könyörűlly raj-
tam , Irgalmasságoghoz imé folyamottam: sza-
badításodban mert én igen bízam ; Es birodal-
modban részét én kívántam.

Adgy jelt Uram Isten ennékem a' jóra ,
Hogy

Hogy a' kik gyűlölnek, 's vannak gonoszomra; Meg szégyenüllyenek annak látására, Hogy meg-segétetél vigasztalásomra.

Ezek Szent Dávidnak a' kevély nép ellen, Buzgó imádsági e' földön élteben: Irta-bé nyolczvan-öt szép dicfíretében. Dicfírjük az Istent mind-örökké. Amen.

XCI. SOLTAR.

Bonum est Confiteri Domino &c.

Dicfírtetik az Isten, az ő nagy cselekedetiben, fő-képpena' világ teremtésében, és igazgatásában: és hogy vegre a' gonoszokat el-vesztvén, a' jókat fel-magasztallja.

Nota: Zugodik dúl-fül. &c. sup. pag. 5.

MElly igen jó az Ur Istent dicfírni! Felségednek én Uram énekelni: Szent nevedet dicfírvén magasztalni, Es mindenütt e' világon hirdetni.

Igen reggel irtalmadot dicfírni, Igafságot felőled kialtani: Hegedűvel, Orgonával, úsztelni, czitarával, pengő lantal zengeni.

Mert gyönyörű vigasztalással engem, vigasztalál én kegyelmes Istenem: Alkotmányodat midőn én izemlélem Munkájában kezdednek örvend lelkem.

Ha szívemben, lelkemben meg-gondolom, Melly nagyoknak dőlgaiddat én látom Gondolatid mélységesnek találom, Uram azon olly igen csudálkozom.

Az esztelen ember ezt nem isméri, Es a' bolond ezeket meg nem érti: Kinek rólad nincs igaz ísméreti. Es te-benned nincsen ő néki hiti.

Mint az fűvek, a' bűnőfők ki-kelnek, Es minnyájan nap-fényre meg-jelennek, valakik most hamissat cselekesznek: Hogy örökkön örökké el-veszszenek.

Téged Uram én vallak Felségefnek, Ellen-ségid ellen győzedelmesnek: kik minnyájan el-hányatnak 's el-vesznek, Hamisságot kik el-lened mivelnek.

Nékem pedig fejemet fel-emeled, Hasonlóvá Unikornishoz térszed: vénségemet bő-ségben helyheztteted, Rám támadó gonosztévőt meg-vered.

Mint pálma-fa az igaz meg-virágzik, Mint Libanus Czedrusa sokasodik: Az Istennek házában plántáltatik, Es házának pitvarában zöldellik.

Vallást térszen minden emberek előtt, Hogy az Isten igaz mindenek felett; Hamisságot soha nem cselekedett, Igafsággal mindenkor bévelkedett.

Soltárának kilenczven-egy részében, Ezt meg-irta Szent Dávid énekében: Az hiveket inti e' dicfíretben, Hogy dicfírjék az Ur Istent mindenben. Amen.

XCIII. SOLTAR.

Deus ultionum Dominus &c

Az Isten igazsága és gondviselése, a' gonoszoknak végre meg-büntetésében, és a' jóknak meg-jutalmazásában : a' Saul üldözésének alkalmatosságával. |

Nota : Haborúsága Dávid Királynak, &c.

Mikor Szent Dávid kegyetleneknek gonofságát látná, A' szegényeket, s' istenfélőket hogy az nyomorgatná ; Azon busulván az Ur Istenhez ekképpen kiálta.

Istenem Uram, ki gonoszoknak vagy boszú-allója, Tied Ur Isten a' boszú-állás, vagy szabados Ura : Kelly-fel Ur Isten, és hatalmadnak légy meg-mutatója.

Csak te-magad vagy az egész földnek Itilő Birája, A' Kevélyeknek, 's kegyetleneknek meg-jutalmazója ; Ki mint érdemli, az ő bérének igaz meg-adója.

Meddig Ur Isten kevélységekben büntetlen léfznek ? Az ő bűnökben bűnösök meddig vallyon dicfekednek ? Gonoszt mivelnek, és hamiságot minnyájan beszélnek.

A' te népedet imé melly igen immár megalázták, örökségedet melly kegyetlenül ezek nyomorgatták, özvegyet, árvát, szegény jövevént életől fosztották.

Sok gonofságot hogy cselekedsznek, azonban azt

ban azt mondgyák : Nem láttya Isten, és ezt nem érti, magokban alittyák : Azért éltekben önnön magokat ám nem-is jobbítyák.

Oh elze-fordúlt balgatag népek ! meg-feszüllyetek A' bolondságból immár valaha, kérlek meg-térjete : Es jó elmével a' nagy Istenről ezeket értsétek.

A' ki embernek fülét plántálta, vallyon ő nem hall-é ? A' vagy a' szemet a' ki alkotta, de vallyon nem lát-é ? minden dologokat emberek között nem de nem jól tud é ?

Híszem ő a' ki tudományokat embereknek adgya ; ő, el-hidgyetek, nemzetségeket a' ki meg-dorgálly, heába-való gondolattyokat mindeneknek tudgya.

Bóldog az ember, a' kit Ur Isten tennen-magad oktatcz ; Es törvényedre, 's igazságodra nagy szépen tanítasz : Gonosz údóban, bűnös vesztében, a' kit meg-nyúgostatsz.

Nagy gondgyát Uram a' te népednek, mert híszem vífeled, Szent színed elől örökségedet tudom el nem veted ; Nem hagyod őket vesze-delemben, sőt inkább ki-mented.

Mig az igazság törvény-székedben itilleté válik : Holott mindenek cselekedeti jól meg-visgálatik ; Es kinek-kinek érdeme szerént jutalom adatik (x)

A' gonoszokkal ha vagyon ügyem, ki tá-

(x) 2. Cor. 5. v. 10.

mad mellettem? Hamiság tévők ha háborgatnak, ki áll én érettem? Ha az Ur Isten nem fogná velem, el-veszne életem.

Lábam ha mozdult, azt mondom vala; im-már majd el-esem: Titkos törében ellenségem-nek ezennel én esem: Irgalmatságod kegyes Ur Isten segéd vala engem.

Nagy fok fájdalom és keferőség háborgatta szívem; De mind azokban az én Istenem megtekintett engem, vigasztalási örvendezteték keferedett lelkem.

Igaz vagy Uram, és hozzád nem fér az hamiság széke, Es parancsolod az igazságot hogy minden kövesse, Cselekedettel és nem csak színnel kiki tellyesítse.

De lám nagy fokban világ fiai ezt nem-is alittyák, kik az igaznak lelkén kapdosnak, 's ötet szorongattyák; Az ártatlan vért ők szomjuhozzák, és azt kárhoztattyák.

Óltalmam nékem lól én Istenem édes reménségem; Hamiságokért de ő nékiek megfizet, el-híszem, A' gonoszokat gonofságokban el-velszted Istenem.

Szent Dávid Király kilencven-harmadékes énekeben, A' gonoszoknak büntetéseket így ír versekben: Jókat biztatván, 's maga-is bizván Isten kegyelmében. Amen.

XCIV. SOLTAR

Venite exultemus &c.

Az Istennek dicfirtire, tiszteletire, és engedelmére híja a' Sidó népet (lelki értelemmel a' Keresztyéneket) külömb-féle oktatásokkal. Nota: Gyakorta való buzgó könyörgést. *sup. pag. 32.*

IEr örvendezzünk az Ur Istennek, és énekeljünk az ő Szent nevének: Udvösség felől egy reményünknek, mi óltalmunknak kegyes éltetőnknek.

Síesünk hozzá dicfirtetekkel, Hálá-adással és könyörgésekkel: Eneklésünknek szép zengésével, Szent Angyaloknak nagy fok ferégével.

Mert az Ur Isten a' mi Istenünk, kegyes Királyunk erős Fejedelmünk, Minden istenek felett mi-velünk, Igaz óltalmunk és mi segítségünk.

Csak egyedül ő bir mindeneket, A' mélységeket és a' nagy hegyeket, minden hatalmas erősségeket; kezében hordoz ő minden népeket.

Eő teremttette a' széles tengert, Es benne való fok szép szigeteket: Csak ő formálta a' száraz földet, Es azon-való drága szépségeket.

Jer hajtsunk fejet, térdet nékie, Es borúljunk-learczál ő előtt: Az Ur Istennek nagy tiszteisége, forogjon szánkban ő szép dicfirteté.

Az ő szózatját mikor halljátok, Tiszte-
tetek

teket nékie adgyátok: Ugy halgatsátok és fogadgyátok, Hogy késértéssel meg ne boszontsátok.

Mert jól tudgyátok régen mint jártak, A' kik ellene nagy-fent rugóldoztak: Az ígirt földre bém jutottak; Mert szót fogadni azok nem akartak.

Dicsíret néked Atya Ur Isten, Légyen dicsőség néked Fiú Isten, Tisztesség néked Sz: Lélek Isten, Három személyben egy örök Ur Isten. Amen.

XCIX. SOLTAR.

Jubilare Deo omnis terra &c.

Ismét hí az Isten dicsíretire, a' Sz: hajlékban.

Nota: Az Ur Istent magasztalom. &c. *sup.* pag. 103.

E örüllyetek az Istenben, szolgálatok víg örömben: Egész föld kerek ségében, Gyüllyetek mind eleiben.

Mert csak ő az mi Istenünk, Es Teremtő Fejedelmünk: Hogy szép mezein legellyünk, Az Ur mi nekünk vezérünk.

Templomába mind be-gyüllyünk, Dicsíretet néki tegyünk: szép hálá-adást készítsünk, Szent nevének énekellyünk.

Mert kegyelmes az Ur Isten, könyörülő az emberen, kegyelmének vége nincsen, Meghaltat minket kegyessen.

Ezt meg-

Ezt meg-irta nagy örömben, Szent Dávid az Soltár könyben, kilenczven-kilencz részében: Dicsírjék Istent mindenben. Amen.

C. SOLTAR.

Misericordiam & judic. cantabo.

Maga példájával tanít a' tekkélettség követere: fő-képpen a' Fejedelmeket, Udvarok és cseledek igazgatására.

Nota: Háborúsága Dávid Királynak &c.

Irgalmasságot és írtéletet Istennek éneklek valamig élek tégedet Uram mindenkor dicsőilek, kegyel ségedért' s igasságo dért soha nem felejtlek.

Nert noha engem bűneim miatt méltán meg-bintettél, Háborúsággal ostromozással igasságban vertél; De viszont hozzám irgalmasságban nagy kegyessen jöttél.

Meg-nyitád Uram az én elmémet, hogy a' jót érteném, Szent törvényednek maculánélkül való uttyát lépni, Artatlanságban az én házamban járna-el a' szívem.

El-járok Uram akaratomban és igasságodban; semmit ez-után elé nem vészek én az hamisságban törvénytelen ség soha nem leszen az én dolgaimban.

Sőt azokat-is kik cselekednek törvénytelen séget Gyűlöli lelkem hamis sziveket, és gonosz-

nosz-tévőket, Felebarátytát titkon meg-szól-
ló éktelen nyelveket.

Kevély szemekkel kik nagy-fent léprek, 's
másokat itilnek; Ezek-is tőlem távol legyenek;
's telheretlen szívek, En asztalomtól és udva-
romtól ezek el- legyenek.

Azokat pedig kik én földemben isenfélő
hívek, szemeim nézik, és hívségekben igen
gyönyörködnek; En velem ezek le-telepídnék,
és kedvemben lésznek.

Makula nélkül-való ösvényét Istennek kik
járják, En udvaromban ezek legyenek nékem
kedves szolgák: De a' kevélyek, 's hamiság
szóllók kedvemét ne várják.

Nagy gyorsasággal én el-kitörlőn a' go-
nosztévőket. Ur városában mert nem ízeretek
álnok embereket; Kik érdemlenek, 's reánk-is
hoznak sok büntetéseket.

Ezeket írta Szent Dávid Király ő Soltár
könyvében, Jó példát adván a' tekéltetes, és
jámbor életben: De kivált-képpen Uri ren-
deknek szép példa ezekben. Amen.

CI. SOLTAR.

Meg-vagyon a' Szombati Régi Cationaleban.
Uram hald meg-szómat &c. pag. 162.

CII. SOLTAR.

Benedic anima mea Domino &c.

Az Isten

Az Isten jó-téteményiről, és 'irgalmasságáról
emlékezvén, hál'adára ébreszti magát,
's másokat is.

Nota: Gyakorta-való buzgó könyörgést. *sup. pag. 33.*

A'ki az Istent meg-ismérheti, jó-tétemé-
nyit eszébe-veheti; Annak Szent Lé-
lek szívet gerjeszt. Hálá-adára őtet ler-
kengeti.

Szent Dávid ennek adgya értelmét, ki
meg-ismervén az ő Teremtőjét, 's Teremtőjé-
nek jó-téteményit, Im' ilyen módon kezdé-el
énekét.

Algyad én lelkem minden erőddel a' nagy
Ur Istent tellyes tehetséggel: Algyad ő Nevét
szép dicfirtettel; Es adományit soha ne feleits-el

Ki-meg-bocsátta minden bűnődet, Es
meg-gyógyította te betegségedet: veszedelem-
ből ki-ment ő téged, Meg-koronázza kegyelem-
mel fejed.

Bé-tölti jókkal kívánságodat, Es meg-
halsáttya te imádságodat: valamint a' falki
már meg-aggott, nagy bűneidből téged meg-
iffiútot.

Jóllehet néha meg-sanyargatott, sok ké-
sértetet reád ő bocsátott: Mint kegyes Atya
meg-oltorozott; De evel téged kezéhez tani-
tott.

Más-felől ísmét hozzája fogott, Ellensé-
giden érted boszút állott: Hogy ezt el-higgyed
fok példa

fok példát adott, A' Sidó nép közt, kit megszabadított.

Bizzál én lelkem az Ur Istenben, Igen irgalmas ő természetben: Es kéfedelmes a' bűntetésben; csak-hogy meg-jobbúlly a' te élettedben.

Ha egy-kevéssé haragot mutat, Az ő haragja mi nem végig marad: Fenyégetése nem örökké tart, Irgalmafsága ismét téged meg-lát

Nem bűnünk szerént téfszen mi-velünk, sem hamiságunk szerént fizet nekünk. Melly igen magafs az ég mi-tőlünk, olyan igen nagy irgalmas ő nekünk.

Hamiságunkat rólunk el-vette, Es tőlünk aztot olly mészze-vetette; A' nap-nyugottól napnak fel-költe melly mészze vagon; s kárhozattól mente.

Miként az Atya fiait szánnya, Akképpen Isten hiveit nem hadgya: kik őtet félik kegyesfen láttya, Gyarlóságunkat mert ő nagy jól tudgya.

Meg-émlékezik, hogy porból állunk, Es ismét porá csak hamar változunk; Miként a' virág noha virágzunk, de mint a' széna csak hamar el-aszunk.

Illy gyarló a' test kit porból vettünk; Halála után nem ismeri helyünk: De az Istennél éla' mi lelkünk, Ep értelemmel jókért örvendezünk. (x)

Az Ur

(x) Luc. 15. v. 7, 10.

Az Ur Istennek irgalmafsága, istenfélőkön mind öröktől-fogva: Es igafsága fiuról fiúra, kik szövetségét meg-tartják, azokra.

Kik törvényéről meg-émlékeznek, Cselekedettel hogy azt tellyesítsék: üres ne légyen hogy az ő hitek; mert lám affélék néki nem kedvesek. (y)

Vigaság nekünk háboruságban, mert vagon Urunk magafs meny-országban: Minde-ekkel bir Királyságában, meg-óltalmazhat minden nyavalyánkban.

Ti Sz. Angyalok Istent áldgyátok; Mert ő általa hatalmasok vattok: ő Szent igéit ti halgattyátok, Beszéde szerént gyorsan el-is jártok.

Aldgyátok őtet minden Erei, Sz: akarattyát mivelő szolgai: Aldgyátok minden ő alkotmányi. Aldgyad én lelkem mert illik dicfirni. Amen.

CIX. SOLTAR.

Dixit Dominus Domino meo &c.

A' Kristusnak méltóságit énekli.

Nota: Erős várunk nekünk az Isten *sup. pag. 71.*

Monda az Ur az én Uramnak, Az Aldott Ur Jესus Kristusnak (z) ily én Fiam az én jobbmra, E' világnak uraságára: Valamig ellenségedet, hitetleneket lábad Sá-

(y) 1. Cor. 13. v. 2. Jac. 2. v. 26.

(z) Mat. 22. v. 44. 1. Cor. 15. 25. Heb. 1. 13.

molyává

molyává nem vetem alá; Néked magát minden meghajtsa.

Ki bocsátta az Ur Sionból, Izraëlnek erős várából, A' te erőd hatalmas bottyát, Királyságod erős pálczáját. Hogy Uralkodgyál népeken ellenségiden. Veled az elsőség, és nagy erőtség, Es a' Szentek között fényesség.

Az hajnali fényes csillagnak, még előtte jóval is annak, En szültelek téged fiamot, néked attam a' birodalmot. En te-néked meg-
esküdtem és meg nem bántam: Pappá rendeltelek, és fel-kentelek, Papi rendin Melkideknek. (Z)

Az Ur vagyon job-kezed felől, Ellenségedet minden felől, ő meg-rontya, az Királyokat, engedetlen Hatalmasokat, Meg-ítéli nemzeteket, földi népeket: és a' romlásokat betölti ázkot; Es sokaknak rontya fejeket.

Dicsírtesék az Atya Isten, véle együtt Fiú Ur Isten, ki mi-értünk magát áldozta, és a' bűnből népét ki-hozta: Dicsírtesék a' Szent Lélek, ki vigasztallja töredelmefeket, 's felmagasztallja alázatos szívé hiveket. Amen.

CXI. SOLTAR.

Beatus Vir qui timet. &c.

Az istenfélőknek, és jó-tévőknek boldogsági.

Az első Soltár notájára. pag. 1.

(2) Hebr. 5. 6. &c. 7. 17,

Bóldog

Bóldog az olyan ember ő lelkében, A' ki az Istent hiszi beszédében; Féltisztelti őtet igaz hitben, parancsolati vannak ő kedvében.

Hatalmas leszén ő maradékiban, Es nemzetsege leszén nagy áldásban: Dicsőség leszén 's gazdagság házában, Es ő meg-marad örök igaságban.

Az igazaknak támat világosság, A' sőtéttségben lelki szép vigaság: A' szegényeken nála irgalomság, könyörülő sziv vagyon, és igaság.

Kedves az ember, ki könyöröltes, és költsön-adó, ő beszéde eszes: Gondviselese ő házának rendes, Az Ur ősvényén lépése igyemes.

Az igaz ember szép emlékezetben leszén örökké, és nagy dicsiretben: Gonosz hirektől nem lesz félelemben, Lelk' ismereti mert van csendességben.

Kész az ő szíve bizni az Istenben, meg-erősödött bátor ő szívében: Mig ellenségit nem látta szegyenben, Csak meg sem mozdul van jó remenségben.

A' szegényeknek nagy gondgyát viseli, szomjuhozni és nem hadgya ehezni: ő igasága meg-marad örökké, fel-magasztalva leszén dicsősége.

A' bűnös ember hogy ezeket látta, Dúl-ful ha-

fül haragszik fogát csikorgattya, Es nagy epe-
ség szívét fójtogattya; De csak veszendő az ő
gondolattya.

Ezeket írta Szent Dávid könyvében, Száz
tizeneggyed szép dicfíretében; Hogy a' kerefsz-
tyént meg-ismérjed hitből, 's annak gyümö-
csös cselekedetiből. Amen.

CXII. SOLTAR.

Laudate pueri Dominum &c.

A' kisdedeket inti a' Nagy Istennek dicfíretire:
Hogy noha mindenek felett-való Nagy Ur,
mindazáltal meg-tekénti, és fel-magasz-
tallya az erőtlenekeket.

Nota: Zugódig dul-sul &c. *sup. pag. 5.*

Kerefsztyének kik e' földön lakoztok, ne-
veteket az Istennek attátok: Az ő nevét
szüntelen ti áldgyátok, Véle végre hogy
uralkodhassatok.

Minde' világ az ő nevét dicfírje; Légyen
áldott az ő neve, azt kérje: E' világot mind ma-
gához térítse, Hadd kóftollyák melly nagy ő
kegyelmsége.

Napkelettől-fogva napnyúgatiglan, Az
ő nevét dicfírjűk mind addiglan: Nagy dicső-
ség néki a' magasságban; Légyen áldas az A.
nyaszentegyházban.

Uralkodik az Isten mindeneken, E' vilá-
gon

gon mindenféle népeken: dicsősége nagyon
néki egeken; ő rúlnunk kell azért nekünk e-
zeken.

Kicsoda olly hatalmas országában, mint
az Isten ki lakik magasságban? mindeneket
néz ő nyavalyájokban, meg-tekénti alázatos-
ságokban.

Fel-emeli földről a' szegényeket, A' ga-
néjból fel-állattya ügyöket: Hellyhezteri Feje-
delmekkel őket; kik ő benne vetik reménsége-
ket.

A' magtalant azonképpen megáldgya,
magzatoknak hogy ő lehessen annya: Vigasz-
tallya hogy őtet maradékja, Fiaival szépen el-
is táplállya.

Ezt Szent Dávid írta a' Soltár könyvben:
Enekének száz tizenkét részében: Anyaszent-
egyház énekli örömben, Az Istennek ékes di-
cfíretiben. Amen.

CXV. Soltárból való dicfíret.

Credidi propter quod locutus sum.

A' szabadító Istennek (kinek igéretiben bizott)
hálá-adást, és áldozatot fogad.

Azón Notára

NAgy öröme adaték én lelkemnek, vigasá-
ga jöve az én szívemnek: Mert kegyel-
mes lón Isten kérésemnek, meg-tartó-
ja lón az én életemnek.

Immár

Immár igen megaláztattam-va Lelkem
igen megkeferedett-va: Emberekben hazug-
ságot találá; sok csalárdság az ő szivekben
állá.

Ségítségül akkor az Urat hívám, Tellyes
hitből reménységből ezt mondam: Siefs kérlek
Uram immár énhozzám; Ne hadd lelkem el-
vesznie, kiáltám.

Kegyelmesen az Isten meg-halgata,
Sz: Lelkével engemet látogata: Mint jó Atya
hamar énhozzám hajla, Bánatimban engem
meg-vigasztala.

Mit adgyak én az Urnak mind ezekért?
Tőle el-vett sok szép adományiét? ő nekie mit
adgyak oltalmaért? Hozzám-való nagy ke-
gyelmességeért?

Nagy örömmel dicfíretit éneklek, Jó-té-
telit mindeneknek hirdetem: Es pohárát az üd-
vófségnek veszem, Aldozatúl Istennek be-
jelentem.

Oltalmaért fogadást néki tészek, [Hála-
adó szolgálja hogy én lések: Színe előtt az ő
számos népének; Hogy azok-is rólam példát
vegyenek.

Az ő népe Istennek igen kedves, színe e-
lőtt szentek vére szerelmes: Mind élete halála
kellemetes, Eletében kit lát hogy nem fertel-
mes.

Oh Ur Isten! mert én te szolgálád vagyok,
szól-

szolgálódnak én imé fia vagyok: Néked azért
a' míg élek szolgálók, Jó-tétedért minden-
kor hálát adok.

El-ízaggattad az én köteleimet, Fogságom-
ból ki mentettél engemet: Aldozatúl nyújtom
dicfíretemet: ségítségül hívom te Sz: nevedet.

Es bé-töltöm az én fogadálmat, néped
előtt végbe-víszem azokat: Gyakorlom én a'
te Szentegyházadat, Jerusalemlássa hál' ada-
fomat.

Dicfírtesél mindenható Ur Isten, Ki Da-
viddal tetrél illy kegyelmesen: Tekints Uram
mi reánk is kegyessen; Véle együtt mi lel-
künk is dicfírjen. Amen.

CXX. SOLTAR.

Levavi oculos meos in montes.

Maga példájával tanít, hogy Istenben tellyes-
séggel bizzunk.

Nota: Gyakorta-való buzgó könyörgést pag. 33.

JEr emlékezzünk keresztyén népek, Nagy
jó-vóltáról a' nagy Ur Istennek: Minde-
nek felett egy jó-tévőnknek, Szent Dávid né-
künk adgya rendit ennek.

El-fel emelém én szememet; ugymond,
hegyekre vetém nézéletem: Hogy onnét vár-
nám segédlelmemet, Az Ur Istentől; ki-terem-
tett mindent.

Nem hágy tégedet a' késértetben, nem
esufzamodik-el a' lábad ebben: Mert az Ur I-
sten őrizetiben, Vagy oh én lelkem gond-
viselésében.

Imé keresztyén melly nagy örömünk, Az
Ur Istenben melly szép reménségünk: Mert
nem aluszik-el a' mi őrzünk; Nem szunyado-
zik a' mi gondviselőnk.

Az Ur mi-nékünk őrző pásztorunk, És
ellenségtől ő az mi őltalmunk: Bűn, őrdög
ellen midőn harczolunk; Jób-kezűnknel áll,
légyen diadalmunk.

A' nap tégedet meg nem sútnappal, sem
az érfzaka nem árt-meg az hódal: Mert ve-
led az Ur meg-őltalmazhat, meg-őrzi lelked,
a, gonosz nem árthat.

Őrizzen téged a' nagy Ur Isten, Bé-mé-
netelben, 's ki-jöveleledben: Valahol te jársz
az ő nevében; mostantól fogva, és örökké.
Amen,

CXXI. SOLTAR:

Letatus sum in his, quae dicta sunt.

Számkivetettek vigasztalása, az Isten házába
(Anyafzentegyházba, és Menyországba)
kévánczolásban.

Nota: O Mennyei nagy Böldogság! &c. Örül,

ORúl, 's őrvend az én szívem; meg-újul
bennem vig kedvem; mikor illy szót
hallen fülem.

Az Ur Templomába megyünk, Hogy az
Isten előtt legyünk: Aldozatot néki tegyünk.
Oh melly ékes hely a' Sion! szépségével
magához von: Fundáltatott a' kő-fzálon.

Az Ur népi oda gyűlnek, Hálát adni Sz.
nevének: Bizonyyságot arról téfznek,

Ott helye a' könyörgésnek, Az isteni
tisztületnek, Hallása Sz: igéjének.

Kérjük az Istent, hogy ennek Adgyon
bév áldást az helynek; Örüllyön a' békeség-
nek.

Belől benne szép eggyétség, És mezein
légyen bévség? népen Istentől kedvesség.

Diszirtséssel Atya Isten, Sz: Fiaddal eg-
gyetemben, Sz: Lélek Istennel. Amen.

CXXIII. SOLTAR.

Nisi quia Dominus erat in nobis.

Vig hál' adás a' meg-fzabadulásért Egyptus-
ból (Lelki értelemmel) bűntől, és őrdögtől.
Nota: Adgyunk hálát minnyáján. Regi Cant. p. 140.

AZ Izraélnek népe régentén ő Törvény-
ben, Gonosz pogány népeknek elett-
vala inségében. De meg-segíté az Isten, az ő
nagy

nagy szűkségekben, Es nem hagyá-el ügyökben.

Azért nagy hálát adván, Istennek énekelének, ő szabadulásokért ilyen módon örvendének: Mondgya ezt most az Izraél az ő Szent Istenének, mint kegyelmes vezérének.

Hogy-ha a' Nagy Ur Isten velünk nem léssen-va, mondgya ezt az Izraél, minnyájan el-veszünk-va. Pogány népeknek haragja midőn reánk támadna; Talám élve elnyelt-vólna.

Arviz képpen jó-va reánk az ő erejek, Nagy rettenetes va haragos fenyegetések, Már szintén el-burit-va az ő kegyetlenségek, szertelen nagy dühöségek.

Nem lőn az emberektől sohunnán reménységünk; Hanem csak te egyedül Ur Isten lől segítségünk. Aldott légy azért mi Urunk, és kegyelmes Istenünk, mi egyetlen egy vezérünk.

Hogy minket meg-mentettél az ellenség torkából, Az hitetlen népeknek reánk csikorgó fogoktól. Mint madarat ki ragadál meg-vetett hálójokból, Es fokálnok tanácsokból.

Megrontád Uram Isten törét az ellenségnek; Es meg-szabadítója lől nyomorult hivednek; Idnek

idnek: Meg-csufolád mind azokat, a' kik elened élnek, Alnok tanácsot végeznek.

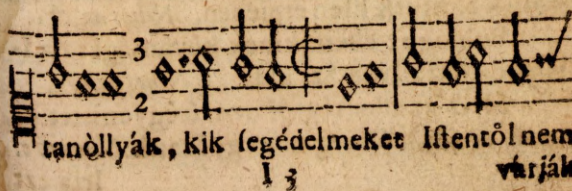
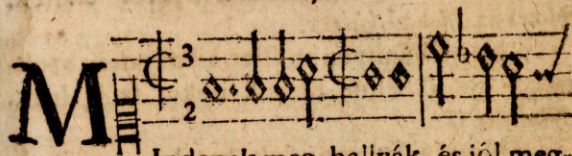
Csak te vagy örök Isten a' mi erős gyámolunk, Es te áldott Sz:neved mindenütt a' mi hatalmunk: Mennynek, földnek egy Urának, 's Teremtőjének vallunk; Azért mind örökké áldunk.

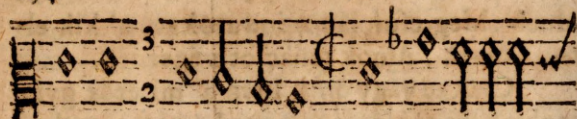
Ezt Szent David meg-irta régen a' Soltár könyben, Az ő dicfűretinek száz huszon-har-mad részében; Hogy az hivek ne essenek kétségbe inségekben; Hanem bizzanak Istenben. Amen.

CXXVI. SOLTAR.

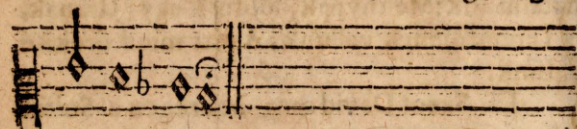
Nisi Dominus edificaverit domum.

Isten Segédeme nélkül haszontalan embernek munkája.

várják. Nincs az Isten nélkül segítség

és üdvösség.

Valamelly várofnak avagy háznak népét, Az Isten nem őrzi, hidgyed aqnak véstét. *Nincs az Isten nélkül &c.*

Csak heában léssen reggel fel-keléstek, néktek kik Istenben igazán nem hisztetek. *Nincs az Isten nélkül. &c.*

Ültök, és nyugosztok; az után fel-keltek, kik az fájdalomnak kenyerét elzitek. *Nincs az Isten nélkül &c.*

Nagy könnyen az Isten ád mindent azoknak, kik ő benne biznak nékie szolgálnak. *Nincs az &c.*

Mint a' Sebes nyílak, hatalmas kezében, Erőstök az hívek Isten erejében. *Nincs az &c.*

Böldog az a' férfi, kinek kívánságát Az Isten bé-tölti adván Sz: áldását. *Nincs az &c.*

Mert az ellenségtől nem szégyenítették, Azok erejétől ő meg nem győzetik. *Nincs. &c.*

Irta ezt

Irta ezt Sz: Dávid ő Sóltár könyvében. száz huszonhatodik ékes énekében. *Nincs az Isten nélkül segítség, és üdvösség.*

CXXVII. SOLTAR.

Beati omnes qui timeant &c.

Az istenfélőknek minden böldogság igirtetik. *Nota: Böldog az olyan ember pag. 1.*

Böldogok azok, kik az Istent félik, Es igaz hittel a' kik őtet véstik: Parancsolattya't nékie cselekszik; kezek munkáját kik igazán elzik.

Ő munkájakat az Isten meg-áldgya, Eledeleket ő meg szaporitja: Es életeket nékik hoztszabbittya, Jól léssen dölgek, őket böldogittya.

Ő telelégek hozzájok illendő, Házokban léssen miqt a' termő szöllő: Azok fiaí, mint olajfa vesztők, A sztalok körül az Istent dicsírók. Ekképen Isten áldgya-meg azokat, kik őtet félik a' jó férfiakot: Nékiek tarsul adott aszszonyokat, Tiszta életű jámbor házasokat.

Algyon-meg titek a' kegyelmes Isten, Es őregbitsen igaz szeretetben: Javait néki látsátok életben; Es vigyen végre őrók dicsőségben.

Fiaitoknak fiait látsátok, hogy vigasztal-

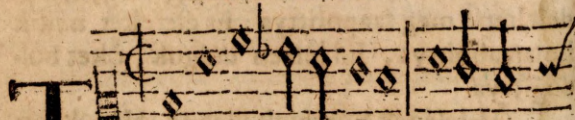
lyon szaporodáspotok : Jó békeségben legyen maradáspotok ; Azért ő nevét mindenkor áldgyátok.

Szent Dávid írta ezt a' Soltár könyben, Száz huzsonheted ékes énekében : Tanúságtokra foglalta versekben ; Jám bor életre hogy intsén ezekben. Amen.

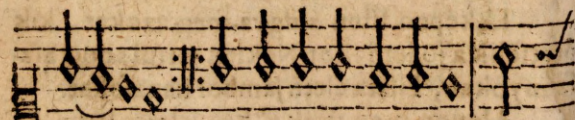
CXXIX. SOLTAR.

De profundis clamavi &c.

A' nyomoruságoknak (bűnnek, és büntetésnek) mélységébe merítettvén, szabadulást kíván Istenből.

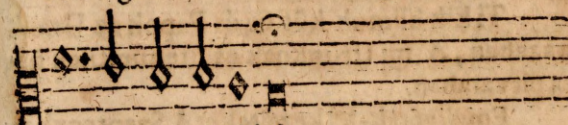

E-hozzád tellyes szívből kiáltok
Ez siralmas mélységből; halgass meg.

szüntelen, R. Nyisd-meg te füleidet, mi Ur Isten:

dön té

Mert régen ohajtlak.

Ha Uram bűnünk szerént minket büntetnél-meg, Uram ez Világ szerént ki álhatná úgy meg? R. De a' te irgalmad nagy a' téged félőkön: Es te engedelmes vagy, hogy dicshessen minden.

Ennekem reménségem vagyon az Istenben Es bizik az én szívem ő Szent igéjében: R. En lelkem erős hittel az Urat ohajtya, mint a' virrasztó éjjel a' virrattat várja.

Izraél az Istenben vessd reménséged: Mert Szírgalma bőven nagy mészsze ki-terjed. R. Ő segítő mindenben hiuein könyörül; Az Izraelt kegyessen ki-menti bűnéből. Amen.

CXXXIII. SOLTAR.

Ecco nunc benedicite Dominum.

A' Papokat, Egyházi szolgákat, és másokat. is-azIsten dicshetire hív; hozzá adván az Isteni áldásnak igiretit.

1 c

Nota

Nota: Tellyes szivemből &c. pag. 21.

URnak szolgálai nő dicőjétek minnyájan az Urat: Magasztaltjátok és mind áldjátok az ő nagy jó-voltát.

Ti kik állotok kőtség és Papok az Urnak házában, A' mi Urunknak és Istenünknek háza pitvarában.

Emellyétek-fel kezeiteket ő Szentegyházában; Es dicőjétek a' nagy Ur Istent szép hála-adásban.

Az Ur Isten-is, ki teremtetten földet, és egeket, Titeket meg-áld, és meg-tekénti dicőjéteket.

Dicőjéte neked Atya Ur Isten a' te Szent Fiaddal, Es Sz: Lélekkel, Szent sereggednek vigasztalójával. Amen.

AZON SOLTAR.

Nota: Veddél Ur Isten, &c.

Ti Keresztényének dicőjétek Istent: Ő jó-voltából mert vettetek mindent. Ő le-gét minket gazdagot és szegént. *Dicőjétek Istent.*

Gyűlletek egybe az ő Szent helyére: Ellyetek híven az Atya kedvére; kérjétek őtet Jánosnak nevére. *Dicőjétek Istent.*

Emellyétek-fel hozzá kezeiteket, kezeitekkel

tekkel tisztá szivetekeket; Es meg-hajtsátok néki térdeket. *Dicőjétek Istent*

Algyon-meg-ítetek az Atya Ur Istent, Meg-igazítsa a' Fiu Ur Istent, Es meg-szenteljen a' Szent Lélek Istent. *Dicőjétek Istent*

Szent Dávid Király ez éneket nekünk Irtá könyvében; hogy lenne intésünk: Isten házába mikor mi be-gyűlünk, Dicőjétek az Istent. Amen.

BXLI. SOLTAR.

Benedictus Dominus Deus meus.

Győzedelmi versek a' diadalomért Dávid ellem-ségin (betű-szerént) Krisztusén, és Anyaszentegyházén, (lelki értelemmel): Es hogy e' világ javaiban nincs boldogsága embernek.

Nota: Irgalmaz Ur Isten immáron &c. sup pag. 46.

Minden állat dicőj Ur Istent tégedet, Féli és rettegi fenyegetésedet: Es felmagasztalta te Sz: Felségedet; Azért én-is áldom a' te Szent nevedet.

Mert te igazgatod minden dolgaimat; Viseled hadakban igyemet, gondomat: For-gatod kezemben a' harczon szabályamot, Te tanítod víni az én újjaimot.

Csak te benned vagyok minden bizodal-mam, Te vagy én Istenem az én diadalmam; Te vagy

Te vagy bátorságom én erős kőváram , Te tartod hűségben népemet alattam.

Micsoda az ember Ur Isten előtted ; Véle hogy magadot így meg-ismértetted ? Ennyi javaidat ő véle közlötted , Es az ő fiait ennyire bőcsülted.

Noha jótétedért hal' adatlansággal , Tégedet illetett gyakran boszúsággal : Vegyítvén ő magát gonolozban hívsággal ; El-foly ő élete hamar az árnyékkal.

Tekincs reánk Uram a' magafs mennyekből , száll alá mi hozzánk a' te kegyelmedből : A' kevély népeket sújts-meg nagy erődből ; Es te hivedet mentski inségekből.

A' fényes villámás mint az égen tetczik ; Mindenható erőd akképpen tündöklök : Erős hatalmadot ellenségid érzik , Hegyes nyilaidtól erejek rontatik.

Nyuítski kezeidet a' magafs egekből , szabadítski engem a' fok árvizekből , Gonolztévőimnek ő veszedelmekből , Idegen fiaknak mostoha kezekből.

Kiknek az ő szájok teli álnoksággal , Es az ő jobkezek rakva hamissággal : Ezekből Ur Isten mentski hamarsággal. Dicširetet néked éneklek Soltárral.

Ki meg szabadítod a' te Királyidot ; Mint a' gonoloz

a' gonoloz törből kimentéd Dávidot : Még-is tovább Uram szabadisd izólgádot ; Látsák idege nek hozzá jóvóltodot.

Kik fel-fuvalkottak fok jó szerencséiben , Fiok leányoknak számos seregiben : Es ő tárházoknak gazdag bőségekben ; kedvek izért folynak dolgok mindenekben.

Juhoknak serege számos ő aklekban , Es nagy szaporaság azok tajzásában : Gyönyörködik szemek kővér marhájokban ; nincs panasf. kiáltás az ő utzájokban.

A' világ fiaí ezeket hogy láttyák , bőségekben őket boldogoknak mondgyák ; Vélekedésekben de meg-csalatkoznak : Mert az a' nép boldog , melly hive az Urnak.

Igy dicširé Istent Sz: Dávid Proféta ; kezét ellenségén hogy fellyül hordozta : 's világ javaiban hogy nincs boldogsága Az embernek ; arra minket meg-tanita. Amen.

CXLV. SOLTAR

Lauda anima mea Dominum.

Nem kell biznunk az hiuságos , émulando , emberek fiaiban ; hanem az Egy hiv , hatalmas , és halhatatlan Istenben.

Dicšird az Istent mostan oh én lelkem ; Dicširem őtet míg lélzen életem : Fejedelm.

jedelmekben bizodalom, nem lészen bennük szabadulatom.

Ki-mégyen lelkek, és a' földbe térnek; ő gondolattok azon nap el-vesznek: Mi-re-ánk gondolt nem viselnek; kik a' világon hiw-ságban éltek.

Boldogok azok kiknek segédjök, Jacob Istene az ő reménségek; kitől az eget teremtettek, Föld és a' tenger, 's abban mindenk.

Az igazaknak ő meg-örizője, Boszuságtévők erős büntetője: A' szegényeknek segédője, Az éhezőknek ő eltetője.

Meg-szabadítja Isten a' foglyokat, világosítja a' szegény vakokat; Es fel-állattya le-nyomtakot, Igen szereti az igazakat.

Az Ur meg-őrzi a' jövevényeket, A szegény árvát és az özvegyeket: De megbünteti bűnösöket, Földről eltörli ő ösvényeket.

Uralkodol te mindenható Isten, Te Sz: Fiaddal örökké mennyekben: A' Sz: Lélekkel egygetemben, dicsűrünk téged dicsőségben. Amen.

CXLVI. SOLTAR.

Laudate Dominum quoniam bonus

Dicsőítetik az Isten, hogy meg-hozta a' szám-kivetetteket Jerusalemnak meg-ujítására (betű szerént)

(szerént) Az Anyasz:egyháznak épületire, és a' Nemzetségek gyűlekezetire (lelki értelem-mel.)

Nota: Zugódik dul-ful &c. pag. 8.

DRága dolog az Ur Istent dicsőíteni, szine elött szívefen énekelni: Ekes dolog Sz: nevét magasztalni, Az hiveknek ő előtte szolgálni.

A' Jerusalemet lám ő szereti; Anyasz:egyházát szépen építi: Törvényével boldogul ékestiti; Az Izraél fiait egybe gyűjti.

Meg-gyógyítja szomorodott szíveket, vigasztallja a' meg-bágyatt lelkeket; ő enyhíti fok keferűséginket; Lelki, testi kóros betegségeinket.

Nagy számot tart ő választott népére: Mert tudára csillagoknak-is neve. Gondot visel ennyi számtalan rendre; Mert igen nagy bölcsesége, 's ereje.

Ez ő néki csudálatos tanácsa; szelídeket hogy ő felmagasztallja: De a' kevély bűnösöket utállja, Es a' földig mind őket meg-alázza.

Enekellyünk néki hálá-adással, Vigaságos hangicsálo szerfzám-mal: Beszélgetünk a' mi kegyes Urunkal, Magasztalván ötet imád-ásunkal.

Ő vonya-bé az eget felhőkkel, Es azokat meg-

kat meg-terheli elsőekkel, Száraz földet meg-
átszattya ezekkel; Hogy gyümölcsöt, fűvet
hozzon bőséggel.

Hegyen, völgyön, és mezőkön valóka-
nak, Eledelt ad mindenféle barmoknak: Eh-
ségeket is az holló fiaknak Elégíti hozzá fo-
lyamodóknak.

Semmi nála akárminémű erő, A' lónak-
is ereje ott nem kellő; sem emberi serénység-
re nem néző; Ezekben ő semmit nem győ-
nyörködő.

Kedve vagyon csak az őtet félőkben;
Gyönyörködik az igaz emberekben: kik ő
hozzá folyamodnak igyekben; Bizzunk azért
igaz Reménységünkben.

Ez igéket a' Sz: David Proféta százon fel-
lyúl negyven hatodban írta: Tanulságul és ki-
nyilatkoztatta; mert az Urnak szerelme arra
vonta.

CXLVII. SOLTAR.

Lauda Ierusalem Dominum.

Hija Jerusalemet (az Anyaszentegyház hiveit)
az Istennek dicőretire; hogy őtet erősíti, bé-
kefével, és egyéb javaival szerencsésíti.

Azon Notára.

Jerusalem dicőlj Istened, Kereszttyenség
áldgyad üdvözítődét: Magasztaljad Sion
Szent

Szent Vezéredet, nyújtsd néki hálá-adó szí-
vedet.

Mert ő néked bátorságod mindenben,
kapuidnak zárját bírja erőssen: Fiaidot meg-
áldgya egygyeségekben, részesítvén sok jóté-
ményiben.

Határidat szereti békefével, Es meg-
áldgya földdeider bőséggel: Fogyakozást nem
hagy látni szűkséggel; Táplált téged, és meg-
áld egységével.

Hamarságos az ő parancsolattya, Minden-
ható bölcseséges tanácsa: A' földre is alá-szár-
mazik szava, Es legottan meglelzen akarattya.

Mint akarja az üdöket hordozza, Fejér
hóval a' földet be-gyapjazza: Az egeket kö-
dökkel burogattya, mint az hamvat szerte-szél-
lyel el-szórja.

Miként ismét a' darabos jegeket, ide alá
hánnya a' köcsöket: eggyetemben hordoz
nagy hidegeket: ki tűrheti vallyon el mind e-
zeket?

Vízont mikor parancsolattya adgya;
mind azokat könnyen el-távoztattya: Ha ol-
vasztó szeleket feltámasztja, A' jegeket folyó-
vizzel olvasztja.

Ő Igéit a' Jacóbnak hirdeti, Izraélnek iti-
letit jelenti: Igaságát ő hiveivel közli, Szent-
egyházát igen szépen vezérli.

E' nagy jókat egyéb nemzetségekkel,

nem mívelte az hitetlen népekkel, nem közlőttei tetteit ezekkel; mint mi-velünk istenfelő hitve-
vekkal.

Ez igéket a' Szent Dávid Profeta, Száz és negyvenhated részében írta: Az Ur Istent e' képpen magasztalta, Tanúságul nekünk előnkbe-
be-atta. Amen.

CXLVIII. SOLTAR.

Laudate Dominum de Caelis.

Az Istennek dicőfirtire minden teremtettség-
töket hív; mennyieiket fő-képpen, és az em-
bereket.

Notáját lásd a' Regi Cantionaléban pag. 248

Dicsőült helyeken, mennyei paradicsom-
ban, A' kik vigadoztok véghetetlen
bóldogságban, vattok meg-újult álla-
potban, Az Urnak nevét ének-szóban, nó di-
cőfirtitek vigaságban.

Aldgyátok az Urat, kik csak ő neki szól-
gáltak, Ártatlan ruhában, tündöklő fok Kar-
Angyalok. Te-is nap, és hold, és csillagok: Vala-
kikégi tűzzel bírtok: Felszóvál őtet kiáltátok.

Egek fok részei, világnak nagy szélysége,
Dicőfirted az Urat tengernek titkos mély-
sége: A' kiket Isten ő Felsége bizonyos czéllal
be-rekeszte; 's fel nem bonthat már senki keze.

Barlangok fenekén nyugó mérges sár-
kányok;

nyok; Sötét havasokban lakozó vad oroszlá-
nyok: Ti is iszonyú nagy czerhalak, Tenger
ösvényét kik járjátok; Aldásék az Ur, azt
mondgyátok.

Föld, és meny; tűz és víz; Fejér hó, kö-
zapor-első. Déli, 's északi szél, levegő-ég,
kőnyű szellő. Tél, tavasz, és nyár, őlzi üdő;
melly négy részből áll egye-estendő: Tőletek az
Ur dicőfirtendő.

Szóló-termő hegyek; fel-nyúló szép ékes
halmok; vad, 's szelid gyümölcs-fák; zúgó,
csörgő parakocskák: Ligetes erdőn lakó vadak;
Csúszó és mászó fok állatok, nevét az Urnak
mind áldgyátok.

Meg-újult tavaszszal hangos éneklő madar-
kák: Syép ujénekekkel áldgyátok nevét az Ur-
nak. Kis fülemile, ki torkának a' rekedések
nem árthatnak; nyújts dicőfirtet a' nagy Ur-
nak.

Császárok, Királyok, és földi fok hatal-
malok. Nemzetes nagy Urak, Gazdagok, és
szabadofok. Birák, tanácsfok, és polgárok; kik a'
köz népnek törvényt szabtok: Ti-is az Urat
mind áldgyátok.

Ti-is szép tavaszzi virághoz hasonló iffiak;
szüléknek örömi gyermeki kedves seregek.
Tiszta életű kegyes szűzek: Eszes, és okos já-
bor vénék: Az Urnak nevét dicőfirtitek.

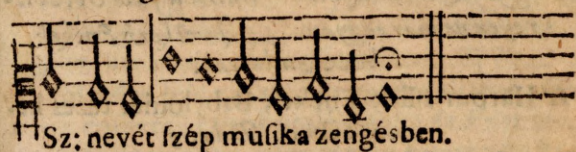
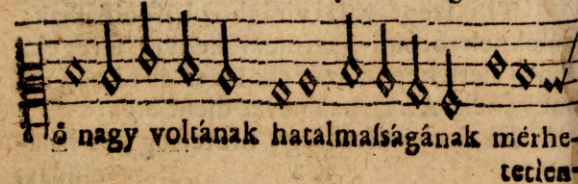
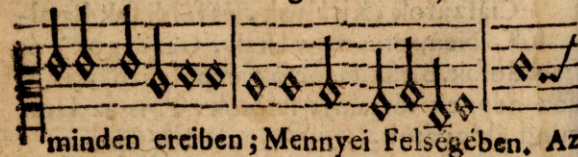
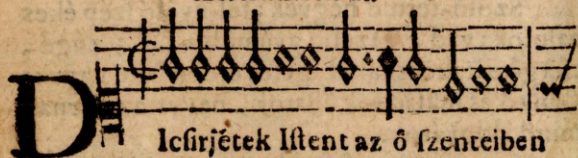
Dicőfirt, dicsőség, tisztesség, és hálá-
adás,

adás, A' Szentek Urának légyen örök magasztalás: Kiben soha nincsen változás, Vagy igi-rettől meg-hanyatlás. Tőle fejünkre szálljon áldás. Amen.

CL. Es Utolsó SOLTAR.

Laudate Dominum in Sanctis ejus.

Int az Istennek dicfirjétre mindenféle musika-
szerfázamokkal.

Dicfirjétek őtet trombita szózáttal, na-
gyon harsogásával. Dicfirjétek őtet zugóor-
gonával, változó sipjaival. Hárfa, czitarával,
kedves musikával dicfirjétek dob szóval. Ekes
énekekkel, szép kedves versekkel; dicfirjétek
Sóltárral.

Dicfirjétek őtet az éneklő Kar'an, tizes
húrú lantokkal. (b) Dicfirjétek őtet hegedű
szép szóval, és hangos czimbalmokkal. Min-
den lélek áldgya, és fel-magasztallya musika
szerfázamokkal: Néki magát adgya, és szívét
ajánlya buzgó hál' adásokkal.

Dicsőség Atyának, 's az ő Sz: Fiának, di-
csőség Sz: Léleknek. Az három személyben, és
egy természetben, Egy igaz Isteniségnek Mikép-
pen kezdetben; most, és jövőendő dicsőség az
Istennek. Légyen mind KEZDETE' s mind
pedig a' V EGE ővé Sóltár versíneknek. Amen.

(b) Psal. 91. v. 4.

Hogy ezen árkosnak némelly levelei ü-
ressen ne maradvának: e' következő Enekek
hozzá-adattak.

A' Három Iffiak Eneke, Babyloniai tűzes ke-
menczében. *Dan. 3.*

Nota: mindenek meg-hallyák &c. *pag. 133.*

Teremtet-állatok, minden alkotmányok a'
Három Iffiaknak szavokat hallyátok: *Az*
Urat áldgyátok; méltó őtet dicsírni.

Tündöklő Angyalok, s minden erősségek,
magós egek felett lengedező vizek: *Az Urat*
&c.

Nap, hold, és csillagok, kik az égen jár-
tok; szép világozságot a' földnek-is attok: *Az*
Urat &c.

Szelek, zápor-efsők, s gyenge gyöngy-
harmatok, Tűzek, melegségek, hidegek hév-
ségek: *Az Urat &c.*

Zúzmáráz, fagy, és dér, és Csilámló je-
gek, Csikorgó tél, és hó; nap, és sötét éjjek:
Az Urat &c.

Algyad világozság, sötétség, villámlás;
Ti is magas felhők, s égi harmatozás: *Az Urat*
&c.

Föld.

Földnek kereksege, és minden Sengéje,
Hegyeknek felsége, s halmok csékélysege:
Az Urat &c.

Híves kútfejekből forró kristály vizek, Fe-
neketlen tenger, sebes folyó-vizek: *Az Urat &c.*

Tenger mélységében fekvő czethalak,
Egben játzodozó, csacságó madarak: *Az Urat &c.*

Minden féle vadak, és vadon-állatok; Es
a' kik emberek rajtok uralkottok: *Az Urat &c.*

Izraélnek népe, Isten szeme-fénye: Es Pa-
pok Istennek felszentelt edénye: *Az Urat &c.*

Szenteknek seregi, igazak lelkei; Alázatos
szívek, Istennek hivei: *Az Urat &c.*

Dicsűd Ananias, Missael, Azarias; Tűz
miatt a' kiknek nincsen semmi ártás. *Az Urat*

Az Atyát, a' Fiút, a' Sz: Lélek Istent vala-
kik vallyátok Sz: Háromság Istent: *Az Urat áld-*
gyátok, méltó őtet dicsírni. Amen.

Háborús üdöre-való Enek.

Nota: En úgy kívánkozom. *sup. pag. 6r.*

Menybéli nagy Isten hozzád kiáltunk ke-
seredet szível hozzád folyamunk: mert
veszedelmünkben nincs hová fognunk

Soha nem mondhattuk-meg mi nyelvün-
kel, meg-sem gondolhattuk a' mi elménkel;
Menyi veszedelem tamat rajtunk-fel.

Mint a' bő ár-vizek, ugyan áradnak Ret-
tegés, félelem el-nem távoznak: Sem éjjel, sem
nappal békét nem hagynak. K 4 Ugyán

Ugyan el-fárattunk a' nagy bánatban ;
meg-epettünk immár a' kár-vallásban : Csak-
hogy még nem fekszünk a' koporsóban.

Kimillerten minket ellenség ronta , Java-
inkból szinte el-ki pufztita : Mint a' bárányo-
kat farkas , szaggata.

Nincsen immár nekünk semmi örömünk ,
Nagy keserűséggel rakva életünk : Nyomorú-
ságinkban szólni sem merünk.

Meg-alázál Isten , a' földhöz verél , min-
den vigaságot tőlünk el-vévél : Gonosz bűne-
inkért a' tűzbe vetél.

Im' fejet hajtottunk Istenségednek ; Igaz-
vólrát láttuk ítéltednek : Mi vagyunk okai
bűntetődnek.

Könyörülj mi-rajtunk , kerünk Ur Isten ;
Mert meg-émészt minket a' veszedelem : Te-
kints reánk azért , 's légy segédelem.

A' te Szent Fiadért , Jelus Krisztusért , Adgy
minden jót nekünk a' mi Urunkért : ne ves-el
örökké tőled bűnünkért.

Mutasd-meg e' világ szemlélésére ; Nagy
gondod hogy vagyon Teferegedre : Ugy-mint
a' te magad ízemed-fényére.

Hozd-el az örömet , és békeséget , A' sze-
gény kőtségnek adgy csendeséget : Ved-el im-
már rólunk az ellenséget.

Ne dicsekedhetsék mi ellenségünk ; Ne
mondgyák , hogy nincsen nekünk Isténünk.

Ké-

Kérünk mi Szent Atyánk , rámadgy mellettünk.
Dicshiretet azért , mi néked mondunk , Nagy
halá-adással fel-magasztalunk ; A' Szent An-
gyalokkal áldotnak mondunk. Amen.

Ostorozás Idején.

VEd-el Ur Isten rólunk haragodat ; Es a'te
kemény véres ostoridat sok bűneinkért
mi-reánk ne-ontsád , 's boszú-állaso-
dat.

Ha bűnünk szerént kezdünk mi fizetni , Ve-
reségedet nem álhattyá senki : Mint e' világ-
nak első veszedelme nekünk meg-jelenti.

Mire mi reánk gerjedez haragod , Oh mi
Szent Atyánk ! rajtunk nagy csapásod : Kik nem
külömbek vagyunk , mint árnyékok , rotha-
dandó porok.

Meg-ferteztettünk Atyánknek vétkével ,
Gyarló mi lelkünk testünknek sebével : Mi
romlásfinkat , nagy veszedelmünket nézd ke-
gyelmes szemmel.

Adgyad mi-nékünk Sz: Ajándékokat ; Is-
mérhessük-meg mi közben járónkat : Mert
meg-ismértük mi gonofságinkat : ved-el ha-
ragodat.

Ne hadd el-veszni ilyen nagy munkáját ,
Ne hadd heában az ő Sz: halálát , A' mi Urunk-
nak keserves nagy kinnyát , ő Szent áldozat-
tyát.

K 5

Aláza

Alázatosan hozzád fohászkodunk; Nagy buzgósággal néked imádkozunk; Kik egy a-kolban e világon vagyunk; Légy kegyes gyámolunk.

Uram távoztasd el az ellenséget; A' Királyok közt adgy szép egygyelséget: Adgy Országunkban csendes békeséget; Egymás szeretet.

Mérges Dög-halált, szomorú inséget Távoztasd tőlünk, Sanyarú éhséget: Adgy kegyelmefen vidám egységet; Engedgy jó bőséget.

Ved-el már rólunk a' mi bűneinket: Es mosogasd-meg véreddel lelkünket. Kit az Aryával és a' Szent Lélekkel, vallunk Istenünket. Amen.

Pestisidején, B. Afzonyhoz.

Stella Caeli extirpavit. &c.

EGekritkos Szent Csillaga, ki az Urat szoptatta; Halál mérgét, mellyet Adam plántála, ki-szaggatta. *Halál mérgét &c.*

Oh kegyes szűz! méltóztassál csillagokat záblázní; kiknek ártalma miat kel emberek meg-halni. *kiknek ártalma &c.*

Bűnösök óltalmazója, betegek orvoslója; Egészségeket tarts-meg, betegeket gyógyíts-meg. *Egészségeket tarts-meg &c.*

A' mit emberi tehetség véghez nem vihet,
Oh Szűz

Oh Szűz! Sz: Fiadnál nyerd-meg nekünk: Ne ártson ez mérges bűz. Sz: *Fiadnál &c.*

Tengernek fényes csillaga, dicfírendő népekről; Ments-meg minket dög-halálnak veszedelmes mérgétől. *Ments-meg &c.*

Halgas minket; mert Szent Fiad tőled semmit nem tagad. Szabadíts oh Jéhus! kikért téged Szűz Anyád imád. *Sabadíts oh &c. Amen.*

Világi szorgalmatoságok ellen.

Ehség idején. is mondhatni.

Nota: A' Sz: Dávid Istennek. pag. 44.

MIndeneknek szemei, Uram, benned bíznak: Mert szorgalmatos gondot nyújtasz te azoknak.

Etellel, és itallal táplálsz mindeneket; Ruházattal te tartasz földi embereket.

Az ég alatt sok vadak és szárnyas madarak, ők sem szántnak sem vetnek; még-is eltrattanak.

Mezei virágoknak, és liliomoknak szob ruházattal vagy; hogy sem Salomonnak.

Menyivel inkább tehát táplálsz Uram minket? s ruházattal fedezed meztelenségünket?

Szálljon reánk, Ur Isten; a' te Sz: áldásod, Mint Izraél népére mannával tartásod.

Te Sz: ajándakodat, kérünk, adgyad nekünk; Ne vond-meg áldásodat, mellyekkel mi élünk.

Méltó

Méltó, hogy mind ezekért a' jókért áldással Tőlünk, és Szent Fiaddal fel-magasztaltassál.

Sz: Sz: Szent vagy Ur Isten a' magas menyekben; Adgyad, hogy bé-mehetsünk hozzád az örömben.

Vigasztaló Szent Lélek vigasztald lelkünket, Gyújtsd-fel te szerelmednek tűzével szívünket.

Dicsíretekkkel kérjük a' Szent Háromságot, Hogy adgya-meg mi-nékünk örök boldogságot.

Dicsírtessék mi-tőlünk Isteni Méltóság, Atya, Fiú Szent Lélek, tellyes Szent Háromság. Amen.

Pœnitentia-tartó Enek.

Az örvenedik Soltárból.

Miserere mei Deus. &c. pag. 77.

Könyörű Istenem, én bűnös lelkemen; szánakodgyál immár szomorú szívemen: Haragodnak meny-követ, éles hegyestörét Ted-vízfsza vétkeim büntető ezkőzet

Továbbá mosogasd büntől én szívemet; kegyes kézzel gyógyisd sebekből lelkemet: Bűneimet meg-vallom nyilván tapasztaom; kik miat nem lehet semmi vígaságom.

Vétkeim lelkemet, mint a' Kígyók marják, Szüntelen mellyemet ássák, és turdallyák:

Hova

Hova fussak színedtől, fegyveres kezedtől? utánnam fegyverid, futnak hegyestőrid.

Egyedül csak néked Istenem vétkeztem, Te Szent Izáred előtt gonoszt cselekedtem. Oh kegyelmes Ur Isten! mi hafznod estemen? Irgalmazz, könyörűlly én bűnös lelkemen.

Ha érdemem szerént akarsz fanyargatni, számtalan bűnömnek jútalmát meg-adni: Elkel veszni fejemnek, kárhozni lelkemnek, mert töb fokasága fővénynél bűnömnek.

Még anyám méhében az halál töriben Estem, és vettettem ördög tömleczében. Ah kemény nyomorúság pokolbéli rabság! Mint főjt, mint szorongat ördögi csalárdság!

Tisztogasd lelkemet Uram Isópoddal, mosogasd szívemet irgalmasságoddal: Fordisd reám szemedet, mütáld kegyelmedet, nyújtsd hozzám kezedet, Sz: segédelmedet.

Ne visgáld annyira immár vétkeimet, Ne itáld olly foká én szegény fejemet: Törűld-el kegyelmefen én fok vétkeimet; A' te Sz: Lelkoddal adgy ismét örömet.

Reménlem lelkemet még meg-vigasztalod, El-múlt napjaimra ismét vízfza-hozod: Akkor örvend én szívem, és megtelik mellyem; Csontaim vígadnak, ereim újulnak.

Fordisd-el szemedet undok rúttságimtól; El-hervatt már orcám sok kinlódásoktól:

Ne ves-

Ne ves-számot én velem, mert elborit vétkem,
Mellynek sokasága fel-haladgya fejem.

Ne ves-el színedtől kegyelmességedtől,
Meg-ne fosz, Istenem! a' te Szent lelkedről:
Ki nélkül el-ájúlok, szörnű halált-halok; mert
bűn tengerében már torkig úszkálók.

Szabadíts-ki immáraz halál gyomrából, Es
sok bűneimnek kemény rabságából: Hogy csak
te-néked éllék, és én elne veszfek, Te-hoz-
zád siessék, téged kövessék.

Nyisd-meg ajakimat Szent dicfiredre, E-
brefzd fzeimeimet színed nézésére: Csak téged
kévánnyalak, téged ohajtsalak, Téged akarja-
lak, téged kiáltsalak.

Tudom töredelmes szíveket látogatz, ki-
ket ostoroddal gyakorta sújtogatz: Azok nálad
kedvesek tudom, 's érdemesek; Add Uram I-
stenem közűlők lehessék.

Kedvesebb előtted sok ajándékoknál A' tö-
redelmes szív, és áldozatoknál: Keserves ohaj-
tások, aranyál ezűstnél, Nálad többet érnek
drága sok gyöngyöknél.

Vigasztald-meg Uram a' te seregedet, kősz-
tők töredelmes én bűnös lelkemer: Építsed-
meg falait te Sz: egyházadnak; Igasággal né-
ked kiért áldozzanak.

Dicfíret, dicsőség a' Sz: Haromságnak,
Atya, Fiú, és mi Sz: vigasztalónknak: A' töre-
delmes szívek bátorítójának, Egy állatú
tellyes örök uraságnak. Amen.

Reggeli Enek.

Sanctus orto Sydere &c.

Nota: Mivel már bé estvéledett. *Lajd a' Régi Cant.*
pag. 145.

A' nap fel-jövén immáron, kérjük az Istent
minnyájan: Hogy ezen az egész napon,
Bűntől minket óltalmazzon. *Bűntől
minket. &c.*

Minnyájan kik egybe gyűltünk, néked
Szent Atyánk könyörgünk: E' mái napon légy
velünk; Hogy ne ártson ellenségünk. *Hogy
ne ártson. &c.*

Nyelvünket meg-tartóztassad, Es a' bűn-
re ne bocsássad: Szemeinket óltalmazdad, Go-
noszra nézni ne hadgyad. *Gonoszra &c.*

Sziveink tiszták legyenek, Gonosz bűnt
bé ne vegyenek: kevélységet gyűlöljenek,
Etel, italt mértéklyenek. *Etel italt &c.*

Hogy mikor a' nap el-nyugszik, Es az éj
el-alkonyodik: Mi egész-szen tiszták legyünk,
Es téged vigan dicfírnünk. *Es téged &c.*

Dicfíret legyen Atyának, Es eggyetlen
egy Fiának, Sz: Lélek vigasztalónknak; kitől
minden jók származnak. *Kitől minden &c.*

Estvéli Enek azon Notára.

Kristus, ki vagy Nap, és világ; Minket
setétségben ne haggy: igaz világosság
te vagy, kárhozatra mennünk ne haggy.
Kárhozatra &c. Téged

Téged kérünk Szent Ur Istén, Oltalmazz minket ez éjjen : Nyúgodalmunk benned légyen ; A' mi lelkünk el-ne veszszen. *A' mi &c.*

Nehéz álom el-ne nyomjon, Gonosz órdóg meg-ne csallyon : Testünk hozzá ne hajoljon, Es haragodba ne hozzon, *Es haragodba &c.*

Mi szemeink ha alusznak ; szíveink rád vigyázzanak : Ereje Te hatalmasnak, Légyen őrzője nyájadnak. *Légyen őrzője &c.*

Parancsollyad Angyalidnak, Hogy mireánk vigyázzanak : A' mi gonosz ellenségünk, Hogy távol járjon mi-tőlünk. *Hogy távol &c.*

Emlékezzél-meg mi rólunk ; Jól tudod melly gyarlók vagyunk : Kiket meg-váltal véreddel, Ur Istén kérünk, ne haggy-el. *Ur Istén. &c.*

Dicsőség légyen Atyának, Eö Szent Fiának Krisztusnak : Sz: Lélekkel eggyetemben, örökkön örökké. Amen. *Eöörökkön. &c.*

HALOTTASENEKEK:

M E L L Y E K

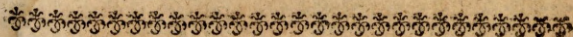
A' szomorú temetések alkalmatosságára egybe-szedettek, és meg-jobbíttatván, most újonnan ki-boesáttattak.

ILLYES ISTVAN,

Szent Thamási Præpost, és Esztergami Canonok által.

Hozzá-adatván rövideden

Az halálhoz-való készület, szép oktatásokkal, biztatásokkal, fő-fő jószágos cselekedetek gyakorlásával, és imádságokkal : Az halandók, és halálos betegségben vonakodók vigasztalására, segédelmére ; és az őket vigasztalók üdvösséges foglalatosságára.

NYOMTATATOT

NAGYSZOMBATBAN, Az Academiai Búcsúkkal Friedl János által, 1693.

Eccle. 7. V. 3.

Melius est ire ad domum luctûs, quam ad domum convivij: in illa enim finis cunctorum, admonetur hominum, & vivens cogitat, quid futurum sit.

Jobb a' firalom házához menni, hogy sem a' lakodalom házához: mert amabban minden ember az ő vége felől tudósíttatik, és az elő meg-gondollya, a' mi következik.

A' Keresztyén Olvasónak Szóló
levél, mellyben a' halottakért való suffragiumok ajánlathatnak.

A' hallottak temetése, eggyik az irgalmasságnak cselekedeti közül; mellyért Angyali dicsíretet érdemlett az istenfélő Tobias (a). Két rendbéli pedig az irgalmasság; testi, és lelki: mind a' kettő gyakoroltatik itten. Az első ugyan, tisztességes el-takarásban a' testnek; a' másik pedig, istenes suffragiumok, azaz, imádságok, áldozatok, és alamisnák által való segédelmében a' léleknek. Mind ezeket el-kövelték, nem csak az Új, de az O Testamentomban-is az Hívek. Tobias, kit eléb dicsírentk, az alamisnáról ugyan írva hatta: *Panem tuum, & vinum super sepulturam iusti constitue* (b): Kenyeredet, ugymond, és borodat az igaz temetésére helyheztesd. Nem azért, hogy az holt testegyek, és igyek; Hanem hogy (a' mint a' Szent Doctörök közönséges értelemmel magyarázzák) a' kinek halottya legyen, alamisnát adgyon, és szegényeket etessen.

(a) Tob. 12. 12. (b) Tob. 4. 16.

sen: és azok imádkozzanak az halottnak lelke-
ért. Es az ilyen adakozás nyelvünkön Tornak
neveztetik. Erről szólott régen Aranyfőú
Sz: Janos, mondván: *Cur post mortem tuorum
pauperes convocas?* (c) Miért hívod őszvé, a'
ticiédnek hólta után a' szegényeket? Mintha
mondaná, hogy a' Tor, nem duskára rendel-
tetett; hanem az halottak lelkeért alamisnául
szolgáltatik. Az áldozatról-is pedig, és imád-
ságról, nyilvánvaló bizonyágunk vagyón
erre a' Szent Írásban, a' Machabeusok köny-
veiben; mellyek, *Ab Ecclesia inter divinatorum
voluminum annotantur historias* (d) ugymond
Szent Hieronymus D. hogy a' Sz: Könyvek hi-
stóriái közé számlálatnak az Anyaszentegyház-
ról. Azont bizonyítták Gelafius, Augustinus,
Innocentius és többek. Holottigen dicfirtetik
amaz erőss, és dicfirtes Bajnak, Judas Maka-
beus, hogy szentül gondolkodván, és egymást
megróván, tizenkét ezer gira ezüstöt küldött
Jerusalembe, hogy áldozat lenne a' meg-hó-
ltnak bűnökért. Hallyad e' sz: dolognak dic-
cfiretit: *Sancta ergo & salubris est cogitatio pro
defunctis exorare, ut a peccatis solvantur* (e).
Szent és üdvősséges gondolat az halottakért
imádkozni, hogy a' bűnökből meg-öldoztassá-
nak. Erről így emlékezik Szent Agoston D.

(c) S. Chrysost. hom. 32. in Matth. (d) S. Hier. pref.
in lib. Machab. (e) 2. Mach. 12. 46.

In Mach-

*In Machabeorum libris legimus oblatum pro
mortuis Sacrificium. Sed etsi nusquam in Scri-
pturis veteribus omnino legeretur, non parva est
universa Ecclesia quae in hac consuetudine clares
authoritas, ubi nprecibus Sacerdotis, quae Do-
mino Deo ad ejus altare funduntur, locum suum
habet etiam commendatio mortuorum* (f). A'
Makabæusok Könyveiben olvasuk, ugy-
mond, hogy az halottakért áldozat volt. De
noha sohúl nem olvasnók-is a' régi írásokban,
nem kicsin, a' közönséges Anyaszentegyháznak,
e' szokásban világoskodó méltósága, holott a'
Papnak könyörgésiben, mellyek az Ur Isten-
nek, az ő Oltárán mutattnak-bé, helye va-
gyon az halottak ajánlásának-is.

Ezeknek világosabb értelmére, azt vedd-
eszedbe Kegyes Olvasó; hogy az hallottak for-
sa külömböző. Némelleyek bódogralanúl, I-
sten haragjában hálnak meg, és örök halálba,
kárhozatba esnek: honnét nincsen szabadulás
(g). Es azért nem használnak ezeknek imád-
ságink, és egyéb suffragiomink: nem-is javal-
lya ezt a' Szent Írás. Némelleyek bódogúl, I-
sten malasztjában nyúgodnak-el. Nincs-is e'
két halál között valamelly harmadik: mert,
vagy Isten haragjában léfzen vagy Isten ma-
lasztjában; mellyben az után örökké meg-ma-

(f) S. August. in lib. de cura pro mortuis agenda c. 7.

(g) Mat. 25. 46. Luc. 16. 26.

rad a' lélek. Illyen értelemmel mondgya a' Bölcs (b) *hogy valamely helyre esik a' fa Délre vagy északra, jobbra vagy balra, ott marad.* Ezeknek is pedig, a' második sorsban, Isten malasztyában ki-múlt halottaknak állapottyok három rendben vagyon: mert némellyek az Isten malasztyát, és életeknek ártatlanságát mind végig meg-tartják: kiket illeti Manassésnek ama' mondása (i) *Hogy az igazaknak, ugymint Abrahamnak, Isaknak, Jacobnak, Kik nem vétkeztek, nem szerezte Isten a' pœnitentziát.* (ide tartozandók, a' Szent Keresztség után ártatlanságban ki-múlt kisdedek). Némellyek vétkeztek ugyan, és az Isten malasztyából kiestek; de bűnöknek mocskaiából, a' pœnitenciának méltó gyümölcse által, még ez életben ki-tisztultak, ugymint Dávid, Ezekias, Péter, Magdólna. E' két említett állapotbeliek nem szűkölködnek holtok után elég-tétel nélkül: Mert mindennemű büntetésre-való kötelelségtől szabadofok. Ezekért sem kell tehát imádkoznunk, ha tudhattuk kicfodák legyenek; a' mint-hogy az ártatlan kisdedek lelkeért nem imádkozunk. De sokkal többen vannak az istenes halállal kimúltak közül: Kik bűnökről pœnitentzia-tartottak ugyan, de nem olly tökéletesen; hogy bűnök, ideig-való büntetésének (melly a' bűn bocsátás után még fenma-

(b) *Eccle. 11. 3. (i) in orat. Manassés pœnitentis.*

ratt)tellyes bocsánattyát vették-vólna. Es noha délen, vagy is jobbon, az az Isten malasztyában maradnak örökké; mindazáltal, *ugymint Isten által, az Apost. mondása szerént, üdvözülnek (k) hogy kárát vallyák haszontalan munkájoknak; és, a' mi héja volt ez életben elég-tételeknek, más világon az Isten igazságának meg-fizetődgyék.* Mert egyébaránt, *nihil co-inquinatum, (l)* Az Istennek dicső Várasábanem mégyen valami ferteztetett, vagy útálatosságot cselekedő, és hazugságot, Nem is engedi az az Isteni igazság, hogy akármilyen kevés mocsokkal-is találtsék valaki az ő Szent Országában. Az illyen halottak azért kötelelsé maradnak holtok után a' tellyes satisfactio; vagy-is, az ideig-való büntetésnek szervenedésére. Mellyet mindazáltal, a' kegyelmes Isten könnyebbíteni, és megengedni szokott, az élőknek érettek bé-nyújtott imádságira, áldozatira, és alapisnáira nézve: a' mint immár megmútattuk. Es illyen értetelemben vannak közönségefen a' Szent Atyák és Conciliók, kik az Anyafszentegyháznak igaz tudományát adgyák előnkbe. Az Atyák közül Sz: Agostont hozók-éle fellyebb: halljátok tovább-is ugyan öter: *Orationibus S. Ecclesie, & Sacrificio Saluari, & eleemosynis, quapro eorum (defunctorum) Spiritibus erogantur, non*

(k) 1. Cor. 3. 15. (l) Apoc. 21. 27.

est dubitandum mortuos adjuvari, ut cum eis misericordius agatur à Domino, quam peccata eorum meruerunt. (m) Az Anyaszentegyház imádsági, Szent áldozatok, és alamisnák, mellyek az halottak lelkeiért szolgáltattak, kétség-nélkül ó nekik használnak; hogy ó vélek kegyesebben bányék Isten, hogy sem mint az ő bűnök érdemlettek. Hozzatézi: *Hoc enim à Patribus traditum, uniuersa obseruat Ecclesia;* Hogy ezt az Atyák hagyományiból vévén, az egész Keresztyén Anyaszentegyház megtartja. Ezeket Szent Agoston, ezer háromszáz esztendőök előtt: Hogy rövidségnek okáért többeket, és régiebbeket elé ne-hozzak; Cyprianust, Origenest, Dionysium, Kelement. Azokáért (n) Aranyfajú Szent János nyilvánít; hogy tehetségünk szerént magunk-is a' megholt hiyekeket segéllünk; másokat-is, hogy érettek imádkozzanak, intsünk. Okat adván: *Non enim temerè ab Apostolis hac sancita fuerunt, ut in tremendis mysterijs, defunctorum agatur commemoratio.* Mert nem ok nélkül a' Sz. Apostoloktól rendeltetett, hogy a' titkos Sz. Áldozatban, az halottakról emlékezet legyen. Ihon, az Apostoloktól erősfítetett rendelésnek.

(m) *Aug. de verb. Apost. Ser. 34. (n) Chrys. Hom. 3. in epl. ad Eph. & 42. in 1. Corint.*

mondgya

mondgya, az halottakért-való, Szent Misébélisuffragiomot.

En-is azért e' csekély munkámot úgy intéztem; hogy az Anyaszentegyháznak halottas Solosmaiban, és Agendáiban szokott ritus-sa szerént, az öregek tetemi felett mondandó énekek után, amaz érettek könyörgő verfet; *Requiem aeternam dona eis Domine &c.* Magyar Rhythmusokra fordítván, alkalmaztatnám. Hogy így, ne csak testi, hanem lelki irgalmasságot-is cselekedgyünk, tetemek felett-való éneklésünk által-is a' mi hallottinkal, kik talám még a' nélkül szűkölködnek; 's mások-is cselekedgyenek velünk holtunk után.

Egy kiss Magyar funebraliska (Ujítók munkája, noha a' mi énekinkből-is, valamelly változással tettek oda) fűzőg-forog lárom, még a' Catholicus iskola Mesterek kezében-is (és e' lön egyik oka, a' mint I. Részben, az ajánló levélben jelentettem, ezen fátárságomnak). Bezzeg nem találod abban ezt a' régi Szent Szokást, az halottakért könyörgő verseket. (Ugyan-is ezek csak azoknak használnak, kik igaz Hitben múltak-ki e' világból). Sőt a'val dicsekedik, *in praefatione*, hogy az ilyen régi Istenes szokásokat, már a' mi Magyar Nemzetünk nagy részre, a' több Papifasággal, azaz, Papis-taktól szokott ceremóniákkal le-tette: (bé!

A s

szép

Izép dicsekedés! *A régi útról* (o) el térni, a jó rendeléseket, mellyekkel az előtt, igaz Hittre megtértédes nemzetünk istenesen élt, megvetni). A Tort ugyan (ugymond) megtartják ok-is; de én elhittém, nem a Szent Tobias hagyása szerént; hanem hogy temetés után jól lakhassanak. De mi ne az Újítókkal, hanem a régi Annafzentegyházzal tartunk mindenekben és a Proféta intése szerént, *a régi jó úton járunk, hogy nyűgodalmat találjunk a mi lelkeinknek.* Nem szóllok itt arról, mellyfeleltébb biztató, és ugyan vakmerő bizodalomban ejtő, csak az égy puszta hittel dicsekedő, érdemes jó cselekedeteket ki-rekesztő, isteni félelemtől el-tágító, hízkelkedő versekkel él az említett *Funebralis*: Holott az Isten könyvéből külbömbet tanólnunk: *Boldog ember, a ki mindenkor fél* (p). *Nem tudgya az ember, ha szeretetre legyen-éméltő, vagy gyűlölségre* (q) *Félelemmel és rettegéssel munkálkodgyatok a ti üdvösségetekért* (r) &c. Az-okaért, a melly énekeket, az említett *Funebralis*ból vettem; az olyan szerfelett való, és vakmerő biztatófokot timporálvan, *Catholicus sensu* fra értelemre alkalmaztattam.

Talállok én még más üdvösséges gyűmölcsöt is az halotak temetésében; mellyért en-

(o) *Jer. 6. 16.* (p) *Prov. 28. 14.* (q) *Eccle 9. 1.*

(r) *Phil. 2. 12.*

nek gyakorlását javallja a Bölcs mondván: *Több a Siralom házához menni, hogy sem a lakodalom házához.* Miért? *mert amabban minden ember az ő vége felől tudósítatik, és az élő megdolgolja, a mi következik* (s). 's ebből micfoda gyűmölcs? Hallyad *Memorare novissima tua, & in aeternum non peccabis* (t) Minden dólgaiban, ugymond a Bölcs, meg-emlékezzél utolsó dólgaidról - és örökké nem vétekezel. Mellyek azok? *Halál, Ítélet, Pokol, Menny-Ország.* Ezekről emlékezünk az Halottak temetésében: Ezekről én-is e' következő halotras énekekben. Adgya a' kegyelmes Isten, mind nekem, 's mind a' kik azokkal élnek, üdvösségünkre: Es az Istenben el-nyűgott lelkeknek, örök nyűgodalma. Amen.

(s) *Eccle. 7. 3.* (t) *Eccle. 7. 40.*

HALOTTAS ENEKEK.

Első Az halál eredetiről.

Nota: Sok rendbéli próbák vannak rajtunk. &c.

IEr mi szóllyunk e' szomorú alkalmatosságban, Miként esénk az Istennek illy nagy haragjában, Az életből hogy-hogy jutánk keserves halálban.

Első ember hogy el-esék, a' bűn következik; (a) A' bűn után az Istennek átka reánk esék. Atok után az halál-is mi-reánk származék.

Igy hát immár mi halálunk bűnnek az ő földgya; Evel fizet bűnért Isten; Sz: Pál bizonyítja: (b) Eztet azért minden ember egyszer meg-kösztolja.

De keservesb enél fokkal léleknek halála, Melly Iste'nek malasztjától az embert meg fosztja Pokolbéli kárhozatra a' bűnöst taszítja.

Mind ezeket Adám vérke mi fejünkre hozta, Isten ellen hogy Evának szavát ő fogadta, Es az almát törvény ellen hogy ő meg-kösztolta.

De az Isten könyörüle rajtunk irgalmason; ottan Fiát meg-igiré, hogy minket meg-vál-

(a) Rom. 5. 12. (b) Rom. 6. 23.

tson,

tson, Az ördögnek rabságából el-ki szabadtson. (c)

A' ki minket szabadita ő Sz: halálával, Es Sz: Attyát engesztelé vére hullásával; Adóságunk meg-fizeté számtalan kinnyával.

Nincs már rajtunk a' Sátánnak semmi birodalma, Aszszony magva mert Kigyónak fejét meg-rontotta: Ne fellyünk hát, ha leszen is testünknek halála.

A' mi Fejünk az Istennek egy szülött Sz: Fia Halál által akart menni ő Sz: Országába: Igy nekünk-is halál által kell bémennünk abba.

Mint jó Pásztor-halálig vitt az ő juhaiért, Drága véret ki-ontotta azok váltásáért: ő Sz: Testét fel-áldozta szabadulásfokért:

Hát nekünk-is követnünk kell a' mi vezérünket; Se életben, se halálban elne-hadgyuk őtet: Hogy meg-adgya halálával nyert örökségünket.

Nem kell sirnunk hát felettéb a' mi halotinkon, se magunk ne-keseregjünk halandó voltunkon: sőt vigadgyunk halál után fel-támadásunkon.

Oh te áldott vigasztaló Sz: Lélek Ur Isten! Tekints reánk, vigasztally-meg minket kegyelmesen: Hóltunk után számláltságunk Szentek seregében.

Nyugosztald meg Kegyes Isten a' ki-múlt

(c) Gen. 2. v. 15.

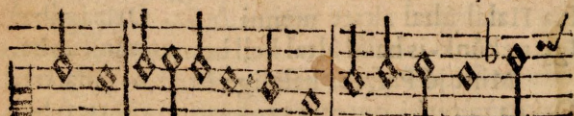
hivet,

híveket, Es az örök világosság fogadva-bé
őket: Halgassad meg ő érettek nyújtott ké-
résünket, Amen.

Ugyan Azonról más notára.

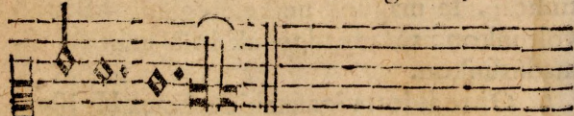
Lik nekünk arról emlékeznünk, miként

jutott halálra mi ígyünk: Es mint lehet ki-

menekedésünk, szabadságunk, örök

űdvösségünk.

A' mint írja Moyses Könyvében, Első
ember teremtetett éppen, Alhatatos, és ár-
tatlan testben; De meg-csalá őrdög kigyó kép-
ben.

Tiltott

Tiltott fának gyümölcsében évék, Az I-
stennek ellene vétkezék: Az halálra ott köt-
lezteték: mi-reánk-is halál úgy származék.

Három féle halál reánk szálla: Eggyik a'
bűn lelkünknek halála, Másik a' mi testünknek
halála, Harmad pedig örök halál kinnya.

De mi rajtunk Isten Könyörüle, Aszszony-
állat magvát meg-igiré: E' lőn Krisztus Istennek
szülőtte, Kikígyónak a' fejét meg-törte.

Noha testi halált meg-kóstollyuk; melly
a' bűnért uralkodik rajtunk: De az örök ha-
lál nem halálunk; Krisztus által mert meg-íza-
badúltunk.

E' Reménség használ csak azoknak, kik
Krisztusnak érdemiben biznak: Igaz hitben a'
kik (d) meg-maradnak, szeretettel abban mun-
kálkodnak.

Igaz hitben de a' kik nincsenek, Es gono-
szat a' kik cselekedeznek; Jó idején ha ők meg-
nem térnek: örök halál lesz sz kínnya ezeknek.

Az-okáért vigyázzunk magunkra, Tár-
sunk számot mi ki-múlásunkra: Mikor el-jő
Krisztus vég-óránkra, Hogy ő minket talál-
lyon vigyázva.

Erre tőle Sz: malasztot kérjünk, Hogy
mind végig maradjon mi-velünk. Alhatatos
légyen benne hitünk, Es gyümölcsös a' mi sze-
retetünk.

(d) Galat. s. 6.

A' kik

A' kik pedig ő benne ki-múltak, Nyugodalmat adgyon ő azoknak. Birtokában ő Sz. Országának, Hellyheztesse dicső Menny-Országának. Amen.

Más. Mellyben az Isten-félő hiv Keresztyén ember szól, ki-múlása után.

Nota: Imádlak tégedet láthatatlan &c.

Meg-fzabadúltam már én a' testi haláltól, Es meg-menekettem minden nyavalyáimtól: Büntől, és őrdögötől e' csalárd világtól, 's az örök kárhozattól.

Lelkemet ajánlom az hatalmas Istennek, és testemet hagyom ő annyának a' földnek; E' világot pedig az én feleimnek, még ő benne élőknek.

A' testi halálból megyek örök életre, Es megmondhatatlan örömré dicsőségre: Kit Krisztus halála azoknak készíte, a' kik biznak ő benne.

Nincsen már hatalma én rajtam az őrdögnek, e' csalárd világnak, sem a' kegyetlen bűnnek: Mert Krisztus el-rontá hatalmát ezeknek, mi nagy ellenséginknek.

Az AtyaIstennek vagyok én szerelmében, Az ő Szent Fiaért kedvében, kegyelmében: Részesít ő engem minden örömében, az örök dicsőségben.

Semmit azért rajtam ti ne siránkozzatok,

Magatokra

Magatokra inkább kérlek jól vigyázzatok; Es hogy velem legyen örök nyugovástok; Azért imádkozzatok. Amen.

Az halál szomorítása ellen vigasztaltatunk.

Nota: Illik nekünk. *sup. pag. 14.*

Emlékezzünk mi Keresztyén népek, hogy meg-hallyunk testünkben vétünknek: Es gyűmölcset hozzuk új életnek; Kimúlását várjuk mi lelkünknek.

A' Szent Irás vigasztal bennünket, szomorúság ne törje elménket: Ne sirassuk ugy mi halottinkat, mint pogányok régen pogányokat. (e)

Hidgyúk Jesust érettünk hogy meg-hólt, fel-tamadott, mint meg-mondotta: volt; Minekünk-is reménséget adott, kebelünkbe szép biztatást nyújtott.

Hogy miképpen Adámban meg-halunk; A' Krisztusban ugy mind fel-tamadunk: Mert a' Krisztus első támadásunk, ő általa mi-is meg-újulunk. (f)

Krisztus le-száll mert parancsolattal, Arkan-gyálnak hatalmas szavával, Az Istennek ő trombitájával: Halottakat mind fel-támaszt a val.

Ki-ki pedig mind az ő rendiben, Fel-tá-
(e) 1. *Thef. 4. á v. 13.* (f) 1. *Cor. 15. v. 22.*

B

madáft

madášt véssen az údöben : Először-is kik az igaz Hitben kimúltanak és a' szeretetben.

Ezek ottan a' fényes felhőkbe ragadtatnak Krisztus eleibe; Fel-viternek a' levegő égbe : Bé-viternek örök dicsőségbe.

Az Ur Krisztus Országát ajánlya, Szent Attyának aztot bé mutatya: Ellenségit midőn mind meg-birta, És hatalmát azoknak rontotta.

Keresztyének mind fel-ferkennyetek, meg-lásátok hogy ne vétkezzetek : Sz: Irásra igen siessetek; Hogy ne légyen Hit kívül életetek.

Ha vífeltük Adám ábrázattyát; Krisztusnak-is vífellyük formáját: A' test, és vér Istennek országát nem bírhattya rothadatlanságát. (g)

Itéletkor egy szem-pillantásban, Fel-támadunk gyorsan mi minnyájan: De nem lészünk egyes változásban; A' gonoszak hagyattatnak kínban.

Ez igéket a' nagy Sz: Pál írta, Az hiveknek vigasztalásokra, gonoszoknak meg-dor-galásokra, mindeneknek ōtanútságokra.

Kérjük azon az Istennek Fiát, E' világnak Irilő Biráját: Adgya nekünk az ō Sz: ma-

(g) 1. Cor. 15. a v. 49.

lalztyát:

lalztyát; Hóltunk után lelkünk nyúgodalmát. Amen.

Az ember élete melly rövid.

EMBER emlékezzél utolsó napodról,

A' te halálednek bizonyos vóltáról; És

te életednek őgyaroltságáról.

A' Szent Irást nézzed, mit szóll életedről, Bizonyossá téfzen tégedet az erről: A' mit az Irás mond, hidd-el kétség-nélkül.

Szent Dávid Proféta életről azt mond-gya, olyan mint az árnyék az embernek napja; mert hamar el-múlik, azt minden jól lát-tya. (b)

Olyan mint az álom embernek élete; És

(b) 1. Sal. 101. 12.

Ba

mint

mint virágoznak a' fűvek reggelre ; De csak hamar ismét fonnyadnak estvére. (i)

Szent Job Patriarcha életről azt mond-gya ; Hogy ember ideje olly, mint bérés nap-ja : melly hamar el-celik, és jutalmát várja (k)

Melly kicsin a' csepp-viz, ollyan a' mi napunk, A' vagy mint a' mák szem világi é-letünk : mint Bölcs írásából erről mi érthe-tünk. (l)

Mint a' fűst a' szélről hamar el-öfzlatik, Es mint a' kőd napnak fényével veretik ; A' mi életünk is hamar végefsztetik. (m)

Ollyan mint az harmat világ dicsősége, melly reggel a' földnek le esik színére ; de ot-tan el-fzárad a' nap fel-költére. (n)

Micsoda az élet? Szent Jakab azt kérdi. Ollyan mint a' pára, maga azt feleli: Mellynek maradása csak kevés időni. (o)

Mit ragafzkodol hát a' te életedhez? mi-vel igen soká nem bizhatol ehhez : sem pedig világi te keresményidhez.

Nincsen maradandó váraod e' földön ; Azért te keressd a' jóvendőt Menyben : Melly Istentől vagyon néked ígíretben. (p)

Itt hágy ideiglen minket az Ur Isten, hogy

(i) *Ejal.* 102. 15. (k) *Job.* 7. v. 1. 2. (l) *Eccl.* 18. 3.

(m) *Is.* 101. 4 (n) *Sap.* 11. 23. (o) *Jac.* 4. 15. (p)

Hebr. 13. 14.

néki

néki szolgálynunk hiven ez életben, Es dicfir-juk őtet jo-téteményiben.

Vigyázz azért ember a' te életedre, meg-ne győzzön téged őrdög késértete: Istentől ma-lasztot szüntelen kérjerre.

Tanúlylad naponként Istennek igéjét, Hogy a' Jésus Krístuft meg-ismérjed innét, Es ő beszédéhez szabjad életedet.

Bátorságos ember, ki Krístuft isméri ; Nem fél az őrdögötől, mert őtet segéti ; Nem retteg haláltól, mert Krístus életi.

Hadd el azért ember a' gonosz életet, Torkoság, részegség, és rút irigységet, Es a' jóra-való henyélő restséget.

De vigyázz te inkább napjára az Urnak, Bizonyos oráját mert nem tudod annak ; min-denkor várd készen napját haláladnak.

Erre nekünk adgyon erőt az Ur Isten ! Ugy szolgálynunk néki irten életünkben ; Hol-tunk után légyen nyugovásunk menyben. Amen.

Ezekiel profétálásából. *Ezech.* c. 37.

Nota : Illik nekünk. &c. *sup.* pag. 14.

SErkeny fel már ember bűneidből, Végy értelmet Isten igéjéből ; Intetel az holt-nak példájából ; ki-kell múlnod, hidgyed e' világból.

B 3

Keter-

Keserves itt te néked életed, Es siralmas e' földön ösvényed. Vigasztalást, ha kíván te lelked; Ezekiel mit szálljon meg értsed.

Ki-vün, ugymond, engem az Ur lelke, Lelki látás szerént egy mezőbe: Es mutatá cfontoknak fokságot, kinek ember nem tudhattya számát.

Kérde engem az Istennek lelke; Ha e' cfontok többé élénék-é? Ezt tudhattya, mondám, Isten maga; E' dolognak kinél van hatalma.

Parancsolá, hogy én profétálnék: Es nékiek prädikálni kezdék. Ur szavára nékiek így izollék; A' mint erről töle én-is hallék.

Száraz cfontok Uratok igéjét, Hallyátók-meg tölem ő befzédét: Ti-rólatok rendelt végezését, Ertsétek meg hatalmas erejét.

Titeket az Ur lélekkel, testtel, Fel öltöztet bőrrrel, lábbal, kézzel: szemmel, füllel, minden ékességgel, Ajándékoz meg újult szépséggel.

Ezt mikoron a' cfontoknak mondám, Nagy zörgését a' cfontoknak hallám; Ur szavának foganattyát látám: Mert nagy sereg labra állta ottan.

Izenként az cfontok mind egy-máshoz, Járulának ő foglalásokhoz: Bőr és inak adatának

nak ahoz, kapcsoltaték lelkek-is húfokhoz.

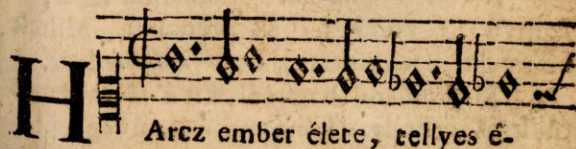
Elő ember szomorúságodat, vigasztaljad evel bánatodat. Ki-múlásra készítsed magadat, várjad osztán meg-újuláfodat.

Ha az halál bűnünkért meg-rútít, Az Ur Isten kedvéből fel-épít: Az halálból minket elevenít, Országába Fiaért bé-szöllit.

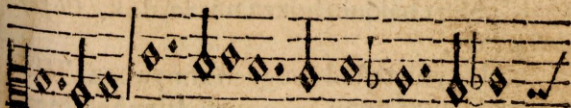
Meg-nyúgofsztal minket fáradságtól, Lelki testi nagy kin-vallásoktól: Fénylik orcánk Isten látásától; Részt ad nekünk nagy boldogságából.

Kérjük azon Istennek Sz: Fiát: Adgya nekünk az ő Sz: malaszttyát: Holtunk után lelkünk nyúgodalmát; Színről színre láthasuk orcáját. Amen.

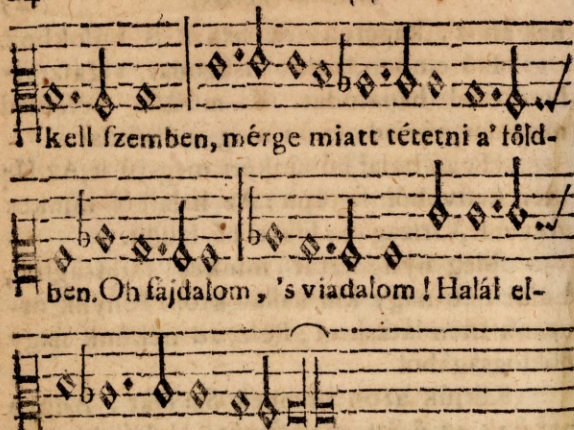
Militia est vita hominis super terram. Job. 7.

Arcz ember élete, tellyes é-

letében: Az halállal menni mindennek

kell szemben, mérge miatt tétetni a' föld-

ben. Oh fájdalom, 's viadalom! Halál el-

len hogy nincsen általom.

A' koporő jele gyarló életünknek, mellyben helyheztetik teteme embernek; Hogy gyomrába tételsék a' földnek. *Oh fájdalom! &c.*

A' tested majd esik rothadandóságra, Iszonyúrút, bűdös férgek prédájára, Mihelyt bényel föld feltáratott ízája. *Oh fájdalom! &c.*

Mi romlandó b testnéi, kit a' földből vetünk? Azért olyan könnyen, mint üveg eltörünk: Mert hasonló hozzá mi életünk. *Oh fájdalom! &c.*

Hogyha tested mégyn annyához a' földben; A' lelked hogy mennyen Istenhez Menyekben, Penitentiát tarts életedben. *Oh fájdalom! &c.*

Itt ma-

Itt marad mind a' Tiszt, Méltóság, gazdagság: A' lelket követi örökké-valóság. Ha jót tettél, veled jár igazság. *(i) Oh fájdalom! &c.*

Egyedül bújdosnod kell a' mas világra, Amit cselekedttel, még a' ízám adáfra: Magad lész ott magad prokátora. *Oh fájdalom! &c.*

Azért hogy menned kell Isten eleiben, ízám adni, mint éltel telyes életedben; Jusson minden órában eszedben. *Oh fájdalom! &c.*

Ugy léssen, úgy léssen örök boldogságod, Ugy léssen Istennél örök nyugalmod; Végő órád ha szivedben tartod. *Oh fájdalom, 's viadalom! Halál ellen hogy nincsen általom. Amen*

Más, Nota: Ember Emlékezéssel *sup. p. 19.*

SOk nyomorúsággal élete embernek, Rakva minden része az ő idejének; kik bűnért haragját jelentik Istennek.

Imé ő az embert szép ajándékával, Felruházta vala halhatatlansággal, minden állatokon-való Urasággal.

De hirtelenséggel lőn nagy változása, szép ékességének iszonyú romlása, Fejedelemségből juta nagy rabságra.

Ezeknek oka lőn a' hál'-adatlanság mellyre embert víve ördögi csalárdság: Bűnért következék minden nyomorúság.

(i) Apoc. 14. 13.

B 5

Rajtunk

Rajtunk im'hol immár a' bűnnek ő zold-gya, Betegség, kár-vallás, és halálnak kínya, sok nyomorúságnak képtelen igája.

Jaj azért csak immár e' földön életünk, Csak kevés ideig tart gyönyörűségünk; Hirtelen változik minden ékeségünk.

Igen gyönyörködöl ember gazdagságban, mint ha mind örökké élne e' világban: Nem tudod melly órán tesznek koporsóban.

A' te gyenge tested tudod-e mi léfzen? Minden állatoknál utálatosb léfzen; kigyoknak békáknak eledeleléfzen.

Ne íráj magadnak te hosszú életet, És ne halogassd te meg-téréfedet: mert mikor nem vélnéd, meg-kéri lelkedet.

Ojjad igen magad testi batorságtól; Mint a' Krisztus tanít, nehéz dobzódástól: El-ne vonyattassál a' csalárd világtól. (k)

Sok példából látod, neked meg-kell hálnod: De mikoron léfzen, idejét nem tudod. Azért szükség néked mindenkor vigyáznod.

Igen szép példában Krisztus Urunk mond-gya: Hogy az halál olyan, mint lopónak döl-ga; Véletlen el-mégyen másnak romlására. (l)

Reá gondgyok vagy on a' házi gazdak-nak; Ha tudnak mikor lesz sz jövése lopónak:

(k) Luc. 21. 34. (l) Mat. 24. 43.

Rea

Reá vigyáznának, hogy kárt ne vallyanak.

Tulajdonsága ez az halálnak, láttynk; Hogy szintén akkor jö-el, mikor nem várjuk: Azért szükség nekünk mindenkor vigyáz-nunk.

Bódog az a' szolga; Krisztus Urunk mond-gya: Mikor az Ur el-jö, kit talál vigyázva: Rendeli mert őtet minden javaira (m)

Ha pedig szívében ama' gonosz szolga, I-gen bizakodván, magában azt mond-gya: Ké-lik az Ur jöni; van még időm hátra.

Idejét azonban, a' részegesekkel Tölti kényén, kedvén, és verekedéssel: El-jö an-nak Ura nagy hirtelenséggel.

Őtet ki-választja hívei számából; Ellene fel-indult méltó haragjából. Gonoszokkal té-szi sorsát igazságból.

Oltalmazzon minket a' kegyes Ur Isten Illy veszedelemtől; és jóra segéllyen. Hóltunk után pedig nyugosztaljon. Amen.

Más. Fő-képpen mirígyes üdöre.

Nota: *Illek nekünk arról emléke: pag. 14.*

Környül-vettek halálnak sérelmi, Nyava-lyáknak sok-féle nemei. Mirígy miatt soknak kell meg-hálni: Sok példából ezt na-ponként látni.

Elég

(m) Mat. 24. 46.

Elég példát erről nekünk adnak Az holt-
testek, kik előttünk vannak. Ma én rajtam,
hólnap reád várjad; Nekünk mondgyák: Ez
jól meg gondollyad

Dicsőretek erről gondolkodni; Halálához
mindennek készülni. Nagy és kicsin, a' izer-
ha el-éri, Halál nyí ártal nem kerülheti.

Minden-felé hallatik fok zengés, Embe-
rek közt széllyel fok kefergés; A' haláltól va-
ló nagy rettegés; mérge ellen tusakodó nyö-
gés.

Reánk szállott ennyi fok kefergés: Min-
denütt csak hallik harang-zengés; Halotta-
ként fok jaj-szó említés, kefervesen vagyon fok
énekés.

Ha tekinted születésed napját, Jaj-szón
kezdet annak el-óráját: Sok nyavalya terheli
folyását, kínnal várjad éltednek fogyását.

E' világon kevés gyönyörűség, minden
öröm után keferűség; fok fáradság munka és
betegség: Gyakran sérti szívünket ellenség.

Testünknek van lélekkel vívása, Egymás
ellen nagy tusakodása: A' léleknek fokszor
nagy romlása van ez harcban; Istennek bán-
tása.

Azért Isten látván fok bűnünket; Meg-
térésre nagy késedelmünket: Ostorozza mi-
kemény

keményységünket, Dög-halállalrontván Nem-
zetünket.

Szabadulást az Istentől kérjünk; Es job-
bírást életünkben tegyünk: A' halálhoz szünte-
len készülyünk; Hogy örökké nyúgodalmat
vegyünk. Amen.

Horrenda mors, trimenda mors, &c.

Nota ead. Lásd a' Regi, Szombati Cant. pag. 176.

SZernyű halál imé hol áll, Isten hányván éle-
tűknek: Megvont íjal, 's mérges nyállal
víja várát lelkeinknek. Eler, ezüst, miként a'
fűt szélvészkor el-enyézik: El-kell menned,
nincs mit tenned, aranyad el nem vészik.

Torkod mihelt hörög, a' helt véggy bú-
csút e' világtól. Rokonságid, szomszédságid
elfutnak holt tagodtól. A' járatlan és izokat-
lan földre egyedül mégy-el: Jot ha tettél, ve-
led jár-kél (u): csak egy fillér tem vész-el. (o)

Az iffiúság, és nyájaság tőled majd elma-
radnak; Piros orczád meghervad izád; 's sze-
meid be-szakadnak: Fejed szédül, szíved rémül-
ékes nyelved meg-némül. Halál szeplő, mint
egy gyeplő meg-fójt, 's elméd meg-hívul.

Szerelmedid és kedvesid mellőled el-áll-
nak: Kik neveltek, és tisztelttek, azok-is meg-

(u) *Isal. 61. 13. Rom. 2. 6. (o) Luc. 21. 2.*

útnak

útálnak. Kit kedveltél, 's hívnék véltel még:
csak feléd sem kerül. Tested kinban, szived
búban, mint egy hajó el-mérül.

Senyvett test bűz, mint kígyóttűz, ki-
hajt mindent házadból. Or bé-dugva, 's szá-
bé-fogva vonfznak ki nyoszolyádból. Ottan
fognak 's földbe dognak, hol senki nem ser-
kenget. Menyki, menyki, mondván meny-ki,
immár éltél eleget.

Kik sirással, ohajtással ma tégedet késér-
nek, jó lakásra kaczogásra hólnap okot keres-
nek: Noha sirva téfznek sirba; de majd men-
nek víg torba: Te ott maradsz, nem-is álhat sz
keresztül e' dologba.

Koporsódban, és sírodban kígyók békák
majd laknak: Illyen népe és eselédgye vagyon
ezen udvarnak. A' férgeknek, fenyedéknek
ott adózol husoddal; kit hizlaltál és tápláltál
nagy szorgalmatossággal.

Fiad leányod házasság tarfod nem sokáig
gyászolnak. Félelztendő, elegendő azt tar-
tyák, siralomnak. Tested békák, kincsed bí-
rák ós-fiak közt el-osztyák. Isten tartson, 's
megnyugosson, kik talám azt sem mondgyák.

Tíz hónapig tested fottig porrá, 's hamu-
vá leszen. Lábbal rugják csontod, 's mond-
gyák: Vaj! ki vóltez, 's hol leszen? Edes A-
nyad

nyád főkaponyád látván, meg sem ismeri. El-
temetve vagy, 's felejtve; sok, neved sem ért-
heti.

Nincsen olly bölcs, 's Nemes erkölcs, ki
tudná vég-oráját. Menten megyünk, mihelt
nékünk halál rántya kaszáját: Mert mind Dú-
son, mind koldúson egyaránt uralkodik. Mind
iffiakkal, mind agokkal az ő horga rakodik.

Nemes házból, hímes ágyból, majd egy
gödörbe téznek, Ezt gondold meg, 's tontold
jött meg. dögaid miként lesznek: Mert a' vég-
sők itt leg-elsők, Király koldús egygyütt áll.
Mint a' ízelvész, akként el-vész világi tiszt,
's másra száll.

Kinek hagyod sok aranyod, kővárads 's
tiszteidet. Más helyedbe, ül székedbe, senki
nem szán tégedet. Tartományid, 's alkot-
mányid, ellenséged el-rontyák, Tested gyí-
kok, békák, kígyók egymás között tel-osz-
tyák.

Hol szem-elől, elmégy belől, hívek-is
elfelejtnek; szerelmesid, kedves ősid ingyen
sem emlegetnek. Ekességed nemes-éged egy
kő alá rekesztik. 'S még is hív-ván kincsen tud-
ván kapnak sokan, 's terjesztik.

Lopva jórád az halál, 's fád alattomban
le-vágja; El nem bújhatz, 's nemis futhatz,
házadot

háza dot majd meg-hágja : Nints mit tenned,
bé kel vened az ő mérges pohárát. Mondha-
tatlan irgalmatlan ; 's nem félted élet várát?

Oh te férges, gonosz 's mérges test! melly
sokat visz vizre! Vonszalsz himes, és sok színes
hazugsággal vad mézre Ne hidgy néki ; mert
ha féki alá foghát, megrongál. kénkö bűzre, 's ő
rök tűzre viszen, addig praktikál,

Né-cálám ma, mint egy szalma-tűz, éle-
ted elműlik? Ah ne játzál, tégy jót : nádszál
jaj! 's ha kezeden romlik. Menyin hóltak
ma meg, vóltak kik tegnap egységben. Hány
ment tűzre, 's örök bűzre? ki vólt nagy re-
ménségben.

Ejjen, napon azért talpon, oh! én lel-
kem légy kéizen: Mert az 'halál csak elé áll;
bajt kér, és csapást téfszen. Noha ijal 's mér-
ges nyíllal rohan te életedre; De nem lészen,
csak légy készen, e' csata szégyenedre.

A' pénzt vesd meg hogy lelhesd meg az
igaz gazdagságot. Ne fély semmit; Mert száz
annyit ád Isten, s' bódogságot. Bizzál ebbe, s'
fordisd menybe tellyességgel szivedet: Meg-gaz-
dagit, és bódogit; bizonnyal hidd, tégedet.

E' síralmot és sír hálmot ki elsőbben
szerzette, kimúlását szám-adását, gyakran
emlegette; Már megbűzhótt, és földé lótt. A

Isten

Isten nvügoftallya! ki ezt hallod, vagy olvasod;
Te-is keszűlly utánna.

Hymnus B. Jacoponi. De Vanitate mundi.
Nótáját lásd a' kégi Szombati Cant. pag. 76.

MIt bizik ez világ ő álnokságában, kinék
szerencséje vagyon el-romlásban: ő
haralmsága halzontalanságban: *Mi-
ként az föld edény, §. miként az föld edény va-
gyon el-romlásban.*

Többet hidgy a' jégen feljegyzett betűk-
nek; hogy sem mint e' világ hízeltkedésének:
Es ne higgy, mert megcsal, szép ígíretinek: *Ki
soha nem talált, §. ki soha nem talált bért remén-
ségének.*

Inkáb kel hinnie hamis férfiaknak; Hogy
sem mint ez világ árnyék hívságinak. Testi és
múlándó műtogatásának: *Artalmas és csálárd
§. okoskodásának.*

Mond meg hol Salomon ő bölcsességével?
avagy hol a' Sámson ő erősségével? Hol vagyon
Abfolon szép ékesességével? *Avagy hol Ionasas
§. kedveskedésével?*

Hova lett Julius hatalmságával? avagy
a' Dús-gazdag ő lakodalmával? Mond meg hol
Tullius ékes szóllásával? *Vagy Aristoteles §. mély
tudományával?*

Illy nemes férfiak: illy fő nemzetségek:
Illy nagy uraságok, Fejedelemségek. Illy nagy
biro-

birodalmak, 's illy nagy erősségek. Egy szem pillantásban s. elmúlnak mindenek.

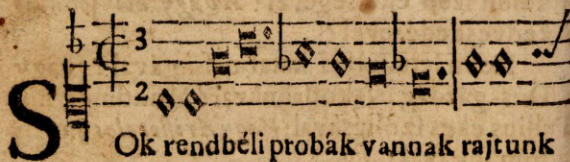
Melly rövid ünneplés e' világ szépsége! Mint testnek árnyéka, olyan ő öröme; Ki örök jószágnak örök el-vesztése; *Es sötét mélységre. s. embernek vivése.*

Oh fergeknek étke! oh földnek csoportya! oh harmat, oh hivság! miért úszsz olly nagyra? Nem tudod bizonynyal, hogy ha jutsz hólnapra. *Tégy jót mindennekkel. s. míg údod halásztya.*

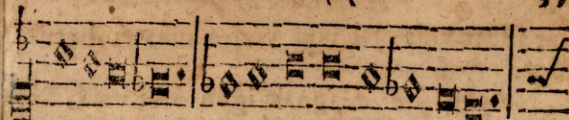
E' földi dücsőség melly nagy nak láttatik; eza' Szent Írásban virágnak mondatik, vagy könnyű levélnek, melly ízeltől hanyatik: *Ekképpen világból s. minden ki-viterik.*

Azt nem mond tiédnek, a' mi el-veszendő. A' mit ad ez világ azt viszsza-vevendő. Menyei dolgokat te légy keresendő: *Ez boldog kereset s. ki el nem veszendő: Amen.*

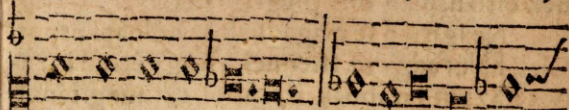
Más Régi Enck.

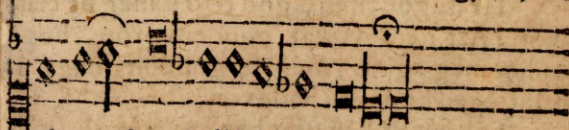
Ok rendbéli probák vannak rajtunk
ez élet-

ez életben, kibén noha gyönyörködünk,

mint az hal a' vizben; Azt sem tudgyuk, hol

akadunk az halalos törben.

Testünk rakva nyavalyákkal, és keserűséggel, kit nem tudunk mi szenvedni sem: mi békeséggel; Noha tudgyuk, hogy nincs rajtunk semmi történettel.

E' világnak csalárd vóltát ember megtekintsed: Sókát ígir meg nem adgya, bizonynyal el-hidyed. Azért kérlek, hogy magadot ember el-ne hidgyed.

Példa lehet erről nekünk sokaknak halála: Alexander e' világnak nagyobb részét bírta; Eletének job' korában tőle el marada.

Halhatatlan gazdagsága Crésus Királynak vólt, Csalárd világ az embernek olly sokat

kat adott-volt: De lám végre más embernek fogságában meg-holt.

Attila-is e' világnak igen örül-va, Sok Nemzettség e' világon tőle retteg-va: Örömének első napján ő-is meg-fulada.

Ne ígírd te magadnak az hólnapi napot, Csak hálát adgy az Istennek, hogy érted e' napot: Szent Jacabnak írásából ezt meg-tanold-harod (p)

Uraságod, iffúságod téged meg ne csal-lyon: Azt nem várják mindenkoron, hogy ember meg-agjon; Meg se gondolt, hogy az halál téged könnyen hadgyon.

Sok házasok iffúságban egymásnak örül-nek, Hoszú napot ő magoknak szegények ígír-nek: Ehez képest könyörgéstől talám meg-is szűnnek.

Parancsolat azon-közben adatik Istentől; Ki hirtelen szeretőket el-valaszt egymástól: Ki óhatná ilyen helyen magát siralomtól?

Az Anyák-is gyermekeket fájdalommal szűlik, sok munkával, vigyázással szegények ne-velik; De végtére mint leszfz sorlok ingyen nem-is vélik

Tudományok kiknek nincsen, hamar meg-győzetnek; Fő-képpen, ha ő magzattyok fokáig győtrődnek: E' próbában úgy jajgat-nak, mint egy hitetlenek.

Ha hitvedben te Keresztyén tekéletes vol-nál,

(p) Jac. 4. 13.

nál, Isten ellen illy esetben te nem zúgolód-nál; De sőt inkább csendes szível néki hálát ad-nál.

A' Szent Jóbnak tíz gyermeke egy napon meghala. Híszed-e', hogy mint jó Atya nem bánkodott volna? Ez próbában, az Istennek, fejét így-en hajtja.

Istené volt, ő vette-el, áldot az ő neve; (q) Mint akarta, mind úgy légyen: Ki álhatellene? Te-néked-is el-szenvedned szinte így kellene.

Ne sírassuk pogány módra a' mi halottin-kat; Szent Pál mondgya: mert lám várjuk fel-támadásukat. (r) Engesztellyük hál' adással inkább Szent Atyánkat.

Vigasztald-meg Kegyes Isten, a' keser-vefeket, Tartsd-meg végig igaz hitben a' te híveidet. Ha te el-hagylz Úram Isten; Ki sé-gítsen minket?

Szent Ur Isten seregeknek győzhetetlen Ura, segély minket hogy ne jussunk az örök halálra: De jussunk-bé Krisztus által, te Szent Országodba. Amen.

Más. Azon Notára.

Emlékezem én Uraim e' csalárd világról, E' világon az embernek ő állapottjáról: A' Halálról, és ő néki álnok hálójáról.

Igen mutat csalárd világ nagy hoszfzú éle-

(q) Job. 1. 21. (r) 1. Theff. 4. 13.

C 3

ter,

tet, Es igíri mindeneknek a' nemes vénséget ;
De nem soknak tellyesíti ezen ígíreter.

Az embernek állapotja áll ez három
részben : Gyermekségben iffúságban , 's a' ne-
mes vénségben ; De nem sokan maradnak meg
mind végig ezekben.

Gyermekségnek ő ideje húsz efsztendeig :
áll ; Es az után három tizig az iffúságnak áll.
Ezek után mind halálíg az ember szálton-szál !

Idejében gyermekségnek valakik meg-
hóltak , Nem ismérték csalárd voltát ez álnok
világnak : De siralmat szülejeknek , ki-múlván
hagytanak.

Iffúságnak szép ideit a' kik meg-érendik,
Nagy kedvesen e' világnak javait ők élík ; csa-
lárd voltát ő nékie csak ingyen sem vélik.

E' világnak szép javai a' vidám iffúság : Jó
egészség , és gazdagság , 's a' nemes szabadság ;
De hirtelen el változnak mint a' rósa virág.

Sok Császárok , és Királyok e' világon
vóltak , Iffúságnak idejére mikoron jutottak ,
Országokat terjesztettek , sokakat el-bírtak.

Hatalmasok és nagy Urak várakat rakat-
tak , Nagy gazdagon városokat fokban csinaltat-
tak : Iffúságnak idejében kedven uralkottak.

Ezek mellett jó vitézek és nagy Bölcsék
vóltak ; Tanácsokkal , 's erejekkel mellettek
forgódtak : Halójába az halálnak de végre a-
kattak.

El-vál-

El-változó az embernek világon élete. Ha
ma vagy az nem tudgya juthat-e reggelre :
Avagy talám hólnap léfzen ő utolsó vége.

Mint a' vízben úszó halak melly örömeft
laknak ; E' világon az emberek szintén ugy-
an vannak : De nem tudgyák az hálóban mi-
kora akadnak.

E' világnak a' kegyetlen halál ő halója ;
Es nem kedvez ő senkinek , azt minden jól tud-
gya : Kiket talál mind egy-aránt torkába bé-
rántja.

Halál ! Halál ! emberekhez miért vagy ke-
gyetlen ? Mindeneket meg-eméltetl igaz
nagy hirtelen : Te előttd éppen senki nem le-
het rejtekben.

Császároknak te nem nézed ő birodalmo-
kat , Királyoknak nem tekinted széles orszá-
gokat , E' világon kedvek szerént uralkodá-
sokat.

Nagy uraknak nem tekinted erős kő-vá-
rokat , Gazdagoknak mondhatatlan nagy gaz-
dagságokat : A' Bölcséknek te nem nézed mely
tudományokat.

Vitézeket el-szakasztasz nagy bátor szi-
vóktól ; Magzatokat fel-nevelő édes szülé-
jeiktől : Az Atyákat , és Anyákat kedves gyer-
mekektől.

El-választasz házasfásban egymás szere-
tőket , kik egymásnak szeretetből gyűrőzték
szíveket ;

C 4

szíveket ; Es sokáig együtt hitték az ő életet.

Elégednél-meg immáron ennyi fok halállal, Császárokkal, Királyokkal, ennyi fok Urakkal, Gazdagokkal, szegényekkel, vénekkel, ifjakkal.

Az Adámtól fogva menyí testet el-bé nyeltél ? Attól-fogva ez ideig meg nem elégedtél : Mindeneket eh gyomrodba csak töl-ton-töltöttél.

Mindeneket ő magokért te-néked adnának ; Országokon, kövárokon töled változ-nának : Temérdeki nagy fok kincset ajándé-koznának.

De egy-aránt járton el-jársz mindenkor dőlgodban, A' véneket elegy töltöd ifjakkal torkodban : A' szegény-is egy-aránt áll gazdaggal horgodban.

Illik azért hogy mindenkor vigyázzunk magunkra ; Hogy a' halál mikor el-jő utolsó óránkra, Találhasson minket készen : Ugy lé-szen hasznunkra.

Adgy Ur Isten nyűgodalmat a' kimúlt hí-veknek, Es az örök világosságg fénlyek ő lel-keknek. Eüdvösséges ki-múlását adgyad az előknek, Amen.

Más Régi Enek.

Nota : Mit bizik e' Világ.

SOkat irtak Bölcsék világi dögokról, A' nagy Monarchiak fok változásokról : Orszá-gok, várafok, szernyű romlásokról : *Ben-ne lévő gyarlo, §. emberek forsárol.*

Igen nagy hatalmas Ur vala régenten, Bölcs Salomon Királyaz Jerusalemben : Isten-nek áldása rajta vólt mindenben. *Eő-is e' világ-tól §. csalaték hírtelen.*

Gondold-meg Julius Császár állapottyát, Maga Nemzetétől illetlen halálát. Világ-Bíró Sándor nagy hatalmaságát : *Egy kis ital miatt §. éré vég oráját.*

A' ízerént többeknek nézzed változását. Régi Romaiak csudálatos dőlgat. Cresus és Cyrusnak nagy szernyű halálát : *Bizontalan minden §. rendnek állapottyát.*

Samson csudálatos vala hatalmában. Hí-res vólt Cicero ékes szóllásában. Bölcs Aristoteles Philosophiában. *Kedvűs vólt Jonatás. §. szép ábrázattyában.*

Mindenek csudállýák Absolon szépségét. Kronikak dicfirik Heőtor vítezségét : Rette-gik Achilles nagy kegyetlenségét : *Még-is mind ezeknek. §. Halál érte végét.*

Vallyon mit vesződik tehát ő magában, E' változó világ, és fok hivságában ? Mit ör-vendez

vendez annyit ő sok pompáiban? *Mindenek el-
mulnak* §. ha csak egy órában.

Nagy hamar változnak ő sok kereshényi;
Mint a' fazekasnak romlandó edényi: Es mind
el-oloznak mint vizek örvényi; *Vagy jégre ira-
zott* §. bőrűknek ősvényi.

Dicsősége néki csak olyan mint pára; A-
vagy mint a' napnak változó sugára. Mint vi-
zi buborék gyenge a' romlásra: *Világnak ha-
talma* §. ugy jut változásra.

Keves ideig él sz ember e' világon. Határt
vetett Isten, élted meddig folyon: Iffúság
vénséggel hogy halált köftoljon. *Altal nem
híghatod* §. te azt semmi módon.

Rothadást kel-látni a' te friss testednek;
mellyet gyengén tartasz, 's hizlalsz a' férgek-
nek. Vitélyed hát inkább gondgyárt te lelked-
nek. *Azért éjjel nappal* §. Könyörögj Istennek.

Ebben bizonyos légy hogy mihelyt szü-
lettél, ottan az halálnak sóldossa te lettél. Bün-
nek, kárhozatnak birtokába estél: *Ha Isten jó
vólta* §. téged ki nem seget.

Csak abban sem lehet sz bizonyos magad-
ban, virrattig maradhatz mint-meg te házad-
ban? Ha mai nap vóltál nagy jó állapotban; *Ez
éjjel eshet el* §. a' halál torkában.

Jövésed világra jaj szóval kezdetett, kö-
zepe éltednek sokkal terheltetett: Sok nyava-
lya inség éri vénségedet. *Jó véged hogy légyen* §.
kérjed Istenedet. Temeté-

Temetésedet-is nem tudod, hol leszen,
Tiszteséges-e? vagy gyalázatos leszen. A'
Halál bizonyos, tudgya eztet minden: *Napja
bizonytalan*; § Es micloda helylen.

Oh! te halandó test, férgek eledele, oh!
te rothadásnak bűdös genyetsége: Hát mit ke-
vélykedel mosadéknak szennye? *minden ocs-
mányságnak* §. rút undok fekélye.

Hogy nem tekintesz fel az Istenhez meny-
be? Tőredelmes szível kérj kegyelmet tőle:
El-hidd, hozzá viszen; ne esél kétségbe. *Es
végre bé-vészen* §. ő dicsőségébe. Amen.

Más régi Enek: Halott ki-késérésekor.

Ember emlékezzél a' szomorú halálról: E-
mlékezzel az halálnak rövid órájáról.
Emlékezzél emberi állat, ingyen-majd meg-
kel halnod.

Ember el-változik, mint a' mezei virág;
Holval, reggel meg-virágzik, estve lesz mint
aszú ág. *Emlékezzél &c.*

Mezitelen jöttél a' te anyád méhéből: Föld-
bőrléttél, földé ismét, ingyen-majd el-válto-
zol. *Emlékezzél &c.*

Senki azt nem tudgya, holott leszen halá-
la. Az óráját, 's az idejét senki meg nem tud-
hatja. *Emlékezzél &c.*

Azért vigyázzatok, mint a' Krisztus meg-
mondta: Mert ha reggel, a' vagy estve leszen;
ember nem tudgya. *Emlékezzél &c.* A' Kri-

A' Krisztus az élet, és ő a' fel-támadás. A' kik őtet készen várják; nem leszen csalatkozás. *Emlékezz. &c.*

Azért izákség nekünk ezekről emlékeznünk, Az halálhoz életünkben szorgalmason készülnünk. Emlékezzél embéri állat, ingyen-majd meg-kel halnod.

Más, azon Nótára.

KElly-fel bűneidből, rothadásra menő nép, kinek színe semmivé lesz földben, mint az irott kép. *Gondolkodgyál emberi állat végső szám-adásodról.*

Eltre jövésed az halál készen várja: Hol nem várnád, im' nyavalyád testedet földbe zárja. *Gondolkodgyál &c.*

Lesben töreidet útajdon fel-hánnya; szérméyedre, szépségedet semmi-képpen nem fánnya. *Gondolkod. &c.*

Íffúság virágja előtte kicsint használ: Mint a' koldús, úgy gazdag Dús kaszájáról fírbá szál. *Gondolkod. &c.*

Folyása nem szűnik semmit-is órájának: Tested el-húll, mielőtt fordul éle rád kaszájának. *Gondolkod. &c.*

Előtte gazdag-ág sem könyörgés nem forog: El-hidgyed bár, utánnad jár, kezében mérges horog. *Gondolkod. &c.*

Légyen egészséged bár, a' mint te kívánhad:

had: Egy órára méggy halálra, eleit meg-nem álhád. *Gondolkod. &c.*

Artalmas fegyverét már fok helyen próbálta: Bár erős vólt, többet nem szólt, kinek rendit kaszáta: &c.

Zászlóftól Királyok hadait földhöz verte: Nagy hatalmát diadalmát mindeneknek elnyerte. *Gondolkod. &c.*

Elegendő példát hallottatok már erre. Bizony igaz hogy jó 's gonosz kötelesek e' végre. *Gondolkod. &c.*

Az örök életnek ez által van kezdése: Pokolra-is gonoszoknak ez által van menése. *Gondolkodgyál &c.*

Lásd-meg azért ember, tégedet úgy talállyon: Hogy fejedre, veszélyedre örök átok ne szálllyon. *Gondolkodgyál emberi állat végső szám-adásodról.*

Más, Azon Notára.

IM' látod az halál mindeneket le-kaszál: Senkit, hidgyed ő nem Ural, senki ellene nem ál. *Jövel jövel én Uram Krisztusom, ne hagy végső órámon.*

Nincs ez ellen fegyver, sem nagyságos nemes vér. Nem adatik orvos gyökér, mindeneket földhöz vér. &c.

Véggy példát, hogy hallod, melly rövid lesz életed: Ma, vagy holnap utánnam jössz; magad

magad meg-nem mentheted. *Jövel, Jövel &c.*
 Embernek, im' látod, melly rövid ő éle-
 te; Elmúlándó, mint szalma tűz, olly hamar ő
 öröme. *Jövel &c.*

Mit bizol hát ember világi gazdagság-
 ban? Utánna von, hogy meg fogjon az halál
 hálójában. *Jövel &c.*

Gazdag, vagy szegény légy, téged az meg-
 nem menthet: sem okosság, sem bölcsesség e'
 tőrből ki-nem vehet. *Jövel &c.*

Cresus Király ki vólt világban? még-is
 megholt: Gazdagsága bölcsesége Salamonnak
 adózot. *Jövel &c.*

Ki vólt, idejében szenteb ama' Szent Jóh-
 nál? De lám nem vólt ő néki-is kötése az halál-
 lal. *Jövel &c.*

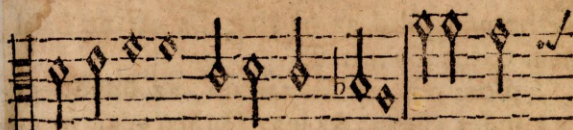
Térj-meg azért, kérlek, ne bizzál szép-
 ségedben: Ne vessd bár reménséged emberi
 nagy erődben; *Jövel, Jövel en Uram Krisztusom,*
ne hagy végső órámon. Amen.

Pœnitent ára intő szép Enek.

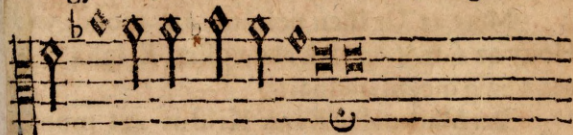

Dicsírd az Istent te hív keresztyén: Mert

nagy

nagy fok jöttet veled az Isten; Meg-is mér-

hetted ötet hogy ki légyen.

Ne tégy magadnak hosszú életet; ne
 ragd egymásra a' fok véteket; mert el-vífel-
 ned nehéz te terhedet.

Serkeny-fel immár te mély álmodból;
 Sies ki térni fok bűneidből: Az álnokságot re-
 kezd-ki szivedből.

Atyafiúi jó szerezted, mutasd-meg im-
 már jámbor életed: Hogy ne lettsáék te ke-
 gyetlenséged.

Mert az halálnak ollyan ő dólga, Mint a'
 lopónak nagy álnoksága; Hirtelen el-jő te ki-
 mulásodra (s)

Mikor az halál téged meg késért, A' te
 lelkedben ugyan meg-búsit: meg sem gyón-
 hatól talám szived szerént.

Örömeit vetnéd tovább' hárt, Ha el-

(s) 1. *Thess.* 5. 2.

vethed-

vethetnéd rólad az halált; De ott az halál
nem téfzen több várást.

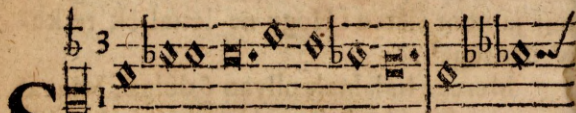
Poenitenciát fies tartani, az údvösség-
re gondot viselni: Az igaz Hitben végig meg-
maradni.

Mert az Ur Isten nekünk azt mondgya:
Hogy az údvösség csak azé volna, ki igaz Hit-
ben végig megmaradna. (t)

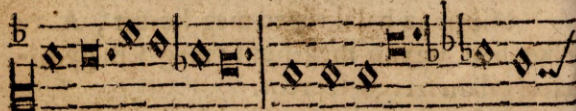
Sz: Márknál nekünk Kríztus azt mond-
gya: Föld gazdagsággal hogy mind el-múlna;
De Sz: igéje örökké maradna. (v)

Adgya mi-nekünk Irgalmas Isten; halá-
lunk után lehetsünk menyben. Láthassuk ö-
tet örök dicsőségben. Amen.

Hívatnak a' jó élet Követésére minden rend-
béliek.

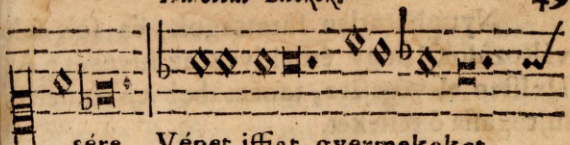
Zólit minket Kríztus Urunk, óltal-

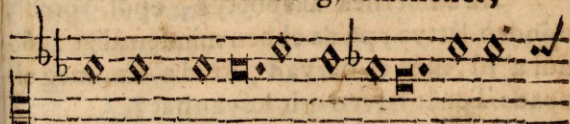
mazónk, szabadítónk Bűnőknek meg-ve-té-

(t) Mat. 10. 22. (v) Mar. 13. 31.

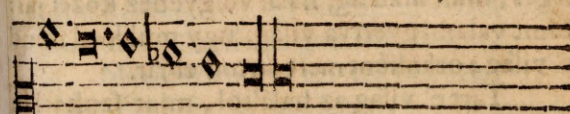
sére.

sére. Vénet iffiat gyermekeket,

minden tisztbéli rendeket józan-

ság követésére.

Parancsolattya tellyes jó, Igája terh-nél-
kül való (x) melyek után minket követ A'
mennyei szép jutalom, halál után nyugoda-
lom, Bóldogság és örök élet.

E' földön mit cselekedett, hiveket mint
legeltetett, kész példák ezek mi nekünk. Szi-
veinknek gondolattya, testünknek minden
munkája csak jóra származzon tőlünk.

Sokan ez árnyék világon életüket nagy
bóldogon kívánnák végbe-vitetni: De kú-
őmben az Istennek, hogy sem világi ember-
nek, tetczet erről így rendelni.

(x) Math. 11. 30

D

Nyug-

Nyughatatlan faratságok, és fok féle
változások hogy érdeklyék az hiveket; Az
Ur Isten el-végezte, tanácsából el-rendelte,
fujtogasla ő testeiket.

Az embernek állapottya, épül, romol,
minden láttya; példa ebben minden állat: zöl-
dül a' fű, meg el-hervad; Arad a' viz, meg el-
apad: Tehát szíved mit kívánhat?

Szép az ember most; mint virág; Ha be-
teges, mint aszú ág, halál völgyéhez közel jár:
Mint valami gyertya világ, úgy múlik-el mind
e' világ; oránként mert járton el-jár.

Tart e' világ az haláltól, mint szokatlan
kemény úttól; de szükség ennek meg-len-
ni. Halogattya a' meg-térést, fok bűnöktől
űressülést; nehéz ötet erre venni.

Reménsége nincs életre, szíve válik ké-
sértetre irtózik rettegésében: kétséges min-
den dől-gában; mert gonosz volt e' világban,
izzad fok nyavalyájában.

Joszákok a' gazdagoknak, ékekségek az
iffiáknak nem használ semmit halálban: E' vi-
lágnak minden pénze, arany, ezüst, drága
kincse el-maradoak e' világban.

Nem használsz itt bölcseséggel, tudo-
mánnal, és szépséggel; meg kel nyilván ez
kőstolnod; Azért kérlek láss dől-godhoz, fi-
el

els jutni Krisztusodhoz; e' világtól meg-kell
válnod.

Drágáb kincsünk nincs hát nekünk,
mint ha Krisztustól mi függünk, így lesz jól
dől-ga szívünknek; Istenünknek Szent igije,
bölcs hatalma, s nagy ereje léfzen orvóiság
lelkünknek.

Azért légyen minden dől-gunk tiszta, s
józan nyájasságunk, helyt ne adgyunk a' vé-
teknek; Istennek nagy tisztességet, szép fiúi en-
gedelmet mutassunk gondviselőnknek.

Mindenben ha mi testünknek, telnék
kedve életünknek, kár sem nyitná (zemeinket):
Gyakorta üdvösségünkről, felelkezzenk Iste-
nünkről; el-ragadna a' test minket.

Azért Isten keresztekkel, lanyargat min-
ket terhekkal, hogy meg-tartsan az életre: A'
békeséges tűréssel, kerelztnek viselésével utat
nyisson üdvösségre.

Itt a' kerelztnek súlysága, kicsint tart nyo-
morúsága; De végetlen Pokol kinnya: ott ö-
rökké csak jaj léfzen, könnyebség toha nem
léfzen: gonótságának eza, sóldgya.

Nekünk pedig hiveinek, örök helye di-
csőségnek készítettet a' Krisztustól: Nincs osly
ember ki nyelvél, ki-mondhatná beszédé-
vel drága voltát mindenestől.

Oh! Felséges nagy Ur Isten, hatalmas igéretedben, Igaz vagy fogadásodban. Testünk-ből kimúlt lelkünket, vedd hozzád könyörgésünket, Szent Fiadban a' Krisztusban. Amen.

Más. *Ad notam* Im látod, világ vóltát. &c.

Bizonyos, tudgyuk, halál, valakit elől talál; nem nézi őtet hol áll: választás nélkül káczál.

Orája bizontalan, jövőtele tudatlan: kit le-vág igen korán, kit koros údó táján.

Sűket nem hall könyörgést, semminémű kefergést, Jaj-szót nem hall, sem kérést; sem gazdagság ígért.

Vak, nem látt semmi fényest; szegént, sem pedig kényest, kapást, 's földi Felségest, Nem néz rútat, 's szépségest.

Melztelen, el-nem vészi ruhádót, nem-is nézi: Eletedet éhezi, e' kell néki, 's ezt viszi.

Illy kegyetlen az halál, nem néz senkit csak káczál; Nem veszi semmit csak ölál, vég órádiban ha talál.

Szükség azért vigyáznunk, boldog szolgákkal várunk; kélzen hogy találtaffunk, mikor el-jő Krisztusunk.

Ekképpen nem ártalmunk halál; de lesz csak álmunk: Lesz menyben nagy jutalmunk, és örök birodalmunk.

Sőt

Sőt ugyan csúfolhattuk, a' halált bonzonthattuk: Hol fulánkod? mondhattuk: Meg-győzött Krisztus tudgyuk. (9)

Krisztus halált meg-győzte, Erettünk hogy szenvedte: Erdem-is közlőtte; csak éllünk, mint rendelte.

Éllyünk hát félelemben (2) Krisztus követésében, kereszt-viselésében, Keresztýén Izeretben.

Krisztus erre segítség, Légy holtunkor, erőlség; Ne ártson az ellenség: Végyen-bé a' dicsőség. Amen.

Más. Nota: *Imádlak tégedet láthatatlan.*

Bizonytalan vóltát világ állapottyának, változását láttuk im' minden állatoknak. Kik ma egészségben vóltak; hólnap lesznek torkában az halálnak.

Vízi buborékhoz mi életünk hasonló, Mezei virággal egyszersmind el-hervandó. Nincsen e' világon ily erős alkotmány, melly leheffen állandó.

Ha márt Isten adta, hólnapot nem ígerte, minden úraidot erőssen meg-kötözte: Hogy száz esztendőt érj, vagy csak ötvenig éll, tá-lam azt nem engedte.

(9) 1. Cor. 15. 55. (2) Philip. 2. 12.

D 3

Ból.

Bóldogbak nálunknál a' mezei virágok, kértbéli szép róflak, gyenge lilium-fálak: Nem rettegnek semmit, vidámok míg élnek; vagy on nékik határok.

Tavati melegtől igen szépen indúlnak, Ekefen újúlnek, pünkösdben virágoznak: Nyárban meg-lankadnak, hideg őzre kelvén, egyszersmind el-hervadnak.

Nincs néked úgy dolgod ember, ha meg-gondolod; Erős szám-adásod, bizonytalan halálod: Meddig élsz nem tudod; de az nyilván nagyon, hogy egyszer meg-kelhalnod.

Elő-óráját is születésed napjának, Jaj-szóval kezdetted idejét az világnak: Jaj léssen köz-pe, jaj léssen a' vége, az te ki-múlásodnak.

Semmit abban nem tudsz, temetésed hol léssen; gyalázatos léssen, vagy tisztefésség léssen: Egi madaraknak, avagy az vadaknak: hasa koporsód léssen.

Mit ragatzkodol hát olly igen e' világhoz: Meg-vér az Ur lsten, ne bizzál tárházadhoz: Nagyob gazdagsága volt Cræsus Királynak; Hasonló lett köldushoz.

Világ Bíró Sándor nem elégedett a val, Hogy mind e' világot el-birta hatalmával: Magát lsten gyanánt imádtattya vala nagy fel-füvalkodással.

Azon-

Azon-közben néki mérget adának in-nya, Egy számár körömből nagy Babyloniában: színe el-változék, a' Király meg hala: 's hát nincs néki hatalma.

Tegnap nem elég vólt e' világ gazdagsága; Immát halva fekszik, csak négy ling föld hajléka: Az előtt lakozott szép friss palotákban; most a' földnek gyomrában.

Nincs hát itt mi-nékünk maradandó városunk (a): A' mint Szent Pál írja; szarandokság járasunk (b) Ha ma vigan lakunk, né-tálam az Urtól hólnap el-hivattatunk.

Meg-kérdik ott ember, mint éltel e' világban; Ha igazán jártál a' te hivatalodban? számot adsz arról-is ha mit el-rejtettél az Ur talentomában. (c)

Felebarátodat ha meg-kisfebbítetted; Hirében nevében, ha őtet meg-sértetted? Ha te javaidot igazán kerested? A' szegént segéttetted?

Minden embér azért magát meg-óltalmazza; Ragalmazásoktól nyelvét meg-tartóztatla: El-veszendő kincsért, aranyért ezüstért lelkét el-ne árúllyá.

Halandó vóltáról gyakorta emlékezzék; magát elfelejtvén, ollyat ne cselekedgyék,

(a) Hebr. 13. 14. (b) 2. Cor. 5. 6. (c) Mat. 19.

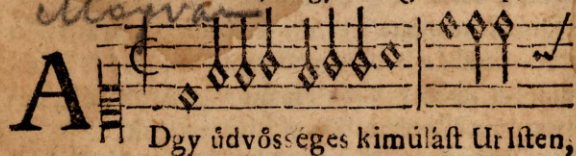
D4

lsten

Isten tisztességét mellyel meg-bántaná , arról meg- emlékezzék.

Őrök nyugalmat adgy Uram hivedeknek ; Dicső világosság fényeskedgyék lelkeknek. Hogy tégedet menyben nagy dicsőségben örökké dicsírjenek. Amen.

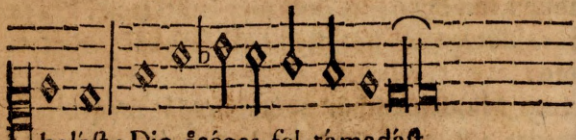
Más. Nota : Az nap nagy haragnak napja.

Dgy üdvösséges kimúlást Ur Isten,

és el-nyugovást: Testünk szerént jó meg-

halást ; Dicsőséges fel-támadást.

Nincs itt maradó várafunk ; de jövődöt kel-keresnünk. Az örök életet várnunk , Ez reménségben ki-múlunk.

E' földön olyan életünk , Mikent a' virág, szépségünk : El változik mi életünk, koporsó. ba bé-tétetünk. Rotha-

Rothadandó test enyészik , Földé ismég el-változik : Lelkünk Istenben nyúgodik, n'ig e' világ végeződik.

Ertelmünk nincs arról nekünk , mikor végződik életünk : Azért Krisztustól intetünk ; Hogy mindenkor készen legyünk.

Azért tellyes készülettel, várjuk Krisztust igaz hittel; Keresztyéni szeretettel, találatásunk Bölcs szűzekkel.

Senki magát el-ne bizza ; Istennek lelkét ajánlya : Nagy bizodalommal vallyá, Krisztust hogy a' testben láttya.

De nagy dicsőségek léfzen Híveknek az-ítéletben; Hogy fel-támadnak ez testben, Léfzenek az örök életben.

Ezen testtel fel-támadunk , Ezen kézzel, lábbal állunk ; Krisztusnak akkor udvarlunk , Nagy fok szenteket ott látunk.

Semmi fáradság testünkben ; De mint a' nap, fényes léfzen : Nehézségünk ott nem léfzen ; de nagy gyorsaságunk léfzen.

Istennek kegyelmes szava , Híveket akkor bé-híja , Örökké-való országba , Az Angyalitársaságba.

Istennél örökké léfzünk, testestől lelkestől élünk : Mind örökké ott örülünk ; Kit most kinem beszélhetünk.

Adgyad ezt Ur Isten nekünk; 's kikét
közülünk temerünk: Légyen örök dicsősé-
günk, világos szép fényességünk. Amen.

Az Itilerről. *Dies ira dies illa. &c.*

Azon nótara mondhatni. Más notáját lásd a' Régi
Szombati Cant. pag. 195.

AZ nap nagy haragnak napja, világot téfzi
hamúvá. David Sibillával mondgya. R.

Melly nagy rettegés lesz akkor, A' Biró-
nak eljötekor, szonyú szám-vételekor! R.

A' trombiták meg-harognak, kikre hól-
tak fel-támadnak, Törvény-ízekhez állattat-
nak. R.

Hálál 's természet el ájúl, látván hogy
az holt sírjából, a' szám-adásra fel-indúl. R.

Irott könyvek el hozatnak, kikben min-
denek meg vannak; Honnan sentenciát
mondnak. R.

Azért a' Biró lé-ülvén, 's minden titkot
ki jelentvén; végső szót vár minden félvén. R.

Akkor szegény mit felellyek? szószóllójúl
kit kereffek? Holot még a' jók-is félnek. R.

Földnek rettenetes Ura; Menynek irgal-
mas adója: Follyon reám sebed kúttya. R.

Kegyes Jესus emlékezzél, hogy értem-is
ként szenvettél ki-múltomkor kedveltefsél. R.

Keres-

Keresvén engem farattál; Meg-váltván,
ként nagyot látrál: ingyen tűrni ne láttas-
sál. R.

Büntetés igaz Birója, Légy bűnöm meg-
bocsátója, szám-adalom tágitója. R.

Nyögök fok bűneim alatt, Orczám pí-
rúl vétkem miatt; nyúcsd szegénynek malaz-
todat. R.

Ki Magdolnán könyörülél, az Latornak
meg-engedel; Belém reménséget öntél. R.

Könyörgésim méltatlanok; De érdemid
nasznállyanak: Örök kénok néartsanak. R.

Rendelly állást a' juhok közt; Hogy ne
egyek a' bakok közt: Hanem jób felől az jók
közt. R.

Az átkoztakot itilvén, 's Gehenna tűzé-
re vetvén; Vigy engem dicsőségedben. R.

Alázatosan könyörgök, Töredelmes szí-
vet nyújtok: Végső napon viseld gondom. R.

Aza' nap siralmas leszén, Mikoron por-
ból fel-rezzen A' bűnös; hogy törvént vé-
gyen. R.

Ennek azért légy irgalmas, Kegyes Je-
sus légy jútalmas: Légyen helye nyugodal-
mas. R. Amen.

A' jó

A jó életű, Istenfélő ember teteme felett.

Nota: Már el-mégyek az örömbbe.

Mostan kik itt jelen vattok, koporsóm
mellet állotok; En meg-holt néktek
így izólok.

Tudgyátok, meg-keel halnotok, kopor-
sóba bé-fzálnotok; szemétekkkel jól láttjátok.

Azért az Isten igéjét Halgalsátok Sz: be-
szédet, fogadgyátok jó intését.

Mert el-marad minden jószág, El-hagyat-
tatik gazdagság, Ez világi minden hívság.

Az Istennek Sz: Igéje, Marad nálatok be-
széde; mellyel mentek eleibe.

Senkit itten gazdagsága, sem hatalmas
Urasága, nem tarhat meg nagy jószágá.

Cresus Királyt gazdagsága, sem Attilát
nagy hatalma, Alexandert birodalma,

Xerxes Királyt sok száz népe, Davidot ha-
di serege, Heftort sem menté ereje.

Cicerót ékes szóllása, Absolont szép á-
brázattya, Salamont bölcs tudománya,

Nem mentheték meg haláltól, magokat
a' koporsótól: Ki-múltanak e' világból.

Mert vóltak ők-is halandók, és testek-
ben mind romlandók, nem sok ideig állandók.

Az halál a' bűnnek sóldgya, A' mint
Szent

Szent Pál bizonyittya: Tehát minden meg-kö-
stöllyá.

Tudván romlandó vóltomat, Istenhez-
valóútamat, készitertem én magamat.

Intlek, ti-is készülyetek, kik halandó
testben éltek; A' Krisztussal hogy legyetek.

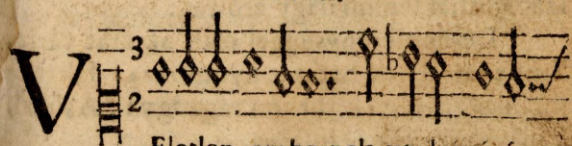
En Abrahám kebelében, mondhatat/an
nagy örömben, Lélszek fényes dicsőségben.

Nem lesz testemben kinlódás, el-törülte-
tik a' sírás, szemeimről könny-hullatás.

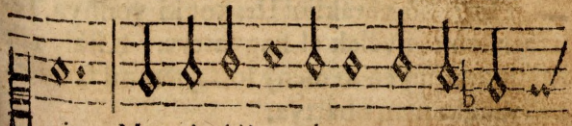
Jesus előtt Angyalokkal, Udvartok ott
Profetákkal, Elek Isten látásával.

Engedyed ezt Szent Ur Isten, ki-múlt hi-
veknek kegyessen: Nyúgofztald-meg őket.
Amen.

A' jó Atya vagy Anya, kedves magzatitól
búcsúzik.

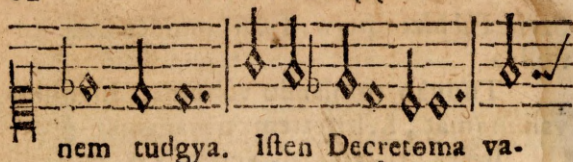

Eletlen embernek utolsó órá

ja, Megvisgálhatatlan fenki az

Nem

Arany, ezüst, szépség, drága kő, ékes-ség, Halál ellen semmi akár-mi frissesség, Czi-fra, és ründöklő iratot fényesség, Meg-nem szabadithat semmi nagy erősség.

Lesben ferénységgel csak az órát várja, Ember életének határát nyomozza: Hirtelen-műl mingyárt csak torkon ragadgya; Asóval, kapával jószágától fosztya.

Erős kő-várakból Urakat ki-vonnya, Te-li tárhazokat vélek el-hagyattya. Királynak koldusnak ilyen kemény forsa; semmi szerzet-béli magát nem óhattya.

Nékem

Nékem-is órámot nyilván közel hozta, A' halál illattya testem által-járta: Nehéz beteg-ségem bizonynal mütattya; Hogy lelkemnek el-kell testemtől válnia.

Már Tőlem el-marad én minden jószá-gom: Továb életemet már nem halaszthatom: Edes árváimtól, noha meg-kel válnom; nem soká utánnam öket-is el-várom.

Jeretek azért hozzám fiaim leányim, kikre életemben néztek szemeim: Hallyátok-meg mostan utolsó beszédim, Míg meg-hidegűl-nek fájdalmas tetemim.

Nékem el-kell mennem lártjátok olly ú-tra, mellyről immár többé nem térhetek visz-sza: Ez léfzen fiaim végső búcsúzása Edes Atyá-toknak (*Anyátoknak*;) meg szűnik szóllása.

Vallyon életemet hogy ha elé-hozom, Bú-bánat fáratság számtalan fájdalom: keresz-t, fok háború bántotta vígságom; 's hát hogy ne kívánnyam immár nyűgovásom.

II. RESZE.

Vége szakad im'majd minden kinaimnak, Sötét koporsóban tetemim nyűgofznak: Izen-ként egymástól noha szakadoznak; De itélet napján helyekre állatnak.

Számtalan bánatom tőlem el-maradnak, Nagy fok nyavalyáim engemet el-hagynak: Többé

Többé immár rajtam nem uralkodhatnak. Eő-
rök ségül rólam reátok szállanak.

Fiaim azért ti Istent szolgályátok ; ő. elle-
ne kérlek, ne zúgolódgyatok : segítségét tőle
mindenben várjátok, Nem hágy mert irgalmas
mennyei Atyátok.

Nagy híven ő néki szavát fogadgyátok,
Es parancsolatit igen meg-tartsátok : Az ő Sz:
igéit gyakran halgassátok ; Miképpen én-tő-
lem fiaim láttátok.

Ehezőt, idegent, szomjúhozót, bennát,
A' kik titölletek kérnek alamisnát, Megne u-
tallyatok kőrbeteget némát ; Krisztusnak visé-
lik azok ábrázattyát.

Nagy boldogúl lészén ekképpen dólgo-
tok ; A' mennybéli Isten lészén Tutorotok : Es
a' Sz: Angyalok őltalmazóitok. Ne félljétek
semmit, legyetek bátorok.

Atyátoknak (*Anyátoknak*) szavát ti meg-
halgassátok, Mindenekben néki híven szol-
gályátok : Akarattya ellen meg-ne mozdúlya-
tok, kegyes intésinek fejétek hajtsátok.

Tudom ő néki-is élete, mint pára ; Ha ma
vagyon hólnap szálhat koporsóra : Hogy ha e-
lőttetek történik halála, Temetésétek őt-is az
én koporsómba.

Ti-magatok között eggyesek legyetek,
Ha mit nem értetek, mástól meg-kérdgyétek.
Kevély-

Kevélységet pompát igen gyűlöllyetek ; Visz-
sza-vonást, patvart ti elkerüllyetek.

III. RESZE.

Engedelmességben Krisztust kövessétek ;
senkit meg-csúfolván meg-ne nevéssétek. A'
Hitben erőssék mind végig legyetek : Idegen
tudománt ti bé-ne vegyetek.

Semmiben serénybek soha ne legyetek ;
Minthogy lelketekre gondot visellyetek : Jó-
zanságban elvén az Istent félljétek ; Hogy di-
csekedhessem előtte veleitek.

Tudom ha ezeket meg-cselekeditek, Isten-
nél mennyekben ti kedvesek lésztek : Az em-
berek előtt becsülletet nyertek. A' Seregek U-
ra ezt téfzi veleitek.

Az én beszédimről meg-émlékezzetek : Az
Ur Isten légyen fiaim veleitek, Szentséges lel-
kével vezérlyen bennetek ; Hogy mint a' szép
Czedrus nevelkedhessetek.

Menybéli nagy Isten néked hálát adok. Te
Sz: Felségednek dicsőretet mondok örök böl-
dog-ságba míg hozzád fel-jutok ; kire segítsé-
get Uram tőled várok.

Engemet eddiglen hogy te meg-tartor-
tál ; Noha mint Szent Jóbot gyakorta sujtor-
tál : De sirásom látván kegyessen meg-szántál ;
Bizzál fiam ne féllj : ismét így szőlőtartál.

Nagy örömmel vigan megyek az öröm-
ben

ben, Illy reménség vagy az én kebelemben: Szenvedésim után örök dicsőségben Részeslésefz engem szentek örömében.

IV. RESZE.

Vég-búcsúmat vészem Világi hívságtól, A' nagy sarczoltató fájdalmas kínoktól: Immáron meg-válom minden nyavalyáktól; Mellyek gyötrőrtének testben nyomorúttul.

Mostan oh! én lelkem, mint fogoly tömlécből, Majd meg-menekedel, és ki-megy e' testből: Ottan meg-szabadúlsz a' sok inségek-ből, Bú-bánat, fájdalom, és sok késértetből.

Es noha föld-alá rétetel verembe, Holott léfesz ugyan férgek eledele: De ismét lelkemmel erefztetel egybe; Légy jó reménségben bé mégy dicsőségbe.

Itéletnek mikor el-jő az ő napja, Akkor meg-fúvallik Isten trombitája: Mellynek harfogását minden test meg-hallja. Mi Urunk Krisztusnak bé-telik mondása. (d)

Légyen már békeség, Kévánom ti-néktek, kik még töb ideig e' világban éltek: Az Ur Isten légyen minden segítségetek. Vigyázás, józanság légyen életetek.

Immáron ennékem mind meg-bocsáfsatok, Mind kisedetek nagyok, kik még élők vartok: Az én halálon, semmit ne írjatok.

(d) Matt. 24. 31.

Isten

Isten nyúgosztallyon; inkább azt mongyátok.

Istennek Sz: Fia, a' te kezeidbe Lelkemet ajánlom, vedd-hozzád kedvedbe: Vigy-bé Uram kérlek Atyád eleibe, Helyheztéls engem-iszentek feregibe.

Igy búcsúzik tőlünk kedves atyánk fia, Néki meg-bocsáfsunk tőlünk azt kívánja: Es hogy az Ur Isten öter nyúgosztallya; Illy Szent gondolattal(e) mindenikünk mondgya. Amen.

Jámbor HázafoK teteme felett.

Azon Notara.

SOk rendbéli népek, kik most jelen vartok, végső szolgálatot én-hozzá-műtattok; En Anyámnak földnek keblébe rakartok: Ezzel tisztetek hogy meg-műtásátok.

Isten így akarta, ennek így kel lenni, ő végezésének mindenben bételni: Régi Szent Atyáknak reá keller menni; A' bűnert az testnek egyszer megkel halni.

Már én-is róletek kedves jó feleim, Ihon el-távozom szerelmes szomszédim; kedves hűvös társam, és jó rokonságim; Isten ajándéka, szerelmes magzatim.

Adgyon az Ur Isten ti-néktek Sz: Lelket, Híter, Reménséget, élő szeretetet: adgyon e-gélséget, és szent békeséget; Halálotok után örök üdvőiséget.

(e) 2. Machab. 12. 46.

E 3

E 12

Ez a' csalárd világ megne tartóztasson Isten-tisztelettől a' test el-ne vonnyon; Jóraló restség veletek ne birjon, Torkoság, rézség titek meg ne csallyon.

Kévánatos az hely, hova én indultam; Mellyről még éltemben nagy sok jót hallottam: Es jó reménységben én mindenkor voltam: Im-már Krisztusomtól oda szöllittattam.

Angyali szép Zengés léfzen kedvelsége ott az én lelkemnek, szép gyönyörúsége: Es ő eledale Isten dicsősége Léfzen; mellynek soha nem adatik vége.

Arkangyalok kez dik ott az Alleluiát, sok ezer Szentekkel mondgyák szép Notáját: Sz: Sz: az Isten ő Felsegét áldgyák, fáradhatatlanul nevét magasztalják.

Vajha! volta-képpen meg-tudhattam volna; köztetek éltemben, miként légyen dolga Dicső Menyországoknak; én ezt nagy ohajtva Istentől mind éjjel, 's nappal kértem volna.

Csendesfűly sirástól kedves hűtvős társom, Ne bánkodgyál kérlek, hogy így történt sorfom: Mert noha testemet fogtabé koporsóm; De végetlen léfzen menyben boldog sorfom.

Ha miben vétettél, téged nem vádollok, Bíró eleibe azért nem citállak: De utánnam jöni kedvesem el-várlak; Hiszem hogy még menyben tégedet meglátlak.

Ha miben vétettem, te-is felejtkezzél, Ró-lam

Iam hív társodról jóval emlékezzél: Utánnam készülvén, jöni igyekezzél. Ugy fussad pályadot, hogy megne ütközzél.

Nem vitellyük menyben házasságnak terhit: Ott nem házafodik lenki, sem házafit: Lé-szünk mint Angyalok, Sz: Irás így tanit(f) Ag-gódás, fájdalom többé nem kelerit.

- Világban míg Isten megtart, arra kérlek; Jó gondviseelésben árvaím legyenek: Istenes életben e' földön éllyenek; Hogy ok-is koronát Istentől vegyenek. Amen.

Egy szentelt vítéznak készülőt fűvő trombitájá.

Azon Notara, vagy Mit bízik ez világ &c.

Szegény gyalró ember, jaj! melly nyomorult vagy! Nem ládd-e nyavalyád minden felől melly nagy? Bár látnál dólgothoz, a' míg az úton vagy: Irnád ratziódat; mert szám-adáfod nagy.

Látod jól, minden nap történő példákban; Hogy az halál sier, nem kékik dólgában: A' kirelől, utól talál, hálójában Kerget kegyet-lenül, 's nehéz rabságában.

Egész gyermekséged idejétől főgva, va-lamit mivelte fel-van hidgyed irva: Csak mi kis bűnöd-is nem lesz el-titkolva; E' világ lát-ra lesz ki-nyilatkozva.

(f) Matt. 22. 30.

Ingyen sem gondolnád, melly kicsin vét-
kedért, Melly nehéz bajod lesz hivolkodó szó-
dért: Hát gyilkos, parázna, ocsmány élete-
dért, Részeges, kóborló mit remélhetz azért?

Hazug, Szentség-törő, fondor, rágal-
mazó, Fösvény, 's jóra tunya, rozra lán-
gázó: Hamis törvény-tévő, árát nyomorító;
Ezért mit ád néked amaz igaz Bíró?

Mit gondolsz, ki a' bünt, mint a' vizet
iszod? Talám azt véled, hogy nincsen igaz Bí-
ród? vagy, hogy e' világot mind örökké bi-
rod? Eletedet mindgyárt hogy meg nem job-
bitod.

Vagyon-e híreddel, hogy készülőt fújtak?
Készen a' trombitás, majd indulót fújnak: El-
kell menned hidgyed, bizony itt nem hagy-
nak. Mint lesz dőlgod hogy-ha készületlen
kapnak?

Kérlek, süketségre ne vedd intésemet; A'
míg üdöd vagyon, jobbitsd életedet: sok roz
dőlgaídról kövefd Istenedet; Fordítsd e'trom-
bita-szóra fűleidet.

De mindenek felett erre légyen gondod,
Hogy légyen ez útra sok bév takarmányod:
Tár-szekered meg-kell jól éléssel raknod; Ne
légyen ez hadban hogy fogyatkozáso.

Vaj! ki csúdas törvény vagyon e' tábor-
ban! ott semmi mód nincsen a' szabad sákmány-
ban: szükség, hogy jó kincsed légyen tarlo-
lyodban,

lyodban, Haszonnal ha akar sz harczolni ez had-
ban.

Nem hagynak ott semmit erővel el-ven-
ni; Innét a' mi élést vislsz, avar kel élni: Ha jó
készülettel oda nem fogsz menni; Veszedelem,
éhség, rabság kezd követni.

Kegyetlenek pedig ott a' tömlecz-tartók;
Szépen ok nem szólnak, mert igen káromlók:
Akármint sirjanak ott a' szegény rabok; Nem
leszen ott, a' ki könyörüllyön rajtok.

Egy csep viz sem lesz ott, akár-mint szom-
júzzál, Párna-sák-is nincs ott, a' mellyen alud-
gyál; Vagy egy perczentéig hogy kósztok
nyughafsál: Mert ott egyéb nincsen örök sira-
lomnál.

Régi adótságid írva elé-hozzák, 's a' me-
nyi Sommával tartozol, meg-látták: Uso-
rával töled azt mind meg-kévánnák; Ha meg-
nem fizethetz, bóród-is le-vonnyák.

Tehát jól meg-gondold nyomorúlt vól-
todat, Hamis reméniséggel ne biztasd maga-
dot: Megtréfál e' világ, ójad hát magadot, Vé-
letlen veszélybe ne szakazd nyakadot.

Siefs, engeszteld-meg a' te Istenedet, Ne
halafzd sokáig te meg-térésedet: Es meg-job-
bitani ne késsél életedet; Ma kezd-el, mert ta-
lám nem várnak tégedet.

Penitenciára a' míg üdöd vagy, Ad-
dig viselly gondot, dölögöd míg jól vagy:
El rántják a' gyékent, melly alattad vagy.
Ugy ély, hogy utánnad ki-ki mind jót mond-
gyon.

Abban bizonyos vagy, hogy meg-keltyen
hálnod; De idejét, helyet annak nem tudha-
tod: Kemény szám-adásra elé kell állanod,
Ezer szóra sem lesz eggyet mit mondanod.

Vigyázz dölgaiddra hát, és légy jó készen,
E' trombita szózat talállyon olly hitben; Hogy
indúlhasz útra azonnal örömben, Es jó életedért
fizetted légyen.

Panaszolkodóknak nyisd-meg füleidet,
Az alamisnára nyútsd-ki kezeidet: A' szüköl-
ködőktől ne kíméld pénzedet; Ezért meny-or-
szágban megadgyak béreder.

Ehezőknek, ne szánd, szegd-meg keny-
reder, Látogasd a' szegény rabok tömlecz-
ket: segéllyed, 's vizsgáltsd a' kór-betegeket,
Es a' meg-hóltaknak temesd-el testeket.

Rongyost ruházz, mutasd keresztyén vól-
todat; Ne egyék csak férgek fok takarmányo-
dat: Ne tölts csak dúskára fok hordó borodat,
ne tarts mint rabodat szegény jobbágyodat.

Pogány módra meg ne ronts a' törvénye-
ket, óltalmazd az árvát, és az özvegyeket: Cse-
léded közt csínálly istenes rendeket; Mert meg-
kéri Isten kezedből lelkeket.

Egész

Egész életednek tellyes napjaiban, Vagy
eszel, vagy iszol, vagy nyugszol ágyadban;
Ejjeli nappali fok fáradságidban, E' trombita szó-
ra vigyázz dölgaiddban.

Csínálly barátokat, hamis mammonából,
Hogy mikor meg-fordúlsz szarándokságodból:
Ki ne rekesztessél az örök hajlékból, A' bődög
szenteknek szép társaságából.

Cseréld-meg magadnak az el-múló jó-
kon, Valts-meg Meny-országot fok gazdagsá-
gidon: Ne kapdos héában e' csalárd világon;
Mert meghalsz mint mások te-is azon módon.

A' pallya-futóknak tudd-e szokásokat?
Mind addig fáradsz, a' míg jútalmokat El-
vévén, örömmel nyugottják magokat; El-
múlt kifs munkáért látván fok hasznokat.

Te-néked is fel-van téve a' jútalom, A'
Meny-országbeli bődög nyugalom: Fuffad
jól pallyádot, 's ez a' birodalom Néked meg-a-
datik; igaz hittel vallom.

Oh Felséges Isten? Mennynek, földnek
Ura, Tekints kegyelmesen rám szegény szől-
gádra: Segélly, hogy juthassak jó pallya futás-
ra; Utamot igazgald, te Sz: Országodra.

Reám ki-árasztott számtalan fok jóder, En-is Sz: nevedet kegyelmességedért: Aldom,
's magasztalom te nagy jó-vóltodért, Erdem
felett való irgalmasságodért.

Mondván; Sz: Sz: Sz: a' Seregeknek Ura

E s

Minden

Minden állat őtet áldgya, 's magasztallya. Nékie szolgályn, és őtet imádgya. Ugy légyen, ugy légyen. Amen, minden mondgya.

Más Régi Enek.

Nota: Sok rendbéli próbák vannak. pag. 34.

HA gondolod élő ember te állapotodat; Melly nehezen, nagy munkával éled világodat, verítékkal, 's nagy gondokkal táplálsd magadat.

Azt jól látod, hogy e' világ igen álhatatlan: Ha mit ád-is, de nem leszen mind egy állapotban. Hát ne hidgyed csalárd voltát; mert megcsalalodogodban.

Azt-is hallod, melly fokoknak volt nagy gazdagságok, fok marhájak, 's nagy fok kincsek, és nagy Uraságok. Im' jól látod, halál által ki-múltak mind azok.

Ki volt gazdagb e' világon, mint Cresus Király volt? Nem mentheté meg sok kincse; Végre ő is megholt. Alexandert meg-nem menté, noha hatalmas volt.

Ki volt szenteb, idejében vallyon a' Sz: Jóbnál? Ki birt marhát az időben többet ő nála? De lám nem volt ő néki-is frigye az halállal.

Senkit azért, imé látod, hogy az halál nem néz, mind gazdagot, szegény rendűt ő elvinni nagy kéfz: Ha az határ kit Isten tett, emberhez közel lesz.

A' fok

A' fok vétek meg-ne nyomjon, halálodhoz légy kéfz. Azt véled-e, hogy az halál olyan, mint lépes-méz? Ha meg nem térsz, örök kint, jajt, hidgyed az által véfz.

Gazdag vagy-e avagy szegény? tégedet az nem ment: Sem okolság, lám bölcseség nem tarthat itt ellent. A' Császárság és Királyság haláltól meg-nem ment.

El-mehet-e ő előtte kietlen helyekben? Vaj-ki okos! bizony meg-lel, 's meg-kínoztettedben. Es az után ugyan bé-vet földbe mély veremben.

Matufálem, Adam, Noë melly sokáig éltek! De lám végre hálójába halálnak kerültek. Eő-előtte semmi helyen el-nem rejtezhettek.

A' Sz: Pállal ha beszélnél te világnak fia: El-rendelte Isten; egyszer hogy megy-hally, azt mondgya. (g) Hagy békét hát e' világnak; Készülly a' nagy útra.

Ha az Isten te előtted el-vészi társadot, Atyád-fiát leányodat, kedves szép fiadot: Azért kérlek, ide halgass, meg-gondolván aztot:

Hogy nem esett ez te rajtad mostan történetből; De Istennek nagy Atyai kegyelmességéből: Ezzel akart meg-probálni, 's inteni hitedről.

Jól-tudod azt, nem a' végre ember teremtetél, Hogy örökké e' világon csendesség-

(g) Hebr. 9. 27.

ben

ben élnél : De hogy Menyben , meg üresfűlt karba bé vitetnél.

Meny-orfágnak boldogságát mi legyen lám hallod , Nagy , vég-nélkül-való jóinak , 's örömnnek azt vallod : Hát nem szükség halottadot felettéb siratnod.

Mert ő meg ment , e' világnak számtalan kinyjától ; Nincs félelme semmi némű háborúságoktól : Menyben leszen vig öröme Isten jó-vóltából.

Vízfsza nem jó ; de oda vár : Te-is készüly hozzá Istenes jó készülettel ; hogy bé mehefs oda , Honnét pártos Angyalokat Isten el-ki hánya.

Ne csak mondgyad ; Uram ! Uram ! Esztelen fűzekkel ; Hanem Isten akarattyát cselekedetekkel (b) Tellyesítsed : Ugy mehetcz-bé Menybe a' Szentekkel.

Oh ! Mennyeknek , földnek Ura , kegyelmes Teremtőnk , Adgy Sz : Lelket hogy halálhoz légyen készületünk ; Hogy adhassuk vízfsza néked készen a' mi lelkünk.

Vigasztald-meg míg itt élünk keserves szívünket , siralmunkért adgy örömet érnünk ; és lelkünket vezérellyed üdvösségre : hald-meg kérésünket.

Nyűgöszald-meg kegyes Isten a' ki-múlt hiveket , Es az örök világosság fogadgya lelke-

(b) Mat. 25. v. 11. & c. 7. 21,

ket.

ket. Halgassad-meg irgalmassan mi könyörgésünket. Amen.

Más. Nota: Ember emlékezzél &c. *sup. pag. 19.*

O H te meg-halandó emberi nemzetség !
E' világon élted melly igen vesztesség :
Ha te-néked nem-kell Kríztus egy üdvösség.

Mit üzöd olly igen ez árnyék világot ? követed a' testi szorgalmatosságot ? Miért nem hagyod-el a' fok csalárdságot.

Csak foglalatós vagy hivságos dólgo-ban , A' fok részegségben és dobzódásokban , külömb. külömb-féle fok gonofságokban.

Tudod hogy az halál rajtad uralkodik : Nem tudod melly órán lelkedet ki-vészik : valamiként éltél , tudgyad meg-kérdezik.

Im' az Ur Istennek rajtad nagy ostroma , külö ellenségnek ő nyomorgatása : Keserű halálnak rettenetes-vóltja.

Dög-halálnak mérge , látod rajtad vagon : Mit tudsz benne , ha ma lelked el-ki múllyon ? Isten eleibe szám-adásra állyon.

Még sem isméried-meg te állapotodat , Nagy vakmerőségre vetetted magadot : Mit csudáld tehát veszendő forfodat ?

Jai ! a' te életed ollyan , mint a' virág , nagy hamar meg-hervad , el-szárad mint egy ág : Illy hasznót ad néked a' veszendő világ.

El-mú-

El-múlik, mint árnyék, ember a' te napod, Mint a' füst, és pára életed, ha látod: Egy szem-pillantásban, hogy ha élsz nem tudod.

Ebredgyél-fel immár, vedd magad eszedben; Hadd-el büneidet, ély jámbor életben: Isten félelmében, Hitben, Reménségben.

Nagy örömmel kézűly a' Krisztus napjára, Mikor el-jő hozzád a' te halálodra, vigan várjad ötet szabadulásfodra.

Mert minden inségből akkor ki-ment téged, Igirt bődogságod meg-adgya te-néked; Ha lesz Reménséged, Hited, Szereteted.

Halálod óráján, híjad segítségére, Lelkedet ajánlyad hatalmas kezébe; Bizzál, téged viszen örök dicsőségbe.

Adgy bődög ki-múlást Uram hiveidnek, örök nyúgodalmat ki-múltak lelkének: Kiért mind örökké téged dicfirjenek. Amen.

A' Halál szomorítása ellen vigasztaltatunk.

Nota: Hággyatok-el hiv Kereiztyének. &c.

Szent Pál Apostolnak írása, lelkünknek vigasztalása: Az halál ellen biztatása. Eképpen ővagyon mondása (i)

A' külső ember ha meg-romol; A' belső ember meg nem bomol: Sőt napról napra szépen újul, Istenben naponként vidámul.

(i) 2. Cor. 4. á 2. 16. & 1. á 2. 1. 1.

Nyome

Nyomorúságinknak ideje, keveset tart rajunk terhe: de azoknak el-fzenvedése, Lelkünknek lesz dicsőítése.

El-múlándó az, a' mit látunk; Azért avar nem gondolunk: Azokról inkább gondolokunk, mellyekkel örökké vigadunk.

Földi házunk ha megrontatik; Istentől más készítetik, Menyben kéz-nélkül építetik, Es örök életünk adatik.

Sok fohászzkodást azért tészünk, örök házukba sietünk. Istentől mellyben helyhezteünk; jó élet ha lesz öltöztetünk.

Mért ez testet a' kik viseljük, nyögéssel terhét szzenvedgyük: Fel-öltöztetni mi kívánunk, halálból életre vágyódunk.

Isten minket arra teremtet, Az életre ő készítet; Lelkével magának el-jegyzet: Szívünkben nagy örömet ízerzett.

Tudgyuk, hogy míg ez testben vagyunk, Az Istentől távol járunk: Hit által jóvendőket várunk; Mellyeket szemmel most nem látunk.

Vagyon pedig nagy bizodalunk; Es együtt jó akaratunk; A' testből hogy mi ki-költözzünk, Az Urnál és hogy jelen légyünk.

Azért mi azon igyekezünk, Hogy Isten kedvében légyünk: Akár itt, a' míg távollé-szünk; Akár, hogy testből ki-költözzünk.

Mert mind az itéletre mégyünk, Krisztus e-lőtt

lött megjelenünk: Juralmat akkor tőle veszünk;
Ha mi jót, vagy gonósz miveltünk.

Minden ember jól meg-gondollya; Melly
nagy Istennek haragja, Bűn ellen ő bozú-állá-
sa: Eletét azért meg-jobbítsa.

A' Krisztus nekünk remétségünk, Szent
Attyával békéltetők: Csak legyen benne igaz
hitünk; Szeretet legyen ölrőzetünk.

Adgya mi-nékünk Szent malasztyát, Ele-
tünknek jó folyását: Hogy holtunk után ből-
dagságot, Véhelsük lelkünk nyúgovását.
Amen.

A' meg-halandó embernek biztatása.

Nota: Bűnnek az ő sóldgya az halál &c.

S Zomorú az halál a' gyarló embernek, Ha-
lál követitől mindenek rettegnek: Kivált-
képpen kik ez világnak örülnek; Nehéz
e' világtól meg-válni ezeknek.

Eletünk e' földön, micfoda? csak fogság:
Mellyben étünk itunk, bánat szomorúság. Jaj-
szó, fok ohajtás, fájdalom, fáradság. Még sem
kévánkozik innér a' gyarlóság.

Panaszolkodását a' gyarló embernek, hal-
lottad gyakorra a' Izegény betegnek: Jaj! meg-
halok, ugymond; látom életemnek, Testemtől
válásár már az én lelkemnek.

Ne fély, nem magad vagy az halálnak út-
tyán;

tyán: A' meg-holt szenteknek el-mehetoz
nyomdokán: Te-előtted fokban mentenek,
meg-halván; Mi-is mind utánnad költözünk
ezután.

Világra halandó szüléktől származtál,
fok keferúséget életedben láttal: keferű vólt
az-is a' mit ettél, ittál; ihol mind ezeknek vé-
gére jutottál.

Kévánsz-e lelkedben halhatatlan lenni?
Kész légy itt e' földön test-szerént meghalni:
Mert az halál által fogsz örökké élni; Csak jó
készülettel várjad azt el-jöni.

Öröm és vigaság a' szegény raboknak,
Ha valaki által kiszabadúlhatnak. Rab vagy
itt a' testben; ha hiszsz Sz: Pálnak: Azért
inkáb örüly szabaduláodnak.

II. RESZ E.

Romlandó ez élet, csak veszendő virág;
Mellyben im' jól látod, hogy minden csak hi-
ság, Fáradság, fájdalom, és fok nyomorú-
ság: Csudáalom hogy nem kell még-is a' sza-
badság.

Örömmel menny, semmi ne késlellyen té-
ged; Se pénzed, jószágod, se szép örökséged:
Edes jó cseléded, semmi ékelséged, Virághoz
hasonló szép iffiú termeted.

Szépséged helyébe szépséget ád Isten,
Jószagod helyében nagy jószagod lélen: Mel-
lyet az ellenség soha el-nem vészén; Olly kin-
csed leszel, melyet rosda meg-nem észén.

Romlando itt házad, ott romolhatat-
lan, Örökkön örökké élsz Atyád házában: A'
Krisztus Jesusnak szép társaságában; Es a' di-
cső Szentek nagy boldogságában.

Eröss Reménységgel ha az Urban bízol,
Nem halves-meg, hanem csak mint-egy el-alu-
szol: Fáratságod után az Istenben nyugszol;
Es a' dicsőségnek pohárából iszol.

Csak azt cselekedgyed, hogy igazán él-
hess; Boldogul halhass-meg, Menny-ország-
ba mehess: A' jámbor életre ne légy kéfedel-
mes; Hanem bűneidről igen töredelmes.

Bűnődöt meg-vallyad, Szent Jakab azt
mondgya (i) Szent János-is nekünk lám azont
javallya (k) Mert így adatik meg bűnünk bo-
csánattya, Így lesz mi lelkünknek boldog ki-
múlása.

Tagaidnak ha van súlyos betegsége;
Hogy ha el-érkezik test erőtlensége: Tudgyad
közél vagy on életednek vége. Akkor kíván-
tatik hited erőssége.

Ojjad te magadot kétségbe-eséstől; Ar-

(i) Jac. 5. 16, (k) 1. Jo. 1. 9.

ra való

ra való erőt kérj az Ur Istentől: Bátor légy,
ne rettegj felettéb bűnődötől; Halálával Krisztus
szabadított ettől.

Reá bíz magadot, lelked bátorítsad;
Mint drága kincsédet kezébe ajánlyad: Az illet
napján hogy tőle meg-várjad. Halálod óráján
segítségül híjad.

Ha nyelved nem szólhat, csak szived-is
hija, Mondván: Jesus Krisztus Istennek Szent
Fia; Hogy te juhaidnak ne essék egy héja; Jó-
vel, jóvel kérlek utolsó órákra.

Csendes partra vigy-ki, innét el-költöz-
vén; Mert most vagyok látom életemnek vé-
gén: Most költözöm által az halálnak révén.
Jóvel Jesus Krisztus végy hozzád idején.

III. RESZE.

Oh! édes Meg-váltom ne nézd bűnei-
met, sok, ellened való cselekedetimet: üdvös-
ségem árrát tekints érdemidet. Jóvel Jesus
Krisztus, ved-hozzád lelkemet.

Menyi sok kínokat, és halált szenved-
tél, minden bűneimért hiszem meg-fizet-él.
Atyád sem haragzik; mert meg-bekéltet-él.
Jóvel Jesus Krisztus, ad-meg mit ígértél.

Igalságod szerént ne ítéld meg engem;
Nem talál kegyelmem magán én érdemem;
F 2 Nem

Nem lehet kívülled soha üdvösségem. Jövel Jésus Krisztus édes reménségem.

Mostan hát ne kéffel, szolgádot erzed-el; Mert láttalak Uram lelki szemeimmel. A' te jelen-vóltod tellyés édesféséggel: Jövel Jésus Krisztus légy jó segítségem.

Testi életemmel már meg-elégettem, minden javaimtól el-idegenettem: Az örök életnek mert fizit érzettem. Jövel Jésus Krisztus légy gyámol melletttem.

Innét e' világból noha ki-kel mennem, noha koporsóba tétetik én testem: Tudom feltámasztván megadod én lelkem. Jövel Jésus Krisztus bátoríts meg engem.

El végeztem immár pálya-futásomat, E' világon való szarándokságomat. Hitet megtartottam, 's igaz vallásomat: Jövel Jésus Krisztus ad-meg koronámat.

Nem kívánok többé e' világon élni, Romlandó testemtől kézf lelkem elválni, kívánkozik Uram te-veled lakozni. Jövel Jésus Krisztus siesd hozzád venni.

Sok bánatom után lészem, vigaságom, A' Sz: Angyalokkal-való nyájasságom: Az én Jésu-omban van illy bizodalom. Jövel Jésus Krisztus édes kívánságom.

Az ítélet napján állassad jobboldra Testemet;

met; mellyet majd bé-tesznek a' Sírba: Az áldottak között légyek én-is számba. Jövel Jésus Krisztus üdvösségem arra.

Illyen készülettel a' mi halálunkra, Az Ur Jésum várjuk bátorításunkra: Így lészem az halál nyugosztalásunkra. Jövel Jésus Krisztus segély minket arra. Amen.

Más. Azon Notára. Vagy, Véletlen embernek. pag. 61.

A' Krisztus Jésumnak vérével nyert népek Sz: Lélek Istentől szenteltetet hívek: Kik e' siralomnak helyére gyűltetek; Hogy-Atyátok-fiát sirván szemlélljétek.

Talám az halálról akartok érteni, keserűségéről néki tudakozni: Ihon e' példából könnyen ki-hozhatni, A' halálnak mérge mit szokott mivelni.

Édes Atyánkfiát mert ő meg-fűjtotta, Az ő mérges nyíla testét által-járta: keserű fülánkját reá-bocsátotta; őtet életétől imé meg-fosztotta.

Az halálnak senki ellene nem állhat, olly orvost e' földön senki nem találhat: Fegyveres kezéből senki ki-nem vonyhat, Halálnak mérgétől senki meg-nem óhat.

Tudom hogy hallottál régen Sz: Atyákat, A' meg-hóltak közül sok vén jámborokat; ki-

ket a' halálnak ő mérge me- fűjtött, e' földi élet-
től csak hamar meg- fűjtött.

A' te gyenge tested tud-d-é, mivé léfzen?
Minden állatoknál utálatosó léfzen, kigyók
békák érke koporsóban léfzen; És a' szegény
lélek számadásra mégyen.

Hogy nem gondolkodol tehát bűneidről;
Isten ellen- valófertelmességéről? Tudod hogy
valaha számadasz mindenről; A' mititt mi-
veltél, meg-kérdeznék erről.

Indully- meg hát lelkem tekéltettség-
ben, Emeld- fel szemedet a' ründöklő égben :
Szemben légy az Urral hitben, reménségben;
Szánnyad bűneidet töredelmességben.

Fordítsuk már szemünk holt Atyákfiá-
ra, Mit mond ő mi-nékünk figyelmezzünk ar-
ra : Senki halálatomat, ugymond, ne sirassa;
Nyúgofztalljon Isten, minden inkább mondgya.

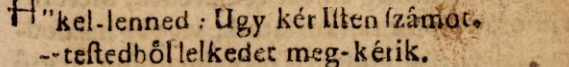
Oh áldott nap, és hold, ragyogó csilla-
gok! Folyó- vizek, erdők, mezői virágok; Kik
ennékem itten, híven szolgáltatok, Legyetek
az Urrol, kév- nom boldogok.

Ti- is én- körül- em álló jó barátim, Rajtam
szánakodó én- jó- akaróim, Isten áldásában le-
gyetek, Rokonom, Jó Atyámfiái, és kedves
izomfédim.

Nincsen egyéb hátra, fogjátok testemet,
az Urnak

Az Urnak meg-adtam immár én lelkemet.
Adgyátok a' földnek hideg tetemimet; Ké- vá-
nom nyugodni Istennél lelkemet.

A' ki- múlt lélek intése az halandókhoz.

Jusson eszedbe Isten mondása, Proféták
szava, Szentek vallása, Krisztus tanítása: Hogy
F 4 nincs

nincs világon olyan Várasunk, melly megmaradhatna. *Mert el-jő Őc.*

Az Isten mondá Paradicsomban, Első Atyánknak, ugymint Adamnak, és Eva Anyánknak: A' földből lettél, földé kel lenned, ezt szerzed magadnak. *Mert eljő a' nap. Őc.*

A' Sz: Proféták azt kiáltották; Hogy hamvak vagyunk, hamná kellennünk, földé kel változnunk: De itéletkor Isten szavára ismét feltámadunk. *Mert el-jő az nap. Őc.*

Szentek vallái nekünk jelentik; hogy meg-kel halnunk földé kel lennünk: Bűnnek ez a' öldgya: Szomorú-képpen el-temettettünk rohadandóságra. *Mert el-jő Őc.*

E' bizonyságok ha nem volnának; Mégis én néked nagy példa volnék, Halottunk azt mondgya: Tegnap eleven mert a' ki valék, im' most fekszem halva. *Mert el-jő Őc.*

Ma enyim a' Sors, hólnap tiéd lesz; Megkel sarczolni én jó barátom a' nagy adóságról: Melly réánk szállott, bűnért maradt, mi Első Atyánkról. *Mert el-jő Őc.*

Jobbíts meg ember te életedet; Mert rövid órád, mint rajtam látod, vigyáz halálodra: Es vítelly gondot szorgalmatoison végső határodra. *Mert el-jő az nap. Őc.*

Ez nagy jó dolog, hogy ti siettek, A' holt ember-

embernek temetésére, és ő látására: Mert emlékeztet holt ember teste az halandóságra. *Mert eljő a' nap, melly nap testedből lelkeidet meg-kérlek.*

Mint a' Czedrus-fa ember míg fel-nő; De mint a' virág el-hervadandó, és ő meg-halandó: Csálárde világ, nékie ne hidgy; légy Meny-bevigyázó. *Mert el-jő Őc.*

Hadgyátok-el hát ti bűnötöket, Es szógallyatok a' Nagy Istennek; méltó Sz: Uratok. A' Menny-országból Istennek Fia el-jő ti-hozzátok. *Mert el-jő a' nap. Őc.*

Számot kér tőlünk mi életünkrol, Gondolatunkrol, és beszédünkrol, hivolkodásunkrol: El-hidgyed bizony hogy ez így lesz, Sz: Maté írt arról. *Mert el-jő Őc.*

Jesus fizesse tisztelésegtetek, hideg tetemim takarásában atyafiságtokat; Ha mit vétettem, tőletek kérem meg-bocsátástokat. *Mert el-jő a' nap. Őc.*

Mennyetek-el már ti házatokhoz, Dólgotok tenni, Istent dicősrni, szeretetben élni: Es ne sirjatok, de sóvérettem jobb Istent imádní. *Mert el-jő Őc.*

Nyúgostalljad-meg kegyes Ur Isten, hivek lelkeit nagy csendességben, örök boldogságban; Tegyed részessé őket a' dicső szép világol-

világosságban. Jöj-el Ur Jესus! és ne hadgy minket halálunk óráján. Amen.

Más. Nótája: *Bűnök az ő Söldgya*

KErezt-fan ként vállott, kegyetlem kútfeje, Gyarló bűnösöknek meg váltó Istene: Kinek údők előtt tündöklék Felsége kezdet nélkül való örök Istensége.

Arctalan testednek ki-nyílt febei-ért, buzgó kérésemet véred hullásaért: Bocssáffad elődbe szokott kegyelmedért, Emberi nemzethez való szerelmedért.

Sátorát le-tettem romlandó testemnek, Pállya-futását is végeztem éltémnek: Végére jutottam cselekedetümnek, Iok bűn után testem meg-attam a' földnek.

Lelkemet ajánlom kegyelmességedben, Hellyheztesd Uram, kérlek dicsőségben; Mennyei felséges Sz: Jerusalemben Légyenlakó-hellyem vég-nélkül örömben.

Félelem rettegés a' hol nem iészthet, Bánat keferőség ott nem sértegethet: Halál's pokol mérgerám nem közelgethet; A' mi eddig bántott, arctalmat nem tehet.

Rothadandó testem majd földbe rétetik minden ékeltségem már tőlem távozik: Iztől izre

izre testem egymástól el-válik, Es a' rothadástól porrá majd változik.

Csuda változással ímét támadása, minden ciontainnak lesz helyre állása: Akkor serénykedik Angyalok munkája; Hogy megfujtatik Istén trombitája.

Mennyei fényesség, mint arany tündöklék: Krisztus igérete ott bé-teltyesedik. Ciontyainkat mihelt Angyalok serkentik; Hívekről Attjánál Krisztus emlékezik.

Ezek, Atyám azok kikért meg-feszültem; Egyet-is közülök én el-nem vetztettem, kiket attál nékem (1) éppen meg-örzörtem, Hogy dicsőségben őket részesítem.

Azoníol Istennek megindúl jó kedve, Sz: Szemeit veti választot népére: Teltyeszeretettel vigyáz örömökre, Es őket bé-vefzi örök dicsőségbe.

Örök lakó-hellyül rendeli országát, szinről szinre nékik meg-mútattya magát. Ez után bé-teszik mennyeknek kapuját: kívül hagyattatnak készületlen szolgák. (m)

Adgyon az Ur Istén nekünk olly életert, és halálhoz való teltyes készületet: Hogy Sz: országában lássuk dicsőségét, Dicső fényességgel tündöklő szépségét. Amen.

(1) Jo. 6. 39. (m) Mat. 25. 10.

Más.

Más. Notája : Bizonytalan vóltát Világ &c.

SErkeny-fel álmodból bűnös emberi nemzet, kiket e' világi rosz buja élet vezet : Hogy el-ne veszedd a' szép fényes eget, és az örök életet.

Gyakran emlékezzél te utolsó napodról, Es te életednek ő végső órájáról. Keserves sirást tégy, hogy ki-ne rekedgyél az örök bölcségből.

Ne bízzál erődben, se szép ifiúságodban, Nemes Nemzetedben, pénzben, gazdagságodban ; Se nagy jószágodban : mert nem lehet néked maradásod azokban.

Mezitelen ióttéla' te Anyád méhéből ; Mezitelen megy-el, légy bizonyos bár erről : A' mint Sz: Jóh mondgya. El-távozol higgyed régi keresményidről.

Jajszóval kezdedted napját te életednek, Folyása-is, sokszor keserves jaj-szó ennek. Még keservesb léfzen vége, ha kedvében nem léfzész az Istennek.

Alázzuk-meg magunk az Istennek előtt, könyörgésünk által őtet kérjük mi erre : Hogy mikor on léfzen életünknek vége, lelkünköt hozzá vegye. Amen.

Nemze-

Nemzetes ifiú teteme felett.

Tenger fővenye ki-fok Bá-

natink olyan számofok : Sujtolnak keserű

sorok ; végre koporsók.

A' mit műtogat e' világ ; Ollyan , mint valami zöld ág? Mellyet fejsze hamar le-vág ; 's el-hervad az ág.

Faradságra születtetünk , fok búban forog életünk : Gyakran ágy fenekein nyögünk ; Sírba bé-megyünk.

Sok bánat mi szívünkre száll, fok nyavalya fejünkön áll : Sok kár, fok siralom talál, Végre az halál.

Nincs bölcs, nincs Uraság sohúl, kit halál mérge fel-nem dúl. Mint ősfzszel lilium kőrül ; Minden rend el-húl.

Apró

Apró gyermekek, és iffiak, Ország osz-
lopi Vén Urak; Tisztes Nemzetes Ur-
fiak sír-
ba hullanak.

Hasonló a' mi életünk, miként az á'nyék
mellétünk: Mint vízi-buborek leszünk, Föld-
ben ennyészünk.

A' vagy a' Sasnak úttýához, kősziklán
kigyó nyomához, Tengerben járó hajóhoz,
Hasonló ahoz.

Melly hamar pára el-mulik, A' szó melly
hamar változik a' gyenge virág el-esik; Halál
érkezik.

Te is nagy hamar meg-halál; Noha még
csak iffiú valál. Szomorú gyázt nekünk hagyál;
Jaj meghervadál.

Gyorson folyt rövid életed, Bé-fogta ha-
lál két szemed: Szán, 's jajgat édes nemzedet;
Nem szólhat veled.

El-múltak szép mulatságid, Meghűltek
Nemes tetemed: Ugy gyűltek ide nemzetid sír-
nak rokonid.

Immár tégedet el-viszünk, A sírba szo-
morún teszünk: Bánatban mi pedig leszünk,
Rád nem nézhetünk.

Csendes nyugalomban légy, Tündö-
klő koronát re végy, Es örök fényességben
légy: Tőlünk már el-mégy.

Hívek

Hívek közé az Ur tégyen: Mert irgalmas
hozzánk ingyen. Meny-ország kapuja szépen
Téged bévégyen. Amen.

Ugyan az iffiak temetésére.

M látod világ vóltát, Hirtelen vál-

tozását: Testemnek hervadását; Az ha-

lál kemény sorsár.

Ezt ki gondolta volna, Hogy ma lelkem
ki-múlna; Testemtől el-búcsuzna, Hofz(zú
útra indulna.

Oh szerencsétlen óra, keserűség pohára!
Miért ejted írásra Szüleimet (Nemzetemet) bá-
natra?

Hová lett én szépségem? Hová lett erős-
ségem? Virágzó ékességem? Hová lett frissés-
gem?

Oh te

Oh te kegyetlen halál ! Hirtelen mint levágál ? Csak vigadnom sem hagyál ; Iffiuságomtól fosztál.

Jajgatnak én Szüleim (rokonim) Bankodnak jó barátim , Nyájaskodó társaim ; Látván hideg tetemim.

El-hagyok mindeneiket, kedves jó ismerőket; Eltesse Isten őket; Vigasztalja szíveket.

Rajtam ne bankodgyatok , Hogy koporsóban láctok : Lélek itt-is társatok ; Ezt inkább gondollyátok.

Utánnam ti-is jötek ; El nem kerülhetitek. Itt meg-várlak bennetek : Erre jól készüllyetek.

Oh én édes Istenem ! Te vagy én üdvösségem. Néked ajánlom lelkem ; Légy menyben dicsőségem.

Engedgy ez élet után Fel-tamadást nagy vígan: Országodat láthassam, Es örökké birhasam. Amen:

Még-is az Iffiak temetésére.

JAj melly hamar múlik Világ dicsősége! melly hamar el-bomlik minden erőssége! Változik szépsége.

Hamarab a' füstnél az ő vig öröme, Této-va elfszéllyed, szélvészttől elterjed gyakran vídám kedve.

Mint

Mint a' szép virágszál tavaszkor kinyílik, zöldellő fűvek közt ő-is illatozik , és hamar el-esik.

Igy az én életem Világnak mezején. Hogy zöldellik-va legjobbik erején el-esék idejen.

Jaj ! ki véletlenül történék válásom kedves barátimtól . Szomszéd Uraimtól ; Világból múlásom.

Imé el-kell mennem járatlan útra , mesz-sze tartományba , csak eggyes-eggyedül kemény számadásra.

El-mentek előttem én édes Atyáim (Eleim) El-jörök utánnam ti-is jó barátim , és több Rokonságim.

Világ javaiban hívság volt életem , Térgek eledete majd leszen én tettem , há földbe tetetem.

Miképpen a' földből volt én alkotásom , Ugy viszontag földé kellerik változnom , deizka közt rohadnom.

Jaj nagy kényén tartott világnak élete ! Imé miként múlik , s melly hamar változik minden dicsősége.

Iffiak rettegetek , s Vének készüllyetek ; En utánnam ti is eggyenként el-jötek , el-kell költöznotek.

Nincs a' méltoságra itt semmi tekintet , Bölcs és Gazdagokat koporsóba tetet halál , s meg-emészter.

G

Nincs

Nincs füle hallásra a' kemény! halálnak,
Hogy siralmát hallja szomorú Atyának, ke-
serves Anyának.

Nincs szeme hogy lássa gazdagnak aran-
nyat, sem hogy meg-válaszsa véntől a' szép if-
fiát halaszsa óráját.

Fáradság, bú, bánat élete embernek: két-
séges utolsó napja idejének, 's órája élteinek.

Ki-ki azért magát készítse élteiben, Hogy
ne ralátassék készületlenségben, Krisztus el-jö-
tében.

Erre Sz: Malasztot adgyon az Ur Isten;
Hogy mikor mi lelkünk testünkől ki-mégyen,
nyugodalma legyen. Amen.

Fő ember temetésére új ének.

Notája: Véletlen embernek &c. pag. 61.

OH szomorúságnak, napja siralomnak!
Es fekete gyáznak, szív-béli bánatnak!

Kisokan jajgatnak! keservefen sirnak,
Halálán bánkodnak illy nemzetes Urnak.

Valál nemzetedben, jó hied-nevedben,
Mint fényes nap égen szép tiszta időben: De
jaj már felhőben! szomorodott színben, kopor-
só völgyében vagy hidegült testben.

Uri szép czimered vala ékességed: Most
már gyászszal fested, feketén függőszed. Vál-
tozó köntösöd változék, és üdöd: Immár el-
múlt tőled Nemes ékességed.

Elmúltak

El-múltak napjaid, kedves mulatásid, szép
nyájaskodásid, édes jó bészédid: El-marattak
kincsid, minden keresményid. Siratnak bará-
tid, 's árva maradékid.

Oh kegyetlen halál, melly igen meg-fosz-
tal! kincsünkől választál árvaságban hagyál:
Testünkre gyászt adál, szívünkbe bút hozál.
Bánatot árasztál, oh keferű halál!

Immár mit mivellyünk, árva hova le-
gyünk? El-távozott tőlünk mi édes örömünk:
El-hagyott vezérünk, édes Reménségünk; Im-
már csak kesergünk, szomorúan ülünk.

En-is te özvegged, ki társ voltam veled,
végső szómat néked nyujtom keservefed. Hi-
degült tetemed, bé-hűnyott két szemed: Jaj
melly igen eped szívem! ezen érted.

Vigasztalásomra, nézek árváidra; De
hogy őket sirva látom el-fakadva: Nevekedik
árja, könnyeim forrása, őket is faggaszta
özvegged sírása.

Keferű mi-nékünk a' mit iszunk eszünk,
valahova nézünk, szomorúság úgyünk. Ki
adgya mi-nékünk! véget hogy érhecsünk, Es
veled lehecsünk, egy sirban fekkecsünk.

Immár téged sirban hagyunk föld gyom-
rában; lészünk szomorúan, ki pusztult házad-
ban, sok ohajtásokban, és jajgatásokban, sze-
münk fénye után szívünk fájdalmában,

Istenben nyugodgyál csendesen aludgyál:
G 2 Mert

Mert álom az halál, a' kit kéfzen talál: Ebben példa valál, hogy tőlünk el-valál. Jó remenség táplál felőled, 's vigasztal.

Adgya az Ur Isten nekünk kegyelmese: Hogy jó kéfzületben találáffunk ebben: Téged örömben hogy látháffunk menyben. Búcsúzásunk irten te-tőled ez legyen. Amen.

Fő Afzszonyzemetésére.

Nota: A' Tenger fővenye ki-fők. fol. 93.

PAllya futásomnak végén, Eletemnek végső részén, szernyű halál vetet tőren, nagy kegyetlenén.

Oh! Egek két égő szeme nap, és hold! csillagok fénye! Nézzetek én esetemre, Siro versemre.

Ti-is menyben járdzó fáklyák, nap Udvára sűrű szikrák. En rajtam siránkozzatok, gyászban járjatok.

Mérges halál im' le-vágott, Hálójában meg-akasztott, sebes nyilával czélozott, sirba taszított.

Nem néz semmit czimeremre, sem régi nagy Nemzetemre: Javaimból im' ki-küld, A' földhöz vere.

Addig ostromlá testemet, fájdalommal teremimet: Meg-emészté életemet: 's más földbe temet.

Lelkemet járatlan utra, Inditá a' más vi-
lágba,

lágba, Bíró előtt számadásra: Már jutok arra.

Jaj nem ad keresményimből, Utra valót kincseimből; Sem egy követ gyöngyeimből, szép függőimből.

Meg-fosztá engem házamtól fényes Uri palotámtól, Gyermekeim szép szavaitól, Jó magzatimtól.

Nem hágy leányimmal laknom, sem fiam örömét látnom; Társamtól takargattatnom, és nyájaskodnom.

Mi haszna drága ruháknak? Aranyas se-lyem paplánnak? Gazdagon vetett ágyaknak? Mind el-maradnak.

Testemmel ha mit tetetik, koporsóba sze-gefztetik; vele együtt emésztetik, porrá tetetik.

Ezentől testem meg-fényved, Abráza-rom sem ismérhed: A' ki nyájaskottam veled, El-múltam tőled.

E' legyen végső kérésem, Magzatim, 's hűtvös édesem: nálatok emlékezetem, ma-radgyon nekem.

Az Istennek én érettem könyörögjetek, hogy lelkem nyugodgyék üdvösségesen Isten-nél menyben.

Nevemet azért e' végre Mészétek-fel szí-
vetekre; A'-vagy ez külső kövekre, emléke-
zetre.

Hogy ki szemét ide veti, nevemet talám
emliti:

emliti : Az Istent éretem kéri, és engeszteli
Mondván : Tette itt fekvőgyék : Lelke
menyben helyheztesék, Isten házába vitessék:
Ott megnyugodgyék. Amen.

Jó életre intetünk ; hogy jól legyen halálunk.
Nota : Adgy üdvösséges kimulást. fol. 56.

Kristusnak hív Keresztényei, Illek ezt nék-
tek meg-tudni : A' bűnért hogy meg kell
hálni, Halál által üdvözülni.

Adamnak vétké miatta, Halál szálla min-
nyájunkra : Méltók valánk kárhozatra, örök
pokolnak kinnyára.

De Krisztus meg-kegyelmezett, Emberré
mi-érettünk lett ; Testben kint halált szenved-
tett, kárhozattól minket mentett.

Kik benne igazán hiszünk, Haláltól sem-
mit ne féllünk : sőt illy reménségben legyünk,
Halálból életre megyünk.

Nem szükség hát bánkodnotok, Holta-
kon siránkoznotok : Inkáb ti-is vigyázatok,
szüntelen imádkoztatok.

Mert kikerjő vigyázásban, Talál az Ur
józságban ; Részt ad nékik boldogságban,
Jó szolgák társaságában.

Kik igaz Hitben ki-múlnak, szerezetben
elnyugodnak : Eggyütt Krisztussal vigadnak, Di-
csőségben feltámadnak.

Ti azért kik itt még éltek, Erre gondot
visellye-

visellyetek : Véget a' bűnnek vessetek, Min-
den jót cselekedgyetek.

A' bűnök ellen álljatok, Szüntelen és vi-
gyázatok : Imádságban maradjatok ; Késér-
tetbe ne jussatok.

Részségtől dobzódástól, s részeges ál-
nok szolgáktól, verekedő rosz társaktól, Tá-
vozzatok-el azoktól.

Józságot kövessetek, Mértékletelen
éllyetek : Jámorságot visellyetek, Es irgal-
masok legyetek.

Igy várjuk Eüdvözítőnket ; Hidgyúk meg-
szabadít minket : El-változtatja testünket,
Dicsőíti teteminket.

Ur Isten adgy erőt nékünk, Leheffen olly
mi életünk ; Hóltunk után nyúgodalmunk, Lé-
gyen örök boldogságunk. Amen.

Más. Mellyben Isten segítségét, és a' halálban
bátorítását kérjük.

Iesus Krisztus Isten Fia, mindeneknek ki vagy
Birája : E' világnak meg-tartója, Hived-
nek légy őltalma.

Ohajtással mi könyörgünk, Kegyelmes
székedhez járulunk : Segítséget tőled várunk,
A' halálban légy őltalmunk.

A' te szernyű halálodért keresztfán lett
kivallásodért, Drága véred hullásaért, ne
vess el tőled ezekért.

Nyavalyával mi életünk, Rakva vagyom minden ösvényünk: Előttünk forog halálunk, ki ellen légy bizodalmunk.

Nincsen ez ellen orvosság, Te kivüled semmi vigaság; Vagyom csak nagy nyomorúság: szivünkben te légy bátorság.

Ez életnek árnyékából Mikor kímülünk ez világból: Akkor Atyai vóltodból mellettünk légy Mennyországból.

Semmi-némű késértetünk, Ne légyen kétségbe esésünk: őrdög ellen diadalmunk, Te légy mindenben óltalmunk.

Sieffs Uram segítségére, Légyen gondod a' mi lelkünkre. Tekints Krisztus érdemire; Ne adgy őrdög gyötrelmére.

Jó vóltodat meg ne vonnyad, Sz: Lelkedet vezérül adgyad: Mi szivünket vigasztaljad, Örök élettel biztassad.

Diadalmunk őrdög ellen, szószóllónk légy mindenek ellen: Hogy ne jussunk késértetben, Tarts meg végig igaz Hitben.

Romlása mikor testünknek, vége közelget életünknek, Légy biztatója szivünknek, Es óltalma hivednek.

Inak mikoron megnyílnak, Izek, erek megszakadoznak, Allúnk kapczái ropognak, Es fogaink csigorognak.

Vérünk bennünk meg-aluszik, Erzéke n-ség melz-

ség megszűsze távozik; A' lélek igen küszködik, őrdög ellen tusakodik.

Sieff akkor segítségére, fájdalminknak könnyebségére: Hóhunk után az életre, vigy-béörök diesóségre. Amen.

Ugyan Azonról.

Nota: Izraelnek Szent Iltene. &c.

E Ler adó halál Ura, szűnnyék-meg kezed ostroma: Mert el romol földnek pora; Ha nem juthat irgalmadra.

Eüdvöz-légy kegyelem árja, Bűnös lelkem kedved várja: Légy kérlek óltalmazója, Halál ellen biztatója.

Eőt febedből értem folyt vér, Légyen engem tisztító bér: Lehessek mint a'hó fejer. Böldög a' ki e' jóhoz fér!

Hiltzem azért fáradoztál, Egeket értünk el hattál, Sok kínokot-is vallottál; Hogy min-ker magadhoz vonnál.

Oh drága Szűz édes Fia, Lelkem Sz: nevedet hija: Légy néki meg-váltó dija őrdög-öl óltalmazója.

A' mint magad parancsolád, Im' hozzád ér bűnös szólgád: Fogadd Uram ötet hozzád; A' önyörgését meg-ne utáld.

Allítsd ötet job-kezedtől, ne távozzék kegyelmedtől. Te-hozzád tér szeretetből: Soha ki ne-essék ebből.

A' Keresztfán lám meg-váltád; Az melly
ról hét szódat mondád: keserves kíniaid látád,
Irgalmadot így mutatád.

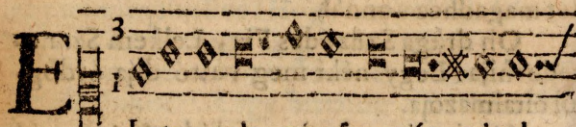
Sz: Oldalad meg-lebesült, Keresztfán tes-
ted ki-feszült, Le-nyo véredben merült: Lel-
kem-is ebben része-ű t.

Oh halálnak nagy halála! Kivel életet ta-
lála Ember; ha bünt megútállya, Es Istent hi-
ven szolgállya.

Mint hiszünk ite jelen lenni, Ehezõ lel-
künkbe venni; Siels evel már jot tenni, Szent
Országodba bé-venni.

Im' hogy testemtől el-válik, Es ez élet-
ből ki-múlik: Szent helyedre kívánczik,
Hol szentekkel nyugodhassék. Amen.

Az istenfélõ jó életû ember bátran mégyen
az halálra.

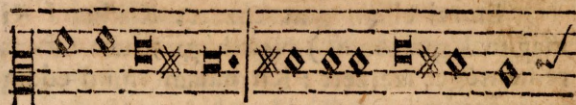

Letemnek végső napját, mivel

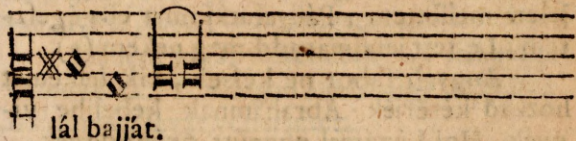

már el-értem óráját, Tettem le-térszi az

bűnnek

bűnnek sóldgyát, Bátran meg-víja ha-

lál bajját.

Lelkem érzi hogy testemtől, el-kell vál-
nia ez élettől Tudgya, búcsút vézen földiek-
től; mert így van rendelve Istentől.

Azért ő-is dõlgát bizza Istenre, ki ma-
gához híja: Elhitte, hogy Krisztus el-nem had-
gya, Ez harczban segédelmét nyújtya.

Mert esküvéssel fogadta, Bizony monda-
sával állatta (n) Hogy, ki az ő beszédét meg-
tartya; örök halált meg nem kóstoltya.

Támadgyonfel bár a' Sátán; de nincs ha-
talom bottya vállán: Nem örülhet soha lelkem
kárán, váltott vagyok mert Krisztus-árrán.

Rettencsen pokol kinnyával, agyarkod-
gyék ordításával: Lelkemnek nem árt hat
semmit a val; illy reménség Krisztusban táplál.

Igyekeztek érdememtől, El-tiltani üd-
zitómtól; Es ki-fogni hívek szama közül; de
nem ad-ki Isten kezétől.

(n) Joán, 8. v. 51.

Ennyi

Ennyi ellenségim között, Krisztus (Ki magának gyűrozott) Nem hágy ; meri hit- és reménységet szerzett : Kit nálam mind eddig meg-örzött.

Édes Jézus segédelmem, kérlek hogy légy jelem melletttem : Pállyafutásomat el-végeztetem ; Le-tett juralmát add-meg nekem. (o)

Angyali tábor ne kétsék, kik lelkemet hozzád kísérjék : Abrahamnak kebelibe vigyék, Hol Lázárral együtt nyugodgyék.

Testem temetretni hagyom, Földnek mint annyának ajánlom : Hol itélet napig nyugodalom, Adassék neki csendes álom.

Fel-támadás felől hírem, vagyon álhatos értelmem : Jó reménység, bizodalom engem Táplál, hogy lesz örök életem.

Ha porrá léfzen is testem ; De hiszem, hogy én Eüdvözítőm, Ezen testben szemeimmel nézem, Mikor léfzen nekem ítéltöm. (p)

Hogy ha székit ki-téreti, Itélethez magát készíti : Akkor lelkem-is áldását vészi : Ez reménység öter ébreszti.

Noha léfzen nagy félelem (q) ; Igazakom de lesz kegyelem : Irgalmas lesz nekem-is Istennem ; Evel biztattyá magát lelkem.

Trombitának zöngésére, Illyen szózat áll egész földre : Kelljetezfel holtak számvételre ; Mert Bíró el-jő fizetésre.

(o) 2. Tim. 4. 8. (p) Job. 19. 27. (q) Hebr. 10. 27. & 1. Pet. 4. 18.

Job-

Job-kézre az igazakat. Allattya az irgalmasfokot ; Es meg-adgya az ő jutalmokat, Országába hja azókat.

Testemnek hát-el-válásán, nyavalyáktól megnyugovásán, Töletek való el-búcsúzásán, Ne sirjatok illy bődög forsán.

Hanem inkább késérjétek, A' sirba ötet bétégyétek. E' világon Istent úgy félljétek, Bődogság javát vehetsétek.

Aldott Jézus végső szómat Halljad, és segéld meg harczomat ; Terjesszdkli lelkemnek Szent markodat, Réfzeltesd velem orfzágodat.

Hol színről színre Atyáddal, Lathassalak bődög juhokkal : Dichirjelek téged ének szóval ; Sz: Sz: légy Szent Ajándékkoddál. Amen.

A' Halálnak tulajdonságiról.

Irgalmas nekünk földön életünk,

Nyomorúságra jutott mi-igyük, siralom

ralom miatt béborúlt nemzetünk.

Isten haragja meg-tetezet rajtunk, melyet esetkor Adámban vettünk: jaj! jaj! minékünk, mert igen vétkeztünk.

Rajtunk a' bűnért az halál fekszik; Mint egy Bölcs mondgya, ugy uralkodik; Mint ki ágyában éjjel nappal nyugszik.

Allattytát néki senki nem tudgya, Abrá-zattytát-is meg nem mondhattya; Kegyetlenségét minden nép jól láttya.

Láthatatlannak Bölcs Plató írja: Mert még azt senki meg nem láthatta: Magafs, hofzszúnak hatalmaért mondgya.

Magafs egeken üstöke fekszik; Isten kezében mert ő tartatik: Ellene senki egyyet sem léphetik.

A' jób-lábával a' tengert nyomja, Bal-lábát világ végére nyújta: Bal és job karja világot bé-fogta.

E' széles világ ezt ne csudállya, Hogy labával ötet bé fogta: Hatalma alá mert Isten bocsátta.

Sulyos ő keze, ezt minden tudgya: Mert még a' kikre le-bocsátotta, senki közülök azt meg nem birhatta,

Széles

Széles homlokát a' Plató írja; Világnak nevékre írt-írja: Senki nincs földön; a' kit hátra hagyta.

Halál ő neve minden jól tudgya: A' bűnért minden ezt meg-köszölte; Adám vétkenek mert halál ő sölgya. (r)

Nincs néki ízive hogy könyörülne, melyet jajgatás engesztelhetne; Sem pedig lelke hogy meg-élelhetne.

A' jób kezével porrt, hamvat hintez, Es minden holtat a'val bé-fedez: Végre az holt test hasonlő ezekhez.

Írják fölöle hogy kettő feje, Egyikben néki világos szeme; Másikban nincsen annak semmi fénye.

Nem csúda, Ember, hogy kettő feje: Merr Sz: Írásban kettő ő neve; Lelki és testi: Jók, 's gonoszok vége.

Egyik fejében egy szeme fincen: Mert világosság azoknál nincsen, A' kik vetternek külső sötétségben. (s)

Világos szeme másik fejében; mert az igazak fénylenek szépen, noha ideig meg-halnak e' testben. (t)

Ilzonyatos rút sárgának írják: Mert kik ő mérges pohárát iszszák, sárgaság fogja színüket azoknak.

Nincs néki füle, hogy kérést hallyon; De

(r) Rom. 6. 23. (s) Matt. 22. 13. (t) Mat. 13. 43.

hogy

hogy éltünknek végén czirkállyon, Hangos
két fülre kinyílt arra nagyon.

Sebesítése ő kalfájának. Gyógyúlhatatlan
mérges nyílnak: Nincs patikákban orvosá-
ga annak.

Orvos a' Krisztus az halál ellen, ő rontot-
ta meg azt erejében; Hogy mind örökké min-
ket el ne nyeljen.

Orvosságot hát ő tőle kérjünk, valámig
élünk itten keressünk: Mert holtunk után nem
lesz arra időnk.

II. RESZE.

Oh te kegyetlen keferé halál! E' földön
fokat már uralkodál, keveset bennünk immár
hátra hagyál.

Lám nincsen benned semmi kegyelem.
Vénhez, ifjúhoz semmi szerelem: Úrtól, Csá-
szártól úgy semmi felelem.

Allatod néked vaj! ha lett volna, fok U-
rak veled meg vittak volna: De nincsen tested
mellyet fegyver fogna.

Kegyetlenséged ennyi nem volna; Mély
torkodar ha meg raktad volna: Csuda hogy an-
nyit rakharisz be gyomrodba.

Urak, Császárok teste gyomrodban, me-
nyi Királyok vannak torkodban? Vének-iffiá-
kot egyaránt raksz abban.

De tudgyuk végér te tanácsódnak, meg-
tudtuk

tudtuk okát a' te dőlgodnak; Hogy véget
akarasz vetni e' világnak.

Illyen, mint mondók, halálnak dölga:
De ha utolsó trombitát hallya, ottan semmivé
léssen ő hatalma.

Angyaltrombitát mihelt meg-fújja, Es a'
holtakat mindelő-hija; Halál erejét e' szözet
el-rontya.

Adgya minékünk a' kegyes Isten! Testi halá-
lunk légyen kedvében; Feltámadásunk légyen
dicsőségben. Amen.

Az utolsó Harczban Krisztus segítségéről.

Seregeknek Sz: Istene, Meny, 's földnek ke-
gyes Vezére: jövel jövel én Krisztusom, ne
hadgy utolsó órámon.

Tekints lelki sebeimre, kit teremtel sze-
mélyedre. *Jövel &c.*

Tudom, azért teremtetted, Igaz Hitben
fel-neveltél. *Jövel &c.*

Hogy előted el ne vetnél, inkább jó ked-
vedbe vennél. *Jövel &c.*

Bűneimnek sokaságát, ne nézd Uram
undokságát. *Jövel &c.*

Bocsásd meg vétkeim sullyát; Adgyad
Sz: Lelked malasztat. *Jövel &c.*

H

Kegyel-

Kegyelmes Menyébéli Király, halálomban meg ne utály. *Jövel &c.*

Sőt táboroddal mellém szállj, és erőddel környülem állj. *Jövel &c.*

Fene ördög ne bántasson, és késértet ne árthasson. *Jövel &c.*

Ez kérésem hozzád jusson, Sz: irgalmad reám szálljon. *Jövel &c.*

Lám igírted irgalmadot, mindenekhez jó-vóltodot. *Idövel &c.*

Küld-el azért Angyalodot, bátorítsa te szolgádod (szolgáldodot) *Idövel &c.*

Lelkemet néked ajánlom, Testem föld gyomrának adom. *Idövel &c.*

Honnét feltámad jól tudom. Adgya örök nyugalomom. *Idövel, jövel én Krisztusom, ne badey nőtő órámon. Amen.*

Psal. 50 Misere mei Deus.

Ur Isten irgalmazz nekem &c. Lásd a' Söltár énekekben pag. 77.

Psal. 129. De profundis clamavi.

Nota: A' Tenger fövénye ki fok. *sup pag. 93.*

K áltok én nagy mélységből, Te hozzád Uram e' földről: szivem keferűségéből, sírás völgyéből.

Halgasd meg könyörgésemet, Es fogádbé kéré-

kérésemet: Hajtsd-le hozzám füleidet, nyújtsd kegyelmedet.

Ha Uram sok bűneimet, fen-tartod én e-setimet; Meg-nyomjaterhek lelkemet, szegény fejemet.

Ki álhattya meg ezeket? büntetésre érde-meket? Ha meg-vonyod kegyelmedet, engedelmedet?

Bátran hozzád folyamodom, kegyefségedet mert tudom Bűneimet ha megvallom; Lé-szen irgalom.

Igy biztat engem törvényed, Es benne tett ígíreted: Hogy a' ki féli Sz: neved; azt el nem veted.

Reggeltől fogva nap-estig, Es éjjel egész virrattig, En lelkem az Urban bizik, és benne nyug (zik.)

Mert nála az irgalmafság, Bőséges nála a' váltáság: Es noha rettent gyarlóság; Biztat olly jóság.

Izraelt ő szabadittya, Bűnéből őtet tisztította: Lelkemet evel biztattya, és vidámittya.

Őrök Isten nyugalmat Hiveidnek adgy irgalmat, Dicsőség világolságát, Őrök látását. Amen.

Kisdedek temetésére való Enekek.

Psal. 112. Laudate pueri Dominum.

Nota: Hadgyátok-el hiv keresztyének. &c. *infra*
pag. seq.

NO dicídjétek nagy fel-szóval, Ti gyermekek ének-szóval, Ur Istent gyenge ajakak-val, Es tisztá szép ártatlanság-val:

Légyen áldott az Urnak neve, Mostanfogva örökké: Artatlanokban tellyék kedve; Es szállyon mi-reánk kegyelme.

A' nap kelettől nap nyugatig, Dicíretes egész végig, Az Urnak neve mind az égig, Es egek felett örökkéig.

Uralkodik ő mindeneken, Mindenféle Nemzeteken; Hóltakon, és eleveneken; Hatalma vagyon mind ezeken.

Vallyon kicsoda olly hatalmas, mindeneken diadalmas? Es vallyon kicsoda irgalmas Mint az Ur? Nincsen hasonlatos.

Az alázatofokat nézi, Magasságból megtekinti; A' szegényt földről fel emeli, Ganéjból uraságra viszi.

Es hatalmas Fejedelmekkel, Ő népének Fejei vel Hellyhezreti őket ezekkel; Így térszen az istenfélőkkel.

A' mag-

A' magtalant-is azonképpen, Ő meg-áldgya jó kedvében; Hogy háza örvendezésében lakhassék anyai örömben.

Vigasztalás néktek-is ebben Adatik a' Sol-tár versben: El-nyugott *fiatok* (*leánytok*) helyében, Megáldhat Isten új örömben.

Légyen dicíret az Atyának, Véle együtt Sz: Fiának, Sz: Lélek mi vigasztalónknak: Sz: Háromság-Egy Uraságnak. Amen.

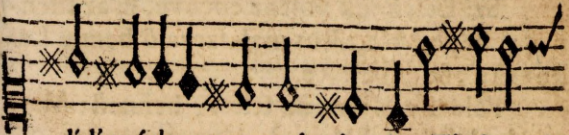
Más a' Kisdedekről.

Adgyátok-el hiv Keresztyé-

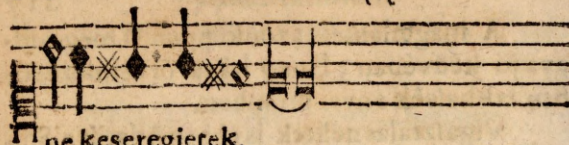

nek, Fájdalmát ti sziveteknek. Ha

lálán édes gyermekteknek, Ti semmit ne ke-

H 3

ne keseregjetelek.

Atyák (Anyák) Szűnyének-meg írás-tól. Feletkezzenek fiokról: (Leányokról) Ertse-nek erről Sz: Irásból, 's vegyenek vigasztalást abból.

Mert nem halál az ő halála; Hanem csak el-nyúgovása: Es életben meg-újulása: Istennél van boldogítása.

Krisztus kisedekről azt mondgya; Szent Maténál bizonyította: Illyeké menyeknek országa, (v) Ezeket magához bocsátta.

Miképpen az el-vetet magok, Rothadás-sal nevelkedők (x) Ugy ezek noha rothadandók; De szépen lesz feltámadások.

Fogad bé azért az holt testet, kebledbe föld vegyed őtet: Takargassad az ő tagjait, Mint az édes anya magzatit.

Sz: Léleknek volt ez edénye, Es az Istennek ő képe: A' Krisztus malasztja ő benne Lakozván, őt ékesítette.

Föld híven tarts az testet, benned: Mert midőn Krisztus el jövend, Meg-kévánnya ottan azt töled; Örökké őtet el nem nyelhed.

(v) Matt. 19. 14. (x) 1. Cor. 15. 36.

Noha

Noha mostan ő rothadásra Mégyen, és léendő porrá: De feltámad Isten Szavára, Es Angyali trombita szóra (y)

Dicsírtessék az Egy Ur Isten, kit vallunk három személyben: Magasztaltsák Sz: Nevében. Dicsírtessék örökké. Amen.

Ugyan a' kisedek temetésére.

f Mondhatni ad Notam: Már el megyek az örömben: Avagy: Adgy üdvösséges &c. Lásd pag. 56.

MInnyájan kik jelen vattok, Halálomon siráncoktok; Beszédemét halgassátok: Megholt előknek így szóllok.

Boldog a' ki születtetvén, világtól megmenekedvén; Nem bánkodik sok tett bűnén, miként a' sokáig élt vén.

En vagyok egy azok közül, Lélkem Angyali karban ül: Mondhatatlan képpen örül, melly örömben lesz vég-nélkül.

Sz: Keresztségnek általa, Aklába Krisztus fogada: Minden bűnőmből megmosa; Eiletem lőn Sz: halála.

Míg e' világon én élék, Legtöbbet inkább csak sirék; Tagjaiban csak kint érzék, Jajjal világra-is jövök.

De halál által azoktól menekedém nyá-
(y) 1. Cor. 15. 52.

H 4

valyák.

valyáktól ; Lelkem testnek fogságából : Krisztus által kárhozatból.

Jól tudom szerelmes Atyám, Ertem csaknem haló Anyám, kefergetek hogy el-válám, 's töletek világból múlám.

Mert míg elöttetek voltam, mint Angyal testben játszottam : szíveteket vigasztaltam, Reménséget rólam attam.

De mind azok elmulandók ; Csak azok igaz boldogok, kik meny-országban lakozók, Es végtelenül vigadók.

Azért inkább örvendgyetek ; Hogy bűnt sem tudván gyermektek, Mint az Angyali jó lelkek, Imádgya Istent értetek.

El-várlak utánnam ide, mikorom él-jő ideje, Rövid életetek vége, mellynek Istent határt vete.

Vajha tudhatná melly ékes, minémű gyönyörűséges, Menyben palotám szép fényes : Megcsudálná földi kényes.

Cræsus Király gazdagságát, Alexander birodalmát, Es Julius diadalmát, ted-őszfe világ pompáját.

Nem cserélném-meg e' jókért, Meny-orzágnak nagy örömet: mellynek legkiseb részéért, E' világ sem ér egy fillért.

Ma el-vettem a' koronát, Látom Krisztusom orczáját : Enekek szép melodiát, Es minden Szentekkel glóriát.

Dajka-

Dajkaságtokért szüleim, Es én kedves nevelőim, Aldgyon meg Isten édesim, Titeket, is én véreim.

Es kik az én testecskémet, környül-vefzetek most engemet, El-takarni tetemimet, Tiszteelvén temetésemet.

Néktek-is fők jót kívánok : Ti-is mind halandók vattok ; megadgyák néktek ezt máfok, Menyben lészén jutalmatok.

Dicsértésél Atya Isten, Sz: Fiaddal eggyetemben, Sz: Lélekkel egy Felségben ; Adgyad láthassunk mennyekben. Amen.

Még-is ugyan a' Kisdedeokról ; mellyet az jóéletű Iffiak temetésén-is mondhatni.

Bűnnek az ő sóldgya az halál, jól tudgyuk (z) E' világ, melly csalárd, azt-is nyilván láttjuk. Világ végen vagyunk, gyakorta számálljuk ; De mi életünket csak ritkán jobbíttuk.

Azért emlékezzünk a' mi halálunkról, ve-gyünk példát immár ennyi megholtakról : szemünk előtt fekvő holt Atyánk-fiáról : Gondolkodgyunk élünk meg-jobbításáról.

Rövid életünkéről szűkség emlékeznünk, melly hamar ki-múlunk arról értekeznünk : De főképpen mikor közölünk temetünk ;

(z) Rom. 6. 23.

H s

Tud-

Tudván 'bizonyosan mi-is arra megyünk.

Oh melly szépen ettől mi most intettünk, kit előttünk halva koporsóban nézünk: Hogy mi-is e' földön soká nem élhetünk. Az Ur attá volt ezt, 's ő vette-él tőlünk. (a)

Vala kíváncsú élete mi-nékünk, kedves kellemetes sokaknál mi köztünk: De melly hirtelenül költözék mi-tőlünk. Az Ur attá volt ezt, 's ő vette el tőlünk.

Igy volt bizonyára az ő akarattya, Hogy mi feregünket ezzel látogassa; Ez máj napon hogy ötet ki-szólítsa. Az Ur. &c.

Nem sükség minékünk hát ötet siratnunk; Noha vagyon mostan távozása tőlünk: Az ő példájával sőt inkább intetünk. Az Ur &c.

Siralmas ne légyen hát el-távozása, Csak ideig-való tőlünk el-válása: Mert az ő halála, csendes nyúgovása. Az Ur &c.

Példa es szép intés adatik mi-nékünk, mikoron halottak temettetnek köztünk: mert ezzel jelentik hogy mi-is el-megyünk. Az Ur attá volt ezt &c.

Légyen azért nekünk az halál elménkenben, Hogy ne találtaffunk készületlenségben: Az utolsó óránk forogjon elménkenben. Az Ur attá volt &c.

(a) Job. I. 21.

Oh

Oh melly szépen ismét földből fel-támadunk mikoron az Uról mi meg-szözlítettünk: Ezen mi testünkben ő előtte állunk. Az Ur &c.

Reméltelen rövid világon életünk; Mellyet mi naponként eszünkbe-vehetünk: Egyen ketten, láttuk, mind eltemettetünk. Az Ur attá volt &c.

A' földnek gyomrába noha bététetünk; A' Krisztus markában léfzen a' mi lelkünk, Nem illik hát nekünk ezen keseregynünk. Az Ur &c.

Míg éltek e' földön, velünk nyájaskotak fok jó-akaróink velünk ettek, ittak: Noha egy kevésfő tőlünk eltávoztak. Az Ur &c.

Légyen a' nagy Urnak kegyes akarattya: Ugy légyen mindenben, a' mint ő akarja. Ez után közölünk kit szólit, ő tudgya. Az Ur &c.

Azért mind fejenként alázatossággal, A' mi Istenünknek lelki buzgósággal, Tegyük dicsőítet egy szível, egy szájjal: segítséget tőle kérjünk bátorsággal.

Jövel Iesus Krisztus hívek segítsége, Jövel, jövel hozzánk Egek Teremtője; Jövel, és ne késsél feregek Istene: Tehozzád kiáltunk, tekints népeidre.

Hatalmas kezedbe ajánlyuk lelkünket: Te adtad testünkbe, jól tudgyuk, ezeket. E' földön éltünkben te tápláltál minket; Halálunk óráján, bátorítsd szívünket. Amen. Azon

Azon nótara A' kisededekröl.

KRistusnak hívei kik most jelen vattok, Es koporsóm felett körülém-állotok: En-
-anyámnak földnek megadni akartok, Evel tiszteteket hogy meg-mútasátok.

Az én beszédemet kérlek halgassátok, kik én halálomon megszomorottatok: [Ezzel magatokat megvigasztalljátok, Mit én tölem itten ti mostan hallotok.

Testi szűléimnek szerelmes magzattya, vóltam nemzetemnek kedves nyájassága: Sok bú-bánattyokban szép vigasztalása, nékiek adatott, Isten ajándéka.

Hirtelen de mostan tőlök búcsút vettem, örömet szívőknek vélek le tétettem: Az egész világnak útára készültem; De félelem nélkül vagyok nagy örömben.

E' testi boldogság, mellyben gyönyörköttem, Edes szűléimnek örömeit tetczettem; Nem kelmár ennékem, mert meg-elégettém: Megyek vigasággal, melly útra erettem.

Romlandó testemet noha itt láttjátok, mellyet majd a' földbe bé-takarítotok: De lelkemet immár vigadni tudgyátok; mellyre testem-is jut midőn feltámadok

Igen drága és szép az én lakó helyem, kit én fejem Kristus készített ennékem: Örülök vi-

lök vigadok mert oda hí engem, néki tagja vagyok, ő én dicsőségem.

Nagy bűnak, bánatnak, munkának ő fia, (leánya) A' bűnös Adamnak nyomorúlt árva-ja, E' világban tudom, bizony lettem volna; Ha élnem e' testben engetteter-volna.

Azok előtt vigan de már el-költözöm, Es végnélkül való örömben érkezem: Az én Krisztusomban szépen gyönyörködöm, Aldani Sz: nevét soha meg nem szünöm.

Az én tagjaimnak földbe bé-szállásán, semmit nem bánkodom meg-romladózásán; Kétségbe nem esem porrá változásán: Hiszem, hogy vigadok földből támadásán.

Rutságomból mert hogy én le-vetkeztessem, Ideig a' földbe azért bé-tétetem: De Sz: Angyaloktól onnét felköltetem; Krisztustól szép testbeismét öltöztetem.

Szép fényes felhőben mert el-jő jól tudom, Iűlő székében őt űlni meglátom: Edes vigasztalom szavát ott meghallom, Dicső Országába el-bé szállítatom.

Ott leszen örömem, kedves vigaságom, A' Sz: Angyalokkal való társaságom, Régi sok szentekkel, szűzekkel lakásom: Nem leszen örökké senkitől bánásom.

Rebdelevén örvendek a' szép fényességben,

ben, Az én Krisztusomnak színe nézésében: A' Sz: Angyalokkal víg éneklésekben, A' magasságoknak zengedezésében.

Jesus Krisztusomnak az ő nagy jó-voltát, Győzedelmességét és hatalmosságát, Angyalok Szentekkel szüntelen kiáltják, Szentnek és áldottnak énekekben mondgyák.

En-is már ezeknek dicső seregében Béválván éneklek vélek egyetemben: Sz: Sz: Sz: a' Jesus ő dicsőségében, ki engemet hívott ja' bődög örömben.

Oh melly drága ország, a' hova én megyek! Melly gyönyörű város hol örökké léfzék! Melly drága eledel, a' mellyel ott élek! Engedgyetek útat, hogy ne késlellyetek.

Minden az ő sorsát köztetek sirassá, valakik én tölem léfztek elmaradva; Senki ő bánatját rajtam ne mutassá; En bődögságomat mintha nem akarná.

Szerelmes szüléim ti se bánkodgyatok, El-menetelemen ne siránkozzatok: mert e' képpen jómat ti nem kívánnátok. Bődög kimúlásról job gondolkodnotok.

A' bánat tiétek, ha meg-gondoljátok, nem azért hogy engem immár nem láthattok: De, velem egy úton hogy most nem járhatok; E' bűnös világon tölem elmarattok.

Szerel-

Szerelmesim kérlek, ti is készüllyetek, E' világ javait semminek véllýetek: Az örök életet inkább keressétek, Rövid idő múlva mert ti-is eljőtek.

Meg-láttok még engem szép öltözetemben Krisztustól ádatott ékes köntösömben: Velem örvendeztek bődög fényességben; Hogy ha találattok ti jó készületben.

Dicsőret dicsőség légyen az Istennek, Atyának, Fiúnak, és a' Sz: Léleknek: Arratlanok menyben kinek énekelnek, Bűn ismertet nélkül hogy üdvözültenek. Amen.

Az édes magzat végbúcsút vészzen szerelmes szüléitől.

Nota: Véletlen embernek G.c. sup. pag. 61.

X

I. RESZE.

Kristushoz készülők Szerelmes szüléim, Bennetek el-hagylak kedves nevelőim: Most végbúcsút vészek minden ismérőim. Halljátok beszédem kegyes jó feleim.

Zúgódás fenkitől ne légyen én szómra, Ha mondom hogy értem ma végső óramra: Mert ez nem kívánná mentem amaz jóra: Hol a' Bárány Krisztus gazdag Sz: vacsora.

Eltem ez életnek én kevés napjait, Tudjátok nem vettem hitető javait: Sőt inkább

ízenvet,

szenvettem terhes nyavalyáit, Halálnak is lát-
tam ő mérges nyilait.

Gond, bú, sok fáradság engem nem ag-
gasztot, Gyermeki életemben szűkség sem fá-
rasztot; Sirás keferűség keveset apasztot; Mert
virág koromban halál le-fzakasztot.

✕ Eleje életemnek nyújtot reménységet,
Hogy ha érnék én-is koros emberséget; Nék-
tek szűléimnek örvendetefséget Hagynék éle-
temmel jó hírt kedvességet.

Drága szép erkölcsnek fengéjét mutat-
tam, szelíd természettel azt látnotok attam:
Magam kedveltetem valamint tudhattam,
kedves kellemetes mindeneknél voltam.

Szűléimnek valék Isten aiándéka, szépen
zengedező, méheknek rajzattya; Es ő bánat-
tyoknak vidámitó szava: De vagyók im mos-
tan láttátok meghalva.

Példája halálnak és halandóságnak, Tú-
kőre ez világ mulandó javának, Ez kis kő-
porsóban porrá változátnak, Előttetek vagyók
oka nagy sirásnak.

✕ Az minden élőknek útára indúltam, Ter-
hes nyavalyákat tőlem megszűze hattam; Sok
jajt, és fájdalmat, mellyeket vallottam, Azok-
tól megváltam, mihellyen kimúltam.

✕ Légyen a' nagy Urnak kedves akarat-
tya, vi-

tya: virág-szál koromban hogy lel kem szállit-
tya: Megismérem ebből, hogy ő kegyes Atya;
Mert hogy véle éllyek akarattya tartya.

Ekes liliomszál házánál én leszek, A' men-
nyei jókból Atyámtól részt vészek: Tudom
szép koronám és ruháim készek, mellyekben
öltözvén örök áldást részek.

Dicsőséges a' hely, hol örökké lakom, Az
Istent szűnetlen szinről szinre látom, sok ezer
szentekkel én-is ezt kiáltom; Aldás, magafz-
talás, Istené hatalom.

II. RESZE.

✕ Edes szűléim hát engem mit sirattok?
nedves orczával, és bús szível miért vartok?
Reám borúlással felettem jajgattok, Hidegűl-
tetemim ti apolgattyátok.

Szűnnyek sirálmatok, vidúlyon szíve-
tek; Mert itt-is Istennél vagyók én tiétek: Nem
sok idő múlva ti-is ide jőtok, Csak istenes lé-
gyen a' ti életeretek.

Atyám édes Atyám! hát meg-csfendesed-
gyél, szívedben bánattal rajtam ne törődgyél,
zokogó sirástól szemeidben szűnnyél, keferű-
ségetől és meg-űressedgyél.

✕ Néked-is ezt mondom kedves édes A-
nyám; Ki-világra szűltél, vótál kegyes daj-
kám: Magad megtartóztatd, nincs sem nyava-
lyám; sem árva nem lettem, Isten az én Atyám.

Nem örökségemben laktam itt e' földön.

Hol változás alatt, tudgyátok van minden: Iffi-
ákon, vénéken, ártatlan kisdeden, Halál ural-
kodik szegény, és nagy renden.

A' halál ennékem nem volt aggodalom;
Hanem inkább mint egy csendes nyugalom:
Ur Jესus Krisztusban lett én kimúlásom, kiben
az hiveknek halálok szép álom.

Eltemben nyavalya gyenge teremímet
Törte, és faggatta bádgyadott testemet: De mi-
hellyen Isten szóllítá lelkemet, megnyugodot
testem, 's élem örömemet.

Romlott állapotból még egyszer fel-vé-
szem, mikor el-jöendő ítélre lélzen: Jóknak,
gonoszoknak midőn törvényt tészen, Testestől
lelkeستől vig örömbe viszen.

Oh! környülelem álló keresztyéni sereg, töb-
bet már nem szóllok; szived mert keferég:
Csak tiszted kívánom hogy testem fel-vegyed;
Innét ki-késérvén, föld gyomrába tegyed.

Légyen mind ezekben dicsíret Istennek,
Ki bóldog ki-múlást ad ő hiveinek; Békesé-
ges türeست szomorú szíveknek: Adgyon vigasz-
talást meg-keferetteknek. Amen.

Más. Nota: Sok rendbéli probak vannak &c. pag. 34.

F Igylmetes Keresztyének, kik ide gyűl-
tetek, szép sereggel, ének-szóval, a' kik
el-késértek; Hogy engemet tisztességgel
ti el-temessetek.

O idő-

O időben profetáltak csontok nagy zú-
gással; En-is néktek predikálok az én halálom-
mal, E' mostani előttetek fekvő tagjaimmal.

Az haláltól, én azt mondom, senki ne re-
tegjen; De csak büntől, és gonosztól minden
ember féljen: Mintha ő-is ma, vagy holnap
meghalna, úgy éljen.

Győzhetetlen, és el-kerülhetetlen az ha-
lál; Vas, értcz közé rejtézzél bár, de ott-is
meg talál: Veled jár, kél; hol nem vélnéd,
ott-is előtted áll.

Az Hercules, és Ulysses erős vitézsége,
Halál ellen nem hafználá Sámson erőssége, Da-
riusnak, sem Cresusnak nem foga sok kincse.

Csalhatatlan, nem fog rajta semmi okos-
ságunk: nem kell néki gazdagságunk, pén-
zünk, sem jószágunk: A' szegénnyel ő előtte
mind egy a' mi forrunk.

Sem bölcsesség, sem szép terem, meg nem
tartóztatya; Iffiákor-is a' vénekkel mind egya-
ránt hordgya: A' koronát a' kapával mind eg-
gyúvé rontya.

Mint a' szántó gyenge fünek gyökerét
meg-sérti; Ha szép volt-is, de el-fonnyad, mi-
helyt a' napéri: Az halál is életünknek virág-
ját el-metcsi,

Jó az halál, minden féle bú-bánatnak vé-
ge, A' Szenteknek ez életből úttok más életre:
Illyen jótól azért hívek, vallyon ki félhetne?

12

Kellő,

Kellő, kedves, kellemes szüléim kertekben En-is valék virág színnel fénylő ékes-ségben: De az halál kaszájával ki-metcze hirtelen.

II. R E S Z E.

Liliomnál, és rósánál valék szeb virág-szál, kedvesb valék nemzetemnek ezüstnél arany-nál; De tövéstől ki-fzakaszta engemet az halál.

Ohajtozó szüléimnek valék ékessége, fok véletlen bánattyokban szívóknak öröme: Talám azért keseregnek, hogy jutottam végre.

Sorsom e' volt, mert a' bűnnel halál az ő sóldgya, Engemet-is eredendő vétek erre hozza: mert engem-is az én Anyám vétekben fogada.

Legyek néktek halálommal most azért én példa; A' ki bűnt nem cselekettem, imé fekszem halva, Ha a' nyers-fa meg-gyúladhat, mint jár a' száraz fa?

En rajtam ne bánkodgyatok, a' bűnt sirasátok: A' ki engem üdvözített, ti-is azt áldgyátok; Halálotok órájára készen őt várjátok.

A' jó Atya minden kártól fiát őltalmazza; Istennek-is híveire szorgalmatos gondgya, Gonosz elöl ő fiait hamar ki-fzóllitja.

Noha testem sötét földnek gyomrába telerit; De a' lelkem Abrahámnak kebelében nyugszik,

nyugszik, Halhatatlan dicsőségben mind örök-ké fénylik.

A' fok bűnnek, késértetnek én keserves fia (leánya) Es a' bűnnel lettem-vólna talám ő szolgája (szolgálója) Ha az halál ezek elöl ki nem ragatt-vólna.

E' világból, mint egy kertből azért ki-metczettem, ő magának Menny-országba az Urtól vitettem: Dicsőségnek vize-mellet hogy én gyönyörködgyem.

III. R E S Z E.

Víg vagyok én, ne sirjatok szerelmes szüléim, kegyes szüzek, megholt szentek immár mind tárlaim: Titeket-is ide várlak, lesztek követőim.

Azon, tudom, siránkoztok, hogy ha élettem vólna; Vénsegteteknek vigasága én lehettem vólna: Házaságom örömét-is láthattátok vólna.

De ennékem az Ur Jესus Mennyei Jegyesem; Ővé vagyok, ő-is enyim, ő gyönyörűségem: Unhatatlan mi szerelmünk, nincs ott bús szerelem.

Angyaloknak szépségeket ő fellyúl haladgya: Ennek senki szép termetit meg nem gondolhattya, Országának ékességit nyelv kinem mondhattya.

Romlandóság nincs már bennem hát miért si-

ért sirattok? Nem holtam-meg, csak aluszom; én örömmim nagyok, Időmet-is én meg-értem; noha gyenge vagyok.

Idős csak az, ki igazán, szentül, és tisztán élt (b): Ha vén volt-is keveset élt, ha gonoságban élt. En el-értem, meg-is nyertem a' mit Krisztus ígért.

Azért innmár én ki-jöttem Atyámnak házából, ki-költöztem e' világi nyomorúságokból: Dicsőséget adott nékem Isten jó-voltából.

Nofza azért a' kik vattok, testemet fogjátok: Föld gyomrának, mint anyának ötet megadgyátok: Eljő az-is a' Sz: óra, mellyben fel-támadok.

Dicsőítség a' Felséges Mindenható Isten, Atya, Fiú, és Sz: Lélek egyenlő felségben: Csendes halált, boldogulást mindennek engedgyen. Amen.

Est messor cognomento MORS.

Kaszás e' földön az halál, ki mindenűt rendet kaszál. Ereit mütattya, kaszáját forgattya; virágokat nem szán, kórókkal egybe-hány. *Jaj ódd magad szép virág-szál!*

Fáradhatatlan arató; sarlója éles, hatható: Mellynél nincs élesebb semmi, vagy febessebb, Mert minden ezentől előtte földre dől. *Jaj ódd &c.*

Halál órája folyton-foly: Eretlen fűvel
(b) *Sup. 4. 2.* sem

sem gondol; szertelenül kaszál, ki-keletben sem ál, sőt télben-is talál, a' mit vágjon halál. *Jaj ódd &c.*

Festet színek ábrázattya, kaszáját meg-nem álhattya. Valahova kerül, kaszája meg-merül: Bár friss, erős legyen, mind fogytig el-mégyen. *Jaj ódd &c.*

Menyi fok szép liliumok Vóltak, kiknek nincsen nyomok, Többé nem fénylenek; Mert oda-lettenek: Jaj! tündöklő szépség, El-vél 's hervad zöltség. *Jaj ódd &c.*

Hol vattok fűek tüköri, Rósák, virágok czimeri? Igen meg-hervattak, már el-is szárat-tak; Kik minap friss színben tündöklöttek éppen. *Jaj ódd &c.*

Vannak rósáknak őrzői, csipkék hegyes tövissei. De az éles fegyver ezeken erőt nyer: Erős ellen halál nagyobb erőt talál. *Jaj ódd &c.*

Mint járnak hát kiss violák, Alacson tamariscus fák? Ha magass Czedrusok, jó szagú Cziprusok El-vesztik helyeket, 's érzik veszélyeket. *Jaj ódd &c.*

Narcissusnál mi nemessebb, Hyacinthusnál ékebb? Még-is mind azokat, Nemes virágokat, mérges halál veszti, 's őket meg-emészti. *Jaj ódd &c.*

Ti-is csillag virágocskák, 's Hét színű szép violácskák, Ekeshímetekkel, és friss színetekkel Nem használtok nála, ha nyílat meg-vonta. *Jaj ódd &c.*

Tündöklő szép bársony virág, olyan léfz majd, mind aszfu ág. Semmit szép szineddel nem használfz; ezennel El-esel: mert halál le vág, ha rád talál. *Jaj ódd &c.*

Fris állapotú Amarant, kithervadás nem könnyen bánt: De ah! mérges szája halálnak, 's kalfája meg emélt, mihelyt ér, véletlen földre vér. *Jaj ódd &c.*

Majorannának illattya, keveset ér frifs har-mattya: Halálnak szaglása mert nincs, hogy meg-lássa, kinek mint van szaga; De szágos ő maga. *Jaj ódd &c.*

Szeptimely szépnék láttatik, de árra nem találtatik: Még Rosmarinok-is rettegnek azok-is: Mert álnok, 's véletlen Halál, és kegyet-len. *Jaj ódd &c.*

Hideglelést el-oszlattya Centuriának illat-tya. De még is hidegét, Halálnak idegét, vízf-sza nem verheti, 's elnem kerülheti. *Jaj ódd &c.*

Semiramisnak kertyéig kalfája el-ér mind végig; Hogy felhőkből csüggő, Csak nem ég-ből tuggó füvek fonnyadgyanak, 's virágok hullanak. *Jaj ódd &c.*

Ha egy virág nyílt valahol, Nem marad-meg éppen sohol. Jaj szép illatozó Virág, 's el-változó! Mert halál szertelen, el-hervalt hírtelen. *Jaj ódd &c.*

El-esel hát szép virág-szál, Halál kalfája re-ád szál. De te arany-színű, nap után járó fű, virágoz-

virágozzál szépen; Jövendőre nézvén. Oj-jad magad szép virág-szál.

A' Mennyei virágos kert, Hellyet jó fű-veknek terjeszt. Ot meg-virágoztok, kik itt jól vigyáztok: Kalfástól nem féltek; Mert ő-rökké éltek. Eörülly ezen szép virág-szál. Amen.

Más. Ugyan azonról.

Nota: Harcz ember élete. &c. fol. 23.

Mit czéloz az halál ő mérges nyilával? Vi-rágok közt kalfál éles kalfájával, szép rólakot arat sarlójával. *Oh fájdalom!* 's viadalom! halál ellen hogy nincsen oltalom.

Nem tesz válogatást, mint kalfás réteben, egyaránt levágja, és hajtya rendiben: Vénét iffiat keríti törében. *Oh fájdalom! &c.*

Mint a' kikeleti óltványok bimbóit, Es magoffan fel-nőt sok szép csemeteit, Le ron-tya nagy kő-efő ágait. *Oh fájdalom &c.*

Mint a' megáradott sebes folyó-vizek, Patakon épített hidakat le döntnek: határo-kon kívül ki-terjednek. *Oh fájdalom! &c.*

A' fel-gyúladott tűz szabadon ha meher, Minél többet rá rakfz, annál inkább fíet: 's majd le-rontya a' szép épületet. *Oh fájdalom! &c.*

Kegyetlen az halál, 's rettenetesb tűznél, Es felhőkből szakat szebes kő-efőnél: Ellené-te nincs erő embernél. *Oh fájdalom! &c.*

Oh szomorú halál! mint megszomorítod,
Atyámnak Anyámnak házokat megfosztod:
Rosájokat kertekből szakaszod. *Oh fájdalom! &c.*

Kedves a' viola, mert első tavaszkor, E-
kes a' szép rósa, ki nyílik Pünkösdkor; Gyö-
nyörű szép liliom nyílatkor. *Oh fájdalom! &c.*

En-is csak most nyílek, mint gyenge vio-
la; szüleim kertében tetzettem mint rosa, valék
kedves liliom illatya. *Oh fájdalom! &c.*

De te, oh kegyetlen halál el ragadál, Es
virág koromban hamar ki-szakasztál: Elete-
mek nagy irigye vóltál. *Oh fájdalom! &c.*

Gyenge testecskémmek nagy fájdalmát lát-
tam, keferű pohárát halálnak kóstitlam: Bi-
zonyosságul holt testemet hartam. *Oh fájdalom!*

Megkell ezt kóstitolni (heába) minden-
nek, minden állapotban lévő személyeknek:
Gazdag, szegény, iffiak, és véneknek. *Oh fájdalom! &c.*

Tehát édes Atyám Isten akarattya, Hogy
engem fiadot (*teányodat*) tovább itt ne hagyna:
Légyen tehát ő Sz: akarattya. *Oh fájdalom! &c.*

Ne bánkodgyál rajtam mert jó helyen
vagyok. Isten országában szentek közt udvar-
lok: napnál fényesb köntösben vígadok. *Nincs
fájdalom; s viadalom; halál ellen már van orvof-
ságom.*

Ne Siráinkozz te is kedves édes Anyám,
világra

világra ki szültél és vóltál jó dajkám: Mert van
menyben drága szép koronám. *Nincs fájdalom
's viadalom; halál ellen már van orvosságom.*

Ha akartad látni örömemnek napját, Im-
máron megérted annak is óráját: Krisztus hí-
vott menybe, mint mátkáját. *Nincs fájdalom. &c.*

Nincsen itt fájdalom, búbanat, Siralom;
Czítara-szó között csak van vigaságom: Para-
dicfom-kertben mulatásom. *Nincs fájdalom &c.*

Nincsen annyi kincse a' földi bányáknak;
Ezústi, arannya az egész világnak: Hogy meg-
térnek, s hinnek javainak. *Nincs fájdalom. &c.*

Ti-is hát utánnam ide készülletek, kik a'
Krisztus Jéstust látni igyekeztek: Hogy ő tőle ko-
ronát vegyetek. *Nincs fájdalom &c.*

Adgyon az Ur Isten mindennek olly szi-
vet; Hogy midőn halálnak ő egyszer meghzet:
Meny-országban nyerjen üdvöséget. *Nincs
fájdalom; s viadalom; Halál ellen már van or-
vosságom. Amen.*

Más. Nota: Mostan kik itt jelen vattok.

MAr el-megyek az örömben; Paradicfom-
nak kertében Lésezek Istennek ked-
vében.

Immáron bé-tellyesedék, a' mi régen
megmondaték; hogy még halálnak fizetnék (c).

Ketesztyén Hitnek jutalmát örök élet ko-
ronáját már el-vésem boldogságát.

(c) Gen. 3. 19.

Lelekem

Lelekem Abraham keblében, Testem is nyugszik a' földben; De vagyok illy reménységben. (d)

Onnét hogy még fel-támadok, Jesus Krisztussal vigadok; Azért lelkemnek így ízóllok:

Siess a' bődög városba, az hova bé-vagyok írva; a' Mennyeknek országába.

Drága szép lakó várasunk, Hol Istennel együtt lakunk; Krisztus is örökös társunk.

E' Várasnak bődögságát tündöklését gazdagságát Sok írás mondgya mi-vóhat.

Abban, ugymond, nem szűkséges, Nap és hold nem kellemetes: Isten benne fényességes

Keferőség, sem irigység, nincsen sántaság betegség; sem pedig nyomorult vénség.

Fel-támadunk de Minnyájan, 's lészünk erős állapotban Krisztus esztendeje tájban. (e)

Ott nincs továbbá kevelység, Nem uralkodik az éhség; szeretet lesz az elégség.

Lészünk hívek szép seregben, külömböző fényességben: Sz: Pál mondgya leveleben. (f)

Gerjedez együtt szerelmünk, Istenünk-höz szeretetünk; Arról el-sem felétkezünk.

Arkangyalok, Pátriárkák, Apostolok, és Proféták, meg-ismérnek Atyák, Anyák.

De mind nagyobnak mondatik, Hogy Isten velünk lakozik: Kinek dicsőség adásfék. Amen.

(d) Job. 19. 27. (e) Ephesi. 4. 13. (f) 1. Cor. 15. v. 41. 42.

Nég y

Négy Végső Dolgokról.

Eccli. 7. v. 40.

Memorare novissima tua, & in aeternum non peccabis.

Emlékezzél-meg a' te utolsó dolgaidról, és örökké nem vétkezel.

A' Keresztyén Olvasónak ízólló levelem végén mondtam vala oda-fel e' második részben; az embernek végső dolgait négynek lenni: *Halál, Ítélet, Pokol, és Menny-Ország-nak.* Ezeknek üdvösleges elmélkedését ajánlya itt Jesus a' Sirák Fia. Es noha mind a' négyről emlékeztünk helyyesleg eddig-való halottas énekinkben; itt mind-azáltal rendel énekellyünk mind a' négyről: és végre a' végerlen örökké-valóságról elmélkedő versekkel fejezzük-bé ez énekinket; a' bűnök el-távoztatására, életünk jobbítására, és lelkünknek vigasztalására. Ha-ki ezekről többet kévan; talál a' Régi Cantionalében, a' folio 172.

I. Halál.

Statutum est hominibus semel mori. Hebr. 9. v. 27.

El-végezve vagyon, hogy az emberek egyszer meghallyanak.

Nota: Szernyű halál imé hol áll &c.

Csudál-

C Sudálkozom, 's álmélkodom rajtad keresztény ember, ki jól tudod, 's hittel vallod, hogy meg-hal minden ember: Még-isbátran, 's vigyázatlan vifeled életeredet; Nem gondolod, sem fontolod világból kimentedet.

Adám mihelt almában ett, magát halálba hozta, Sok fájdalmat halálos bajt fiainak-is osztta: Mert ó róla bűnnek sóldgya (*f*) mi-reánk-is marada (*g*), Sok nyavalya, mint viz árja világon el-árada.

Mint sebes viz, kit szemünk néz, folyton-foly a' tengerbe, ugy mi éltünk, 's földön léltünk foly halál örvényébe (*h*): Azt sem tudgyuk, hol meg-adgyuk néki adófságunkat; Hát vigyazva, 's talpon álva várjuk végső oránkat.

A' lopóhoz, villámáshoz hasonlónak mondatik (*i*); Mert orozva, izempillantva hozzád ő erefzkedik: Miként talál, ugy le-kaszál; Vénet iffiat egy-aránt, Nem tesz várást, halogatást, csak hirtelen ott el-ránt.

Hányar tudunk, és számlálunk? kik hirtelen kimúltak, menykő útés, égi dörgés nyilaitól meg-hóltak: Sebes tűzben, és mély vízben, 's fegyver ellen el-vesztek; Gúta-útés, kórság-törés miatt fokban el-estek.

Illy véletlen, és hirtelen üdő szorultságában, Bódog léfzen, a' ki készen találtaik ez

(*f*) Ro. 6. 23. (*g*) Ro. 5. 12. (*h*) 2. Reg. 14. (*i*) Mat. 24.

harcz-

harczban! Bódogtalan de az olyan, a' ki heá-nos léfzen: Hát mindenkor, hogy légy bátor, várjad az halált készen.

Iffúságod, erős vóltod tégedet megne csallyon: Mert mint virág (*k*) és gyenge ág, a' te erőd-is olyan. Egy kiűs dértől, vagy hévségtől gyenge virág el-szárad; kemény szél-től, gyökereitől erős fa-is fel-szakad.

Lám Absalont avagy Samsont nem ment. heté haláltól Iffúsága, erős haja éles beretvájától. Sem gazdagság sem uraság senkit haláltól nem ment: Sok vitézlő, 's bölcs elméjű immár ezen általmént.

Az árnyékhoz (*l*), és párához (*m*) mi éltünk hasonló: El-enyélfzik, szélesztetik; mint az üveg romlandó. Mint írot-kép, noha ő szépséges, egy kiűs sártól meg-rútúl: Gyenge orczád, mo-folygó szádd majd vízza földbe fordul (*n*).

Hajó útát, fának jártát ha valaha szemlélted (*o*), Sebes nyilnak, golyóbisznak menését ha nézhetted: Elted sorsát, gyors folyását ezek adgyák értened, Hamar, hamar, hidgyed, hamar néked-is el kel menned.

El-kei válnod, és búcsúznod minden keresményidőtől, szépségedtől, és erődtől minden ismérőidőtől. Jo akaró, nyájaskodó barátid a' kik vannak, Atyád Anyád, házastársad, fiaid el-maradnak.

(*k*) Job. 14. 2. (*l*) Ps. 108. 23. (*m*) Jac. 4. 15. (*n*) Gen. 3. 19.

(*o*) Sap. 5. v. 10. 11. 12.

Nagy

Nagy fájdalom, viadalom testedet szorongatja, Bűnöd árja, szived marja, 's lelkedet szomorítja: A' járatlan, és szokatlan útra egyedül megy-el, szám-adásra, kemény forra Biróhoz majd vitetel.

Vigasztalást, bátorítást hogy ha kívánsz akkorra, Térj ki bűnből, tellyes szívből, most még üdöd van arra (p). Tégy jót addig, valameddig nap világa fen-vagyon (q); szómat halljad; azt ne várjad, hogy sórtéség el nyomjon.

Ha márt adta, 's verralztotta reád Isten; gondold meg Talám estvét, vagy más regvelt nem engedi érned-meg: Sem a' napját, sem óráját nem tudod, el-kezel menned, Hát naponként, és óránként kell erre készen lenned.

Agy Ur Isten erőt ebben híveidnek az harczban, vigasztalljad bátorítsad szíveket az halálban: Hóltunk után nyúgostalván, adgy nekünk dicsőséget, Országodban, boldogságban adgy örök fényességet. Amen.

A' testből kiment léleknek intése.

Notája: Véletlen embernek &c. pag. 61.

O H! ti kik a' nap-fényt még meg nem untátok, 's vidám szemeteket még bé-nem hűntátok; Az én intésemet, kérlek, halgassátok, Es annak értelmét jól meg-fontoljátok.

(p) Gal. 6. 10. (q) Jo. 12. 35,

Mert

Mert im' a' kit tegnap népek becsüllöttek; Es nagy távol földön Urak kőszöntöttek: Előttek, 's utánnam szolgák fereglettek, Mint az anyaméhet a' raj, környül-vettek.

Most még csak a' sincsen, ki engem biztatson, Az idegen földön ki utat mutasson: Avagy el-faradt a' ki megnyugosson, nincs senki közülök a' ki vigasztalljon.

Sokkal különb szokás vagyon ez országban; Más törvények (r) vannak a' Decretumokban: különb iudiciummal élnek tanácsokban, Hogy sem e' világi Parlamentumokban.

Mert itt az aranynak böcsülete sincsen; Nyájas csufságoknak még csak hire sincsen: Ne véd bár hogy a' gyöngy itt meg-ékesiten; Avagy a' szép termet haláltól meg mentsen.

Világ bölcseségét itt tudatlanságnak (s) Tartyák's test szépségét utálatosságnak: Hivolkodo szokot (t) nehézség gonofságnak Tartyák, és helye nincs semmi álnokságnak.

Királyok Császárok itt nem uraltatnak, Ha Isten kedvében ők nem találtatnak: Egy jámbor koldúsnak Urak fejet hajtnak: Julius Császárnak még szállást sem adnak.

Sem pénz, sem hatalom itt nem uralkodik; Jó nyelv, s' okos elme nem prokátorkodik

(r) 1. sz. 55. 9. (s) 1. Cor. 1. 19. (t) Matt. 12. 36.

K

dik Bár-

dik : Bárfony alatt undok élet pironkodik ;
Rongy alatt szent élet vígad, 's királykodik.

Vajha én a' testbe most vizsgálva mehetnék,
's itt-való dolgokról veled beszélhetnék ? Tu-
dom szíved földről el-idegenednék, 's a' men-
nyei jókhoz inkább ragaszkodnék.

En a' tanács azért, hogy a' sötét völgy-
re Ugy kézfűly, és vífely gondot életedre ; Gya-
lázatot hogy ne hozz szegény lelkedre : Mert
itt tekintet nincs Nemes termetedre. (v)

Most szerezz magadnak ember, barát-
kat (x), 's ez ország-ra való hív kalauzókat :
Ezekről ne szannyad a' takarmányokat, Hogy
veled közölyék örök hajlékokat.

Légyen gondod, kérlek, a' kétfzer kön-
tőfőre (y), Hittel, szeretettelégő szövétnekre :
Hogyne talály esni külső sötétségre (z), Es fog-
clikorgató kemény hidegségre.

Oltalmazzon minket a' kegyelmes Isten
E' vezedelemtől, és mellettünk légyen ; Ak-
kor az ellenség hogy erőt ne végyen ; Nyűgö-
dalmat adgyon háveinek. Amen.

(v) Gal. 2. 6. (x) Luc. 16. 9. (y) Prov. 13. 22. (z) Mat. 8. 12.

II.

II. Itélet.

*Omnes nos manifestari oportet ante tribunal Christi, ut referat unusquisque propria corporis, prout ges-
sit, sive bonum sive malum 2. Cor. 5. 10.*

Minnyájunknak meg-kell jelelnünk a' Krisztus
Itáló széke előtt, hogy el-vagye kiki a' test-
nek tulajdonit, a' mint cselekedett, vagy
jót, vagy gonoszt.

Nota. Emlékezzelmeg emberi állat &c. pag. 87.

K Erlek, és inclek ember tégedet, kit a' nagy
Isten Sz: személyére semmiből terem-
tett ; Hogy vífely gondot üdvődségedre, mel-
lyet néked szerzett. Mert el-jő a' nap, melly nap
a' földön, tñz. mindent meg-éget. (a)

Melly nagy félelem akkoronléssen, mikor
a' Krisztus az ítélre el-jő fényességben ; Hogy
mindeneket meg-bányon vessen igaz ítéletben.
El-jő bizonyyal az Isten Fia szépfényes felhőben. (b)

Először pedig a' Sz: Angyalok, Harsagó
szavú hangos trombitát hétfzer meg-fuval-
lyák (c) Melly miatt tenger, föld, 's folyó-
vizek el-fel-háborodnak. Mert el-jő a' nap. &c.

Vér-és tűz-első földet buríttya, Napot, és
holdat és csillagokat sötétség el-fogja : Leve-
gő eget rúr keferű kűst úrómmé fordíttya. El-jő
bizonyyal az Isten Fia &c.

(a) 2. Pet. 3. 10. (b) Luc. 21. 27. (c) Apoc. 8. & 9.

Iszonyú jaj-szok levegő égből ottan halatnak, és menydörgések; ki-ne félyen ettől? Sőt el-fáradnak emberek akkor a' nagy télelmetől. (d) *Mert el-jő a' nap &c.*

Trombita szóra mind az halottak, Tulajdon testben nagy hamarsággal földből fel-támadnak: Ki ki hogy vegye, mint érdemlette, bérét munkájának (e). *Eljő bizonylyal &c.*

Akkoron nem kell senki arannya, sem szép ruhája, sem gazdagsága; Nincs tekintet arra: Világ javai, és adományi változnak mind porrá. *Mert el-jő a' nap &c.*

Csak boldog léfzen, ki most jól téfzen (f). Es Isten Fiát ő halálára a' ki várja kétzen (g): Ezt nyilván hidgyed, mert Kristus mondgya, e' dolog így létzen. *Eljő bizonylyal &c.*

Elé-hozatnak számtartó könyvek, Mellyekből Isten mindent meg-itl láttára mindennek; A' tickos dolgok, el-rejtet bűnök ott ki-jelentetnek. *Mert el-jő a' nap &c.*

Hát mit felellyek akkor lellemért? Ki-hez folyamjam, és esedezzem az én bűneimért? Hol még a' jök-is félnek rettegnek a' nagy szám-adásért. *El-jő bizonylyal &c.*

Siralmas léfzen fok embereknek Itélet napja, nyilván el hidgyed; gonoszúl kik él-
(d) *Luc. 21. 26. (e) Mat. 20. 8. (f) Mat. 25. 34. (g) Luc. 12. 37*
nek:

nek: Es a' bűnöknek, ideje-korán kik véget nem vernek. *Mert el-jő a' nap &c.*

De nagy örömök istentélőknek, Es vigaságok adatik akkor, Istenhez kik térnek: A' Menyországnak testben lélekben örökösli léfznek (b). *El-jő bizonylyal az Isten Fia &c.*

Kérlek és intlek azért tégedet, valaki várod üdvösségedet, vegyed intéleimet: Vifelly most gondot; Itélet napján vehesd ez örömet. *Mert el-jő a' nap &c.*

A' nagy Istennek fenyegetését, ne ved csufságra, és süketségre áldot szent igéjét: Mert számat vélzen, mint tartottad-meg az ő Sz: Törvényét. *El-jő bizonylyal &c.*

II RESZE

Felséges Isten kérünk tégedet, nyújtsd kegyelmessen réánk kézedet, segéted erődet: Es igazgassd Sz: Törvényednek után lépésünket. *Mert el-jő a' nap &c.*

Oh kegyes Isten! meg-emlékezzél; Hogy én érettem emberre lettél, szernyű kint szenvedtél: Nagy fáradságot, keferűséget érettem fel vettél. *El-jő bizonylyal &c.*

Ne vess-el tőled örök halálra, A' véghetetlen, és rettenetes nagy keferű kínra: kér-

(b) *Mat. 25. 34. Rom. 8. 17.*

Iek ne legyen te sz: halálad érettem heába,
Mert el jő a nap &c.

Te hozzád Uram, kegyes Atyámhoz,
En foházkodom, és folyamodom irgalmasá-
godhoz: Hogy lég kegyelmes szegény bűnös-
höz, meg-térő juhodhoz. *El-jő bizonyval &c.*

Bűnös magdólna lám hogy meg-térem, ir-
galmasságot, és bűneinek bocsánattyát nyeré
(i). Ugy a' Tolvaj-is kereszt-fajáról, juta di-
csőségre (k). *El-jő el a' nap, melly nap e' földön
tűz minden meg-éget.*

Gonoszak közül válaszk-ki engem: Es a'
jók közé, job-kezed felől állás én istenem:
Hogy ama' végső boldog sz: áldást, Meny-or-
szágot vegyem. *El-jő bizonyval az Isten Fia szép
fényes felbőben. Amen.*

Más, az ítéltre emlékeztető.

Nota: Fel-verratt az Új öröm Nap-fénye &c. *Lásd a'
Régi Cant. pag. 203.*

EBredgyél fel világ bűneidből, Vedd-e-
szedbe magad az ígéről; mellyet néked
utolsó üdödről magyarázott Krisztus Jesus, I-
stet napjáról. (l)

Minden írárok immár be-töltek, A' Pro-
féták valamit hirdettek; A' Sz: Atyák a' mit
roménlettek, Urunk Jesus Krisztus által végbe
vitettenek. (m)

(i) Luc. 7. (k) Luc. 23. (l) Mat. 25. v. 31. (m) Jo. 19. 30.

Nem

Nem kélük már az ő el-jövése, közél va-
gyon e' világnak vége, minden dolgaink meg-
jelenése (n): Krisztus Jesus e' világra el-jő ítélnie
E' Világnak Istentelensége, Az Uraknak
nagy kegyetlensége, a' kölségnek engedetlen-
sége, Jele bizony, hogy közél már Krisztus el-
jövése (o).

Minden rendek vannak bátorságban,
Gyönyörködnek a' nagy álnokságban: Szeret-
tet nincs az atyafiakban; Es kevesen vannak
immár kik hisznek Krisztusban.

Élznek, ílznak, nagy bátran lakoznak,
Meny-országáról nem-is gondolkodnak; El-
múlándó dolgokban forgódnak: azt sem tud-
gyák melly órában azoktól meg válnak.

Sűketségre vesznek minden intést, meg-
vetettek minden jó-rendelést; A' Tanítok nem
látanak épülést, Sz: Írásból mikor telznek üd-
vösséges intést.

Dicsirettel az Istennek Fiát, Engesztel-
lyük a' világ Biráját, Sz: Lélekkel dicsőséges
Attyát: Várjuk készen halálunkat, 's ítélet-
nek napját. Amen.

A' meg-ítéltetett Lélek intése.

Nota: Véletlen embernek utolsó &c. pag. 61.

(n) 2. Cor. 5. 10. (o) Mat. 24. 12.

Kik az Ítéletről még keveset tudnak, vagy is arról igen ritkán gondolkodnak: Melly miatt nagy fokon gyalázatot valnak; En meg-írt lélek így szóllok azoknak:

Hogy azért pirulást ne vally Birád előtt, Halgass beszédemre, 's értsed dolgom mint lőtt: Mert nincs az ég alatt olyan Nemes szőlőtt, ki meg ne rettenyen itt a' Birák előtt.

Meg ne csald magadot, kérlek az Istenért; Mert számot adsz, hidgyed, leg-kissebb dologodért: Hívolkodó tréfás, gyenge beszédidért (p). 'S haszontalanul tett fok gondolatidért.

Olly dologot forgarnak, kit még nem is véltél, Hogy gonosz lett-vólna, 's benne bántran élte; Meg-kérdik, olly frissen kikékedve-ért léprél (q). 'S színtén ott esel-meg, a' hol nem-is féltél (r).

Mert ha ottan engem csak egy tekintetért, 's imádságban való leg-kissebb esetért; Egy el-tévelyedett gyarló gondolatért, Ugy meg rostaltanak; 's kevés tünyságért.

Hogy helyemet alig tudhattam találni, 's csak egy szót sem tudék mentségül felelni:

(p) Mat. 12. 26. (q) Isa. 3. 17. (r) Prov. 14. 12.

Miként

Miként fogsz te bűnben el-merült, kerülni Birád eleibe; és véle perelni? (s)

Most hánd azért jól-meg, miként eddig éltél? Cseledre, 's magadra gondot mint vitéltél? Szűkös atyádfián miként könyörültél? 's ha ember kedveért bűnbe ereszkettél?

Az Isten házában miről elmélkedteél, 's haszontalan dologot miként beszélgettél: Egy Mi-atyánk alatt hány-szor tekintettel Hát-megé; 's szemeddel kiket sértegettél? (t)

Csak egy ízem-pillantás sincsen életedben, mellyről számot nem adsz részenként lelkedben: Hogy mérsz tehát élni a' fertelmes-ségben? Holot még a' jók-is élnek félelemben. (v)

Hogy azért mennyekben vigadhass Isten-nel; Világ adományár, mind ganéjt (x) tapod-el; Hogy örökké menyben élhess békeséggel; Tisztelesség kívánást, test, 's aranyat hadd-el.

Hogy örök tűz lángját távoztathassd-el; Gyakor firalmiddal bűneid töröld-el: Hogy örök kín-vallást, 's poklot kerülhesd-el; Ugy bannyal-tesztedd, (y) mint ellenségeddel.

Adgyon erőt erre az irgalmas Isten: Mert önála-nélkül semmierőnk nincsen (z). Az íti-

(s) 1. Pet. 4. 18. (t) Isa. 3. 16. (v) Job. 9. 28. (x) Philip. 3. 8. (y) Joaz. 12. 25. & 1 Cor. 9. 27. (z) Jo. 1. 5. 5.

K 55

let nap-

let napján állasson job-kézen : Örök nyugalom az-után kövessen. Amen.

III. Pokol.

Ducunt in bonis dies suos, & in puncto ad inferna descendunt. Job. 21. 13.

Jókban (világ szerént) mulattyták napjokat, és egy szempillantásban alá-mennek poklokra:

Azon Notára.

OH meg-foghatatlan szernyű balgatagság! Csudák felett-való nagy csudálatság; El-szenvedhetetlen iszonyú túnyaság, Örök tűz érdemlő vakmerő bátorság. (a)

Imé hitünk tartya rettenetességét Pokol kinnyainak, 's véghetetlenségét : Mérges fergeinek dögleletességét, kénköves tűzének szernyű bűdösségét.

Még-is olyan bátran törvény nélkül élünk; Mintha Isten, 's pokol nem volna, és végünk : A' jövendő kintől egy-cseppet sem félünk; Sőt mint vizet (b) iszizuk a' bűnt, melyhez férünk.

Oh balgatag ember! ne kövesd hívságát Vakmerő világnak, 's csalárd nyalánságát : Egy szem-pillantásban pokol szomjú-

(a) 1. Thez. 5. 3. (b) Job. 15. 16.

ságát

ságát, Hogy ha nem akarod kóstolni, 's rab-ságát.

Mert talám estvéig meg-kérlek lelkedet (c), ki még álmodban-is nem törte elmédet: 's helyeb Lucipernél ültetnek tégedet, véghetetlen jajra szállíttyák fejedet.

Nem léssen ott néked csak egy csep vized-is Hogy csak nyelved végét hívelthetnéd-is (d). Nem léssen ott szabad csak egy szál hajad-is, Nem léssen kire csak szemed vethetnéd-is.

Balgatag emberek, imé miként vesztetek! Hova léssen akkor régi remétségtek? Egy kevés hívságért örök kínra estek, Egő nyolzolyákat melly nagy árron vesztetek!

Midőn somjúságtok lángal itattatik, aspis epéjével éhségtek kinzatik (e); Keresményitekben semmi nem adatik, 's az el-múlt elz-tendő hátra nem vonyatik.

Ki fog benneteket akkoron biztatni? Vagy lángban ülőkön ki fog keseregni? Midőn a' kegyesség Menybe rekeszkedni (f) Fog, és kegyetlenség kősztetek maradni?

Sentenczia mihelyt read kimondatik; Veszett fejed mindgyárt hohérnak adatik (g)

(c) Luc. 11. 20. (d) Luc. 16. 24. (e) Job. 20. 14. (f) Mat. 25. 10. (g) Mat. 13. 34.

Minden

Minden teteményed elődbe rakatik, véghetetlen tűzre lelked ragadtatik.

A' rövid örömért örök siralomra (b), Kisgyönyörűségért örök fájdalomra; Rövid torokosságért örök koplálásra Vésznek, bár el-hidgyed, 's örök égő lángra.

Jaj-fzo, 's fog-csikorgás a' holott hallatik (c) Meg-poshadt kénköves Tett büz szagoltatik: Ördögi látással szemed kinoztatik; Káromlásra szajad ottan fel-nyittatik.

Bűnöd fokságával elméd fenekedik; Akaratod mindgyárt ott meg-keményedik: Ertelmed mint Pokol, úgy meg-fetétedik, Tetted mint a' holt-szén, úgy meg-feketedik.

A' meg mondhatatlan, tűz melegségéből, Ifzonyú hidegre azonnal vettettel; ismét rettenetes kegyetlen hidegből, (k) készen vár a' ferdő fel-forrott kén-köböl.

Mit használ (l) Pokolban a' Királyi pálcza? Avagy Dariusnak minden arany láncza? Herodes leánya kevély és friss táncza. Nem nyér ott országot; sőt meg-pírul orcza.

Mit használ tenéked hogy jó tánczos voltál; Hogy oltablát gyakran verrattig jaczottál? Fagas serlegeket egy húzomban it-

(b) Mat. 25. 41. (c) Luc. 13. 28. (d) Joh. 24. 19. (l) Sap. 5. 9.

tál. 2

tál? (m). Ha az örök tűzre immár taszítottál?

Hogy hirt, nevet földön, 's örökséget nyertél, Minden dolgaidban vigaságot leltél? Mit használ már néked hogy fokáig élte; Hogy ha az örökké való tűzbe estél?

Mit használ a' jó nyelv, és ékeffen szólás? A' fok mesterséges Prókatori fogás, Bölcsesség, tudomány, nagy becsület-vallás; Hogy ha követ ottan örök szégyen-vallás?

Avagy, Vaj! 's mit használ, hogy jó vitéz voltál, Es számtalan fokszor pogány vért ontottál: Falut, Kastélyt, váraft gyakran fel-prédáltál? Hogy ha örök tűzre egy pontban szállottál?

Mit használz most véle, hogy országot birtál; Császár, Király, Herczeg, Nagyságos Ur voltál? (n). Számtalan fok népet harczon le vágattál? Ha végeetlen tűznek ételül adattál?

Most azért míg élünk, errőlemlékezzünk; Es mi bűneinknek korán véget vessünk: Halasztást ne tégyen tovább meg-térésünk (o); Hogy Pokol kinnyáról meg-menekedhesünk. Amen.

(m) Isa. 5. 11. (n) Matt. 16. 26. (o) Eccl. 5. 8.

Az el kárhozott Dus-Gazdag lelkének keserűsége.

Bévebben meg-vagyom a' RégiCantionaleban pag.188.

Notáját lásd ottan.

FRissen lakó Dus-Gazdagnak veszedelmér, Sz: írásból hallottátok temetését A' Pokolban (p): Sok kínokban hallyátok most keserűségét:

Oh! bú-látott, sok kén vallott gyarló testem: Melly nagy kénban, siralomban értem estem. Ejjel nappal, jajgatással, magam csak veszttem, silyeszttem.

Oh! hervasztó, szív fonnyasztó nyavalyáim; Engem vesztő, 's meg-emésztő nagy kínaim; Sokalodnak, szaporodnak szív maradosó Scorpióim.

Oh hol vagytok, hogy nem láttok jó barátim! Velem bánó, 's engem szánó jó rokonim! Oh szerelmes, édes, kedvös régi sok jó akaróim!

Halátnátok, meg-szánnátok kínaimat; Varasbékák hasogattyák száraimát: Ocsmány férgek húzzák, vonszák, 's úgy szagattyák inaimat.

Aspis kígyók, rút scorpiók újjaimat szopogattyák, és faldolsák karjaimat: Nagy vi-

(p) *Luc. 16. 22.*

perák,

perák, mint egy kutyák mind el-rágják ajakimat.

Az ég felé fel-hallatnak kiátásim, Erczet követ meg-enyhí nek rikóltásim: Ördögök-nél még sem fognak, 's többet ártnak panaszlásim.

Jaj már nekem! jaj! örökké kel kinlódnom, Jaj! nem lehet soha innét szabadulnom (q): Jaj! e' tűzben, e' nagy füstben hogy nem volt szabad meg-fulnom.

Nincs mit tennem, fel-kell vennem mind ezeket; Nem lehetem ördögöknek én kedveket: Mert mintha csak kinzáfomra eskütek volna mind őket.

El-vifelném, nem törödném ennyit rajta; De hogy engem egy kifs kedvem erre hajtta: Azért éitem szegény lelkem felette lokat ohajtya.

Örök kínra, rút halálra magát vetni, Oh melly nagy kín egy kifs jóért így szenvedni! Bezzeg nehéz rút dögökkel, Ördögökkel így kinlódni!

Még-is ha csak három, négy, öt száz napokig, Illyen szernyű kínaimnak az üdőkig Vége lenne; bár fel-menne tíz-száz ezer elzendőkig.

(q) *Luc. 16. v. 26.*

De el-

De el-várok fok száz ezer elztendőket,
meg sem tudom számlálnia soha őket: Még is u-
gyan nem láthatok örömmel tellyes üdöket.

Mert örökkön mind örökké lesz kiozá-
som, soha nem lesz innét nékem távozásom:
's bár úgy lenne, csak lehetne fok kinokban
ki-múlásom.

Oh átkozott kínra hozott vígaságim!
Búra, jajra engem adott bujaságim! Vaj! Po-
kolba sebes lángba vágyakozó mulatásim.

Atkozott volt földön néktek engedésem!
Atkozott volt e' világra születésem! Nem ál-
dott volt, átkozott volt minden járásom ke-
lésem.

Atkozott volt, a' ki szült volt e' világra!
Atkozott volt ki nevelt volt illy nagy búra!
Atkozott, hogy meg nem ölt volt; Nem jut-
tam-vólna e' kínra.

Job volt vólna kis koromban ha enge-
met, kis séllyébe térték vólna testcském?
Alnok dajkám, nem metczetted volt-meg ak-
kora' gégémet.

Job lett vólna Oroslányok nőstényinek
Lettem vólna, eledelke ölykeinek; Hogy nem
mint illy nagy szernyűként szerzettem vólna
sejemnek.

Mire hoza, 's im' mint csala a' rosz Világ?

Ki-szára-

Ki szárada én kezemből mint egy virág: Mér-
get ont, 's im' mint ronta; alattam romla,
miként ág.

Oh! átkozott fősvény sinár gazdagsá-
gim; Kincsel bőves, jókkal tellyes tárházaim:
Mint szántalak, 's nem láttalak, hogy volta-
tok árulóim.

Vajha lenne még kösztetek én lakásom,
Jaj! nem szánnám ti-töletek meg-válásom:
Mert job vólna bór ifzakkal, tarisznyával kol-
dulásom.

Oh ha egyszer még kegyelem adattat-
nék! fel-fogadnám soha többé nem vétenék:
Istenesen, nagy kegyesen, bizony Sz: jámbor-
ul élnék.

Meg-nem ünnám az Istennek Sz: igéit,
Meg-becsülném bizony annak hi-detöit szível
látnám, nem gúnyolnám a' Knistusnak köve-
döit.

IV. Mennyei Bóldogság.

*Oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor homi-
nis ascendit, quae preparavit Deus, ijs, qui diligunt
illum, 1. Cor. 2. 9.*

Szem nem látta, se a' fül nem hallotta, se az
ember szívébe felnem ment, a' miket ké-
szítet Isten azoknak, kik őtet szeretik.

L

Nota

Nota: Halál-adásunkban rólad emlékezünk.

Kífontolhattya-meg bölcs okosságában; Melly nagy öröm légyen Isten Országában? Kinek minden erő áll szabadságában, Es valamit akar, vagyon birtokában.

Ott, mint Elet Ura, székeben ül maga, Bétölt mindeneke vigalsággal szava: Szerelmefivel köz minden édes java, kinek boldogsága nem kissebbül soha.

Azért a' Sz: Irás bizonynyal hirdeti, Hogy senki elmével ezt felnem érheti, sem ékes nyelvével kinem beszélheti, Miket szerzett annak, ki őtet szereti.

Bár csak kívül nézzük az Eg kerektségét, Fényes csillagokkal ragyogó szépségét: Nem győzzük csudálni annak éketségét, 's ki nem jelenthettyük titkos nemességét.

Hát belől mint lehet annak állapottya? El-fárad az élme, mihelyt azt forgattya: Meg-némúl az ember és ki nem mondhattya, Nagy gyönyörűségét fyíve nem foghattya.

Beszéli Sz: János Lelki látásában (r), Hogy látot egy váraft Isten Országában; melly-hez hasonlatost gyönyörű vóltában Nem hal-lott semmi rend, ég-alatt jártában.

Melly ékes kő-fallal környül vétettetett,

(r) Apoc. 21. v. 2. jbid. v. 21. & seqq.

Es mind

Es mind drága fényes kőből építetetett: Tizen-két kapuja gyöngyből ki-metczetett, 's közepin az Isten széki helyheztetett.

Mellynek belső része fényesebb a' napnál; utczája, környéke tiszta aranyból áll: Tündöklék. és villog, miként a' szép Krisztály; Sötétség és homály soha abba nem száll.

Az Isten ott maga örök világosság kinek világánál lát a' tellyes Ország: Nem uralkodik ott már az halandóság; Mert az Elet fáján terem az orvosság.

Semmi nincs ott egyéb, hanem csak uraság, és meg-elégítő isteni gazdagság: Valahova fordulsz, mindenütt boldogság, szépség, gyönyörűség, öröm, és vigaság.

Mindenütt fénylenek a' drága gyémántok, kedvesen villognak a' szép Amethyftok; Egnek és ragyagnak fényes Hyácintok, 's csillag módon fénylő szép veres Rubintok.

Mind ennyi fényesség egybe torlásából, melly nagy öröm lehet ezek látásából; Irtíheti ember, ért okosságából, Es a' természetnek szokott folyásából.

Mert ezek csak csinált külső fényességek 's az értelem alá vetetett szépségek; Nem olyak meñyekben még az örökségek, ki mondhatatlanul fellyeb-valók ezek.

L 2

Oh

Oh melly öröm lészen látni állapottyát
Isteni Felségnek, szinét, 's ábrázattyát! Kez-
det nélkül való lételnek állattyát szívünknek
bé-töltvén minden indulattyát!

Mert ő az életnek ép elevensége, ki-ter-
jedett szépség drága ékelsége: Minden kívánt
jóknak kedves édesége; Dicsős világosság,
mellynek nincsen vége.

Az ő nagy szentsége feneketlen mély-
ség: Véghetetlen öröm ott a' gyönyörűség; Es
el-togyhatatlan minden-féle bévség, soha nem
férkezik-bé oda a' szükség.

Bennerejtetett-el minden jóknak kincse
(s), kit nem változtathat semmi bal szerencse:
Benne van életnek gyönyörű kút-feje, Melly-
nek el-nem apad soha élő vize.

Ő a' Profétáknak régi sohajtása, Sz: Pa-
triarkáknak, hoszfzú vágyódása (s): Reá né-
zett minden szentek ohajtása, 's szüntelen az
égre nagy fok kiáltása.

Erre kívánczozik Dávid a' bévségre (v),
Mint a' szomjú ízarvas a' folyó kút-főre: Erre
igyekezik a' szép legelésre; Mint az éhezett
juh, a' siros mezőre.

Mi-is Istenünkhöz szívből folyamod-
gyunk, Sz: Törvénye szerint nékie szolgál-

(s) Colos. 2. 3. (t) 1/a. 45. 8. (v) Psal. 41. 2.

lyunk

lyünk (x): Színe látásában hogy oltán vigad-
gyunk, Dicsiretet néki mind örökké mond-
gyunk. Amen.

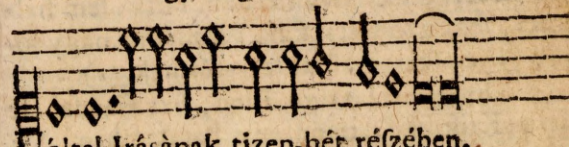
Prosa | Az Örök életről.

Z örök élet mi! légyen, Jesus!

Urunk nagy szépen meg-tanit, A' Sz: János

által Írásának tizen-hét részében.

Ez, ugymond, az örök élet; hogy meg-
ismérjenek téged Elő örök Atya Isten; 's kit
el-bocsátál a' Jesus Krisztust.

Az örök élet azért ez: A' nagy Istent és
az ő Sz: Fiát szinről szinre látni; a' melly látás
e' földön kezdetik.

(x) Mat. 19. 17.

L 3

E' vé-

E' végre mondgya azt Sz: Pál, hogy most láttuk a' mi Istenünket, Mint külső tükörben; de akkoron színről színreláttuk. (y)

Azok látták pedig Istent, a' kik hisznek az ő Sz: Fiában, U: Jesus Krisztusban: Es mivelik Attya akarattját. (z)

Ily reménységben vólának, Az Adámról-fogva mindediglen, minden igaz hívek: Mi-is azért ugyan ebben légyunk.

Az örök életben azért A' mi testünk halhatatlan léfzen, dicsőséges léfzen: Lelki léfzen, és örökké léfzen. (a)

Fénylik, miként a' fényes nap, világoskodik mint a' szép csillag; Es a' fényes Angyal, A' mi édes Atyánk országában. (b)

Mert senki szemmel nem láta, sem hallotta, sem gondolta soha; Minémű nagy jókat, Isten szerzett ötet szeretőknék. (c)

Dicsőítségél Attya Isten, Sz: Fiaddal Ur Jesus Krisztussal, mind egy hatalomban, Sz: Lélekkel mind örökké. Amen.

A' meg-dicsőült lélek intése.

Nota: Hála-adásunkban rólad emlék.&c.

H Alandó emberek, kik földön lakosztok, Es a' számkivetés helyében bújdos-

(y) 1. Cor. 13. 12. (z) Matt. 7. 21. (a) 1. Cor. 13. 43.

(b) Mat. 13. v. 43. c. 22. 30. (c) 1. Cor. 2. 9.

tok;

tok: Üdvözült lélektől im' jó hirt hallotok, Dicső Menny-országrol mit szólnon látsátok:

Kik az halál terhes igáját vonnyátok, 'S a' késértet alatt fajtóját nyomjátok: Vigaiztalást venni hogy ha kívánczotok, fizeitek Egre gyakran fordítsátok.

Itt vagyon terh nélkül minden gyönyörűség, Es késértet nélkül örökké dicsőség: Minden jókból álló vagyon telyes bőség; Mert itt magát közli velünk az Istenség.

Oh ti, kik a' kincset most szomjuhozzátok, Nagy méltóságokra világon vágyódtok! Itt a' boldog Szentek mind annyi Királyok; meg-becsülhetetlen drága gazdagságok.

Ti is kik a' testben örömet kerestek, A' rothadás között szépséget szemléltetek: Itt vagyon az öröm ide siesztetek, El-hervadhatatlan szépséget itt leltetek.

Itt vagyon oh ember! végetlen gazdagság, Itrakatott egybe mindenféle jóság: Itt vagyon az örök állandó Uraság, kit el nem veszt tőled sem per, sem álnokság.

Ez, oh ember! a' te örökös szép hazád, mellyet szerzett néked Mennyei Sz: Atyád: Ez a' Jerusalema' te édes Anyád, ki te-néked minden gyönyörűséget ad.

E' végre völt néked ember alkotásod

Erra

Erre nézet, fővel az égre állásod: Es erre tanított kereszttyén vallásod; Erre adott utat földi bűjdősáford.

Fordisd ide azért minden gondolatod: Mert itt vagyon néked minden jó barátod; Krisztusban fogadott sok szép rokonságod: Kiknek örömöket majd meg-köszölhetod.

Erre nézz-fel, erre; hadd-el a' világot: Ide siess, ne nézd a' csalárd hívságot; Tapodgy lábad-alá minden álnokságot; Ugy adgya-meg Isten örök boldogságot. Amén.

A' végetlen örökké-valóságról.

Nota: Harcz ember élete &c. pag. 122.

Illy nagy útra indul ember hogy születik, Örökké-valóság néki fel-tétetik, Halál által oda el-érkezik. Oh vég-nélkül, 's határ-nélkül, nagy örökkön-örökké-valóság!

Földi bűjdősásunk Egen forgó nappal, Ideig méretik sötét éjszakával, Entva múlunk öránként azokkal. O gyarlóság, mulandóság! Nem változik örökkévalóság:

Ránk rohan az halál véletlen órában, Teszünkét bé-ejti sötét föld gyómrában, Lelkünk pedig kemény számadásban. Sok szám-adás, nagy búlátás melyet követ örökkévalóság.

Akkor, mit mivelünk tellyes életünkben;

ben; Vagy gonoszt, avagy jót szám szerént akképpen Elő-hozzák Bíró könyveiben. O mély könyvek, 's nagy levelek, kikben vagyon örökkévalóság.

Teremtő Istenét ez itilő-székben, Az ember meg-látván fel-buzdúl féltében: Sententziát véfzen, hová mennyen. O nagy csuda, Sententzia! Ebben marad örökkévalóság.

Eleven-tűz tóban, kik gonoszúl éltek, sok undok bűnökben tudván hevertének, sok kínokra pokolra küldetnek. Okárhozat, sok jajszózat! Egő tűzben örökké-valóság!

Reménség úgy vagyon lelki údvösségben, Penitentziát tart ha ki idejében; Ugy vitetik Isten seregében. O boldogság, nagy uraság! Angyalokkal örökkévalóság.

Felséges Istennek örök dicsőségét, Csak a' jök köztollyák az ő édefségét; Mind-örökké dicsírik szentségét. O boldogság, nagy valóság! Es e' jóban örökké-valóság!

Ebben a' dicsőség edes tengerében, Örökké-valóság boldog örvényében, Azok úfnak, kik jól éltek itten. Oh boldogság, nagy valóság! Es e' jóban örökké-valóság!

Részed hogy leheffen e' nagy gazdagságban, Dicsóult szentekkel mind egy társaság-

ban: Vess-meg mindent, mi van e' világban.
Oh boldogság, szép társaság! A' szentekkel
örökké-valóság!

Eg alatt nézd-meg-jól szemmeddel mit lát-
hatsz, Allandót azok közt semmit nem talál-
hatsz: Mind csak hívság, azért fel-kiálthatsz:
O nagy hívság, és csalárdság! nézzed mint
vár örökké-valóság.

Nem szólálhat fenki világnak olly híven,
kinek csalárdsággal végre ne fizeffen. Tanúly
másón, néked úgy ne tégyen. Oh álnokság,
nagy csalárdság! elhidd, hogy vár örökké-va-
lóság.

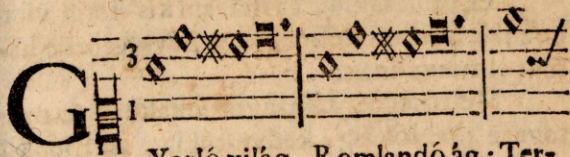
Csalárd a' gazdagság, uraság, méltóság,
Test, szépség ékesség, öröm és vigaság. Ha
nem vigyász, megcsal ez álnokság. Oh ál-
nokság, csalárd hívság! ihol itt vár örökké-
valóság.

Zengő czimbalomnak mint múlik-el
hangja; Ugy múlt-el még eddig e' világ pom-
pája: Ez után-is e' lesz állapottya. O nagy vak-
ság, csalárd hívság! Nem ládd, hol vár örök-
ké-valóság?

E' nagy út elötted, ki most ezt halgatod,
örökké-valóság, kit csélul kel futnod. Azert
jól fuff; Isten lesz jutalmod. O vég nélkül, 's
határ nélkül, mind örökkön-örökké-valóság!
Amen.

A' múlan-

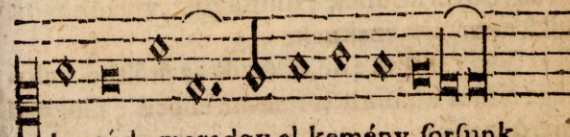
A' múlandó világtól-való búcsúzás; melyet
követi A' Végetlen örökké-valóság.

Yarló világ, Romlandó ág: Ter-

hed alatt homlokunk Melyben izzad; Isten

hozzád, maradgy el kemény sorfunkt.

Tavozzál-el, metesze légy-el, oh veszen-
dő rosz Világ! E'ze nincsen, ki csak könnyen
te csalárd törődbe hág.

Eredgy ély már magadnak bár Kedved,
és kényed szerént: Soha kedvem reád szemem,
hidgyed többé nem teként.

Elég eddig az üdöig, hogy engemet rá-
vettél: En szívemben, 's bús lelkemben igen
keferítettél.

Hizelkedő, bűnbé ejtő, oh álhatatlan vi-
lag!

világ! Te javaid, igiretid látom már hogy csak hivság.

Gazdagságid, Tárházaid kis-korig virágoznak; Elszak-szélről, vagy hévségtől de hamar el-hervadnak.

Méltóságot, Uraságot sokaknak te mutatogatsz; De sokáig, kedve-től, ah! Senkit abban nem hagysz.

Írügyektől, 's szerencsétől csak hamar meg-fosztatnak; Sok bánatba, 's koporsóba végre csak ugyan jutnak.

Fris erőben, szép termetben a' kik magyönyörködnek; Ifjúságok, vidámságok soká nem tart ezeknek.

Világ múlik; de érkezik az örökké-valóság: Nincs különben semmi ebben; hidgyed merő igazság.

II. RESZE.

Kemény szózat! mint hasogat szívemben ez valóság! Hogy érkezik, 's majd bé-lépik az örökké-valóság.

Félelelemmel, 's rettegéssel (d) szívemet sértegeti: Illyen képpen, őtet éppen varakozva fűggeszti.

Nem lesz vége, se mértéke; örökké ma-

(d) Philip. 2. 12.

radandó:

radandó: A' mint kezded, úgy kell űznöd, soha nem változandó.

Ha jött tétél, veled jár kél, és örökké megmarad: De ha vólt rosz, élted gonosz; lelked örökké farad. (e)

Oh örökké, 's mind örökké maradandó fájdalom! Gonosz-tévők, 's meg-nem térők, néktek ez a' jútalom.

Volta-képpen, és mind éppen ki-nem magyarázhatni, kárhozatnak, 's örök kinnak fűlyát ki-nem mondhatni.

Az Istennek, dicsőségnek soha színit nem látni, Oh fájdalom! nagy bús halom, örök jóktól fosztani!

Örök tűznek, kénkö búznak kárhozat-tyát szenvedni, oh sérelem! nagy győtrelem, mind-örökké ott égni!

Jaj! szíveknek henyelőknek, és torkos kényességnek! Zabolátlan, rút tajtalan testi érzékenségnek!

Ocsmány tréták, trágár musák, kiknek nyelveket mosák, Rút énekek, buja verlek, ott örökké mardolsák.

Ember-szólló, rágalmazó nyelveknek jaj örökké! Mértéktelen, és kegyetlen haragnak jaj örökké!

(e) Rom. 2. a v. 6.

Jaj!

Jaj! kapdozó, ragadozó, 's erőszakos karoknak! Vér-ontásra, gyilkosságra gyorsan futó lábaknak (f):

Kevély, dőlyfős; Kivül színes, jóktól üres szíveknek (g); Irgalmatlan, 's jóságatlan hivolkodó lelkeknek.

Jaj, Jaj néktek! ha nem tértek, 's bűnnek véget nem vettek: Jaj öröké mind örökké léfzen azért béretek.

III. RESZE.

Serkeny-felhát, 'sa' mély álmat én lelkem már elhadgyad (b) 'S hát még sem félsz? Tégy jót míg élsz; Isten szavát fogadgyad.

Józan, tiszta, 's gyors a' jóra légy, és a' bűnt távoztasd: Ejjén, napon, légy mind talpon; kéfzen az Urat várhasd.

Bóldog szolgál, kic vigyázva talál az Ur, el-jöven: Menny-országban, javaiban részesitimert bőven. (i)

Oh Menny-ország! Nagy bóldogság! Örökké-VALÓ jószág! oh végnélkül, 's bánat nélkül, dicsőséges vigaság!

Nem toghattya 's gondolhattya - meg elme jovaidot: fzem nem látta 's nem hallotta embernek füle ázkot.

Mint forráshoz, trifs patakhoz a' Szar-
(f) *Psal. 13. 3. (g) Mat. 23. 14. (b) Rom. 13. 11. (i) Mat. 24. 26.*
vaské-

vas kívánczik: szómjú lelkem, száraz ízivem élő kúthoz vágyódik.

Oh szép haza! Szentek háza, és örök vigasága! Mint jövevény, távól lévén, lelkem úgy ohajt oda.

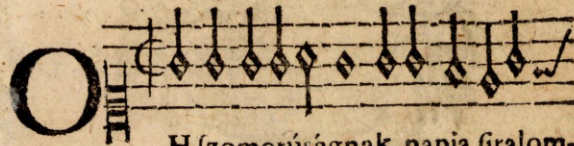
Oh szabadság! nagy méltóság! mellynek vége nincs soha! Mint tömleczből, lelkem testből kívánczik ez jóra.

Oh örökké, 's mind örökké maradandó bóldogság! Jónak szerzett, 's kéfzítettett örökké-VALÓ jószág!

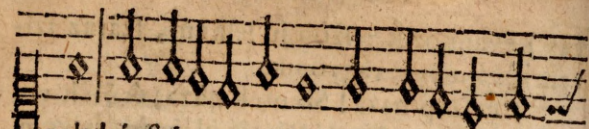
Oh Ur Isten! örök Isten, jónak örök jutalma! Adgyad menyben, kérlek légyen lelkemnek nyúgodalma. Amen.

A' ki nem ért a' kotákhöz, mondbattya ad notam:
Szernyű balál, inté hol ál. Öe.

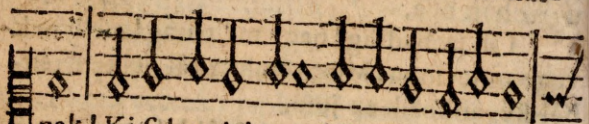
Emlékeztetnek a' Cántorok, hogy egy új Eneknek tulajdon notája, feledékenységből fel-nem tetetett kotákhöz: melly Enek oda-fel, 98. levélen kezdetik: tulajdon notája im' e' következő.

H (szomorúságnak, napja siralomnak!

nak ! és fekete gyászna, szív-béli bánat.

nak ! Ki sokan jajgatnak ! keservesen sirnak,

Halálán bányodnak illy Nemzetes Urnak.
Valál nemzetedben &c. *sup. pag. 98.*

AZ Enekeknek.
V E G E.

KE

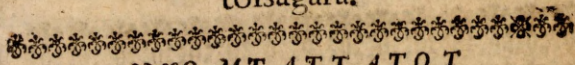
K È S Z Ü L E T

A' jól meg-haláshoz,

Szép oktatásokkal, biztatásokkal, főfő
jószágos cselekedetek gyakorlásával, Imád-
ságokkal, és Istenhez-való foházkodások-
kal, fel-készítettett; és először Franczi-
ául, az-után Olaszúl, és Deákúl
bévebben : Most pedig

ILLYES ISTVAN,

Szent Jóbi Apátur, és a' Tekinte-
tes, Nemes Esztergami Cápitolonnak
Custosa, és Canonokja által,
Magyarúl rövidebben, és némely válto-
zással, 's néhol hozzá-adással-is, ki bocsát-
tatott : a' halandók, és halálos beteg-
ségben vonakodók vigasztalására,
fegédelmére : és az őket vigasztal-
lók údvőses foglala-
toságára.

NYO MTATTATOT

NAGY SZOMBATBAN, Az Academiai Bő-
tükkel Hórman János által.
M. DC. XCIII. Esztendőben,

Estote parati: quia quâ horâ non putatis, Filius hominis veniet. Luca 12. 40.

Legyetek készek: mert a' melly orában nem vélitek, el-iő az ember Fia. Sz: *Lukács írja, 12. rész. 40. vers.*

Intés a' kegyes Olvasóhoz.

Véneknek iffiaknak ez a' tanács itten,
Hogy e' kiss könyvecskét olvassák szívesen:

Mert amazok közél a' halálhoz vannak;
Ezek-is pediglen hamar meg-halhatnak.

A' Keresztyén Olvasónak szóló levél, mellyben

E' Munkácskának czélya jelentetik; és a' betegekhez-való lelki irgalmaság ajánlatik.

Nem csak a' halottak temetése; hanem a' haldoklóknak-is vigasztalása, oktatása, és Istenes halálhoz készítése, nem utolsó (sőt még amannál jóval is elsőb) a' keresztyéni szeretet, és irgalmaság cselekedeti közül. Akkor, akkor! ha valaha, szükséges ez az istenes irgalmaság: Mert a' halál csak egyszer történik, és ha jól örökké jól; ha gonoszúl, örökké gonoszúl. Nem is lehet soha e' fogyatkozásnak jobbitása: Mert igaz a' sz: Lélek mondása; hogy *ha a' fű sík Délre* (az üdvösségre) *vagy Eszakra* (a' kárhozatra) *valamelly helyre esik ott marad (a).* Nem csak az Egyháziak pedig, és főképpen Plebanusok; hanem egyéb állapot-béliek is kötelesek tehetségek szerént e' Sz: keresztyéni irgalmaságra: Mert *Mandavit Deus unicuique de proximo suo* (b) Parancsolatot adott Isten kinek-kinek az ő felebarátyja felől. *Mellyről*

(a) *Eccle. 11. 3.* (b) *Eccle. 17. 1.*

nagy szép predikációt írt Card. Pazm. Péter, Advent II. Vasárnapra.

Minthogy azért sok helyeken, e' mostani nyomorúságos időben Plebanusok nincsenek: Hogy az Oskola-Mesterek is, kik bévebben vannak, és egyéb olvasni tudó áitatos hívek, olyan szükségnek idein, a' halálos betegségben vonakodókat jobban segíthessék; gondolkottam, hogy minek-utánna a' Halottak temetésére Számos Enekeket egybe-fzedegertem A' Halálhoz való készületet-is Magyarul meg írnám, és nyomtatásban ki-bocsátanám. Mellyel, mind maga magát ember, 's mind pedig másokat, üdvösséges foglalatoskodással, a' jól meg-haláshoz készítheti: Nem csak Egyházi renden, de világi állapotban lévők-is. Szükség mind-azáltal, hogy ezek, a' Sz: Gyónás, Al-dozat, és Utolsó Sz: Kenet (c) fel-adására, Szomféd, vagy távolabbi Plebanust, vagy más Papi renden lévő Egyházi személyt, ez utolsó szükségnek idein a' beteghez hivaflanak: és az el-távozván, a' többi magok végbe-vigyék, a' betegnek üdvösséges vigasztalására oktatására, és a' jó halálhoz elkészítésére; ön-nön magoknak pedig nagyobb dicsőséges koronájokra: Mert ez jutalma, e' Lelki nagy ir-galmasságnak. *Qui ad justitiam erudiunt mul-tos, fulgebunt quasi stella in perpetuas aeternita-*

(c) Jac. 5. 14.

es (d) ugymond Daniel, hogy mint valami cfil-agok, ténylenek örökké, a' kik egyebeket igaságra tanítanak, jóra oktatnak, és vezérle-nek. Ugyan-is, ha a' testi irgalmasságnak cfele-kedetiert, egy darab kenyérért, és egy kiss kón-tóskéért, Menny-Országgal fizet Kristus Isten napján (e); Mivel, *anima plus est, quam esca* (f); A' lélek becsültesb az ételnél, és testnél; Sokkal bérségesben jutalmaztatnak, a' kik lel-keket örök vezédelemről szabadítanak. Sza-badit pedig, a' ki a' lelkek meg-térítésében fá-rad. *Qui converti fecerit peccatorem ab errore viae suae, salvabit animam ejus a morte*; Azt mondgya Sz: Jakak (g), hogy a' ki meg-térítetia' bűnöst az ő tévelygő utáról, megszaba-dította annak lelkét az haláltól. Többet mond: *Et operiet multitudinem peccatorum*: Es hogy maga bűneinek fokaságát el-fedezi; az-az, le-törli, el-ölti: mivel Isten előtt fedve nem le-het, a' mi meg marad. Isten szava az, hogy az irgalmasok irgalmat nyernek: Es felebarát-tyokkal ter jóért, Isteni malasztal felindítat-nak az igaz penitenciára, és bűnöknek le-tör-lésére. Oh drága szép gyümölcsök a' lelki ir-galmasságból! (Olvasárok kérlek Böldog emlékezetű Cardinálnak II. predikációját az említett napon: mivel én itten holtszas nem le-hetek:). Ellenben pedig; *Judicium sine mise-*

(d) Dan. 12. 3. (e) Matt. 25. 35. (f) Mat. 6. 25. (g) Jac. 5. 20.

ricordia illi, qui non fecit misericordiam (b). Ir-
galmasság-nélkül-való itéleti léssen annak, a' ki
irgalmasságot nem cselekedett. Annál inkább
pedig minél nagyobb a' szükség, mellyben lát-
ta felebaráttját; a' mint itten felette igen nagy,
a' mint fellyeb jelentők. Innét, noha az A-
nyasz: egyház, kötelez vétek alatt, ünnepeken
a' Sz: Mife halgatásra, mikor módunk vagy
benne; De a' betegnek vizsgálásáért (mikor
az szükséges) Kimaradni, elegendő mentség,
Kristus Urunk-is Itélet napján megdicfíri, és
Sz: Országával meg-fizeti ezt az irgalmasságot,
a' betegek látogatását, vizsgálását, és annyi-
nak tulajdoníttya, mintha ő-magával cseleket-
ték-vólna: *Infirmus eram & visitastis me* (i). Be-
teg voltam, ugymond, és engemet megláto-
gattatok. Nem szükség, sok példákkal állat-
nom ennek dicfíretes voltát; miképpen Sok
nagy Szentek Ispitályokban, Lazaretomok-
ban, és egyéb effele alkalmatosságokban, az il-
lyen irgalmas cselekedetek által, istennek igen
terezettek, és nagy Szentekké lettek. Az
egy Sz: Ersebet Alfonyt, Nemzetünk dicsősé-
gét. II. András Király leányát hozom elé Ki
melly csudálatos volt ebben, feltalállyátok E-
letének históriájában. Egy megbűzhódott fejú
betegnek haját, maga kezeivel megnyirte, és
mosogatta: Más belpoklos alfony embernek,

(b) Jac. 2. 13. (i) Mat. 25. 36.

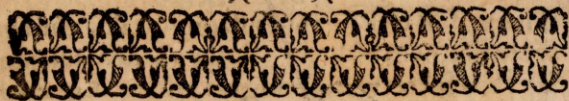
kire

kire mások csak nézni-is iszonyottak, rút nya-
valyáját, nem csak orvoslotta; hanem tulajdon
ágyába fektetvén, gondgyát viselte: Egyebek,
gyomor-émelyítő fokélyit, önnön fejének fá-
tyolával tisztogatta: Ispitált rakatván, maga
szolgált a' betegeknek, és őket gyógyította.
Ihon a' nagy méltóságu, Király leánya, miket
elmen követet, a' betegek látogatásában, vi-
gáztalásában? De a' honnét kileptünk, térjünk
vissza. A' betegekhez mutatandó lelki irgalmas-
ság, (melly amannál méltóságosb) feltet czél-
lya e' munkácskáimnak: Ezt kell immár igire-
tem szerént, rövideden folytatnom; A' halál-
hoz-való jó készületet.

Két részre osztatik pedig e' Készület. El-
ső azokat foglallya magában, a' mikben kel né-
künk foglalatoskodnunk egészséges korunk-
ban, hogy osztán jól következze halálunk.
Második azokról vagy, a' miket betegség-
günkben kel, ugyan a' végre gyakorolnunk: és
másokat is azon nagy jóra tegetenünk. Elly
mind magad, 's mind pedig felebarátid üdvöf-
ségére, csekély munkámmal kegyes Olvasó; és
érettem-is, bődög kimúlásért, kérlek, Istent i-
mádg. *Irád Nagy-Szombatban, Sz: István*
Király Seminariumában. Kristus Urunk Születé-
se után, 1693. esztendőben, Mindszent havá-
nak 4. napján.

ILLYES ISTVAN

Sz: Jóbi Apátur, Esztergami Canonok

ELSŐ RESZE.

Mint kellyen egészséges korunkban,
a' jól meg-haláshoz készülnünk.

ELSŐ, és leg-főb készüllet, a' jó és istenes élet. Közmondás: *Qualis vita, mors est ita*: Kinek micfodás élete, olyan szokott lenni annak vége. Az Igazakról mondgya a' Bölcs: (a) *Iustorum anima in manu Dei sunt, & non tanget illos tormentum mortis*; Hogy Isten kezében vannak, és nem illeti őket a' halál gyötrelme. A' gonosz életűről ellenben Sz: A' goston így izoll: *Peccatori in fine hac infligitur pœna, ut quia vita sua tempore, Dei oblitus est; in sua morte sui ipsius etiam obliviscatur*: A' bűnösnek végre ilyen büntetése leszen; hogy mivel élteben Istenről el-felejtkezett, halálában magáról-is el-felejtkezzék: Ugyan-is illik az Istennek gondviseléséhez, hogy ilyen rettenetes által-menetelben el-ne hadgya azt, kinek akarattya eggyezett élteben, az ő Sz: akarattyaival: Az ő Igaságának pedig büntető ereje meg-jelennék azon, a' ki ő-néki szolgálni el-műlatta.

(a) *Sap. 3. v. 1.*

Midőn

Midőn pedig a' jó életéről szóllok, nem rekesztem ki itten azokat; kik néha, emberi gyarlóság miatt az Istent meg-bántják: mert ezek-is jó életűeknek a' miat mondathatnak, ha e' négy dolog találtaik benne. *Első.* hogy szívek legyen istenfélő, melly szántszándékkal bünt cselekedni, és az Isten malasztyát elvesztetni irtózzék. *Másik.* Hogy feltett akaratyok, és el-tekéllet szándékjok legyen, mindgyárt fel-kelni a' bűnből; ha történik emberi gyarlóságból olykor esetek. *Harmadik.* Hogy lelki-isméreték tiszta, és szabados legyen, fő-kepven némely bűnöktől, és gonosz szokásoktól mellyek a' lelket felette igen meg-nyűgzik, haborittják, és veszedelmes kőverkezéseket magok után vonnak: Ugymint, haragtartás, rágalmazás, más jószágának megtartása; Csálárdság a' vételben és el-adásban; usora a' kölcsön adásban (mellyről bővebben szóllottam a' Katekismusban XXX. Tanit) Effelett, az adótságok és egyéb köteleltségek meg-fizetésében késedelmeség; botránkozttató nyajaskodás; A' szentségekkel nem jól éles: Es több efféle veszedelmes practikák; mellyek embernek szívét Istentől el-rávoztattják, megkeményítik, és homályosittják. *Nyegyedik.* hogy a' gonosz henyelést, és jóra-való restseget (melly a' bűnöknek gyökere) eltávoztassák; és a' jószágos cselekedeteket nem színnel,

A 5

hanem

hanem szível gyakorolják : melly által, a' Sz: Péter mondála szerént (b) *Bizonyossá teszik hivatalokat, és választásokat.*

II. Készület (melly az elsőből származik) A' jó szokások gyakorlása. Csaknem minnyájan a' melly szokásokban élnek, azokban halnak meg is. Oka ; mert ebben az utolsó szükségben, közönséggel a' természet meg-fogyatkozik erejében ; úgy hogy majd alig cselekedhessék egyebet, hanem a' mihez szokott, midőn ép erővel bírna. Innét, a' ki egészséges korában semmit nem tanólt szenvedni ; beteg korában egyebet nem mivel, hanem panaszkodik, és a' mi körülé történik, mind rosszra véli. A' ki életében az áitatótságot soha nem követte ; halálakor nehezen veszi-elé : Ellenben, az áitatos, és istenfelő 's békéséges-tűró ember, ki mindenkor az Istennek akarattjára magát hatar ; beteg korában-is ezt ki-nyilatkoztattya. Azokáért igen jeles nagy jó dolog, éltünk folyásában jó szokásokat vennünk ; Fő-képpen e' három dologban. I. Hogy Istent mindenkor szemünk előtt viseljük, és a' belső jószágos cselekedeteket igen gyakoroljuk : fő-képpen a' Hitnek, Remenségnek, Szeretnek, Töredelmességnek, Kegyeségnek, Hála-adásnak, és alázatóságnak cselekedetit. II. Hogy Isten kezéből, jó szível vegyük, valamit reánk

(b) 2. Pet. 1. 10.

bocsát

bocsát. III. Hogy magunkat gyakorta meggyőzzük, mind azokban, a' mik az érzékenségeknek kedvesek ; 's mind pedig, a' mik az akarattal ellenkeznek.

III. Készület azokat illeti, kik világi jókkal bírnak, és hatalmok vagy on azokról jó rendelést tenni ; hogy azt jó idein el-kövefsék ; ez okokból. I. Mert a' világi dolgok bizonytalanok : Ugy életünknek-is vége, és halálunknak ideje, 's módgya ; és ha adatik-e akkor arra alkalmatosság. Gyakorta a' jó rendelésnek Testamentum tételnek el-múlata miatt, sok zuzavar éri a' familiákat, és háznépít. II. Mert felő, né talám valaki igazságában meg-sértődgyék, a' kinek talám valamiben adós vóltál, és arról rendelést tenni el-múlattad. Es több effélék következhethetnek ; mellyek miatt a' lelki ismeret nem kevésé terhelhetik. Tenni pedig Testamentomot olyat, mellyből az Isten (kitől mindeneket vettünk) ki-rekesztessék ; nem egyéb, hanem önnön-magának ellensége lenni.

IV. Készület, szívünket a' földiektől megvonni, és a' Mennyeiekre szegezni. Ne legyen semmi olly kedves dolog előttünk, se Atyánkfiái, se jószágunk ; melly Istentől, és a' mennyei jóktól szívünket el-vonnyá. Kinem mondhatni, melly nagy gyötrelme legyen, a' földiekhez ragaszkodott szívnek midőn érti, hogy

hogy azokat majd-majd el-kell hagyni, és innét más világra menni. De ez ellen jó orvosás-gunk a' halálnak, éltünkben, gyakor emléke-zeti; és szívünknek az el-múlándó földi jók fe-llettéb-való kívánásától meg-vonása. A' jól meg érett gyümölcs könnyen le-szakad fájá-ról; de az éretlen, melly még erőssen ragaz-kodik ahoz, nehezen és erővel szakasztatik-le. Így vagy on embernek dólga a' halálban: Ha meg érett, értelmes gondolatokkal, gyakorta elmélkedik az halálról, könnyebben; de ha ar-ról el-felelkezvén a' világiakhoz erőssen ragaz-kodik, igen nehezen válik-el azoktól. Oh melly fok mesterséges beszédekkel szükség né-ha élni, hogy efféléknek majd-majd következő halálok bé-jelentessék! Keresni kell olly embe-reket, kik ő-előttök kedvesek: de ezek-is ta-vólról rendelik beszédek, hogy hirtelen meg-ne háborítsák őket; hanem lassan-lassan, ke-resztényi hivatallyokat, a' jól meghaláshoz va-ló szükséges készületet elméjükbe iktassák. Történik az-is, hogy éléb meghallyanak né-melleyek; hogy sem a' rájuk következő halált mérészellye valaki, nekik bé-jelenteni. Ez el-len jó orvosás, halálunk óráját gyakorta sze-münk előtt viselnünk: e' világi jóknak álhatat-lanságát meg-gondolnunk: a' mennyei örök-ké maradandó jókról elmélkednünk: a' ház népét, és jó-akaróinkat eléve rá kérnünk; hogy

bizvást

bizvást halálunkról (ha mit ollyat vesznek ész-be) meg-intsenek.

V. Készület, az irgalmaság cselekedeteinek gyakorlása, mind lelki's mind testi dól-gokban. Régen mondotta a' Bölcs: *Cor durum malè habebit in novissimo* (e) Hogy a' kemény szív gonoszúl léssen urollyára. Ellenben pe-dig, fok ígíreteket téssen a' Sz: Irás az irgal-masoknak, mellyeket ad nekik halálok óráján az Irgalmas Isten. Oh ki mondhattya meg, melly nagy vigasztalások léssen akkor, kik a' *szegényhez kezeket ki-nyújtották!* ((d) Es a' szű-kőkódókhoz mind lelki, 's mind pedig testi ir-galmasággal voltak. Mert az ilyen keresz-tyéni szeretet, *Operiet multitudinem peccato-rum* (e): bé-fedezi bűnöknek fokaságát. A-zoknak-is, kikkel jól tettek, imádsága segéti ő-ket a' jól meg-halásra.

VI. Készület, Istenben való bizodalom: Melly lelkünknek, míg testünket eleveníti, szűk-séges eledele. Nyilván vagy on; hogy a' kik az Isten itéletit felette igen rettegik; és az il-lyen szer-felet-való félelmeket, fiúi bizodalom-mal, és az Isten jó-vóltáról való gondolatok-kal nem enyhítik: akkor, haláloknak óráján, igen háborgattatnak, némű-némű kétefségek-ke, kegyetlen képezésekkel, és rettegésekkel. Melly teli veszedelemmel, és féltő hogy né ta-

(c) *Ecclesi. 3. 27.* (d) *Prover. 31. 20.* (e) *1. Pet. 4. 8.*

lám

lám kétségbe-is eszenek. Nem azért mondom ezt, hogy a' felelmet éppen ki-rekeszszük: Mert lám Sz: David-is kéri-va Istent; hogy *szegedze ált al félelemmel az ő testét (f)*. Nékünk-is pedig meg-hagyá az Apostol; hogy *félelemmel és rettegéssel munkálkodgyunk a' mi üdvösségünk-ért (g)*. Hanem hogy a' mi félelmünket egyelítsük, és enyhítsük fiúi bizodalommal, és az Istennek kegyes jóvólráról-való gondolatokkal: *ki nem akarja a' bűnösnek halálát; hanem hogy meg-térjen, és éljen (h)*: Es, *valamelly nap meg-tér, nem ártanak néki az ő bűnei*.

VII. Készület, szorgalmatoskodás a' Sz: búcsuknak el-nyerésében; és bűnünkért-való elég-tételben: vagy szánt-szándékkal némű büntetések, testi fanyargatásokat felvén; vagy pedig, a' mellyeket Isten büntetésül reánk bocsát, ugymint betegségeket, kárvallásokat, és ez élelnek egyéb alkalmatlanságit, békeséges türéssel szenvedvén. Jelentém másutt, a' *Halottas Enekek prefatiojában*, hogy a' bűnnek meg-bocsátása után, sokszor fen-marad még annak némű-némű, ideig-való büntetése. Világos bizonyosság ebben ama' Dávid Király példája: kinek az Ur meg-bocsáta bűnét, hogy megvallá azt, mindazáltal fen-marada még annak némelly büntetése, melyet azután szenvedé Dávid: Mert a' fia, kia'

(f) *Psal. 118. 120.* (g) *Philip. 2. 12.* (h) *Eze. 33. 11. 12.*

házaság-

házaság-törésből születet-va, halállal halamag (i). Es egyéb büntetésit, és ostorozásit szenvedé Istennek; mellyeket néki Náthán Profeta eléve meg-mondot-va (k). Ez így lévén, hogy ha ilyen köteletségünknek itten eleget nem teszünk; más világon a' Purgatorium tűzében kell azért eleget szenvednünk. Es jól-lehet, segéteitünk ugyan ott-is az élőknek imádsági, alamisnái, és Sz: Aldozatoknak érettünk be-mutatási által, a' mint ugyan ott meg-mutatam: De sokkal tanácsosb, még itt éltünkben, a' *Pœnitentziának méltó gyümölcseit teremtvén (l)*, olyan köteletségünknek eleget tennünk: Es a' Sz: Búcsukban-is ugyan a' végre részesülnünk. Mellyről bévebben irtam a' Katechismusban, 4. *Refz. 41. Tanításban*. Es ugyan erre sok szentek példái izgathatnak minket; és főképpen a' közönséges Keresztyén Anya: egyháznak (melly az *igasság oszlópa*) (m) üdvösséges szokása.

VIII. A' Szentekhez Istennek barátihoz (n) való áitatoság: Kiknek jó-korán, míg még egészségben vagyunk illik kedveket keresnünk; hogy végső harczunkban segítséggel legyenek. Ama' Sz: Jób mondása szerént: *Voca te, et respondeat, & ad aliquem Sanctorum convertere (o)* Hij, ha vagyon, a' ki né-

(i) 2. Reg. 12. 13. (k) 2. Reg. 12. 11. 12. (l) Mat. 3. 8. (m) 1. Tim. 3. 15. (n) Jo. 35. 14. 15. (o) Job. 5. 1.

ked

ked megfelellyen és a' Szenteknek valamellyi-
kéhez térj. A' mi reménységünket ugyan fő-
képpen Krisztus Urunkban, a' Világ Szabadító-
jában, és az ő végetlen érdemiben kel vetnünk:
Mindazáltal, ő utánna, Szűz Sz: Anyának,
hozzánk fiaihoz való nagy kegyeliségeben is
bizakodhatunk: Mert ha Salomon dísztelen-
nek tartotta, Anyának kerését bé nem venni
(p); Mikor az illendő dologról volna: Mit vél-
ünk Krisztus felől, ki nagyob, és Sz: Anyá-
hoz kegyesebb Salomonnal? Hanem hogy, éret-
tünk bé nyújtot könyörgésit, sokkal inkább
meghalgattya: A' mint számtalan példakkal
(mellyekkel az Anyasz: egyház Historiái teli
vannak) megmútatta. A' Sz: Angyaloktól is,
kiknek őrizetiben vagyunk (q), naponként sok
jókat veszünk. Ezek útinkban kalauzink, mint
Tobiásnak: ellenségtől oltalmazóink, mint
Ezekiásnak: éhségünkben táplálóink, mint
Danielnek. Embertelen rút parasztság volna
tehát, ha mi is erről igen ritkán gondolkod-
nánk. Ezek után, minden áratos keresztyén,
kiváltképpen való indulattal viseltetik, két-
ség nélkül, a' Szentek közül némellyekhez,
vagy a' kiknek nevét viseli, vagy hazája bé-
liek, és kik által Istentől rób jókat venni is-
mért. Ha éltünkben sok jókat veszünk a' szen-
tektől (mert igazán mondotta Sz: Péter; hogy

(p) 3. Reg. 2. 20. (q) Efsal. 90. 11,

gondgya

gondgya leszzen holtá után is veánk (r) Lásd Ka-
tekis: 3. Kész: 24. Tanit) El kell hitetnünk ma-
gunkal, hogy ez utolsó ízségünkben is halá-
lunk óráján, meg nem vonnyák tőlünk jó a-
karattyokat; csak mi öket éltünkben, áratos-
kodással magunkhoz engetztellyük.

IX. Készület, a' Sz: ségeknek, Gyónás-
nak és Aldozásnak gyakorlása. Kine-mond-
hatni, melly használatos ez, Isten kedvében
magunknak meg-tartására: a' késértetek meg-
győzésére; és Isten kiváltképpen való segé-
delmének vég-harczunkban, meg-nyerésére.
Oh melly bátor az a' lelki-isméret, ki foká nem
halasztja, magával számot vetni; és ha mi ol-
lyast Isten ellen talál, a' Szent Gyónás ál-
tal le-törteni! Ellenben pedig, a' ki esztendő-
ről esztendőre halogattya; felette nehéz súllyát
érzi e' lelki szám-vételnek: és ha hirtelen talál
megbetegedni; egy felől a' fájdalmaik terhe,
más felől a' hoszízás számadásnak súllyá miatt,
ugyan megbúsúl. Ezt hogy elkerüllyék, és
batorságos lelki ismeretet nyerhessenek, sok
áratosok minden hónapban, némellyek min-
den héten, mások minden nagy ünnépeken
meg gyónnak, áldoznak: vannak nem keve-
sen kik egész életekről, újonnan tellyes gyó-
nást tesznek; azután esztendőről esztendőre
az ilyen közönséges gyónást, egész esztendőt-

(r) 2. Pet. 1. 15.

B

álta

által tett, és egyszer meg-gyónt vétkekről meg ujíttják: mellyet *Generalis Confessió*nak mondunk.

X. Készület, hogy ollykor ember, minden egyéb gondolkodástól magát, a' menyire lehet, el-fogván, a' lelki dolgoknak elmélkedésére éppen adgya, hét, nyolcz napok alatt (vagy, ki mint érkezik) Mellyet *Exercitia Spiritualia*. Lelki gyakorlásnak szoktak mondani: mellyben fontos figyelmezőffel kel gondolkodni; Mi végre teremtetet ember: mint esettőlsten haragjába. Mint váltatot meg az örök halálból: Hivatott az Isten szolgálattára: effellett a' négy végső dolgokról; Halálról, Ítéltől, Poklóról, és Mennyországról. Ezt némelyek minden esztendőben el-követik, és azon alkalmatossággal *Generalis Confessióra*-is magokat el készítik.

Második Rész.

Mint kellyen betegségünkben a' jól meg-haláshoz készülnünk.

HÉába keresünk jób módot ebben, Kristus U. példa-adásánál, ki le-szállott menyből, szolgálai ábrázatot vévén-fel: hogy minket mind a' jó életre, 's mind pedig a' jól meg-halásra, nem csak tanításával oktatna; hanem példájával-is tanítana. E' végre, az ő kinszenvedésének, és Sz: halálának fő-fő részeit illik itten előnbe-vennünk: Meg-láttuk azokból,

azokból, miként kellyen nekünk-is, halálunkat közel érezvén, magunkot arra jól készítenünk.

Leg-első gondgya lón Eüdvöztönknek; halála közelítvén, a' Húsvéti Báránynak, szokott törvényes ceremóniák szerént, vétele (s) Azt meg-évén, meg-mosá lábait Tanítványinak (t). Melly, köz-készült volt a' példa, és példázott dolog között: azaz; az ő Törvénybéli Bárány étele, és maga Sz: Teste Szentségének rendelése között: mellyet ugyan akkor ada Tanítványinak; maga-is, a' mint némelyek mondgyák, annak vételében részesülvén. Es ezt nagy részint azért, hogy jelentené; miképpen legelső szorgalmatosságunkat betegségünkben, a' Penitencia szentségének, melly által a' bűnök lemosatnak, és a' Sz: Aldozatnak részfeltetésében, minékünk is kellyen helyheztetnünk. Mind azért, hogy a' fájdalmaik terhe eziránt könnyebbítessék; 's mind pedig, hogy erőt vévén Istentől, az utolsó harczra (ha Istennek úgy tetszik, hogy abban legyen kimúlásunk) bátorittassunk. Ezt pedig, ha a' betegség holtszas, többször-is nem csak egyszer; mivel a' mi gyarlóságunk szűkölködik, nem kevésbé lelki, mint testi eledel nélkül. Semmiképpen pedig el nem kell mulatnunk, mikor halálunk közelíteni láttatik, e' Szentséget ma-

(s) Mat. 26. d v. 17. (t) Jo. 13. s,

gunkhoz venni: de azt sem kel várni a' betegnek, hogy elméjében megfogatkozván, majd azt se tudgya mit csinál; mert e' dolognak méltósága, és az Urnak, ki mi-hozzánk sőt mi-belénk szállani méltóztatik, Felsege kívánnya, hogy ép elmével, és jó készülettel vegyük őtet magunkhoz.

II. Halálához közelgetvén Krisztus, rendben hagyá cseledegységét, istenes tanításokat testamentum képpen hagyá nekik, és Atyai kegyes hajlandóságát mutatá's őket vigasztalá, és bátorítá (v). Azt főképpen parancsolá; hogy egymást szeressék, segéllyék, és legnagyobb tisztrevágyódások, méltóság-kívánások a' legyen, hogy egymásnak szolgállyanak: és ezt az ő maga példájára, mellyet nekik ada. Arra-is őket inté, hogy a' szenvedésekre magokat készítsék, és miként azokban magokat viselleyék megmondá. Effelett nagy kegyességgel, Sz: Attyának őket ajánlá, azon kérvén, hogy Sz: áldását reájok kiontsa. Semmit abban-is a' nagy szereteten hátra nem hagyván, hogy az áruló Tanítvánt, elzére hozná, megjelentvén eléve, hogy már-is az ő titkos szándékát, jól tudná; azután kegyessen őtet meg-szóllítván, és Sz: orczájának csókját, tőle meg-nem ragadván.

Illyen módon kell a' betegnek-is magát

(v) Jo. cap. 13. §. seqq. per longum.

tartani,

tartani, és végső cselekedetét rendelni. Ha Testamentomot kell tenni, vagy az 'előbbi meg-újítani; ha kinek mivel adós, vagy miben tartozik, ha talám őtet megbántotta: minél hamarab kötelességét végbeviszi, annál jobban miveli. Ha fiait, vagy egyéb alatta-valók vannak, illendő intéseket, kinek mint itiliz az Istenben, adgyon nekik: mert a' mik akkor mondatnak, inkább emlékezetben maradnak. A' menyire lehet, őket vigasztalja, jó tanácsával éltesse, és utolsó áldását reájok adgya: hogy ostan szabadosan leheszen azokban foglalatoskodni, a' mik a' ielket, és annak üdvölséges kimúlását illetik.

III. Gethsemani kertbe méne Krisztus, ő magától rendeltetett, és el-követet dicfretes szokás szerént (x): semmi szorongatásoktól, és ott következő halálos szomorúságoktól meg-nem tartóztatott; hogy éppen bé ne tellyessitene, valamit kívánt ő tőle a' szeretett, valamit jövendöltek a' Proféták; egy szóval, valami illette azt a' nagy munkát, mellynek végbe vitelére küldötte őtet Sz: Attya. Akarván evel-is példát adni minden kereltzyennek; hogy még halála óráján-is, semmit a' jó szokásokból, vagy kötelességiből hátra ne hadgyon: Sőt annál szorgalmasan végbe-vigye azokat, minél

(x) Luc. 22. 39.

B3

köze-

közeleb lenni isméri az űdőt, mellyben azokról számot adgyon Istennek.

IV. El távozik Tanítványtól a' kertben, hogy nagyobb csendességgel imádkoznék, és magát a' halálhoz készíténé. Ezent cselekedgye a' beteg: minek-utánna háza népét jól rendelte; a' hátra maradt űdőt, mellyet Isten néki enged, lelki javaira fordítsa; a' menyire betegségének fullya, és mind testi, s' mind lelki ereinek fogyatkozása engedi. És azért ha szűnetlen, és elméjének nagy erőlködésével azokról nem gondolkodhatik; közép-szerű figyelmerességgel meg-elégedgyék. Ez okért, nem tanácsos, a' haszontalan látogatásokat akkor engedni; mellyekben sem Istenről, sem az űdvösségre nézendő dolgokról, szintén úgy beszéd nincsen, mintha ugyan jó egészségben volna a' beteg. Mert az ilyen haszontalan beszédekkel, úgy annyira el-fárad elméje, hogy majd ereje se maradjon a' legfőbb és szükség-ség foglalatosságra. Ha vagon űdő tellyes életünkben, mellyben a' kerésztyén léleknek csendességben lenni, és űdvösségére nézendő dolgokban kel forogni: ez kétség kívül akkor vagon, mikor minden szempillantás, minden ora petcentés felelte igen drága; mivel attól függ az űdvösség. Igen jó azért meg-gondolni, hogy az edes János, és a' Szentek, kik életben őtet közeleb követtek, egyébről haláluk óra-

lok óráján gondolkodni, vagy szollani, sőt még hallani sem akartak; hanem Istenről, és az űdvösségről.

V. Krisztus, ugyan a' kertben, addig-való maga életéről gondolkodot; miképpen tellyesítette Sz: Attyának parancsolait, és mi van még hátra végbe-vitelre: effelelt, főfő Jósá-gok cselekedetivel; és nagy alázatossággal vette Sz: Attyának az Angyal által izent akarattját. Oh melly szép példa a' halálhoz közelítő betegnek! Hogy ő-is, a' menyire ideje, 's nyavalyája engedi, tellyes életének cselekedetét elméjével el-járja; és a' mi jót lát, azért Istennek halát adgyon; a' mi gonoszt, arról töredelmeskedgyék, és jó készületű gyónást tégyen. Ha pedig *Generalis Confessiót*, egész életéről való tellyes gyónást akar tenni; tanácsosb főfő vétkeit, nagyobb alázatosságnak okáért megvallani; hogy sem szerfellet-való buslakodással, 's nem tudom melly aprólékos vizsgálással, tellyes életének cselekedetét felfesse. Mert féltő, hogy né talám, az ilyen feletteb való törekedés, ki-fűjja erejét elméjének, és több nyughatatlanságot szerezzen, hogy sem hasznot hozzon. Legfőképpen pedig azok e' tanács, kik *Scrupulosusok*, feletteb féltelmes lelki-isméretűek: Kik az aprólékosb fogyatkozásokat-is nagyra viszik, és miattok igen törődnek, 's könnyen is elméjekben meg-haborodnak.

Továb azon-is kell ügyekezni; hogy jó gondolatok, és Sz: indulatok a' beteg elmejében, szívében fel-indíttassanak, és tápláltassanak. Mely fő-képpen Egyházi emberek (noha mások által-is) lehet meg: kik akkor leg-szükségesebbek; mind azért, hogy szép dolgokat, lelki indulatokat a' betegnél olvassanak, 's mind pedig hogy a' jóságok cselekedetire, Hitre, Reménségre, Szeretetre, békeséges tőrésre &c. (a' mint aláb bévebben találod) ötet emlékeztessék, és mintegy kezen fogva vigyék: Ebben pedig nem kell unalmasnak, és felettébb holtszáfnak lenni a' beteg vigasztalójának; hanem rövideden, neha megízánván, jó és édesded lelki indulatokat és vigasztalásokat ele-hozni: vagy beszéddel, a' mint a' Sz: Lélek adgya; vagy pedig lelki-könyvekből olvasván: ugymint a' Szenteknek boldog ki-mulását, Istenhez tellyes szívűből vágyódását &c. A' Krisztusnak, Szentek Szentinek'e' dologban kész engedelmeiségét, és mi-érettünk szenvetthálát, azért, hogy minket az örök haláltól megmentene, és a' testi halálnak-is súlyát könnyebbítené. Effelett a' B. Szűznek Igalmasság Anyjának, Sz: Fiánál foganatos eledezésit olly nagy szükségünkben. Ki a' Kánai menyegzőben-is látván a' szükségét, nem tűnheté, hogy érettek Sz: Fiát ne kérné. &c.

VI. Gondgya volt Eüdvőzítőnknek arra, hogy

hogy akarattýártelgerjesztenié, és annak feltett decretomat. végezését erőssítené, a' kinszenvedésnek erőszakos ellenkezési ellen. Es e' volt egyyik fő foganattya, véres verítékekkel tett hoszszas imádságának a' kertben. Tanítván minket, ekképpen erőssíteni, szívünk, mindgyárt a' betegség kezdetin, a' testi fájdalmak, és szívünk-kedvünk el-esési ellen: Egy szóval, minden ellenkező alkalmatlanságok ellen; mellyek a' nyavalyát szokták követni. Ugyan is, gyakorta történik, hogy minél inkább közelítünk éltünk fogytához, annál inkább fokasítsa Isten fájdalminkat: mellyek lelkünk tisztulását-is siettelék, 's koronáját-is végezzék. Arra kell azért szorgalmason vigyáznunk, hogy illy jó alkalmatosságot heába nemulassunk; hanem Isten akarattýához magunkét szabván, alázatos engedelmeiséggel Sz: kezéből vegyük, valamit rendelt a' mi javunkra.

VII. Ugyan azon időben, arra-is nagy gondgya volt Krisztus Urunknak; hogy a' késettettek ellen, mellyeket a' Sátán, Emberi nemzetnek ellensége indíthatna ellene, (a' mint lám a' pusztában is, bőjtőlése után el-köve re) (y), magát fel fegyverkeztetné: imádsággal, Istenben-való bizodalommal, és lelkének azokra a' miket bé-telleyesítendő vala, fűggesztésével. Ha a' világ Megváltója ezeken által-

(y) Mat. 4. 3.

ment; Kicsoda lesz olly vakmerő bizodalma, a' ki magának tellyes mentséget a' késértetekről ígírhesse, végső óráján? Midőn az ördög, ha valaha, akkor leginkább farkallya lelkünket, és *insidiabitur calcaneo* (z) Incselkedik éltünk fogytán ellenünk; hogy valami olly vétekbe kimúlásunkor ejthesse, mellyet osztán megne jobbíthassunk. Noha pedig az illyen késértetek felette igen nehezek; mindazáltal a' kegyes Isten, ki az ő hiyeinek, fogadott fiainak, kiváltképpen való gondgyokat ez utolsó útközetben viséli, irgalmalon azokat enyhíti, hogy ne erősbek legyenek, hogy sem mint elviselhesék. Így bíztat minket Sz: Pál Ap. mondván: (a) *Hív az Isten, ki nem hágy téteket affelet késértetni, a' mit el szenvedhetek, de a' késértettel elé-menetelt is szerez, hogy el szenvedhesétek.* Lelkiek pedig inkább, hogy sem testiek szoktak lenni azok a' végső késértetek: és főképpen a' Hit, Reménség, Szeretet és egyéb lelki jóságok ellen. Azon mesterkedik a' gonosz Sátán, hogy a' Hitben megtántorítson némű némű foglyos késértetekkel: azon incselkedik, hogy kétségbe ejtsen, súlyos bűneinknek emlékezetivel: azon lefelkedik, hogy az Isten szeretetitől el-vonnyon; zúgolódásba, és nemű-nemű gyűlöletbe hozzon túrhetetlenséggel. Effelett, hogy a' beteg-

(z) *Gen. 3. 15. (a) 1. Cor. 10. 13.*

nek ai-

nek áitatólságát, Istentől és az ő szenteitől elvonnya: és felettéb- való hajlandóságot attyafiaihoz, gyermekeihez, szívébe öltson; hogy kedvekért, a' kinek mivel igazság szerént tartozik, meg-ne adgya, vagy felette igen nehezen. Hallottam erre egy példát: de vévén észbe az okos Lelki- atya, gyertyát gyújtator, hivatta fiait a' betegnek, hogy annak lángján, Attyok kedvéért, tartanak jó üdöcskéig kezeket: amazok el-nem követvén, ugy hozza észére a' beteget, mondván; melly nagy csezelenség-vólna, azok kedvéért örök tűzre vetni magát, kik az ő kedvéért csak olly kevés üdögis egy gyertyácskának tűzét nem szenvedheték. Tovább, hízlekedik az incselkedő Sátán azoknak, kik jóságos cselekedetek gyakorlásában, éltékben foglalatostoktak; hogy híváságos magok-tetkezésébe, vakmerő bizakodásba, és kevelységbe őket ejtse. Egy szóval, *Mint az ordító orosz lány, módot keres benne, miképpen embert el nyelhesse* (b) rettentő késértetivel; vagy, mint az álnok róka, megcsallya hízlekedő csalárdságával.

Orvosságink, mellyeket Isten adott, hogy e' harczban győzedelmet vegyünk, azok; mellyekkel ő maga élt Eüdvözítőnk. I. Hogy a' mi szívének vigyázzon; a' mint az Apostolokat. is inté (c). II. Hogy imádkozzunk, és Istentől

(b) *1. Pet. 5. (c) Mat. 26. 41.*

győze-

győzedelmet kérjünk, gyakran mondván: *Da mine. ne derelinquas me cum defecerit virtus mea*; (d) Uram ne haggy el engem, mikor az erőm megfogyatkozik. III. A Szentségekkel magunkat erősítsük. IV. Szükség, hogy a' beteg szüntelen gerjeszse magában az Istenben való bizodalmat; és a' Krisztus kinszenvedésének érdemiben olly erőssen bízzék; hogy semmi ötetonnét el-ne tántorithassá. V. Ne is halgassa az ollyan késértő sugallásokat; hanem inkább meg-vesse, meg-utállya, és gondolatit máshova fordítsa; fő-képpen az Istennek irgalmasságára, és egyéb üdvölséges dolgokra: 's nem árthat neki a' Sátán, mint valami lánczra kötött eb; a' ki ugathat ugyan, de meg-nem marhat, csak te hozzá ne közelíts. üzd-e azért magadtól a' késértőt, mondván Krisztussal: *Vade Satana* (f) Távozzál Sátán.

VIII. *Christus*, Ki a' Kenetről nevezetett, és annyit télsen, mint *Unctus*, Meg-kenetett: ugymint Ki az Atyától fő-Papságra, és Király ágra fel-kenetett. Most-is Sz: halálának idején, maga tulajdon vérével, mint valamidrága Sz: olajjal, melly az ő testének minden részeiből le-folyott; akart meg-kenetni. Mint régen az erős Bajnakok Harczra készülvén, olajjal meg-kenettek. Minket-is evel arra tanított édes Mesterünk, hogy végső har-

(d) *Psál. 70. 9. (j) Mat. 4. 10.*

czunk-

ezunkban, az Utolsó Sz: Kenettel magunkat meg-kenelsük. Mellyben az ő Sz: érdemit közli velünk az olaj által, mint a' Kereszttségben a' víz által: és azért ez-is egyik a' Krisztustól rendeltetett hét Szentség közül; Mivel bűnbocsánat, és malaszt adatik ez által-is, a' mint Sz: Jacob Apostol bizonyította, mondván (g) *Beteg-e valaki közülitek? Hija-bé az Egyház: Szolgákat, és imádkozzanak érte, meg-kenvén őtet olajjal az Ur nevében: és a, hiból való imádság meg-szabadítja a' beteget, és meg-könnyebbíti őtet az Ur; és ha bűnökben lézen, meg-bocsátatnak neki.* Holott, nem csak jelentő hasznos foganattát; hanem inti-is a' beteget, hogy súlyosodván betegsége, Papot hívasson, és kérje tőle e' Szentséget fel-adatni.

Három okra nézve pedig kíváltképpen rendeltetett az utolsó-kenet: I. A' bocsánandó vétek el-törölésére (Mert a' halalos vétek ellen, csak a' Kereszttség, és penitencia rendeltetett) II. Hogy a' betegnek lelkét lankatságtól, és erőtlenségtől, és a' bűnnek minden egyéb maradékitól meg-szabadítsa: Es az ördögnek fellyeb elé-számlált késérteti ellen erősítse. III. Testi egétségünknek-is meg-nyerésére; a' mint Sz: Jakab eléb jelenté: noha ez nem mindenkor ugyan adatik meg általa: Mindazáltal, ha Istennek úgy tetszik, hogy

(g) *Jac. 5. 14. 15.*

azon

azon betegségből fel-gyógyúllyon a' beteg; hamarab meg-nyeri azt, élvéne' Sz:séggel; hogy sem mintannélkül. Ezekről bévebben ir-tam a' Katekismusban IV. Rész:L. Tanításban. Nem kell azért a' betegnek várni, hogy majd-majd lelkét ki-adgya; vagy hogy, nyilván-sá-gos csuda történnék meg-gyógyulásában: Hanem ottan mindgyárt, ha a' betegség halá-lofoknak, és veszedelmesnek ítíltetik, élylen e' Szentséggel: né-talám ha tovább halogattya; meg-fosztásék e' drága jótól. Ugy léfzen, hogy fel-fegverkezvén jó-korán a' beteg min-den Szentségekkel; nagyob csendeséggel, és bátorsággal várja; a' mit Isten, maga Sz:ne-vének dicsőségére, és az ő údvőlségére rendel ő véle.

IX. Krisztus Urunk, akarat szerént, nagy engedelmességgel adta Testét azok kezébe; kiknek az Isten igáfsága hatalmat adott arra, hogy keserves, és halálos kínzásokkal öret il-letnék, és végre megölnék. Azonban, fő-fő jószágos cselekedeteknek gyakorlásában fog-lalatoskodot: alázatosságban, békeséges tü-résben, szív-béli bátorságban, szerezetben, kegyes szelidségben, és Isten akarattyához ma-gaénak alkalmaztatásában; 's több effélékben. Ugy a' mi betegünk is a' Krisztus követésére: minden fájdalmat, és alkalmatlanságit beteg-ségének, Isten kezéből jó szível vegye, és vár-já beke-

ja békeséges türéssel, valamit Isten ő felőle rendel: Azonban a' Lelki jószágok cselekedetiben; főképpen, mellyeket Krisztus Urunk például hagyott, és im' eleb számlálánk magát gyakorollya.

X. Mind ezek után, édes Eüdvőzítőnk a' Keresztire magát helyhezteté: Sz: Lelkét, Attyának kezébe ajánlá: Nagy fel-szóval, hogy mindenek végbe-vitetek, bizonyitá: Fejét, nagyob tiszteletnek okáért le hajtá; jelentvén engedelmeskedését, mellyel az Isten akarattyát tellyesítette.

E' vagyon hátra a' mi betegünknek is vég-be-vitelre: a' fájdalmak keresztire magát engedelmességgel hajtani: lelkét az Istennek kezébe, fiúi bizodalommal ajánlani: fejét az I-sten akarattyának tellyesítésére le-hajtani. E-zeket követték-elsők Szentek, kik a' Jesus pél-da-adását szívekben hordozták, és cselekedettel tellyesítették. Sok ezer Mátyrok, kereszt és kinszenvedések által kívánva múltak ki. Mások, kiknek az nem adatott, fok rend-béli szenvedéseket, Kereszt gyanánt magok-nak találtak: Némelylek a' kemény földre magokat ki-terjesztvén: Mások in *Cinere & Ci-licio*, eles szór-sákba öltözködvén, és hamuba feküvén: egyebek, egyéb fájdalmas, és nehéz eszközök által magokat szenvedtetvén. Egy-szóval, mind-egyig azon szorgalmatoskottak, hogy

hogy Istennek akaratyát, és rendelését, nagy engedelmeséggel vegyék, és tellyesítsék, és lelkeket annak, a' ki nekik atta, ajánlyák, és meg-adgyák.

Ihon, kegyes Olvasó, ki-abrázolt képe, rendi, és módgya az istenes, Jól meg halálnak: mellyel mind tennen-magadot el-ké-szitsed, 's mind pedig másokat ugyan arra se-gély és igazgass. Es az illyen halál, *pretiosa in conspectu Domini*; drága és kellemetes Istennél. Ez a' jó életnek méltó gyümölcse: ez, mellyre minden cselekedetinket, mind egészséges, 's mind pedig beteg korunkban szorgalmazón igazgassuk: ez, mellynek el-nyerésére, életünknek minden idejét, napját, óráját, mellyet Isten nekünk kegyelmesen enged, *vigvázva* rendellyük; hogy mi-is ezt, ő Sz: Felsége-től meg-nyerhessük.

A' *vagyon már hátra, hogy igiretem szereint, a' fő-fő Lelki jószágok cselekedetét, a' betegek gyakorlására, rövid sommába foglalván; ugyan azon alkalmatosságból ártatos imádságokkal, 's Istenhez-válo fohászokodásokkal, elejekbe-terjesztém.*

A' fő-

A' fő-fő jószágos cselekedetek Sommája.

A' betegek gyakorlására.

Az Hitről Vallás-tétel.

I Máadandó Sz: Ur Isten, Atya, Fiú, Sz: Lélek, Sz: Háromság Egy Örök Isten. Híszem, hogy te vagy az én Teremtőm, Megváltom, és Meg-szentelőm. Es, mivel te-meg-másolhatatlan Igaság, azt akartad, és parancsoltad, hogy valamit az Anyasz: egyház *Igaságnak oszlopa* (g) a' te részedről előnkbe-ad, ötet halgassuk (h); ugymint, kit a' te Sz: Igédnek őrzőjévé rendeltél, és kinek igazgatására, hogy meg-ne csalogozzék, a' Sz: Lelket igérted (i): Híszem, és erős hittel vallom, valamit az által előnkbe-attál hogy hidgyünk: Mert te Uram mondtad, és jelentetted-meg azokat. Nem akarom: hogy az én csekély okoskodásom tégyenítéletet azokról, a' mik az emberi okosságot fellyúl müllyák; Hanem, *kötve tartván értelmemet a' te szolgálatodra* (k), erősen ragazkodom mind azokhoz, a' miket te megjelentettél, hogy sem, a' miket szememmel látok. Es kész vagyok, édes Ur Isten! a' Szent Martyrokkal, kik az Hitért meg-ölettek, én-is ként, halált szenvedni inkább, hogy sem azok-

(g) 1. Tim. 3. 15. Mat. 16. 18. (h) Mat. 23. 17. Luc. 10. 16. (i) Joan. 16. 13. (k) 2. Cor. 10. 5.

tól el-távozni, a' miket akar sz, és kíván sz
hogy hidgyek. Légy ebben bizonyosságom, te-
magad örök Igaság (az én hitemnek erősege,
és fundamentoma) hogy ez az én szívemnek ér-
telme, és akaratomnak fel-tett szándéka : Es ad-
gyad, hogy semmit egyebet ez ellen, se elrem-
ben, se holtomkor bé ne fogadgyak. *Hiszek U-*
ram! jegéellyed az én hitetlenségemet. Mar. 9. 23.

Az Apostolok Vallás-tétele tizenkét ágazatban.

Hiszek egy Istenben mindenható Atyá-
ban, menynek és földnek Teremtő-
jében, Es Jესusban Krisztusban, ő egy
Fiában mi Urunkban. Ki fogantaték Sz: Le-
lektől, születék Szűz Mariától. Kínzaték
Pontius Pilatusnak alatta; meg-feszítették, meg-
hala, és el-temetterék. Szálla alá Poklokra,
harmad napon halottaiból fel-támadá. Méne
mennyekbe; űl a' mindenható Atya Istennek
jobbjára. Onnét leszen el-jöendő ítélni ele-
veneket, és holtakat. Hiszek Szent Léleekben.
Hiszem a' közönséges Keresztyén Anya-szent-
egyházat, Szenteknek eggyeségét. Bűnök-
nek bocsánattyát. Testnek fel-támadását. És
az örök életet, Amen.

Remétség gyakorlása.

O H én Remétségemnek Istene! Háláko-
adok néked, hogy nem mástól, hanem
te-magadtól akartad várnom azokat, a'
miket

A' fő-fő jószágos cselekedetek Sommája.

A' betegek gyakorlására.

Az Hitről Vallás-tétel.

I Máadandó Sz: Ur Isten, Atya, Fiú, Sz: Lé-
lek, Sz: Háromság Egy örök Isten. Hi-
szem, hogy te vagy az én Teremtőm, Meg-
váltom, és Meg-szentelőm. Es, mivel te-meg-
másolhatatlan Igaság, azt akartad, és paran-
csoltad, hogy valamit az Anyasz:egyház *Igas-
ságnak oszlopa* (g) a' te részedről előnkbe ad,
őtet halgassuk (h); úgy mint, kit a' te Sz: Igédnek
örzójévé rendeltél, és kinek igazgatósára, hogy
meg-ne csalatkózzék, a' Sz: Lelket igérted (i):
Hiszem, és erős hittel vallom, valamit az által
előnkbe-attál hogy hidgyunk: Mert te Uram
mondottad, és jelentetted meg azokat. Nem
akarom: hogy az én csekély okoskodásom té-
gyenítéletet azokról, a' mik az emberi okos-
ságot fellyűl mállyák; Hanem, *kötve rarrván*
értelmemet a' te sz: szándékodra (k), erősen ra-
galkodom mind azokhoz, a' miket te meg-
jelentetél, hogy sem a' miket szememmel lá-
tok. Es ké sz vagyok, edes Ur Isten! a' Szent
Martyrokkal, kik az Hitért meg-ölettek, én-is
ként, halált szenvedni inkább, hogy sem azok-
(g) 1. Tim. 3. 15. Mat. 16. 17. (h) Mat. 18. 17. Luc. 10. 16.
(i) Joán. 16. 13. (k) 2. Cor. 10. 5.

tól el-távozni, a' miket akarsz, és kívánsz hogy hidgyek. Légy ebben, bizonyságom, te-magad örök Igaság (az énhitemnek erősege, és fundamentoma) hogy ez az én szívemnek értelme, és akaratomnak fel-tett szándéka: Es adgyad, hogy semmit egyebet ez ellen, se éltemben, se holtomkor bé ne fogadgyak. *Híszek Uram! Jegélljed az én hitetlenségemet. Mar. 9. 23.*

Az Apostolok Vallás-rétéle tizenkét ágazatban.

Híszek egy Istenben mindenható Atyában, menynek és földnek Teremtőjében, Es Jesusban Krisztusban, ő egy Fiában mi Urunkban. Ki fogantaték Sz: Lélektől, születék Szűz Mariától. Kínzaték Pontius Pilatusnak alatta; meg-feszítették, meghala, és el-temetterék. Szálla alá Poklokra, harmad napon halottraiból fel-támadá. Méne mennyekbe; ül a' mindenható Atya Istennek jobbjára. Onnét léfzen el-jövendő ítélni eleveneket, és holtakat. Híszek Szent Lélekben. Híszem a' közönséges Keresztyén Anya-szent egyházat, Szenteknek eggyeségét. Bűnöknek bocsánattyát. Testnek fel-támadását. És az örök életet, Amen.

Reménség gyakorlása.

O Hén Reménségemnek Istene! Hála-kot adok néked, hogy nem mástól, hanem te-magadtól akartad várnom azokat, a miket

miket kell reménlenem: Es hogy ugy rendel-ted, és parancsoltad, hogy tégedet, én kegyes Atyámnak, Királyomnak, Gondviselőmnek, Tutoromnak, és a' kihez folyamodgyam, Ol-talmazómnak ismérnélek. En-is azért, kegyes rendelésed szerént, tellyes reménséggel hoz-zád folyamodom; hogy szűkségimét Inéked meg-jelentsem, és tőled orvosságot azokban bizodalommal kérjek. Mi lehet, a' mit tőlem meg-tagadnál; holott, midőn ellenséged vól-nék, Sz: Fiador attad; Kinek végheterlen ér-demiben, és kimondhatatlan nagy jó-vóltában gyökerezem minden igyekezetimet, és kívánságimat: bizván, hogy érettem kiontott Sz: vére, nékem az eget meg-nyittya; erőt ád, és, segítségét, melly által oda juthassak: és reám utolsó pihenésemig jó gondot visel; de fő-kép-pen ki-múlásomnak idején mellettem léfzen, hogy az ellenség ne árthasson. Im' kebelem-ben el-rejtetett eza' jó Reménség, mint valami drága kincs; mellyben élni, és meg-halni akazok. Es noha sok az én vétkem, de nagyob Uram a' te irgalmasságod: noha erős a' gonosz léleknek késértete, de erősebb a' te hatalmad: noha gyarló az én testem, de kéfz benned biz-ni, és hozzád folyamodni a' lelkem. Ellene mondok azért minden effele incselkedő gon-dolatoknak, mellyek engem valami kétfélség-be ejthetnének. Edes Istenem! te vagy az én

Reménységem, Kezeidben vannak az én sorsaim.
Te benned bíztram Uram, meg-ne szégyenüllyek
örökké. *Psal. 30. v. 1. & 16.*

MI Atyánk, ki vagy mennyekben szent-
teltség te neved. Jöjön te orszá-
god. Légyen te akarod, mikép-
pen menyben, azon képpen a' földön-is. Mí-
kényerünket minden napiat adgyad nekünk ma.
Es bocsásd meg nekünk a' mi vétkeinket, mi-
képpen mi-is meg-bocsátunk ellenünk vétet-
teknek. Es ne vigy minket késérterbe. De
szabadíts a' gonosztól. Amen.

Szeretet gyakorlása.

OH szeretetnek Istene! mire nékem a'
szív, hanem hogy téged szeresselek?
a' ki mindenek teler-való jó és nékem
minden jóm vagy: első kezdetem, és utolsó
végem te vagy: Kiben minden jó, valamit ké-
vánhatnék, bőségesen meg-vagyon. Valami
én vagyok, te alkottad, valamim vagyon, te
adtad, valamit remélhetek, tőled várom. Ki
fogantatálomnak idejétől fogva, egész mosta-
nig jo-téteményiddel engem látogattál: és
nem lón elég, hogy teremtetett-állatidat szolgál-
latomra rendelnéd; hanem a' mi végetlenül
nagyob, Te-magadot, Az Atyát, a' Fiút, és
Sz: Lelket, Imáandó Sz: Háromság adtad;
hogy

hogy lennél az én erősségem, jútalmam, ele-
delem váltásagomnak arra, oktató Mesterem,
Tutorom, Jegyefem, és minden jóm, melyet
valaha gondolhattam volna. Hogy ne szeret-
nélek hát téged, ki minden jók-felett-való ki-
mondhatatlan nagy jó vagy? Minden szépség-
nek eredeti, minden gyönyörűségnek kufte-
je, minden tekkelltetőségnek eredet szerent-
való formája: végetlenül jó, Szent, bölcs és
hatalmas; Kiben semmi fogyatkozás nincsen.
Hogy ne szeretnélek téged, ki tennen-maga-
dot adtad nekem? Oh ha téged tellyes szívem-
ből eléb szerettelek volna! Vaj-ha! mint a' Se-
rafim Angyalok, és dicsőült Szentek, téged
szeretnélek! Ihon azért, tellyes erőmből, tel-
lyes szívemből, tellyes tehetségemből minde-
nek felett szeretlek tégedet, én Uramot, Iste-
nemet; és mindenek felett való minden jó-
mat. Ihon, el-tekéllem, és a' te Sz: malafz-
tod által fel-téstem magamban, hogy soha
nem leszen semmi teremtetett-állat, én előttem
olly kedves, mellynek kedveért a' te Sz: Sze-
retetedet meg-vessem. *Kicsoda tehát választ-
el engem a' Krisztus szeretetéről? Se halál, se élet,
se jelen-valók, se következendők, se erősség, se
egyéb teremtetett-állat, el-nem választ: hát engem
az Isten szeretetéről, melly a' mi Urunk Jesus
Krisztusban vagyon. Rom. 8. áv. 35.*

Töredelmesség-tétel.

O H Ur Isten! be! sokakban vétettem Sz: Felséged előtt. En vagyok az a' nyomorult bűnös, a' ki Sz: Törvényedet meg-szegtem: Ki Sz: nevednek tisztelget meg-rapodtam: Ki hál'-adatlanságommal Sz: malasztodat bennem el-fűjtottam: Ki az edes Jესusnak Kínfenzévést, mintegy haszontalan-ná tettem, és váltságomnak végetlen árát kevésre becslém: Ki az Anyasz:egyház ellen, mellynek irgalmadból, egyyik halzontalan tagja vagyok, sok boszúságot, törvénytelen-séget cselekedtem; A' Szentségekkel, és Sz: dől-gokkal rendetlenül, sőt gonoszúl éltem. En vagyok, a' ki tegedet, örök életnek kút-fejét el-hattalak, és magamnak bűdös kútakat ástam; midőn a' világi moslékos gyönyörűségekhöz, a' te tisztelrednek sérelmével fordúltam, és minden érzékenségit, effelett bennem a' te képedet bé-mocskoltam. En vagyok az a' Tékozló Fiú, ki tőled vett minden jóvaimat, gyalázatosan eltékozlottam: egy ízóval Tégedet Ur Isten, mindenek felett való-jót, kit azért mindenek felett kellett-vólna szeretnem, meg-vetettelek, meg-bántottalak. Oh melly igen bánom ilyen rút hálá-adatlanságot! oh ki adgya nékem a' könnyhullatásoknak forrását, hogy szívemnek vad keménységét meg,

meg-síraffam! Ki ad nékem olly töredelmességet, hogy gonosz cselekedetimet tellyes szívémből meg-bánnyam! és ezt azért, hogy tégedet, mindenek felett-való-jót meg-bántottalak. En Istenem te-tőled várok erre malasztot, és valamit a' te erődből tehetek, azt mivellem: tellyes szívémből bánom, hogy a' te Felséges méltóságodat, meg-vetettem, a' te mindenható jóvóltodat meg-bántottam, a' te Sz: parancsolatidat meg-szegtem. Utálok, és ellene-mondok minden gonofságimnak, melyek én bennem utálatosságot szerzettek; és akarom, a' te Sz: malasztod által, életemet meg-jobbítani. Atyám! vétettem az ég ellen, és te-ellened! és nem vagyok méltó hogy fiának hívattassam: Nem-is mernék elődbe kerülni, ha a' te nagy irgalmasságod nem biztatna engem: de nagy remenséget attál nékem, mikor azt mondottad; hogy, *valamelly nap megtér a' bűnös, nem árt neki az ő istentelensége.* En is azért, nagy orcza-pirúlással, fejem le-hajtásával, magam meg-alázásával, hozzád térek, és Atyai kegyelmességedhez folyamodom: Mert, a' töredelmes, és alázatos szívvel meg-nem utálok Ur Isten. Psal. 50. 19.

Istennek dicsőítése

VR Isten, ki azt mondád, hogy a' kik téged dicsőítenek, meg-dicsőítéd őket; és a' kik meg-utálnak nemtelenek lesznek. Ezt az egyet Sz: Felségedtől aláza-ton kérem, hogy legyek én-is azok közül, kik tégedet mind itt ez életben, 's mind pedig örökké dicsőírnék, és dicsőítenék. A' terem-tett-állatok, még azok-is, melyekben érzé-kenség nincsen, az ő módgyok szerént, téged dicsőítnék, és néked engedelmeskednek: az égi madarak nagy jó reggel dicsíretedre felkelnek. Oh melly rút hal'-adatlanság volna! ha én, ki azoknál ezerfizerte, Sz: Felségedtől többet vettem, a' te Sz: nevednek dicsíretiben meg-fogyatkoznám. A' Serafim Angyalok Menyben, téged dicsőítvén szünetlen éneklík: *Szent, Sz: Sz: a seregek Ura Istene.* Oh melly igen kívánom, és ohajtva várom azt a' böl-dog üdőt mellyben osztán e' világi foglalatosságok, a' te Sz: dicsíretedben akadékor nem tesznek. Itt e' földön vitézkedő Anyasz: egyház minden-napi dicsíretiben gyakorollya: *Dicsőség Atyá-nak, és Fiúnak, és Sz: Lelek Istennek: miképpen kezdetben-vala, most, és mindenkor, és mind örökkön örökké.* Adgyad Ur Isten! hogy én-is, és valami én bennem vagyon, és minden vala-mivel bírok, téged áldgyalak, és magasztallya-lak mind örökkön örökké. *Algyad én lelke-m az Urat,*

az Urat, és mindenek, a' mik bennem vannak,
az ő Sz: Nevét. Pál. 102. 1.

Hála-adás.

FElséges Nagy Ur Isten, Te adgy az én szám-ba igéket, mellyekkel számtalan sok jó teteményidért méltó hálákor adhassak néked. Mert ugyan-is, mit adhatok én azokért Sz: Felségednek? Te Uram, mikor nem vol-nék engem teremttétl; mikor már volnék, meg-tartottál: a' te napod fényével világosi-tottál, a' te tűziddel melegítettél, a' televegő egeddel, és kenyereddel éltettél, Es minden teremtt-állatidnak, hogy nékem szolgállya-nak, meg-parancsoltad. Te Uram, ennen-magamot, minek-utánna el-veszttem-vólna, és róled Sz: Atyámtól távol bujdosam-vólna, magamnak meg-attál: és az én váltságomra Sz: Fiadnak életet, és vérét attad. Te engem, az Anyasz: egyháznak fiáva és tagiává, a' Sz: sé-gekben részeslé, Sz: országodnak örökösévé, és Kristus Jესusnak örökös társává tettél. Te engem itt e' földön Sz: asztalodhoz eresztettél, és az örök lakodalomra Sz: országodban hírtál. Te irgalmas Isten! Sok ezer vérkeimet mellye-ket ellened és az ég ellen cselekettem, kegyel-mesen meg-bocsátottad. Te számtalan lelki és testi vezedelemtől engem meg-öriztél: és nem volt egy szem-pillantásig való üdő tellyes életem-

életemben, mellyben valami jó-téteményedet, malasztodat én velem nem közlötted-vólna.

Mivel hálállyam-meg tehát én mind ezeket? Valami vagyok, és valamivel bírok, legkissebb jó-tételedért-is, néked aval tartozom; mit adgyak tehát annyi sok ezerni ezerekért, mellyeket bőséges-adakozó Sz: kezeidből vettem? Meg-vallom én Istenem, hogy elégtelen vagyok én, azokért méltó hálákot adni. Mind-azáltal, mivel úgy akarod, és az én csekélyhálá-adásomat bé-venni méltóztatol. Ihon Té-néked adom és szentelem magamot, és valami jó én-bennem, a' te Sz: malasztod által nagyon: testemet, lelkemet, életemet, erőmet szabadságomat, valami vagyok, és ez után valami lé-szek: mert én evel néked tartozom, hogy a' ki-től mind ezeket vettem, ugyan annak nagy há-lá-adással meg-adgyam. Effelett, néked aján-lom Uram minden gondolatimat, szóllásomat, lépésimet cselekedetimet, és szenvedésimet: egységgemet, és betegségemet: vigaságomat, és szomorúságomat: fel-magasztaltatásomat, és meg-aláztatásomat; hogy mindenek által Sz: neved dicőrtessék, és fel-magasztaltsák. Es mind ezeket ajánlom, az édes Jესus érdeminek, és szenvedésinek eggyességében; ki-nélkül másképpen haszontalanok volnának.

Mit adgyak az Urnak mind azokért, a' miket nékem adott? Az üdvösségnek pohárát vé-
szem:

Szem: és az Ur nevéi segítségül hívom. Foga-dásimot meg-adom az Urnak, az ő egész népe e-lőtt: drágalátos az Ur színe előtt az ő szentei-nek halála. Pál 115. áv. 12.

Isten akarattýára magunknak ha-gyála.

MI Atyánk! Ur Isten, ki Sz: Fiad által, imád-kozni így tanítál: *Légyen te akaratod, miképpen menyben, azon-képpen a' földön-is.* A' te Sz: akaratodra, és bölcs rende-lésedre magamot tellyességgel hagyom: hogy valamint Sz: Felségednek tetszik, úgy csele-kedgyél én-velem. Legyek én szegény, vagy gazdag; nagy, avagy kicsin; szomorú, avagy vig; mind-egy ennékem, csak legyek olyan, mineműnek lenni engem akar sz: Semmit e-gyebet nem kívánok, csak tenéked tetszeni. A' te Atyái Sz: gondviselésedet tellyés szívem-ből imádom, és a' mit én felőlem rendeltél; azt, és nem egyebet, tellyesfedni kívánom. Mened, égesd, és vágd-el minden egyéb ügye-kezetemet; melly te rendelkez kivül, és az el-len vólna. Cselekedgyél velem, valamint né-ked tetszik; csak ennékem Sz: malasztodat ad-gyad, a' te Sz: akaratodnak tellyesítésére: mert ezt meg-nyervén, bé-telik ottan, minden ké-vánságom. Atyám! nem a' mint én akarom, ha-nem a' mint te; úgy légyen. Mat. 26. 39.

Bűnök bocsánattyáért

I M A D S A G.

Irgalmasságnak Attya, és minden vigasztalásnak Istene, ki a' tékozló fiúnak lok gonofságit kegyelmesen meg-bocsátád: és azt parancsolád, hogy a' fáradot, és meg-terheltetet bűnösök hozzád folyamjanak: En tékozló, és bűnnel terhelt szolgád, ki számtalan-szor érdemlettem az örök karhozator, könyörögök Sz: Felségednek, a' te vég-hetetlen irgalmasságodért, a' mi Urunk Jéhus Kristus drágalátos Sz: Vére hullásáért bocsásd-meg bűneimet, és bűneimmel érdemlett ostoridat vedd-el rólam.

Szerelmes Atyám, ki örökké-való szeretettel szerettél engem, és meg-nem utáltad az én hal'-adatlan undogságomat, légy irgalmas a' te álnok szolgádnak.

Uram Jéhus Kristus! Ki válladra rakád az én bűneimet, és Sz: Véredből üdvösséges ferdőt csinálál bűnös lelkemnek; tisztisd-meg lelkemet, melyet Szent haláloddal meg-váltál. Ne nézd az én gonofságimat, hanem a' te vég-hetetlen irgalmasságodat. Noha bűnös vagyok Uram, de ugyan te szolgád, és fiad vagyok: te benned bízom, te-hozzád kiáltok. Hiszem, hogy te vagy az én Meg-váltóm, és üdvözítóm. Hiszem, valamit az Anyasz:egyház

által

által előmbé-attál: és ebben a' Hitben akarok Itülo széked eleibe menni, Nám fogadáfod tartya, én Istene, hogy ha meg-bocsátunk felebarátunknak, te-is meg-bocsátasz nekünk. Ihon azért tiszta szüdből meg-bocsátok Uram, te-éretted mindeneknek, valákik engem meg-bántottak: és kérem Sz: Felségedet, hogy igaz igéreted szerént, bocsásd-meg bűneimet, és vedd-el rólam ostoridat.

Bánom és szégyenlem Ur Istent; hogy a' te drágalátos Sz: Fiad vérevel nyert tiszta ruhát, mellybe engem fel-öltöztetél-va a' ke-reszttség által, megrúitottam. Azért légy irgalmas Uram nékem bűnös szolgádnak, és meg-ne verj engem gonosz érdemem szerént. Ki élsz, és Uralkodol örökkön örökké. Amen.

A' Halál félelme ellen.

EN Uram, és én Istene, noha a' test gyarló és retteg a' haláltól; de kész az én lelkem engedni Sz: akaratodnak. Tudom, el-vagyon rendelve, hogy minnyájan egyfzer meg-hallýunk; és mint a' folyóvíz, szüntelen a' halál völgyébe sietünk. Es ha most el-halaszto-d-is halálo-mat; nem fok üdö múlván el-jő az én órá-m. De olly reménségben vagyok Uram, hogy Atyai gondvisele-sedből, mellyel engem teremtetél, tápláltál, és az igaz Hitben meg-öriztél; úgy rendezed az én életemnek ha-tárát

tárát, hogy mikor lelkemnek leg-jób, és üdvösségesb, akkor veszedz-ki e' világból.

Azért Uram, Sz: kezedbe ajánlom az én életemet, és haláloamat. Dicfirtefsék a' te neved mind éltemben, 's mind holtomban: mert ugyan-is, nem halál a' te Hiveidnek ki-múlása; hanem boldogságnak úttya, és a' világi háborúságok után-való csendés nyugodalom. Azért jób a' te Hiveidnek ki-múlások, hogy sem születek napja. Nem egyéb az ember élete hanem szarándokság, és vitézkedés; mellyben nincs maradandó helyünk, és bátorságos nyugalomunk, hanem faratsággal, rettegéssel, és számtalan nyavalyákkal teli életünk: és csak akkor lehet nyugalomunk, mikor ki-múlunk e' világból. Ez az oka Uram, hogy a' te szerelmes szolgálid, nagy szomjúsággal várták órájokat: és gyakran panaszkodtak, hogy az ő szarándokságok meghosszszabbítatik, és a' halál tömlöczében-való fogságok nyújtatik. Mert a' ki tekéllertesen hívzi igéretidet, és tehozzád kívánczozik, örömeit várja az ő óráját, és hozzád menésér.

Bátorítsad azért Uram, az én gyengeségemet, és zabolázd meg Sz: malasztoddal testi félelmemet, hogy mindenben Sz: akaratodhoz szabjam magamot: Mert ha szinte tusakodnam-is el-végezet tanácsoddal, ugyan nem alhatnék akaratod ellen. Adgyad azért én Istenem,

nem, hogy a' mit kételen, és akaratom ellen-is el-kell szenvednem, azt vígan, és jó akaratall szenvedgyem. A' te Sz: Fiadnak halála előtt-való rettegési, bátorítsanak engem: Szent érdemi vigasztaljanak engem, és az örök életnek nyugalomára vigyenek engem. Amen.

Több igen szép imádságokat a' betegségben, találsz Pázmány Péter Imádságos Könyvében. VI. Részében.

A' fel-feszítettet Jészushoz.

V Ram Jesus Kristus, Atya Istennek Sz: Fia, emberi nemzetnek teremő és Megváltó Istene: véghetetlen hálaot adok néked, hogy én érettem bűnös fiadért, Menyországból földre szállál, Szűznek méhében emberi testbe öltözel, állóban születél, és mí-erettünk harmincz-három éftendeig, sok fáradságokat, gyalázatokat, üldözéseket szenvedél. Dicfirjenek téged, én Istenem, minden álatok; Ki a' te pártos szolgálidnak váltságáért, halálodnak előtte nagy szomorúságokat, és halálnak félelméből származott vonakodásokat szenvedél, véres veritékoddal e' földet megfestéd tulajdon tanítványodtól el-árúltatál, a' Sidóktól, mint nyilván-való gonosz-tévő-megfogátál: Annás házában arczúl csapdostatál, Caifástól meg-csúfoltatál, hamis tanúktól vádoltatál: és sok pökdősések, gyalázatos szidalmazások

mázások után, pogányok kezébe adatál, Herodestől bolondnak tiltatál, Pílatustól megostoroztatál, tövis koronával koronáztatál, és fok káromlásokkal terheltetél. Áldozólég én Megváltó Istenem, ki én-érettem válladra véc a' Keresztjának terhét, hogy az én bűneimnél el-víselhetetlen súllyát le-vennéd nyakamról Calvaria hegyén meztelen vetkeztetél, hogy az én éktelenségemet bé-fedeznéd: Keresztjához szegeztetél, hogy az én feslet szabadságom meg-zaboláztatnék: Latrok között fel-emeltetél, hogy engemet a' Latrok könnyától meg-szabadítanál: eczettel, és epével Sz: szájad meg-keferítették, hogy az én torkoságot mat meg-orvoslanád: Sz: oldalad által vereték, hogy az én szívemnek titkos álnoksági meg-tisztíttatnának.

Eüdvözlég, minden teremtettt állatoknál becsültes Sz: Fő, melly én érettem tövissel koronáztatál, és náddal veretél. Eüdvözlég én Uramnak becsültes Sz: Orczája melly én-érettem meg-pökdöstetél, és megcsapdostatál. Eüdvözlég én kegyes Megváltónak kegyelmes két izeme, melly én-érettem fok köny-húllatásban úsztál. Eüdvözlég Szentséges Száj, melly én-érettem epével eczettel meg-keferítettél. Eüdvözlég én Istenemnek Sz. füle melly én érettem fok szidalommal, és gyalázatokkal terheltetél. Eüdvözlég

vözlég Krisztusnak Sz: Nyaka és Háta, melly én-érettem meg-nyakaztatál, és meg-ostoroztatál. Eüdvözlég én Uramnak Sz: Keze, lába, melly én-érettem vas szegekkel meg-lyuggattatál. Eüdvözlég Krisztusnak Sz: Oldala, melly én érettem dárdával meg-szaggattatál. Eüdvözlég Krisztusnak egész teste, mely én-érettem meg-sebeseztél, meg-hóltál, és eltemettettél. Eüdvözlég drágalatos Sz: Vér, melly az én bűneim bocsánattyáért, ki-ontatál. Eüdvözlég Krisztusnak sz: lelke, melly Atya Istennek kezébe ajánlattál.

Ezekért Uram, a' te keserves kínaidért, drágalatos Sz: véred húllásáért kérlek, oldoz meg engem az én fok bűneimnek köteleiből, szabadíts meg az ördögnek töréből, oltalmaz minden testi lelki veszedelemtől. Minden gondolatimot, és igyekezetimet vezérellyed, hogy kedvesek legyenek előtted. Eöregbitsed bennem szerelmedet. Adgy tekeltes álhatatosságot szolgálatodban: hogy halálom óráján Sz: Kezedbe ajánlván lelkemet; keserves Kín-szenvedésidnek érdemiért, az örök boldogságban részesüllyek. Ki él sz, és u-

ralkodol örökkön örökké.

Amen.

Ugyan a' fel-feszítettet *Kristushoz fohász-
kodások.*

VDvőzlégys mi Királyunk ! Te egyedül Szánrad-meg, el-tévelyedet juhodat. Engedvén Sz: Atyádnak, vitetél a' meg-feszítésre, mint szelid bárány a' meg-öletésre. Oh édes Jესusom; adgyad, hogy a' te Sz: halálodnak, és vérednek érdeme, legyen nékem üdvősségemre.

Oh Jესus ! én szívemnek élete, alázatos szívvel hálakot adok néked mind azokért, a' miket érettem szenvedtél.

Oh Jესus ! én lelkemnek Istene, adgyad hogy a' te életed és Sz: halálod hozza helyre az én életemnek, és halálomnak fogyatkozását.

Micsoda sebek ezek, a' te kezeid közepin? Ezekkel sebesítettem meg azoknak házában, a' kik szeretnek vala engem. Zacchar. 13. 6.

Bizonyára a' mi betegséginket ő viselte, és fájdalminkat ő hordozta. Ila. 53. 4.

Bóldog Afzonyhoz.

ALdot Szűz, Istennek Sz: Annya, kit *bóldognak mondanak minden Nemzetségek,* Kihez folyamodnak minden nemzetek: és kiből kicfinségemtől fogva nagy bizodal-mam, Sz: Fiad után, helyhezteret. Meg-yallom számtalan kötelességimet azokért a' jó-kért,

kért, melyeket Istentől általad vettem. Most is azért téged kérlek oh kegyes Szűz ! Ha valaha, most kíváltképpen légy segítségem nékem; midőn már egyebet nem várok, hanem hogy az Istennek Itíló Széki eleibe hivattassam. A' te Anyai kegyességemben, az én Megváltóm után vetem reménységemet. Ha mi fogyatkozás én-bennem volt, a' mint-hogy bizonnal volt, a' te tiszteltelednek meg-adásában; ihon magamotélted vádoló, és bocsánatot alázatosan kérek. Es a' mit én el-múlattam, im' a' helyett ajánlom néked azokat a' tisztelteket, és háláadó szolgálatokat, melyeket néked a' Szentek attanak, és bé-múrtak: Azt a' nagy becsülletet, melyet Sz: Fiad, ki néked engedel-mes vála, mint édes Anyjának, valaha adott. Es kérlek, fogadgy engem szolgálatodba.

Oh Szeretnek Annya ! téged kérlek, ne engedgyed, hogy mondathassék el-hagyatott-nak lenni, a' ki szükségiben hozzád folyamodott. Csak mondgyad Sz: Fiadnak, engemet is azok közül lenni, kiket a' keresztfán, Szerel-metes Tanítványa képeben néked ajánlott, és immár jól leszen az én dőlgom: mert semmit a' te kérésedre, édes Fiad meg-nem tagad. Oh Szentséges Szűz Maria ! legyek én-is azok közül, kik téged, mint Istennek Annyát, e' földön éltekben tiszteltek, és immár Szent Fiadnak örömebe bé-vitettek. Oh kezdgyem im-

már tiszta szüdből mondani: *bóldog az a' méh,* melly a' Világ Eüdvözítőjét hordozta, és az *e-mlék,* mellyek őtet szoptatták! Es soha e' Sz: dicfűret szájamból ki-ne foggyon. Adgyad édes Anyánk, hogy valamig te diadalmas Királyné léfsz Menyben, az-az örökké; tégedet, Atya Istennek leányát, a' Fiúnak Annját, és a' Sz: Léleknek Mátkáját, minden lehetséges dicfűretekkal, együtt a' te bóldogúlt áitatosfíddal dicfűrelek. Amen.

Angyali Eüdvözlet.

ÜDvözlégys Maria; Malasztal tellyes. Ur vagy te-veled. Te, vagy áldott Afzszonyi-állatoknak közötte: és áldott a' te méhednek gyümölcse Jesus Kristus. Afzszonyúnk Szűz Maria, Istennek Szent Anna, imádgymi-érettünk bűnösökért most, és halálunknak óráján. Amen.

Ugyan a' Bóldog Afzszonyhoz Foházkodások.

SZentséges Szűz! Kérlek; ne hagy-el engemet: mert te-benned, Sz: Fiad után, vettem reménségemet.

Oh szép ízeretetnek Anna! áldgyanak téged mind a' Sz: Angyalok, hozzám-való Angyai gondviselesédert.

Menynek Királyné Afzsonya, óltalmad alá folya-

folyamodom: engeszteltyed hozzám Sz: Fiadot, és legyen gondod végső óramra.

Maria, malasztnak Anna, Irgalmaság-nak Afzsonya, légy lelkünk óltalmazója, 's végórán befogadója.

Mutasd Anyánknek magadot, engeszteltyed Sz: Fiadot; Hallya-meg könyörgésedet, ki nem útálta méheder.

Óltalmad alá folyamodunk, Istennek Sz: Anna: a' mi könyörgésinket meg-ne utálljad szükséginknek idején: hanem óltalmaz minket minden veszedelemtől, dicsó, és bóldogságos Szűz, mi Afzszonyúnk, és szófzöllónk: a' te Fiadot engeszteld nekünk, a' te Fiadnak ajánly minket, a' te Fiadnak mütas-bé minket.

Az őrző Szent Angyalhoz.

Es több Szentekhez, kikhez kiváltképpen-való áitatosfággal viseltetel.

OH dicsóséges Sz: Angyalok, kiknek őrzése, és gondviseleése alá a' kegyes Ur Isten engemet adott. Ti-is Dicsóúlt Szentek N. N. (itt néven nevezheted az onszenteket) Kik eddig kiváltképpen való gondot réám viseltetek. Meg-vallom, és igen Szégyenlem, hogy olly resten titeket tiszteltelek; olly ritkán rólatok emlékeztem, tőletek vett jókért olly hál' adatlan voltam; kiért bocsánatot alázatoson kérek. De mégis tovább, hozzárok,

Isten után folyamodom, ne tekincsetek az én érdemetlen-voltomat, hanem édes Eüdvőztök szerelméért, és a' Sz: malasztokért melyeket néktek adott, engemet segíteni méltóztatatok. Most most, az én ellenségim körül vettek engem, és azon agyarkodnak hogy az ő végső nyomorúságokban részessé tegyenek. Oh! kérlek állatok ellent gonosz szándékokban: őrizzétek-meg az én érzékenségit, és lelkemnek ereit, hogy ő nekik bé-menetel ne adassék: őrizzétek-meg ízivemet, hogy egyéb gondolatokat bé-ne vegyen, hanem istenefeket, és lelkieket. Utolsó óráját életemnek, néktek ajánlom: és kérlek nyerjétek Istentől bűneimnek bocsánatját; és olly malasztot, hogy az ő Sz: nevét, veletek együtt örökké dicshessem. Amen.

Intés.

Mint hogy a' beteg gyakorta ugy el nehezedik, hogy még a' szóllás is ő neki nehez, Vagy nem is lehet: jó tanács, hogy ezeket; ugy a' következő Foházkodásokat is, szívében inkább, hogy sem szájjal; és elméjében inkább, hogy sem szózat tal gyakorollya. Igen hasznos dolog pedig az ilyen lelki elmélkedésekhez, és foházkodásokhoz, jó idein szokni; hogy mikor szótán a' szükség leginkább kívánnya. Könnyebben esék gyakorlások. A' kik pedig a' beteg mellett vannak

vannak, jó leíró ezeket és több efféléket a' beteg előtt olvasni, hogy ő szívében és elméjében felfer-kentervén követhesse; ha szintén szóval ki-nem mondhattya-is, avagy igen nehezen, és nagy fáradsággal. Nem is kell sokkal egyjzser mind ötet terbelni. Azt cselekedgyed kegyes Olvasó, a' mi kívánnád, hogy mások olyan szükségedben cselekedgyenek veled.

Rövid foházkodások.

Noha fellyeb, mindenik fő-fő lelki jószágok cselekedetét, hozzá illendő Foházkodásokkal fejezem-bé; itt mindaz által magános helyen bévebben helyhez termem azokat: Noha itt is rövideden, a' betegnek nagyobb alkalmatosságára, és könnyebségére. Mellyekkel tudn' illik, néh-néha üdö-közben, Szívét Istenhez fel-emelheti a' beteg.

A' Hit által.

OH véghetetlen Bölcsesség, ki meg nem csalatkozhatol! Megmérhetetlen Jó-ság, ki meg nem csalhatz! Első, és örök-kévaló Igaság én Istenem! Hiszek Tebenned, és hiszek Tenéked mindenekben, a' miket megjelentettél, és az Anyaszentegyház által előmbe-attrál hogy hidgyek: Es ezért a' Szent Hitért kész vagyok, a' te malasztod által halált szenvedni.

*El-bíttém Uram, hogy te vagy Kristus az
Első Istennek Fia, ki e' világra jöttél.* Joan. 11.
27.

Remétség által.

TE-benned vetem remétségemet, oh örök-
ké-való Bóldogságunk, kegyes Ur Isten!
Es a' te véghetetlen irgalmasságod által,
bizom, hogy bűneimnek bocsánatyát, Szent
malasztodat, és a' meg-igirt dicsőséget nékem
meg-adod. Es vallom, hogy nálad-nélkül sem-
mit; de Te-benned mindeneket meg cselekedhe-
tem Joan. 15. 5. Philip. 4. 13.

*En irgalmasságom, és én óltalmam, én gyá-
melom, és én Szabadítóm: En óltalmazom, és ő
benne bíztam.* Pfal. 143. 2.

*Várakozott az én lelkem az ő igéjéért: az en
lelkem az urban bízott. A' reggeli vigyázástól-
fogva éjjelig, bízzék Izraél az Urban: Mert
az Úrnál az irgalmasság, és bőséges ő-nála a'
meg-váltás* Pfal. 129.

A' szeretet által.

EN Istenem! mindenek felett szeretlek té-
gedet; inkább hogy sem magamot, és
minden teremtet-állatot.

Oh vajha! úgy szeretnék téged Ur Isten,
mint a' te dicsőült igaz hived szerettenek, és
mostis szeretnek!

Oh mindenek felett-való, nagy Ur Isten!
tellyes

tellyes szivemből, tellyes lelkemből, és min-
den tehetségemből, tégedet mindenek felett
szeretlek: és ezt te magadért én. Istenem, ki
minden teremtet-állatok lehetséges szereteti-
re méltó vagy, sőt végetlenül aztot a' te min-
denható jó-váltod fellyúl-múllyá.

*Oh én szivemnek Istene, és az én részem
Isten örökké!* Pfal. 72.

Te tudod Uram, hogy szeretlek téged. Joan.
21. 15.

Töredelmesség által.

OH Istenem! egyedül, tehozzád való sze-
retetemből bánom, hogy tégedet meg-
bántottalak! Follyanak most szemeim
könyhúllatásokkal, fedezze-bé orczámat a' pí-
ronkodás, foggyon életem fájdalomban, és elz-
tendeim foházkodásokban; hogy tégedet, én
Atyámat, én Istenemet, és minden jómat meg-
bántottalak.

*Atyám! vétkeztem az ég ellen, és te-elle-
ned: már nem vagyok méltó, hogy te fiadnak hí-
vattassam.* Luc. 15. 20. De bizom a' te ke-
gyeliségedben: Mert a' töredelmes, és alázatós
szívet, Isten meg-nem útálod. Pfal. 50. 19.

*Iffúságom vétkeiről, és tudatlanságimról
meg-ne emlékezzél Uram.* Pfal. 24. 7.

*Moss-meg tovább-is engem hamisságomból:
és bűnömből tisztíts meg engem. Tisztá szí-*

vet teremts bennem Isten és igaz lelket újíts belső részeimben. Psal. 50. v. 4. 12.

Istennek dicsőítése, és hála-adás.

HAlát adok néked én Istenem, tellyes szívemből, és dicsőítem a' te Sz: nevedet örökké. Az én erősségem, és dicsíretem az Isten: és ő lett nékem szabadulásom. Eő az én Istenem, és dicsőítem őtet, az én Atyám Istene, és tiszteltem őtet. Dicsírd én lelkem az Urat: Dicsírem az Urat tellyes életemben. Enneklek ő néki, valameddig lések.

Az Istennek irgalmasságit örökké éneklelem. Nemzetségről nemzetségre hirdetem Uram a' te igaságodat. Adgyatok hálát az Urnak mert jó: mert örökké az ő irgalmassága. *Ex Psalmis pluribus.*

Isten akarattjára magunk-hagyása.

EN Istenem! tellyék én bennem a' te Szent akaratom örökké. Azt mivel én velem, a' mi Sz: Felségednek tetezik. Akár az légyen életemre, akár halálomra: Akár egéségem meg adására; akár a' betegség által tovább is látogatásomra. A' te Sz: akaratra magamot hagyom, és a' büntetéseket, melyeket bűneimmel érdemlettem, azoknak elégtételére, Szent kezeidből örömeft vészem.

En Istenem, e' világon ostorozz, e' világon

gon csapásiddal látogatsz, csak örök életet szerezz. Meg-szoktad Uram ostorozni a' kit kedvelsz, és a' szenvedések kemenczéjében próbálsz a' tiéidet: Legyek azért én Istenem, én is azok közül, kiket te szeretsz; mivel azok közül vagyok, a' kiket ostorolsz.

A' könyvnek sommájában írva vagyon felelem, hogy a' te akaratomat cselekedném: En Istenem akartam, és a' te törvényed a' szívem közegett. Psal. 39. v. 8. 9.

Az örök boldogság kívánása.

MIképpen kívánczik a' Szarvas a' kút-főhöz, ugy kívánczik az én lelkem te-hozzád én Istenem! Melly gyönyörűségek Uram a' te sátorid! Kívánczik, és el-bádogyad az én lelkem a' te hajlékidba. Kívánom, hogy meg-öldoztassam, és a' Krisztussal legyek: mert jób egy nap a' te házadban, hogy sem ezer esztendő e' világban.

Eőrvendeztem azon, a' mit hallottam, hogy az Ur házába megyünk: holott nincs semmi szomorúság: Mert el-törli Isten könnyűlátásunkat, és el-kergeti minden fájdalminkat. Eőrvendezz oh én lelkem, mert az Ur házába mégy; mellyben semmi késértet, semmi félelem nincsen, hanem csendes és bátorságos öröm. Eőrüly te-is oh én testem, melly a' halál által mint jó mag, földbe hintetel; hogy kikeletkez fokkal ékesben ki-szendülly: Mert most

most rothadandó vagy, de akkor rothadatlan lélsz: Most gyarló, de akkor lelki lélsz.

Kezedbe ajánlom én Istenem lelkemet: Te váltottál-meg engem igazságnak Istene. *Ex plurib. scrip. locis.*

Istenhez-való folyamodás.

NE hadgy-el engemet én Istenem! ne távozzál el tőlem. Fel-emeltem szememet az égbe, onnét jó-el az én segítségem. Az én segítségem az Urtól, ki Mennyet és földet teremtette. *Ex Psal: 37.v.22. Pf. 120.v.1.&2.*

Késértet idein

EN Istenem! ellenem támadtak a' gonoszok: erőssíts-meg engem Sz: malasztoddal. En Istenem, kötozd-meg az én akaratomat Sz: malasztodnak köteleivel; ne engedgyen, a' gonosyra ingerlő sűgallásoknak. Távozzál innét gonosz késértő; hallani sem akarlak tégedet: ellene mondok minden késértő incselkedésidnek.

Keltyen-fel az Isten, és széledgyenek-el az ő ellenségi: és fűssanak-el az ő orcája elől, a' kik őtet gyűlölik. Psal. 67.2.

Távozzatok-el tőlem minnyájan a' kik hamisságot cselekedtek: mert meg-halgatta az Ur, az én sirásom szavát. Pf. 6. 9.

Uram! erősízz meg engem, felely meg-erőtettem. Isa. 38. 14.

A' szív-

A' Szívnek háborodásakor.

A' szívem meg-háborodott én-bennem, és a' halál félelme esett én reám. Es mondek: ki ad nékem szárnyakat mint a' galambnak, és el-repülök, és meg-nyugszom? Ad meg Uram nékem, a' te üdvözítésed vigaságát: és a' fő lélekkel erőssíts-meg engem. Mikor el-fogy az én erőm, el-ne hadgy engem én Istenem! *Ex Plur. Psalmis.*

A' fájdalmaik súlyosodásakor.

EN üdvözítő Jésum! ezeket az én fájdalimat, a' te keserves kinszenvedésid fájdalma által néked ajánlom. Adgy én Istenem erőm, hogy békeséges türéssel szenvedhessem. Ur Isten! ha a' te dicsőségedre vagyon a' mit szenvedek, cselekedgyél velem, a' te kedves akaratom szerént. Az Urnak büntető haragját szenvedem, mert vétettem ellene.

Mert én az ostromok alá készíttettem, és az én fájdalmaim színem előtt mindenkor Pf. 37. 18.

Igaz vagy Uram, és igaz a' te ítéleted. Pf. 118. 137

Reggel fel-ébredvén.

ALdott legyen a' teljes Sz: Háromság, most és mind örökkön örökké. En Istenem! néked ajánlom, valamit ma cselekszem, vagy szenvedek: legyenek mind azok a' te Sz: nevednek nagyobb dicsőségére.

Reggeltől fogva nap-estiglen, te benned bi-

zsk

zik *Vram* az én lelkem : mert te-nálad az irgal-
masság. Te váltottál-meg engemet igazságnak
Istene. Ex Psal. 129. & 30.

Tekintvén a' feszültre.

O H Jესus! adgyad, hogy légyen nékem
használatos a' te Szent haláladnak árra,
és Szent vérednek érdeme. *Lásd be-
vebben. sup. pag. XLVII.*

Tekintvén a' B. Aszszony képeré.

O H Maria! Jესusnak Szent Anyja! Imádg-
y Istent érettem bűnös szolgádért : most,
és haláloznak orájan. *Lásd béváb.
pag. L.*

Midőn a' beteg nem alhatik.

O H Vajha! e' mostani álmodlansággommal
helyre hozhatnám az űdőt, melyet fe-
lettér- való álommal el-vesztettem.
Oh melly igen bánom, hogy fok szép űdömet
heába töltöttem!

Oh! mikor adatik-meg nékem az örök
nyűgodalom!

Oh melly fokat szenvednek a' szegény lel-
kek Purgatoriumban! Ur Isten adgy nekik
könnyedséget, és örök nyűgodalmat. Enged-
gyed én Istenem, hogy ez az én szenvedésem
előzze-meg azokat, melyeket ott kellene szen-
vednem.

A' Ke-

A' Késérű it alú orvosság vétele előtt.

O H Jესus én Eűdvőzítőm! légyen ez a'
keserű, orvosság halá-adáful, azért a'
keserű epével egyelítet borért, melyet
a' keresztfán érettem meg kőstoltál.

Oh melly keserűk lesznek tehát az én bű-
neim! ha büntetése azoknak illy keserű.

Oh Ur Isten! az egész világnak keserűsé-
gét ittam-vólna-meg inkább, mint hogy téged
meg-bántottalak.

Midőn a' test ereitől el-esik.

E Des Istenem! hogy testem ereitől el-esik,
semmit sem gondolok véle; csak hogy a'
lelkem Szólgálatodban áthatatos legyen.
Igaz, én Istenem a' te végezéfed, hogy az én
testem porrá légyen: én-is azért azon, tellyes
szívemből meg-nyugzom. Hiszem, hogy ismét
ezen testem fel-támad: és olly reménségben
vagyok, hogy lelkemmel újonnan eggyesül-
ven, a' te Sz: nevedet dicfiri mind-örökké.

A' Halállal-való vonaglás-kor.

I Jესus! Jესus! Jესus! légy nékem Jესusom, és
izabadíts-meg engem. En Istenem! *A' te
kezeidbe ajánlom lelkemet.* Psal. 30. 6.

Szűz Maria Jესusnak Sz: Anyja! segélly
engem!

Istennek Sz: Angyali, és dicsőült Szentek
könyörögjetei érettem.

A' Ha-

A' Halállal vonakodó betegért I M A D S A G O K.

Orate pro invicem, ut salvemini &c. Jac.

5. 16.

Imádkozzatok egy-másért, hogy üdvözüljete: Mert sokat használ az igaznak szüntelen-való könyörgése.

Bé-menvén a' házba, mondatik:

Békeség legyen e' háznak, és mind a' benne lakozóknak.

Az-után,

Le-érdepelvén, a' rövid Litaniák, áitatosan a' betegért ekképpen:

V Ram irgalmazz nekünk.
Krisztus kegyelmezz nekünk.
Uram irgalmazz nekünk.

Krisztus halgass meg minket.
Szentséges Szűz Maria, könyörögj érte.
Istennek Sz: Angyali, és Arkangyali, könyörögjete érte.

Szent, és Igaz Abel. könyörögj érte.
Minden Igazak serege, könyörögjete érte.
Szent Abraham Patriárka, könyörögj érte.
Keresztelő Sz: János, könyörögj érte.
Minnyájan Sz: Patriárkák, és Profeták, könyörögjete érte.

Szent

Szent Péter Apostol, könyörögj érte.
Szent Pál Apostol, könyörögj érte.
Szent András Apost. könyörögj érte.
Szent János Apost. könyörögj érte.
Minnyájan Szent Apostolok, és Evangelisták, könyörögjete érte.
Minnyájan Krisztusnak Szent Tanítványi, könyörögjete érte.
Minnyájan Apró Szentek, könyörögj: érte.
Szent István Mátyr könyörögj érte.
Szent Lőrincz Mátyr, könyörögj érte.
Minnyájan Sz: Mátyrok: könyörögjete érte.
Szent Sylvester Pápa, könyörögj érte.
Szent Gergely Pápa, könyörögj érte.
Szent Agoston Püspök könyörögj érte.
Minnyájan Sz: Püspökök és Confessorok, könyörögjete érte.
Szent Benedek Apátur, könyörögj érte.
Szent Ferencz Confessor, könyörögj érte.
Minnyájan Sz: Barátok és Remetek, könyörögjete érte.
Szent Maria Magdólna, könyörögj érte.
Szűz Szent Lucza, könyörögj érte.
Minnyájan Szent Szűzek és özvegyek, könyörögjete érte.
Istennek minden Szentjei, könyörögjete érte.
Isten irgalmazz neki. Uram kegyelmezz neki.
A' te haragodtól, Ments-meg Uram őtet.
A' halálnak vezedelmetől, ments-meg Uram őtet.

őtet

E

A' go-

A' gonoszhaláltól, ments-meg Uram ötet.
 A' pokol kinnyától, ments-meg Uram ötet.
 Minden gonosztól, ments-meg Uram ötet.
 Az ördög hatalmától, ments-meg Uram ötet.
 A' te Születésed által, ments-meg Uram ötet.
 A' te Keresztet, és szenvedésed által, ments-meg Uram ötet.
 A' te dicsőséges fel-támadásod által, ments-meg Uram ötet.
 A' te csudálatos Menybe-meneteled által, ments-meg Uram ötet.
 A' Vigasztaló Sz: Léleknek malasztja által, ments-meg Uram ötet.
 Az ültet napján, ments-meg Uram ötet.
 Mi bűnösök, Téged kérünk halgass-meg minket.
 Hogy néki irgalmazz, Téged kérünk halgass-meg minket.
 Uram irgalmazz nekünk.
 Kristus kegyelmezz nekünk.
 Uram irgalmazz nekünk.

I M A D S A G.

I Rgalmas kegyelmes Ur Isten, ki a' te irgalmaságidnak fokasága szerént, a' penitencia-tartóknak bűnöket le-törölöd: Te-
 kints irgalmasan a' te beteg szolgádra (szolgá-
 lódra) N. és bűneinek bocsánatját kegyelme-
 sen adgyad ő néki. Ujisd-meg ő-benne kegyes
 Atyánk,

Atyánk, a' mi fogyatkozás gyarlóságából e-
 sett, vagy ördögi cialárdtság miat történt. Kö-
 nyörűly Ur Isten az ő fohazkodáfin, könyö-
 rűly könyhullatáfin: és nem lévén másban, ha-
 nem a' te nagy irgalmaságodban reménsege;
 bocsásd ötet a' meg békéltetésnek Szentségé-
 hez. A' mi Urunk Jესus Kristus által. Amen.

M A S.

F Ogadd-bé Uram a' te szolgád (szolgá-
 lódat) N. az üdvösségnek helyébe, mel-
 lyet a' te irgalmaságodtól reménlett.

• Szabadisd-meg Uram az ő lelkét, a' po-
 kolnak minden veszedelmitől, a' büntetések
 töriből, és minden háborúitól.

Szabadisd-meg Uram az ő lelkét, a' mint
 meg-szabadítottad Enokot, és Illyest, a' világ-
 nak közönséges halálából. Noét a' viz-özön-
 től: Abrahámot a' Kaldeusoktól: Jóbot az ő
 nyomorúságiból.

Szabadisd-meg Uram a' te szolgádnak
 (szolgáldnak) lelkét, miként meg-szabadítottad
 Isákot a' fel-áldozásnak halálától: Moysést
 a' Pharao kezéből: Danielt az oroszlányok ver-
 méből: Es a' három iffiakot az égő kemenczé-
 ből.

Szabadisd-meg Uram a' te szolgádnak
 (szolgáldnak) lelkét, miként meg-szabadítád
 Susanát a' hamis vádolóktól: Davidot a' Saul.

és Goliát kezéből: Sz: Péter, és Pál Apostolokat a' tőmleczből: és Szent Tecla Szűzet a' három ifzonyatos kénoktól: Ugy méltóztassál ennek-is a' te szolgáltnak (*szolgálódnak*) lelkét meg-szabadítani: és engedgyed őtet, a' mennyei jókban veled együtt örvendezni. Amen.

Még-is M A S.

NEked ajánlyuk Uram a' te szolgáltnak (*szolgálódnak*) N. lelkét: és könyörgünk neked Uram Jesus Kristus, hogy a' kiérte' földre irgalmason le-szállottál, őtet a' Szent Patriarkák kebelébe helyheztetni méltóztassál. Ismérd-meg Uram, a' teteremtett-állatodat, és vigasztald-meg őtet Sz: Szined-előtt. Meg-ne emlékezzél az ő régi bűneiről: mert noha vétett; de ugyan tégedet meg-nem tagadott, hanem te benned hitt, és téged híven imádott

Meg ne emlékezzél Uram az ő ifjúságának vétkeiről, és tudatlanságiról: hanem a' te nagy irgalmasságod szerént emlékezzél róla a' te fényességednek dicsőségében. Nyillyanak-meg néki az egek, és örvendezzenek ő-néki a' Sz: Angyalok. Fogad-bé Uram őtet a' te Sz: országodba. Fogadgya-bé őtet Sz: Mihály Arkangyal, ki a' Mennyei seregeknek Fejedelemségét érdemelte. Jöjenek eleibe a' Sz: Angyalok, és vigyékbe őtet a' Mennyei Jerusalemben

nek Sz: Várasába. Fogadgya-bé őtet Sz: Péter Apostol, kinek a' mennyeknek Orzága kulcsai Istentől adtak. Segéllye őtet Szent Pál Apostol, ki választott edénnyé lenni méltó volt. Könyöröggön érette Sz: Janos, Istennek választott Apostola, kinek a' mennyei titkok meg-jelentettek. Imádgyanak érette mind a' Sz: Apostolok, kiknek Istentől kötőzni és öldözni hatalom adatott. Könyörögjenek érette mind a' Szentek, és Istennek választotti, kik a' Kristus neveért, ez életben kínokat szenvedtek: hogy ő-is a' testnek köteleiből fel szabadulván, az örök dicsőségbe jutni méltónak találtafsék. Engedgye ezt néki a' mi Urunk Jesus Kristus: ki az Atyával, és Sz: Lélekkel utalkodik örökkön örökké. Amen.

Imádság az Ur Jesushoz,

Magában foglalván a' kín szenvedés ágazatit; melyet a' beteg magáért, vagy mások érette mondhatnak.

VR Isten, ki a' Világ váltáságáért akarál Születni, környül-nerélnedni, a' Sidoktól meg-vetetni, Judástól csokkal el-árúztatni, a' vitézektől meg-kötőztetni; mint ártatlan Bárány áldozatra vitetni, és Annás, Caifás, Pilatus, és Herodes eleibe illetlenül hurczoltatni; hamis tanúktól vádoltatni, ostorokkal, és Szidalmakkal bántatni, nyálakkal

pókdófstetni, tövissel koronáztatni, nyakon csapdófstatni, náddal veretni. Szembé kötve csúfoltatni, ruháidból ki-öltöztetni. keresztre vas szegekkel szegesztetni, és ugyan a' Kereszten fel-emeltetni; latrok közé számláltatni, epével és eczettel itatni, és láncsával által veretni. Ezek által Uram a' te (zenvédesídal, mellyekről én méltatlan, emlékezem, és a' te Szent Keresztet, és halálod által, szabadíts meg engem, (*vagy ha más mondgya érte*) Szabadisd meg a' te szolgád (*szolgádat*) N. a' pokol kínyjától, és méltóztatásál oda vinni, a' hova vitted a' veled fel feszítettett jó Latrot. Ki az Atyával, és Szent Lélekkel él és uralkodol, örökkön örökké. Amen.

Három használatos Imádság,
Három *Mi-Atyánk*al, és három *Eüdvözléttel* a'
vonaglás idein mondandó.

Először mondatik:

Uram irgalmazz nekünk. Krisztus kegyelmezz nekünk. Uram irgalmazz nekünk. *Mi Atyánk &c. Eüdvözlég Maria &c.*

I M A D S A G.

VRam Jესus Krisztus, a' halállal-való Szent-ségs vonakodásod, és imádságod által, mellyel érettünk az olajfák hegyén imádkoztál, midőn veritéked lőn, mint a' földre folyó vérnek cseppei: kérlek, hogy véres veri te-

veritékednek fokaságát, mellyet a' félelemnek szorongatása miatt, béven mi-érettünk ki-ontottál; méltóztatásál be-mutatni az örök Atya Istennek, ezen te szolgád (*szolgálad*) bűneinek fokasága ellen, és szabadisd meg ötet, ez ő halálának óráján, minden büntetétektől és szorongatásoktól, mellyeket az ő bűneiért, fel, hogy érdemlett: ki az Atyával, és Sz: Lélekkel él, és uralkodol Isten, mind-örök-kön örökké. Amen.

Másodszor mondatik.

Uram Irgalmazz nekünk. Krisztus kegyelmezz nekünk. Uram irgalmazz nekünk. *Mi Atyánk &c. Eüdvözlég Maria &c.*

I M A D S A G.

VRam Jესus Krisztus, ki érettünk méltóztatással meg-halni a' Kereszten: kérlek téged, hogy szenvedésídnék minden keferéségit, mellyeket értünk nyomorúlt bűnösökért a' Keresztán szenvedtél, legfő-képpen mikor szentségs lelked kimúlt Szent testedből, méltóztatásál be-mutatni az örök Atya Istennek, ezen te szolgád (*szolgálad*) lelkeért, és szabadisd meg ötet, ez halálnak óráján minden büntetétektől, és szenvedésektől, mellyeket bűneiért, fel, hogy érdemlett: ki az Atyával, és Sz: Lélekkel él, és uralkodol Isten, mind örökkön örökké. Amen.

Harmadszor mondatik.

Uram irgalmazz nekünk. Krisztus kegyelmezz nekünk. Uram irgalmazz nekünk. *Mi A-
tyánk &c. Eüdvözley Maria &c.*

I M A D S A G.

VRam Jesus Krisztus, ki a' Profeta által mondottad: örök szeretettel szeretted téged; azért vontalak téged magamhoz, könyörülvén: kérlek téged, hogy azon szeretetedet, melly téged az égből e' földre, a' kinszenvedések el-viselésére le-húzott, méltóztassál bé-mutatni az örök Atya Istennek, ezen te szolgád (szolgálód) lelkeért, és szabadságot meg ötet minden büntetésektől, és szenvedésektől, melyeket büneiért, fél, hogy érdemlett. Es üdvözítsd az ő lelkét, ez ő ki-menetelének óráján. Nyisd meg néki az élet ajtaját. és engedgyed ötet, az örök dicsőségben, a' te szenteiddel örvendezni. Es te kegyes Uram Jesus Krisztus, ki minket drága Szé-
véreddel meg-váltottál, könyörűly a' te szolgádnak (szolgálódnak) lelkén, és méltóztassál ötet bé-vinni, a' mindenkor zöldellő gyönyörűségű paradicsomba, hogy éllyen néked el-olozhatatlan szeretettel, melly töled, és a' te választott hivedtől, soha el-nem választathat: Kí az Atyával; és Sz: Lélekkel élj és uralkodol Isten, örökkön-örökké. Amen.

Kimű-

Jól-meghaláshoz

*Kimúlásakor a' beteg, vagy másokérette mond-
gyák szívesen, és fel-szóval.*

Jesus! Jesus! Jesus!

VRam a' te kezeidbe ajánlom lelkemet, Uram Jesus Krisztus, ved-hozzad az én lelkemet. Szűz Maria, imádg érettem, halálomnak óráján. Istennek Szent Angyali legyetek segítséggel.

A lélek ki-múlása után.

TEnéked Ur Isten ajánlyuk, a' te szolgádnak (szolgálódnak) N. lelkét, hogy a' világnak meg-halván néked éllyen, és a' mi bünt emberi gyarlóság mián tett, Te irgalmas kegyeségedből töröld-le. A' mi Urunk Jesus Krisztus által.

Eörök nyugalommal adgy Uram ő néki, és az el-enyészhetetlen világosság fényeskedgyek néki. Nyugodgyek bekeségben. Amen.

Es

Lajst.

i' Istomaa' Hallottas, és négy végső dolgo-
ról való énekeknek.

A.

Adgy üdvösséges kimulást.	56.
Az nap nagy haragnak napja.	58.
A' Krisztus Jesusnak vérével.	85.
A' Tenger fővenye ki fok.	93.
Az örök élet mi legyen.	165.

B.

Bizonyos, tudgyuk halál.	52.
Bizonytalan voltát világ.	53.
Bűnnek az ő soldgya az halál.	12.

C.

Csüddalkozom, 's álmélkodom.	142.
------------------------------	------

D.

Dicsird az Istent te hiv.	46.
---------------------------	-----

E.

Emlékezzünk mi kereszt.	17.
Ember emlékezzél utolso.	17.
Emlékezem én Uraim.	37.
Ember emlékezzél a' szomorú.	43.
Emlékezzél meg emberi ál.	87.
Elet ado halál Ura.	105.
Eletemnek végső napiát.	166.
Ebredgyél fel világ bűn.	150.

F.

Figyelmetes keresztyének.	130.
Friszen lako Dus-gazdagnak.	158.

G.

Gyarlo világ, romlando ág.	171.
----------------------------	------

